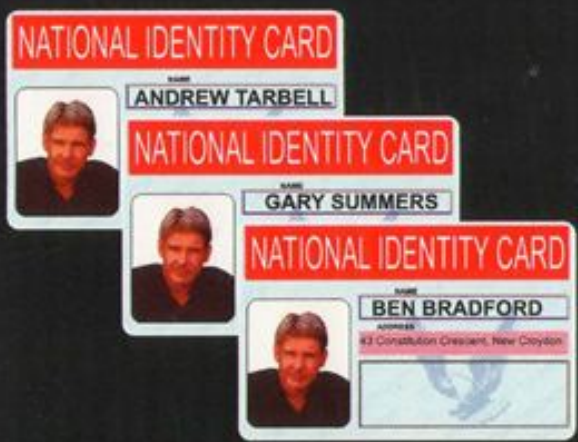
DOUGLAS KENNEDY

**Un nou JOHN GRISHAM
al literaturii contemporane**

Identități furate

DOUGLAS KENNEDY

IDENTITĂȚI FURATE

Traducere: Mihaela Simona Mărculescu
Titlul original: *THE BIG PICTURE,* 1997

EDITURA ORIZONTURI, EDITURA SIRIUS, 1997

Versiune ebook: v1.0, august 2016

PARTEA ÎNTÂI

1

Era ora patru dimineața, eu nu mai dormisem bine de săptămâni întregi, iar copilul plângea din nou.

Copilul nu avusese cum să mă trezească – deoarece, atunci când începuse să urle, eu contemplam tavanul de câteva ore bune, cu ochii larg deschişi. Dar eram atât de năucit de oboseală, încât mi se părea imposibil să mă mişc din pat. Vreme de mai multe minute, n-am putut decât să zac în continuare inert, pe când Josh, în vârstă de patru luni, îşi forța plămânii către noi culmi de performanță.

Până la urmă, chiuielile sale, repetate cu tenacitate, au trezit-o cu forța pe nevastă-mea, Beth. Încă buimacă, dându-mi un ghiont mobilizator cu cotul, îmi adresă primele cuvinte din ultimele două zile:

— Ocupă-te tu de el!

Apoi se rostogoli pe partea cealaltă, trăgându-şi perna peste cap.

M-am conformat ordinului primit, cu nişte mişcări nesigure, teleghidate, ca de somnambul. M-am ridicat în şezut. Am pus un picior pe podea. Mi-am luat halatul dungat, aruncat pe un scaun de lângă pat. Mi l-am pus peste pijamaua la fel de dungată şi i-am strâns bine cordonul. M-am dus până la uşă şi am deschis-o. Îmi începusem ziua de muncă – deşi, de fapt, ziua mea de muncă nu se sfârşea niciodată.

Camera copilului se afla vizavi de a noastră. Până acum o săptămână, Josh dormise cu noi. Dar, spre deosebire de celălalt fiu al nostru, Adam, acum în vârstă de patru ani, care după perioada critică a primelor opt săptămâni a început să doarmă nopțile – copilul acesta avea probleme grave cu somnul. Refuza cu îndârjire să cadă răpus de osteneală mai mult de două ore la rând, iar atunci când se trezea, scâncetele lui ascuțite ne aduceau aminte că el avea nevoie de atenția noastră permanentă.

Am încercat tot ce era omeneşte posibil, ca să-l determinăm să doarmă şi el măcar opt ore – l-am ținut treaz până târziu în noapte, alimentându-l înainte de culcare cu două biberoane de lapte, ca să ne asigurăm că n-o să-l scoale foamea până a doua zi de dimineață, şi i-am administrat o doză decentă de aspirină pentru bebeluşi. Nu a mers cu nimic. Aşa încât atunci am hotărât să-l mutăm în camera lui, crezând că o să doarmă mai bine dacă era lăsat de capul lui. Nicio speranță. Acum pauza maximă dintre perioadele cu urlete era de trei ore.

Şi, la cele douăzeci de săptămâni pe care le avea micuțul, Beth şi cu mine ne aflam, ca de obicei, în fața altei nopți albe. Încercasem recent să mă autoconving că nervii noştri zdruncinați şi oboseala cronică a amândurora erau cauzele principale ale neînțelegerilor dintre noi – neînțelegeri care au culminat cu două seri în urmă, atunci când Beth şi-a vărsat tot veninul, spunându-mi că sunt un netrebnic. Neputând să înghit o asemenea invectivă fără să ripostez, nu m-am lăsat nici eu mai prejos, blagoslovind-o cu calificativul „scorpie mahalagioaică".

Cu toate că trecuseră deja patruzeci şi opt de ore de la acest amabil schimb de epitete, ea tot nu vorbea cu mine. La fel ca şi luna trecută. După ce avusesem o dispută pe tema facturii noastre de la American Express, m-a tratat cu o indiferență totală, un întreg weekend. Sau ca acum două luni, atunci când a plimbat copilul cu căruciorul, iar pe mine m-a acuzat că sunt cel mai egoist bărbat pe care l-a consemnat vreodată istoria omenirii.

Astfel că insomnia mea nu se datora numai drăguțului de Josh. Mai erau şi alte treburi minore care mă chinuiau. Ca şi casa aceasta, de exemplu. Acum o uram.

Şi nu că această casă a noastră ar fi avut ceva anume pentru care să o urăsc. Ba dimpotrivă, era genul de vilă americană de la periferie, pe care mulți cetățeni ar fi foarte mândri să o posede – în stil colonial, cu două etaje,

căptuşită cu lemn vopsit în alb, cu obloane de un verde închis, cu patru dormitoare, o bucătărie cu loc de servit masa, o cameră de zi la parter şi o curte în spate, mare de circa jumătate de acru, precum şi cu un garaj separat, pentru două maşini. Preţul cerut iniţial: 485.000 de dolari... dar în partea asta a Connecticutului a funcţionat recesiunea, aşa că am obţinut-o la 413.000 de dolari, în 1991. Atunci, mai mulţi colegi de la serviciu mi-au spus că „am dat lovitura". Dar când am semnat contractul, împreună cu Beth, n-am putut să mă gândesc decât la faptul că noi eram arhitecţii propriei noastre încarcerări.

Ca şi celelalte camere, cea a lui Josh este tapetată cu şipci de pin. Leagănul lui este din mahon, în stil colonial, cam de prin anul 1782. I se schimbă scutecele pe o comodă tot din lemn de pin, luată de la un vechi han din York, Maine. Când va creşte mai mare, va putea sta într-un mic balansoar, în care a stat cu funduleţul şi o progenitură de-a lui Nathaniel Hawthorne, şi se va putea juca cu câteva păpuşi vechi, de paie, care, desigur, i-au ţinut de urât şi lui Harriet Beecher Stowe, în timp ce scria *Coliba Unchiului Tom.*

De unde cunosc eu atâtea amănunte despre mobila copilului meu? De la Beth, bineînţeles. La doi ani după ce ne-am mutat aici, ea a mătrăşit toate obiectele funcţionale, cumpărate cândva de la Pottery Bam, şi a decretat: „Vom locui în stil colonial". Pentru Beth, asta nu a însemnat să mergem la cel mai apropiat magazin al lui Ethan Allen şi să cumpărăm câteva scaune din imitaţie de piele, cu aripioare, în stil Williamsburg, ci a însemnat faptul că în casa noastră totul avea să devină, în proporţie de 100%, federalist. Astfel încât, timp de câteva luni, ea a tot scotocit magazinele de antichităţi, de aici şi până la New London, în căutarea unor paturi originale Shaker, a unor lădiţe de pantofi Boston Whaler, a unui scaun cu spătar înalt pe care l-a găsit într-o casă de rugăciuni din Providence. Prin urmare, fiecare obiect trebuia să aibă istoria sa. După spusele lui Beth, însuşi

Thomas Jefferson a făcut o partidă de sex dezlănțuit, cu una dintre amantele lui, pe divanul nostru franțuzesc. Iar cele trei perdelușe brodate, care atârnă în baia noastră, au fost croşetate chiar de sora vitregă a lui Daniel Webster... sau era vorba de nepoata lui oarbă? (eu cam încurc toate amănuntele astea).

Pentru ea a devenit o adevărată obsesie treaba asta cu mobila originală. Şi încă o obsesie costisitoare care mi-a supt toți cei 79.000 de dolari primiți ca primă de Crăciun în acel an. Dar eu am lăsat-o în plata Domnului, cu antichitățile ei cu tot pentru că astfel avea şi ea o ocupație, într-un moment în care încerca să treacă peste o mare dezamăgire. O vreme, pentru că i-am cumpărat toate fleacurile pe care şi le dorea atât de mult, nu a mai fost aşa de frustrată. Dar, în final, s-a plictisit să tot bată sălile de licitații, într-o vânătoare nebună, după nu-ştiu-ce set de tapiserii originale de Audubon. Casa era complet mobilată. Şi exista mândria colecționarului. Când au început să-i apară prietenele în vizită, ea putea să-şi petreacă şi ore întregi vorbindu-le neostenită despre originea unui vas de porțelan, din 1789, pentru pământuful de ras, deținut cândva de un oarecare comandant de vas din East Sandwich, Massachusetts. Deşi Beth nu mi-a mărturisit-o niciodată, eu ştiam că disprețuia profund, în sinea ei, tot ce realizase adunând maldărul acela de vechituri, că înțelegea că nu este decât o tactică diversionistă, destinată să-i distragă atenția de la câteva adevăruri neplăcute. Ca şi mine, ajunsese să urască această casă... cu toate bulendrele din ea.

Până să ajung eu la leagănul lui Josh, copilul atinsese piscuri paroxistice, de nedescris, ale perfecțiunii zbieratului. Ajunsese deja la acele momente tumultuoase, în care țipetele unui bebeluş se transformă într-un urlet neîntrerupt, prelung şi sfâşietor. Când era şi el de aceeaşi vârstă, Adam fusese uşor de potolit: îi băgăm suzeta în gură, îl legănam puțin, îi luam suzeta şi îi dădeam biberonul cu lapte cald. Însă pe Josh nu puteai să-l

liniştești așa. Lui îi place la nebunie să strige şi nu merge să-l păcălești numai cu suzete, cu nițel legănat şi cu sticluțe de lapte. Mai trebuie să te şi fâțâi cu el prin cameră, vreo oră. Trebuie să-i stârneşti amuzamentul şi să-i cânți. Dacă îndrăzneşti cumva să taci măcar o clipă, el începe instantaneu să scâncească. Dacă te aşezi, chiar ținându-l în brațe, în vreun fotoliu, urletele sunt reluate cu râvnă. Este un adevărat terorist ce refuză cu îndârjire să renunțe, dacă nu-i îndeplineşti toate dorințele.

În patru labe, am căutat pe podea suzeta, pe care o aruncase cât colo. Iar după ce am găsit-o – sub comodă –, am încercat s-o sterilizez, cu propriile mele buze, băgându-i-o apoi în gură. Pe urmă, l-am luat din leagăn şi, ținându-l pe umăr, am început să cânt fals, o variantă originală a lui „Nani, nani, puiul…" El a scuipat atunci suzeta şi a reînceput să plângă. Pe la jumătatea scării, suzeta a ajuns din nou pe podea. Iar când a mai văzut şi sticluța cu lapte, care îl aştepta în bucătărie, lângă cuptorul cu microunde, a început să urle de nerăbdare, dar rău de tot, în acele douăzeci de secunde care au trecut până am încălzit-o.

Comparativ, Adam a fost un bebeluş model – genul acela dulce şi tăcut pe care-l vezi în reclamele la scutece absorbante. Dar Josh e dolofănel. E un mic voinic. Cu un cap supradimensionat, cu un nas de boxer şi cu temperamentul vulcanic al unui pitbull întărâtat. Bineînțeles că îl iubesc… dar nu sunt sigur, încă, dacă îl şi plac. Mă face cam nervos, şi nu doar pentru că plânge mai tot timpul şi nu pare prea mulțumit de faptul că a fost adus pe lume. Cred că nervozitatea este legată şi de constatarea că – la fel ca şi toată casa asta – el reprezintă o cătuşă în plus. Un prieten de-al meu s-a exprimat altfel: când ți se naşte primul copil, încă mai trăieşti cu speranța că ai destul spațiu de manevră; că nu te-ai îngropat într-o viață plină de ipoteci. Dar când vine şi al doilea, devii cu-adevărat un familist. Eşti scufundat până peste cap în obligații de tot felul. Şi ştii prea bine că nu

vei mai fi niciodată un om liber, care să acționeze în voie în lumea asta.

Desigur, am şi eu o teorie în legătură cu motivele care-l fac pe Josh să plângă atât de mult: el nu face decât să reacționeze la dușmănia dintre părinții lui. Copiii simt astfel de lucruri. Până şi la numai patru luni, ei au antene cumplit de fine. Şi Adam este perfect conştient de faptul că părinții lui nu se mai înțeleg deloc. Ori de câte ori eu şi cu Beth avem un schimb urât de cuvinte sau ne oferim reciproc câte un tratament prelungit de tăcere punitivă, eu îi simt teama, după cum ne imploră, cu ochii lui mari şi cenuşii, să fim ca înainte. Mă doare când văd îngrijorare pe chipul acestui băiețel, ruga lui tăcută pentru stabilitate – pentru că mă întoarce mintal cu treizeci şi patru de ani în urmă, când eram şi eu de vârsta lui Adam, doar un martor neajutorat al disputelor dintre părinții mei.

De cum m-a văzut scoțând sticluța cu lapte de la microunde, Josh a început să dea din mânuțe şi nu a încetat până ce nu i-am dus-o la gură. Mi-am tras pe urmă un scaun şi m-am aşezat, ținându-l la piept, în timp ce el a supt tot laptele. Au fost cel puțin cinci minute de linişte, până ce l-a terminat pe tot – şi, cu mâna liberă, am atins telecomanda ca să mă uit la televizorul micuț, aşezat pe un dulap. Nu mi-am închipuit niciodată că o să locuiesc într-o casă cu televizor în bucătărie, dar Beth a zis că era comod pentru că urmărea programele de rețete culinare, aşa că n-am comentat (deşi mă cam mânca limba să-i spun că Sony Corporation încă nu exista pe timpul războiului de secesiune, astfel încât televizorul nu se prea potrivea cu stilul colonial al casei). Ca şi celelalte trei televizoare pe care le aveam, era conectat la sistemul prin cablu, aşa că i-am dat drumul pe McNews – adică pe CNN.

Pe când ecranul televizorului se însufleța, am văzut imediat ceva care m-a făcut să tresar. De fapt, nu ceva, ci… *pe cineva.* Kate Brymer. Este actuala corespondentă

de război, marea vedetă a postului CNN. În clipa aceea era îmbrăcată în nişte pantaloni şi o geacă de firmă, şi transmitea direct dintr-un spital bombardat, din Sarajevo. În spatele ei, o echipă de medici tocmai amputa piciorul unui soldat. Nu aveau toate cele necesare, aşa încât operau fără anestezie. Se auzeau ţipetele sărmanului om, care acopereau comentariul trist, lipsit de vlagă, caracteristic lui Kate. Am observat că părul ei şaten, tuns scurt, era parcă prea frumos coafat pentru cineva care se afla într-o zonă de război. Da, avea ea un fix cu părul. În perioada colegiului, când trăiam cu ea, Kate şi-l peria permanent. La cursuri apărea îmbrăcată trăsnet şi înarmată cu întrebări inteligente, dar şi facil de inventat, care ar fi trebuit să stârnească orgoliul vreunui profesor, permiţându-i să se arate strălucitor. Încă de atunci se dovedise o abilă cunoscătoare a vieţii politice. Şi înţelesese că – dat fiind că avea ambiţii mari – flirtul era o armă necesară, uneori neplăcută pentru a-şi îndeplini dorinţa de a parveni. Îmi amintesc cum zăcea odată în pat, într-o după-amiază ploioasă de duminică, frunzărind un teanc de cărţi împrumutate de la bibliotecă, scrise de Martha Gellhorn, Oriana Fallaci, Frances Fitzgerald – după părerea ei, cele trei mari femei, corespondente de război, din ultimii patruzeci de ani.

„O să scriu şi eu într-o bună zi o astfel de carte de memorii", îmi spusese atunci Kate, foarte plină de ea, foarte sigură pe destinul ei profesional. Apoi ridicase un album cu fotografii de război, semnat de Robert Capa, şi adăugase: „Iar tu vei fi ca el".

Brusc, Josh aruncă sticluţa pe podea. Era modul său de a mă avertiza că băuse destul. În câteva secunde, începu iar să scâncească, ajungând repede la nişte lamentări ascuţite care ameninţau să-i trezească şi pe Adam şi pe Beth. Aşa că l-am sprijinit iar pe umăr, am deschis uşa de lângă frigider şi am coborât cinci trepte, până la subsol.

Subsolul devenise raiul meu, insula izolării mele, plină

de diverse lucruri. „Un loc pentru jucăriile tale”, cum i-a zis o dată Beth.

Nu are o suprafață mare – cam cinci metri pe patru –, dar eu cred că am reuşit să împart spațiul acela într-un mod isteț în două încăperi mai mici. Este şi singurul loc din casă pe care Beth n-a reuşit să-l colonializeze: e căptuşit cu lemn geluit, are un covor de un gri oarecare, precum şi un bec ascuns în tavan. Când cobori scara, vezi imediat mica mea sală de gimnastică – o maşină de făcut ski, nişte spaliere şi aparate de forță. Eu încerc să lucrez cam patruzeci de minute în fiecare dimineață – zece minute pe un aparat, alte zece pe celălalt, iar ultimele douăzeci de minute trag de fiare – în scopul de a-mi menține greutatea la circa 90 de kilograme. Doctorul mi-a spus că asta este greutatea ideală pentru un bărbat nefumător, de 1,80 metri, treizeci şi opt de ani şi un nivel normal de colesterol, iar el mă complimentează mereu pentru faptul că pot să mă păstrez suplu. Poate că explicația pentru forma mea fizică deosebită este obişnuința ca, oricând simt nevoia să dau câte un pumn în zid, în loc de asta, să vin aici jos şi să-mi descarc furia pe fiarele astea.

Sau să ascult muzică. Am 1200 de compact-discuri, toate puse într-un suport rotativ, din lemn de cireş american. A fost fabricat, la comandă, de un producător de dulapuri din West Cornwall, un orăşel din Connecticut. M-a costat, ce-i drept, 1830 de dolari, însă oricine l-a văzut a admirat simplitatea stilului Shaker. După cum toți mi-au apreciat şi aparatura electronică. Am nişte scule audio, luate din Manhattan, de pe Strada 45, de la un magazin care nu vinde decât componente britanice de ultimă generație – cele mai bune din lume, dacă te pricepi să alegi dintre mărcile mai puțin cunoscute. Mi-am mai luat şi un sistem formidabil pentru doar 5000 de dolari – două difuzoare Mission 753, un sistem CD Arcam Delta cu un Black Box DAC, şi un amplificator nemaipomenit, tip Cyrus 3, care combină o

claritate de diamant a sunetului cu un extraordinar efect stereo spațial.

Colecția mea de discuri se bazează în general pe recomandările din *Ghidul Penguin pentru muzică clasică.* Iar eu mă ocup de muzică aşa cum trebuie – şi încerc să ascult o întreagă lucrare (sau un act dintr-o operă) în timp ce fac gimnastică. Din păcate însă, orice durează mai mult de patruzeci de minute nu se potriveşte cu programul meu de exerciții matinale, aşa încât trebuie să renunț la chestii psihotice mai lungi, ca Mahler sau Bruckner. Dar îmi place să dau volumul la maximum seara, atunci când mă îngrop în singurul loc unde mă simt cu adevărat bine – camera mea obscură.

Cândva, acolo a fost spălătoria, dar unul din primele lucruri pe care le-am făcut după ce ne-am mutat aici a fost să mutăm maşina de spălat şi uscătorul într-o debara de lângă bucătărie. Pe urmă, au trecut la treabă tâmplarul şi instalatorul, pentru că am renunțat la amenajările existente. Ei au instalat două chiuvete din inox, profesionale. Au zidit singura fereastră existentă. Au fost reparați pereții şi au fost zugrăviți cu un verde deschis, pe urmă au fost fixate pe un alt zid dulapuri şi hiaturi la comandă, de culoarea oțelului. Şi am băgat 2300 de dolari ca să-mi fac un fason: o uşă batantă ultramodernă, adică un cilindru băgat într-un alt cilindru, care să creeze perfect o cameră obscură.

Luându-mă după sfatul unui fotograf de la *Newsweek,* pe care-l cunosc, am investit şi într-o aparatură foto de ultimul răcnet: un aparat de mărit, tip Beseler 45 mx; un uscător de filme, Kindermann; un sistem mecanizat de tăvi, Kodak. Nu folosesc decât produse chimice de laborator de cea mai bună calitate, Ilford, nu imprim decât pe hârtie fotografică cu bromură Galleria (cea preferată de toți fotografii buni din America). Şi ca orice profesionist serios, prefer două tipuri de filme monocromatice de vârf: Kodak Tri-X şi Ilford HP4.

Vizavi de locul acesta de lucru, se află un dulap, pe tot

peretele. Este ignifug. Şi rezistent la apă, cu obloane din aluminiu, care se rulează, fiind asigurat cu două încuietori. Poate că vi se pare un exces de prudență, dar dacă ai o colecție de aparate de fotografiat şi de lentile, evaluată la 45.000 de dolari, nu-ți permiți niciun fel de risc.

Am început să colecționez aparate de fotografiat încă din 1963. Atunci aveam şase ani şi eram în vizită la bunicii mei din partea mamei, în Fort Lauderdale. Am pus mâna pe un Brownie vechi, lăsat pe o măsuță, m-am uitat prin vizor şi am fost definitiv captivat. Era un nou mod de a vedea lucrurile, ca prin gaura cheii. Nu trebuia să te uiți la tot ce era în jurul tău, puteai să fixezi o singură imagine. Dar mie, copil fiind, mi s-a părut foarte plăcut să mă ascund în spatele lentilei, să o folosesc ca o barieră între mine şi restul lumii. Şi pe tot restul şederii noastre – timp în care părinții mei s-au tot ciondănit, apoi bunicii mei s-au tot ciondănit, după care cele două perechi au început să se certe între ele – eu mi-am petrecut o mare parte din timp lipit de acel Brownie. De fapt, ori de câte ori mă aflam în preajma vreunui adult, eu îmi puneam aparatul la ochi şi refuzam să-l dau la o parte atunci când mi se vorbea. Tata nu era deloc încântat. Pe când eram la cină, într-o seară, iar eu încercam să beau un cocteil de creveți, tot cu aparatul la ochi, el n-a mai suportat. Mi-a smuls aparatul. Bunicu' Morris a fost de părere că ginerele lui se purta extrem de dur şi mi-a luat apărarea.

— Lasă-l pe Benny să se distreze aşa cum vrea el.

— Nu-l cheamă Benny, i-a spus tata, nemascându-şi vechiul dispreț. Îl cheamă *Benjamin.*

Bunicu' n-a muşcat din momeală.

— Pot să pun pariu că o să fie fotograf, când o să se facă mare, a afirmat el.

— Doar dacă vrea să moară de foame, i-a răspuns tata.

A fost numai prima (şi cea mai blândă) dintre toate confruntările pe care urma să le am cu tata, legate de

aparate de fotografiat şi de această artă în general. Dar la sfârşitul acelei scurte şederi interesante de la Fort Lauderdale, bunicu' a ținut să-mi dea cadou aparatul, la despărțirea de pe aeroport, spunându-mi că e un dar pentru dragul lui nepot, Benny.

Mai am şi-acum acel Brownie. Îl păstrez în sertarul de sus din dulapul meu, lângă primul meu Instamatic (datând de la Crăciunul '67), de primul meu Nikkormat (primit atunci când am împlinit paisprezece ani), de primul meu Nikon (la absolvirea liceului) şi de primul meu Leica (la absolvirea colegiului, în 1978 – cadou de la mama, cu şase luni înainte ca o embolie cerebrală să-i curme viața, la doar cincizeci şi unu de ani).

Pe celelalte trei rafturi se găsesc aparatele de fotografiat pe care le-am colecționat de atunci. Sunt câteva piese rare de muzeu (un Pentax Spotmatic, un Eastman Kodak original, cu burduf, precum şi un aparat de primă generație Kodak Retina). Şi, pe urmă, sunt cele cu care lucrez eu: un Leica M9 original (cu lentilă Leica 300 Sumicaron de 5000 de dolari), un Leicaflex, un Hasselblad 500 CM şi un Deodorf, din lemn masiv de cireş, pe care-l folosesc doar pentru peisaje deosebite sau pentru portrete.

Un perete întreg din subsol l-am umplut cu o selecție din peisajele mele – vederi interesante, în stil Ansel Adams, de pe țărmul din Connecticut, sub un cer cu nori amenințători, sau nişte hambare din carton alb tot pe fundalul unui cer întunecat. Pe alt perete, sunt doar portrete – în stil Bill Brandt – cu Beth şi cu copiii, în diverse ipostaze, în casă, la care am folosit doar lumina existentă şi o deschidere mică, pentru a le conferi un aspect naturalist, pointilist. Şi, în fine, pe ultimul perete, se află lucrările din ceea ce mie îmi place să denumesc faza Diane Arbus: un bărbat fără picioare şi cu unul din ochi acoperit, care cerşeşte în față la Bloomingdales; o bătrână indiancă cu o mască de chirurg pe față, care acostează un trecător în Central Park; un bețiv pe Bowery

(cu o rană urâtă pe un obraz), scoțând un Big Mac pe jumătate mâncat, dintr-un tomberon.

Lui Beth nu-i plac deloc imaginile astea înfricoşătoare („Prea sunt revoltătoare; prea intenționat scârboase"). Nu este entuziasmată nici de portretele de familie, nisipoase („Parc-am trăi în Appalachia"). Dar, în schimb, chiar admiră peisajele şi îmi spune că am ochi pentru partea nevăzută din pastorala New England. Lui Adam, pe de altă parte, îi place colecția mea de năpăstuiți ai oraşelor. De fiecare dată când dă buzna aici, să mă vadă cum lucrez, se suie pe canapeaua gri de sub fotografiile alea, arată cu degetul tipul de pe Bowery, chicoteşte fericit şi zice: *Nenea rău!... Nenea rău!* (El este criticul meu.) Iar bebeluşul Josh? El nu face decât să zbiere.

Şi chiar asta făcea acum. Nu tăcuse de când îl adusesem din bucătărie. Suportam deja de douăzeci de minute acel scandal matinal şi trebuia să fi făcut deja cel puțin patruzeci de flotări pe podeaua de la subsol. Îmi epuizasem şi întreg repertoriul de cântecele pentru adormit copiii, astfel încât ajunsesem să repet „Nani, nani" pentru a patra oară. Până la urmă, epuizat, a trebuit să mă aşez, legănându-l pe Josh pe genunchi, încercând disperat să-l fac să creadă că totul se mişcă. Şi el chiar a tăcut, pentru o clipă-două, iar eu l-am privit cu nişte ochi mirați, după care m-am uitat spre o pată goală de pe perete, chiar lângă aparatura mea stereo. Am lăsat mereu liber locul acela, pentru fotografiile mele de război, de acțiune, în genul acelora ale marelui Bob Capa, despre care zisese cândva Kate Brymer că o să le fac şi eu. Dar n-am fost niciodată într-o zonă de război, pe nicio linie a vreunui front... iar acum ştiu precis că nici n-o să ajung vreodată.

Sfârşitul scurtei pauze – Josh urla din nou. Poate şi din cauza scutecului. L-am întins pe canapea şi i-am desprins scutecul, uitându-mă doar o clipă. Plin ochi. Ce privelişte cu adevărat sinistră, mai ales atunci când eşti atât de nedormit, exact cum eram eu.

Aşa că m-am întors sus, în camera lui. L-am aşezat pe Josh pe covoraşul din plastic special pentru schimbat de pe comodă. Josh are o adevărată alergie la pamperşi (încă de la naştere, fundulețul lui este roşu şi mereu iritat), astfel încât, pentru el, schimbatul este asemănător unei plimbări prin hruba cu stafii. De cum a simțit ce urmează, a început să se zbată şi să țipe ca din gură de şarpe. A reacționat aşa de violent, încât a trebuit să-l țin cu o mână, în timp ce cu cealaltă îi scoteam costumaşul, şi încă a trebuit să mă lupt cu înverşunare ca să i-l pot scoate. După ce am făcut asta, cu un efort susținut, i-am desfăcut chiloțelul, mi-am luat inima-n dinți şi am privit adevărul drept în față, adică m-am uitat la toată splendoarea acelui scutec de groază: o diaree cumplită îi acoperea fundulețul şi burtica, de nici nu-i mai puteam vedea buricul. Am închis ochii dezgustat, dar nu pentru multă vreme, fiindcă Josh a început să dea din picioruşe, împingându-şi-le în scutecul murdar. Acum mizeria i se întinsese şi pe picioare şi îi intrase printre degete.

— Ah, Doamne, am şoptit eu şi m-am întors numai cât să iau un pumn de şervețele de pe pervazul unde erau puse.

Dar în acele doar trei secunde, în care mâna mea se dezlipise de pieptul lui, s-a întâmplat inimaginabilul: Josh s-a zvârcolit aşa de tare, încât, când m-am întors dinspre fereastră, am văzut că era pe cale a se rostogoli de pe comoda de un metru şi ceva înălțime.

L-am strigat şi m-am repezit către el, chiar când cădea. Nu ştiu cum de-am ajuns sub el, de m-am izbit cu capul de sertarul de jos, iar el a aterizat chiar pe mine. A țipat de sperietură. În acea clipă, uşa de la cameră s-a deschis brusc, iar Beth era deja aplecată peste mine, şi-mi striga:

— La dracu'! Şi doar ți-am spus de atâtea ori…

N-am apucat să-i zic decât:

— N-a pățit nimic… totul e în ordine, că Beth l-a şi smuls de pe mine.

L-a ridicat, iar scutecul i-a căzut direct pe burta mea.

Dar nu-mi mai păsa acum că mi se umpluse tot halatul de noroc, ci eram mai degrabă preocupat de umflătura din capul meu, ca şi de glasul neiertător al lui Beth.

— Tu nu vrei să asculți niciodată.

— S-a întâmplat, i-am spus eu.

— Să nu-l laşi niciodată nesupravegheat pe covoraş… să nu-l laşi niciodată singur acolo.

— N-a fost decât o secundă…

— Dar mereu ți-am spus.

— Bine, bine. Am făcut…

— *O prostie.*

— Bine.

Acum eram în picioare. Când m-am ridicat, scutecul murdar a căzut de pe mine şi, moale, cu un sunet fleşcăit, a aterizat (fatalmente) cu fața în jos, pe covorul original, țesut manual, în 1775, luat de la un internat la care a stat cândva chiar şi John Adams. Lui Beth îi ieşiseră ochii din cap precum ai melcului, holbându-se la mizeria de pe mine, apoi la istoricul covor de 1500 de dolari americani, iar în cele din urmă la mizeria care i se întinsese şi ei pe capot, de la agitatul Josh.

— Grozav, mormăi ea, cu un glas afectat, înfrânt. Grozav.

— Îmi pare nespus de rău, am îndrăznit eu.

— Ție mereu îți pare rău.

— Beth…

— Pleacă de aici, Ben. Du-te să faci un duş. Du-te la serviciu. Mă ocup eu de asta. Ca de obicei.

— Bine. Am ieşit repede din cameră, dar când am ajuns în hol, l-am văzut pe Adam, care stătea în fața uşii de la camera lui. Ținea în brațe păpuşa lui preferată (un koala zâmbăreț) – şi avea ochii aşa de mari şi de neliniştiți, încât imediat mi-am dat seama că strigătele noastre îl treziseră.

Am îngenuncheat, l-am sărutat pe părul blond şi i-am zis:

— Gata acum. Du-te la culcare.

El nu părea convins.

— De ce v-ați certat?

— Suntem obosiți, Adam. De asta. Nu păream nici eu prea convingător.

El a arătat spre halatul şi pijamaua mea murdară, şi a strâmbat din nas când a simțit mirosul.

— Împuțit, împuțit.

Eu am încercat să zâmbesc.

— Da, împuțit rău. Acum te duci la culcare?

— Mă duc la mami, a spus el şi a fugit în camera lui Josh.

— Asta mai lipsea, să te trezeşti şi tu, a zis Beth atunci când a intrat el.

Eu m-am întors în dormitor, m-am dezbrăcat complet, mi-am pus un şort de sport, un tricou şi adidaşii, şi pe urmă m-am dus jos, aruncând rufele murdare în maşina de spălat, înainte să mă retrag la subsol. Am învârtit de dulapul de discuri până am ajuns la litera B şi am trecut cu degetul peste vreo zece discuri, după care am scos nişte suite englezeşti de Bach, cântate de Glenn Gould. În dimineața aceea era nevoie de căşti, aşa că am apăsat pe Sennenheims („Sunet de înaltă fidelitate" – *Stereo Review),* am dat tare volumul şi am încercat să găsesc momentul adecvat ca să trec la Stairmaster. Dar m-am trezit că nu mă pot mişca, că degetele îmi erau aşa de încleştate, încât aveam impresia că mi se rup încheieturile.

Până la urmă m-am sforțat să mă mişc, picioarele mele urmând un ritm susținut. Urcam acum cu o viteză de trei metri pe oră, iar pe gât mi-au apărut primii stropi de sudoare. Am accelerat mişcarea. Am împins şi mai tare, dorind să alerg. Şi am urcat şi mai mult, şi mai sus – douăzeci de etaje, după cum scria pe indicatorul digital – într-un ritm trepidant. Parcă îmi auzeam bătăile surde ale inimii, simțeam cum se încordează ca să țină pasul cu mişcările mele frenetice. Muzica lui Bach continua să răsune, dar eu n-o mai auzeam, ascultam doar bătăile

inimii mele. Şi, pentru câteva momente, capul mi s-a golit. Nu mai eram furios, nu mai aveam probleme casnice. Eram eliberat de orice obligație, de orice legătură, de oricine. Şi nici măcar nu mă mai aflam acolo.

Până când, cu coada ochiului, l-am văzut pe Adam cum cobora scările, trăgând un sac mare, din piele maro, după el. Era servieta mea. Când a ajuns jos, el mi-a zâmbit prietenos şi a început să care geanta cu ambele mâini, spunând ceva în timp ce mergea. Eu mi-am scos căştile. Şi, peste respirația mea rapidă, l-am auzit spunând:

Alocat ca tati… alocat ca tati… alocat ca tati.

Mie mi s-au umezit ochii. Nu, băiete, nu cred că vrei tu să fii avocat ca tati.

2

De acasă şi până la gară e o distanță de şapte minute de mers pe jos şi, cu toate că era doar şase şi jumătate, am numărat încă alte zece persoane care mărşăluiau avântat, tot înspre gară. Pe când mergeam umăr la umăr cu ei – după ce mi-am ridicat gulerul raglanului meu Burberry, din cauza toamnei răcoroase – mi-am amintit, încă o dată, de reclama făcută de agentul imobiliar care ne-a arătat casa. Era îmbrăcat într-un sacou albastru, cu pantaloni cadrilați Black Watch şi cu pantofi ciudați; avea vreo cincizeci şi ceva de ani şi îl chema Gordy.

„La sfârşitul zilei, ne-a spus Gordy, v-ați ales nu numai cu o casă minunată, ci şi cu o navetă nu mai puțin minunată."

Strada noastră se cheamă Constitution Crescent. Sunt pe ea douăzeci şi patru de case – unsprezece case coloniale din lemn, şapte vile de vacanță, patru ferme supraetajate, şi două din cărămidă roşie. Toate au o câte o peluză de jumătate de acru în față şi câte o alee. În fața celor mai multe sunt leagăne şi tobogane pentru copii; iar altele au curți pentru joacă sau piscine în spate. Maşina cea mai bună de pe stradă este un Volvo Station (a doua fiind un Ford Explorer). Mai sunt şi câteva maşini sport: un Porsche 911, deținut de Chuck Bailey (director de creație de la o mare agenție de publicitate de pe Madison Avenue); un MG cam boțit, care aparține unui fotograf din localitate (nu prea bun), pe nume Gary Summers; şi o Mazda Miata, care este parcată, de obicei, pe aleea mea, lângă Volvo-ul folosit de Beth şi de copii.

La capătul străzii, se află o biserică episcopală din lemn. În fața ei, pe o pancartă mare şi veche, indicând oraşul din New England, scrie cu litere aurii:

NEW CROYDON, Est. 1763

De la biserică am luat-o la stânga, am trecut pe lângă poştă, pe lângă trei magazine de anticariat şi o băcănie care vinde două feluri de muştar, iar pe urmă am ajuns la strada principală din New Croydon: Adams Avenue. O terasă plină de magazine cu un etaj, acoperite cu şindrilă albă, o bancă modernă, o staţie de pompieri, cu un liceu mare, din cărămidă roşie, la care flutura, pe un stâlp, un mare drapel american. Un adevărat orăşel de periferie, cu toate atributele pe care ţi le scot în evidenţă bieţii agenţi imobiliari de felul lui Gordy:

„Aici sunt şi taxele mai mici, nu prea se întâmplă infracţiuni, faci patruzeci şi şapte de minute până la Gara Centrală, ai şcoli bune de stat, faci cinci minute, pe jos, până la mare, şi pe deasupra poţi cumpăra şi o casă bună pe o nimica toată, spre deosebire de metropolă".

După ce am luat-o la dreapta, pe Adams Avenue, am scurtat drumul mergând prin parcarea magazinelor Colonial DryCleaners şi New Croydon Fine Wines and Liquor, şi am început să urc treptele către podul de peste calea ferată. Trenul de 6:47 trebuia să sosească în trei minute şi, în timp ce mă îndreptam spre peronul de sud, am văzut că acesta era deja plin de salariaţi. Cred că eram, în total, cam vreo optzeci care aşteptam expresul de dimineaţă, cu toţii îmbrăcaţi în costume de serviciu în nuanţe întunecate de gri şi albastru, în majoritate cu dungi. Aproape toate femeile aveau pe ele bluze albe şi fuste până la genunchi. Nu era decât un singur tip îmbrăcat la patru ace, într-un costum italienesc cu sacou la două rânduri (gri perlat, cu nasturi din perle – probabil patronul vreunei afaceri tari de familie).

„Să nu apari niciodată aici, îmbrăcat într-o haină la două rânduri, mi-a spus mentorul meu, la scurtă vreme după ce am început să lucrez la firmă. Îmbrăcat astfel, un avocat pare perfid, iar clienţii noştri nu trebuie să ne asocieze pe noi, cei de la firma Lawrence, Cameron şi Thomas, cu perfidia. Şi nici în cămăşi ţipătoare: încearcă să porţi cămăşi albe sau bleu, cu cravate simple, în

dungi. Şi să nu uiți încă un lucru, dacă dorești ca, până la urmă, să devii partenerul cuiva, atunci trebuie să arăți la fel ca el."

Aşa încât am făcut după cum mi s-a spus şi am pus la păstrare costumul meu Armani, de 1100 de dolari, după ce am aterizat la firma asta. Pe urmă mi-am pierdut o după-amiază întreagă, la Brooks Brothers, ca să-mi cumpăr câteva haine aidoma celor descrise mai sus. Sigur că mai toți tipii de pe acel peron au lăsat şi ei ceva bani la Brooks – pentru că toți cei ce-şi permit să locuiască în New Croydon trebuie să facă şi jocul firmelor. Adică să poarte uniforma cerută de ele.

Încă de când am devenit partener, în urmă cu doi ani, nu m-am căznit să vin foarte de dimineață, dat fiind că nu era nevoie să-mi demonstrez râvna prin a ajunge la birou la ora 7:30. Dar în acea zi, n-am avut deloc de gând să-mi mai pierd multă vreme pe-acasă şi să iau trenul de 8:08 sau pe cel de 8:38 (cu care plecam de obicei) – deoarece Beth mi-a dat clar de înțeles că nu acceptă nicio încercare de reconciliere, un fel de armistițiu interesant între noi doi.

Când am coborât la parter, după ce-mi terminasem exercițiile şi făcusem un duş, ea stătea în bucătărie şi îi hrănea pe Josh şi pe Adam, pe fondul muzical al melodiei *Today in New York.* S-a uitat la mine când am intrat, apoi şi-a mutat repede privirea spre bebeluş. Se îmbrăcase cu o pereche de colanți şi cu un pulover negru, pufos, care nu-i ascundeau câtuşi de puțin suplețea regăsită. Beth n-a fost niciodată grasă, iar când am cunoscut-o, acum şapte ani, semăna cu un căpitan, obişnuit să cam bea, al unei echipe profesioniste de hochey: era o blondă slabă şi veselă, cu care puteai sta de vorbă toată seara despre cărți şi fotbal american şi căreia îi plăcea să savureze şi câte o bere. Şi avea un râs teribil de şmecheresc. Mai ales în pat – locul în care, pe atunci, ne petreceam bucuroşi o însemnată parte din timp. Acum, la treizeci şi cinci de ani, era dependentă de aerobic, subțirică şi sprintenă ca o

atletă de la Olimpiadă. Pomeții i s-au accentuat mult, nu mai are talie, iar părul lung odinioară, este acum tuns scurt, modern, în stilul băiețesc preferat de actrițele franțuzoaice. Însă eu tot atrăgătoare o consideram, iar la petrecerile date în cartier încă făcea capetele să se întoarcă după ea, mai ales dacă era îmbrăcată cu vreo rochie neagră, sexy, de la Donna Karan, care o lungea şi mai mult. Dar exuberanța fetei băiețoase se pierduse într-un aer de dezgust total. Sub ochi avea mai mereu cearcăne negre. Nervii îi erau mereu întinşi. Şi aşa de tare mă evita, că nu mă mai lăsa nici să mă apropii de ea, după naşterea lui Josh, având tot felul de explicații bine ticluite, cum ar fi: „Încă n-am chef".

Eu m-am dus la ea, i-am pus o mână pe umăr şi am încercat să o sărut pe creştet. Însă ea a tresărit violent de cum am atins-o, respingându-mă concis.

— Vai, Beth…

Ea m-a ignorat complet, prefăcându-se absorbită de alimentarea lui Josh cu lingurița şi dându-i cu mare grijă în guriță suc de portocale dintr-un borcan cu hrană pentru copii, de la Heinz.

— Nu te înțeleg, i-am spus eu. Zău că nu te mai înțeleg.

— Nu? a întrebat ea, fără să se uite la mine.

— Nu.

— Păcat.

— Adică ce vrei să spui cu asta?

— Mai gândeşte-te.

— Pentru ce te porți aşa?

— Nu mă port *nicicum.*

— De luni de zile, te tot uiți la mine numai cu spatele şi nu mă tratezi decât ca pe-un nimic… asta înseamnă la tine *nicicum?*

— N-am chef acum să vorbesc despre asta.

— Aşa spui mereu, ca să eviți…

— N-am chef acum. Tonul ei devenise agresiv.

Şi apoi se aşternuse tăcerea. Adam se uita concentrat

în bolul lui cu mâncare, pe care şi-o tot amesteca de zor. Iar eu rămăsesem acolo ca un tâmpit, înțelegând că n-am altceva mai bun de făcut decât să plec. Aşa că mi-am luat la revedere de la cei doi fii ai mei şi am înşfăcat servieta.

— S-ar putea să am o şedință la 5:30, am spus eu.

— Oricum n-are nicio importanță, Fiona lucrează până târziu astăzi, a replicat ea, referindu-se la doica irlandeză care se ocupa de Adam şi de Josh.

— Bine. Te sun mai târziu.

— O să ies în oraş, a zis ea.

— Ceva deosebit astăzi? am întrebat-o fără nicio urmă de interes.

— Nu.

Am deschis uşa din spate.

— Pa, am spus eu. Ea nici măcar nu a ridicat capul, în semn de răspuns.

Pe când îmi cumpăram *The New York Times* şi numărul, pe luna în curs, din *Vanity Fair,* de la magazinul din gară, am simțit o împunsătură acută în stomac. M-am încruntat. Din nou bila aia nenorocită care-mi găureşte stomacul. Mi-am muşcat buza şi am închis ochii. Durerea n-a vrut să cedeze. Când a intrat trenul în gară, m-am suit cu greu, gata să leşin. Prăbuşindu-mă anevoie pe primul loc liber, mi-am deschis geanta diplomat, am scos o sticluță cu Maalox de sub un teanc de hârtii notariale, am scuturat-o energic şi am înghițit dintr-o dată aproximativ o treime din conținutul ei. Pe urmă m-am uitat în jur, ca să văd dacă cei de acolo nu se uitau cumva la mine, etichetându-mă fie drept *ulceros,* fie drept *stresat.* Dar toți erau ocupați cu laptopurile lor, cu documentele lor urgente, cu telefoanele lor mobile. În definitiv, eram în trenul de 6:47 – preferat de directorii tineri şi dornici de afirmare, cei care munceau din greu, în căutarea vreunui parteneriat sau a vreunei funcții în conducere; aceia care încă mai erau dispuşi să-şi sacrifice paisprezece ore pe zi pentru a-şi atinge scopul. Iar atmosfera din vagon era atât de

electrizată de ambiții disperate şi de încordare surdă, încât, chiar dacă mi-aş fi aprins o țigară, nimeni în jurul meu nu s-ar fi sesizat… deşi probabil că, până la urmă, cineva tot mi-ar fi spus că acolo era interzis fumatul.

În locul tabletelor, eu prefer Maaloxul lichid, pentru că îmi calmează imediat durerea de stomac. Şi-ntr-adevăr, în cele cinci minute în care trenul a ajuns la stația următoare – Riverade – suferința mea s-a încheiat ca prin farmec. Dar ştiam sigur că, până la sfârşitul zilei, aveam să mai utilizez de câteva ori sticluța de Maalox.

Mai întâi a fost Riverside, au urmat Cos Cob, Greenwich, după care, Port Chester, apoi Rye, Harrison, Mamaroneck, Larchmont, New Rochelle, Pelham, Mount Vernon, Strada 125 şi, în final, Gara Grand Central. După trei ani, cunosc fiecare milimetru de pe acest traseu; orice detaliu. Precum iahtul roz, cu un catarg rupt, din mijlocul portului Riverside. Sau uşa scorojită a WC-ului de pe peronul din Port Chester, pe care scrie BAȚI (primele trei litere ale cuvântului BĂRBAȚI fiind de mult dispărute). Ori vorbele pline de înțelepciune, scrise cu graffiti pe un stâlp din stația Strada 125: „Albii nu pot sări… dar pot să ți-o tragă de să nu te vezi".

Riverside, Cos Cob, Greenwich, Port Chester, Rye, Harrison, Mamaroneck, Larchmont, New Rochelle, Pelham, Mount Vemon, Strada 125, Grand Central – pomelnicul meu de dimineață. Asemănător cu cel cântat de răposatul meu tată, în fiecare dimineață, timp de mai bine de treizeci şi cinci de ani. Doar că, în timp ce eu parcurg zona de nord, el mergea de-a lungul râului Hudson, străbătând tot centrul districtului Westchester.

Şi el avea o legătură specială cu trenul. Firma lui de brokeraj se afla între Madison şi Strada 48: la zece minute de mers pe jos, în ritm alert, de la Grand Central. Când aveam zece ani, într-o vacanță m-a dus o dată la biroul lui. Îmbrăcat ca un director oarecare, într-un sacou albastru, cu pantaloni gri, folosindu-mă de sacul meu de şcoală ca înlocuitor de servietă, am mers

împreună cu el, cu trenul de 8:12, până în oraş.

În tren, mi-a făcut cunoştinţă cu colegii lui de navetă: erau bărbaţi care păreau a se saluta spunându-şi unii celorlalţi pe numele de familie („Bună, Cole… 'Neaţa, Mullin… Cum mai merge treaba, Swabe?"). Ei mi-au făcut un compliment, întrebându-l pe tata dacă nu cumva eu eram acel tânăr broker-minune de care le povestise; m-au întrebat ce părere am despre problemele importante ale zilei, adică dacă Mets şi-ar fi vândut vedeta, pe Tom Seaver, dacă îmi plăcea mai mult de Rowan sau de Martin, şi dacă George Romney avea să câştige alegerile pentru preşedinţie, în anul următor. La birou, am cunoscut-o şi pe secretara tatei – o femeie grăsană, cu dinţi stricaţi, numită Muriel. Am vizitat sala de consiliu a firmei, cantina directorilor şi zona direcţiunii, acolo unde tata avea propriul birou – unul dintre cele patru. Era o încăpere întunecoasă, cu mese mari din mahon şi cu fotolii din piele. Ca şi la India Club, unde fusesem tot cu tata, la un prânz. Clubul era situat în cartierul financiar, chiar lângă Bursă. Atmosfera era foarte protocolară, chiar conservatoare: lemn peste tot şi portrete imense în ulei, cu cetăţeni din secolul al nouăsprezecelea şi cu venerabile navomodele, reprezentând vapoare vechi. Sala de mese avea un plafon înalt, ceremonios. Chelnerii purtau livrele albe, scrobite. Peste tot în jurul nostru era plin de costume dungate şi de ochelari cu rame de baga şi de pantofi negri, bine lustruiţi: Era Wall Street-ul, la ora prânzului.

„O să devii şi tu membru aici, într-o bună zi", mi-a spus tata. Şi îmi amintesc că, exact atunci, m-am gândit că era frumos să priveşti lumea printr-o lentilă de aparat de fotografiat, dar să porţi costum, să ai un birou mare şi să mănânci în fiecare zi la India Club ar fi reprezentat culmea maturităţii.

Opt ani mai târziu, mi-am jurat solemn să nu mai pun niciodată piciorul acolo. Era în vara anului 1975, eu tocmai terminasem primul an la Colegiul Bowdoin şi

obținusem o slujbă pe timpul verii, ca ajutor de vânzător la unul din marile magazine de aparate foto de pe Strada 33. Tata fusese oripilat de idee. Nu numai că refuzasem oferta lui de „a începe să învăț şi eu să negociez obligațiuni" ca ucenic la Bursă, dar mai şi lucram într-un magazin, pentru numai 70 de dolari pe săptămână. Şi nu suportase nici gândul că locuiam departe de casă, într-un hotel mizer de pe Avenue B, unde mă încurcasem cu Shelley, o fostă studentă la Scarsdale, originară din Wellesley, care se descria ca fiind „o artistă a macrameului".

După câteva săptămâni de viață dulce – timp în care răspundeam apelurilor sale telefonice, din ce în ce mai numeroase, într-o stare avansată de euforie – m-a somat să ne întâlnim la prânz. Atunci când i-am răspuns: „Cum adică la prânz, mă obligi?", el mi-a spus că, în cazul în care nu apar la India Club joi la ora unu, să nu-mi mai fac gânduri că o să mă mai întorc la elegantul meu colegiu din New England, în toamna următoare, pentru că nu-mi mai plătea taxa.

Tata era un negociator dur, aşa că n-am avut încotro şi a trebuit să mă prezint în locul, la data şi la ora la care fusesem convocat. Chiar m-am îmbrăcat cu un costum în dungi, stil gangster de prin 1940, pe care l-am cules dintr-un magazin second hand din East Village. Şi am pus-o pe Shelley să-mi facă şi o codiță de cal, pentru că părul îmi crescuse până la umeri.

— Eşti o adevărată ruşine, sunt de-a binelea stânjenit, mi-a spus tata de cum m-am aşezat la masa lui.

Eu i-am zâmbit glacial şi i-am dat un răspuns cu puternice conotații filosofice:

— Ceea ce sunt este că sunt exact ceea ce sunt.

— Vii acasă.

— Nici prin cap nu-mi trece.

— Ne întâlnim la Grand Central diseară, la trenul de 6:10. Dacă nu apari, o să obții cei 9000 de dolari, pentru colegiu, la anu' şi la mulți ani.

Aşa că am fost nevoit să ajung la gară. Am mers acasă. Mi-am păstrat slujba de peste vară, de la magazinul foto, dar făceam naveta zilnic, la 8:06, împreună cu tata. Am aruncat costumul trăsnit şi mi-am tuns părul până la guler. Încercam să mă întâlnesc cu Shelley la sfârşit de săptămână, însă, în mai puțin de două săptămâni, locul în patul ei mi-a fost luat de un artist care mânca sticlă, pe nume Troy. Iar în următoarele două vacanțe, am făcut ceea ce mi-a spus tata şi am lucrat la firma lui, drept comisionar, la parterul Bursei.

Am capitulat, am renunțat, am fost învins. De ce oare? Pentru că mi-era mult mai uşor aşa. Şi mă simțeam mai în siguranță. Adică, ce m-aş fi făcut dacă n-aş mai fi avut bani? Aş fi continuat să lucrez la magazinul de articole foto? Aş fi încercat să-mi fac o carieră ca fotograf? Posibil, dar asta ar fi însemnat să se ducă pe apa sâmbetei tot ce se investise în mine: şcoala particulară din Ossining, taberele şcolare costisitoare, lecțiile de tenis, cei patru ani de la Andover, intrarea la un colegiu de elită din New England, aşa cum era Bowdoin. Când ai fost crescut şi educat într-un astfel de mediu select din Est, nu poți să dai cu piciorul la tot, ca să vinzi aparate Nikon pe Strada 33. Doar dacă vrei să fii considerat un ratat, adică cineva căruia i s-au acordat toate şansele, iar el n-a realizat nimic.

Realizare. Cel mai important cuvânt pentru americani. Ca atunci când îți spune cineva: „Ai avut parte de cea mai bună educație, acum fă bine şi realizează-te". Pentru tata, şi pentru toți colegii mei de şcoală, a te realiza nu însemna decât un singur lucru: să faci cât mai mulți bani cu putință. O cifră cât mai mare, cu şase zerouri în coadă. Bani pe care îi poți aduna, dacă urci pe scara socială sau dacă ai o meserie sigură, însă, deşi urmasem cursuri pentru a intra la drept, pe care tot tata mă sfătuise să le fac (în plus față de cursurile de arta fotografiatului), eu mi-am spus mereu – de când am terminat colegiul şi nu mai depindeam financiar de el –

că, până la urmă, o să renunț odată şi-odată la „realizatul" lui.

„Să nu te laşi vreodată intimidat de el", îmi spunea Kate Brymer.

Kate Brymer. Când a ieşit trenul din Harrison, m-am trezit că răsfoiesc paginile lucioase ale revistei *Vanity Fair*. Am parcurs repede o povestioară despre un actoraş frumuşel care „şi-a descoperit, până la urmă, centrul lui spiritual şi puterea de vedetă". Am mai citit şi un reportaj despre „un asasinat în lumea celor bogați şi plictisiți", despre o moştenitoare cu capul în nori, transformată, peste noapte, într-o criminală în serie, care şi-a strangulat cei şase profesori de tenis, la Palm Springs. Pe urmă am mai dat încă o foaie, şi iat-o!

Era un articol de numai o pagină, şi aceea în mare parte ocupată de fotografia lui Kate, făcută în stil Annie Leibovitz. Stătea în fața unui câmp bosniac de masacru – cadavrele recente înroşeau peisajul înzăpezit. Ca întotdeauna, era îmbrăcată într-un costum de ultimă modă, din material de camuflaj, uitându-se către aparat, având aceeaşi înfățişare previzibilă, de Mutter Courage îmbrăcată în haine Armani. Titlul era:

CHIAR PE LINIA FRONTULUI:
KATE BRYMER DE LA CNN ADUCE O MODĂ
CURAJOASĂ ÎN BOSNIA

„Care este tot secretul, pentru a fi un bun corespondent de război?" întreabă Kate Brymer, de la CNN. „Două lucruri: o infinită compasiune… şi să ştii să te retragi la timp."

Nu strică şi un strop din patricianismul clasic din New England. Iar această frumusețe la cutiuță, din Newport, Rhode Island, îți aduce aminte şi de o altă prea bine educată Kate (Hepburn, adică), dacă iei în considerație pometii ei delicați şi adevăratul ei curaj, în situații-cheie.

„Este cea mai uimitoare corespondentă de război din

ultimii ani", zice şeful postului CNN, Ted Turner, care a invitat-o pe Brymer, de două ori, să-şi petreacă concediul împreună cu el şi cu soția lui, Jane Fonda, la ferma lor din Montana. Dar Kate Brymer – care avusese legături amoroase cu bărbați luminați, precum reporterul ABC Peter Jennings sau regizorul francez Luc Besson – se bucură arareori de vacanțele binemeritate care s-o scoată din locurile fierbinți ale lumii. Clădindu-şi un renume o dată cu seria de reportaje şocante de pe străzile Belfastului, s-a aflat şi sub tirul trăgătorilor de elită din Algeria, iar acum vânează un premiu Emmy, cu sângeroasele, dar şi impresionantele relatări din Bosnia bântuită de război.

„Eu trebuie să fiu mereu martora celor mai mari cruzimi ale omului", transmite ea, prin telefon, de la Sarajevo. „Dar problema mea este aceea că trebuie să evit tentația cinismului, implicit după ce vezi atâta moarte. Nu se poate doar să priveşti cum se desfăşoară un război, trebuie să te şi implici. Astfel eu verific mereu resursele mele de empatie; mă asigur mereu că simt la fel ca un bosniac oarecare, în timp ce în jur lumea lui este distrusă..."

Ei, la dracu'! Vorbărie multă, ca să câştigi premiul Pulitzer. *Îmi verific posibilitățile de empatie?... simt la fel ca?* Doar nu vorbeşti serios, Kate.

Ea mereu a reuşit să-şi promoveze imaginea; a ştiut mereu pe ce butoane să apese ca să parvină. Sunt oare invidios pe ea? *Sunt* invidios. Mereu am fost. Mai ales după ce am terminat colegiul, în '78, şi (spre consternarea tatălui meu) ne-am mutat la Paris. Aveam să ne jucăm, un timp, de-a perechea emigrantă, şi cu toate că tata a refuzat să mă sprijine financiar, cât timp am încercat să mă realizez acolo ca fotograf, Kate a avut ceva fonduri care ne-au permis să închiriem un apartament frumuşel în Marais. La două săptămâni după ce am ajuns în oraş, ea avea deja un serviciu – a lucrat ca

funcționară la biroul local al revistei *Newsweek*. După trei luni, vorbea fluent franceza şi lucra ca producător asistent la biroul din Paris al postului de televiziune CBS News. După alte opt săptămâni, într-o seară, m-a anunțat că relația noastră se sfârşise; se muta împreună cu şeful ei de la CBS.

Eu am fost năucit. Eram distrus. Am implorat-o să rămână, să mai facem o încercare. Degeaba! Până dimineață şi-a făcut bagajele, şi dusă a fost. În două luni, la fel şi eu – cu un bilet, numai dus, până în Statele Unite – pentru că nu mi-am putut permite să mai păstrez nici măcar apartamentul, nicidecum să mai trăiesc la Paris. Eram falit, fiind înfrânt la capitolul carieră. Bătusem la poarta tuturor ziarelor şi agențiilor de presă din oraş, însă nu am reuşit să vând decât vreo două fotografii de cafenea (pentru o nimica toată de 1000 franci) unei reviste nenorocite de turism. N-am putut să-mi găsesc niciun serviciu, cu niciun preț.

„Fotografiile astea nu sunt rele, dar nici deosebite, mi-a spus editorul de fotografii", de la *Internațional Herald Tribune* după ce i-am arătat portofoliul meu. „Şi trebuie să-ți mai spun că săptămânal vin cel puțin şase tipi ca tine, proaspăt sosiți din State, toți crezând că se pot descurca aici. Însă prea mult de lucru nu e, iar concurența e acerbă."

Când am ajuns la New York, toți specialiştii pe care i-am întâlnit mi-au spus acelaşi lucru: că fotografiile mele erau „bune", dar asta nu însemna că eram cineva.

A fost foarte greu. Încă abătut după modul în care se descotorosise Kate de mine, încă nedorind să cad la pace cu tata, am rămas în apartamentul înghesuit al unui prieten care-şi lua licența la Columbia. Stăteam în Morningside Heights. În timp ce încercam cu disperare să-mi câştig existența ca fotograf, mă întrețineam lucrând, cu jumătate de normă, ca vânzător la magazinul de aparate foto Willoughby's, de pe Strada 32. Apoi a murit mama. Şi am intrat în panică. Eram un dezastru

total. Un ratat tipic. Dacă deschideam reviste precum *Esquire* şi *Rolling Stone,* nu reuşeam decât să mă conving şi mai mult că nu am nicio şansă, pentru că paginile lor lucioase erau pline cu tipi de vârsta mea, care deveniseră deja *cineva.* Şi am început să cred că voi sfârşi în dosul tejghelei de la Willoughby's, ca un prăpădit de vânzător, între două vârste, cu mătreață, care va încerca să-şi dovedească utilitatea doar spunându-le clienților: „Ştiți, chiar şi Avedon cumpără tot de la mine".

Panica, desigur, implică clipele de nebunie. O dată cuprins de acest sentiment, refuzi să îți mai priveşti situația liniştit şi detaşat. Dimpotrivă, devii de-a dreptul melodramatic. Consideri că pentru tine nu mai există speranță. Nu mai vezi nicio ieşire. Trebuie neapărat să găseşti o soluție *imediat.* Şi sfârşeşti prin a lua decizii. Dezastruoase. Care strică tot. Pe care ajungi să le disprețuieşti, tot aşa cum te disprețuieşti şi pe tine însuți.

Să te realizezi, să te realizezi, să te realizezi. Acum îmi amintesc de acele câteva luni de frământări continue, pe când aveam doar vreo douăzeci şi ceva de ani, şi mă mir, şi mă întreb: pentru ce n-am lăsat-o mai moale cu încrederea în mine, în legătură cu presupusul meu talent de fotograf? Ar fi trebuit să-mi spun că şi a mă uita, pur şi simplu, prin lentilă, îmi făcea o mare şi reală plăcere; că asta era o meserie care se fura cu greu şi că, prin urmare, n-ar trebui să mă mai omor atâta ca să reuşesc profesional.

Dar atunci când eşti educat în aşa fel încât unicul tău scop în viață să fie acela de a te realiza, gândeşti că dacă nu urci pe scara ierarhică cu viteza pe care crezi că o meriți, probabil că greşeşti undeva. Sau că nu eşti făcut pentru aşa ceva.

Am căzut pradă deziluziei totale. Şi am îngăduit ca sunetul clopoțelului de alarmă al eşecului să amelioreze fiecare gând rațional de-al meu.

După patru luni de lucru la magazinul foto, tata mi-a făcut o vizită neaşteptată, venind acolo cam pe la ora

prânzului. Nu prea mai eram în relații, după moartea mamei, şi de cum m-a văzut în uniforma de vânzător (o geacă albastră de doi bani cu numele magazinului înscris pe ea), şi-a ascuns numai cu mare greutate disprețul.

— Ai venit să-ți cumperi un aparat de fotografiat? l-am întrebat eu.

— Am venit să te invit la masă, a spus el.

Ne-am dus la o cafenea mică, la intersecția dintre Străzile 6 şi 32.

— Azi nu mai mergem la India Club, tată? Sau poate că te deranjează prea tare geaca mea?

— Faci mereu pe deşteptu', a zis el.

— Deci chiar te deranjează geaca…

— Ție chiar nu-ți place de mine, nu-i aşa? a replicat el.

— Asta poate pentru că nici ție nu ți-a prea plăcut de mine în mod deosebit.

— Nu mai vorbi prostii…

— Nu sunt prostii. Este adevărul.

— Eşti singurul meu copil. Nu te-am urât niciodată…

— Dar sunt o mare dezamăgire pentru tine. Din punct de vedere profesional.

— Dacă ție îți place să faci ceea ce faci, atunci sunt şi eu mulțumit.

L-am privit atent şi l-am întrebat:

— Tu vorbeşti serios?

El a râs gros.

— Nu, a zis el. Nu vorbesc serios. Dimpotrivă, eu cred că-ți pierzi timpul pe-aici în mod inutil. Un timp valoros. Dar tu acum ai deja douăzeci şi trei de ani, şi n-am de gând să-ți spun eu ce să faci. Aşa încât, dacă tu numai atâta îți doreşti, eu nu mă opun. Vreau doar să reluăm legătura dintre noi.

Tăcere. Am comandat amândoi.

— Dar… să-ți mai spun un lucru. Va veni o vreme, poate peste vreo cinci ani, când te vei trezi şi vei regreta faptul că n-ai bani, deşi ai fi putut avea; când o să fii agasat că trebuie încă să mai tragi mâța de coadă şi când

o să vrei să trăieşti bine, însă n-o să poţi. În timp ce, dacă ai avea o licenţă în drept, nu numai că vei putea trăi cum îţi vei dori, dar vei putea să-ţi foloseşti şi timpul liber, ca să te ocupi de fotografie. Şi-ţi vei putea permite atunci şi aparatura necesară, şi poate chiar să-ţi instalezi propria ta cameră obscură…

— Las-o baltă.

— Bine, bine, tac. Dar să ţii minte ce-ţi spun: banii înseamnă libertate, Ben. Cu cât o să ai mai mulţi, cu atât mai multe posibilităţi ţi se vor deschide. În caz că te vei hotărî vreodată să mergi iar la şcoală – ca să-ţi iei o licenţă sau să faci un masterat – plătesc eu totul, inclusiv întreţinerea. Nu va trebui să te gândeşti de unde să faci rost de bani, timp de trei ani.

— Şi tu chiar îţi poţi permite aşa ceva?

— Cu uşurinţă. Iar tu ştii prea bine asta.

Aşa era, ştiam, dar tot m-am împotrivit târgului său faustian… pentru cel puţin o lună de zile. Era pe la începutul lui august. Tocmai mi se respinseseră patru cereri de serviciu în domeniu, adresate câtorva ziare (până şi editorul de fotografii de la *Press-Herald* din Portland, Maine, m-a refuzat, spunându-mi că nu am suficientă experienţă), iar noului patron al magazinului foto nu i-a plăcut figura mea, considerând-o prea aristocratică, şi mi-a schimbat locul de muncă, de la raionul de aparate Nikon/Pentax, la cel de filme. Aşa s-a făcut că, într-o după-amiază de duminică, a apărut în magazin un bărbat înalt şi osos, de vreo şaizeci de ani, care mi-a cerut şase filme Tri-X. Când am sunat la biroul de vânzări, el mi-a dat cartea lui de credit, Amex, şi atunci i-am văzut numele: RICHARD AVEDON.

— Sunteţi chiar *acel* Richard Avedon? l-am întrebat eu, foarte contrariat.

— S-ar putea, mi-a răspuns el, puţin cam plictisit.

— Dumnezeule… Richard Avedon, am zis eu, înregistrându-i cartea de credit. Ştiţi, sunt un mare fan al fotografiilor dumneavoastră – cele cu vagabonzii din

Texas. Sunt extraordinare. Am încercat aceleaşi tehnici pentru contrast – contrastul acela alb-negru pe care îl realizaţi dumneavoastră atât de strălucit – într-un set de fotografii pe care le fac acum în Times Square. Vagabonzi, peşti, prostituate, lumea proastă. Şi, la fel, eu nu doresc să îi pun în acelaşi context urban ca Arbus, ci am adoptat tehnica de separare a subiectului de peisaj. Dar ce voiam să vă întreb…

Avedon a retezat scurt incoerentul meu monolog:

— Trebuie să mai aştept mult? m-a întrebat el sec.

M-am simţit de parcă aş fi primit o directă de stânga în plină bărbie.

— Scuzaţi, am bălmăjit şi i-am dat cuponul ca să-l semneze. El şi-a mâzgălit numele, apoi şi-a luat filmele şi a plecat, scuturând din cap amuzat şi plictisit, spre blonda cu picioare lungi care-l aştepta.

— Ce-i tot dădea ăla din gură? am auzit-o că-l întreabă.

— Un amărât de fotograf amator, a spus el.

După câteva zile, mă înscriam la nişte cursuri de pregătire şi verificare a cunoştinţelor de drept. Le-am terminat pe la începutul lui ianuarie şi, spre marea mea uimire, punctajul a fost foarte bun: 695. Suficient de bun ca să fiu primit la trei dintre cele mai bune şcoli de drept din ţară: cea din New York, cea din Berkeley şi cea din Virginia. Jubilam. După atâtea respingeri din partea unor ziare obscure din toată ţara, mă simţeam din nou învingător, omul cizelat care se presupunea că trebuie să fiu. Şi m-am convins că am făcut ceea ce era bine. Mai ales că acum – pentru prima dată în toată viaţa mea – îl făcusem fericit şi pe tatăl meu. Atât de fericit încât, după ce i-am spus că m-am hotărât ca din acea toamnă să intru la drept, la Universitatea din New York, mi-a trimis un cec în valoare de 5000 de dolari, împreună cu un bilețel în care scria:

Sunt foarte mândru de tine!

Du-te şi tu acum undeva să te distrezi, înainte de a începe.

Aşa că am încasat cecul, mi-am lăsat slujba de la Willoughby's şi dus am fost. Câteva luni am bântuit pe toată Coasta de Nord-Vest a Pacificului, într-o Toyotă rablagită, cu un aparat de fotografiat lângă mine, cu ţigara în gură, cu casetofonul pornit. Şi, la capătul acelei aventuri lejere de-o vară întreagă, m-am întors la New York, am vândut maşina, mi-am pus aparatul de fotografiat în sertar şi mi-am început studiile de drept. La un an după ce mi-am trecut examenele de avocat pledant – şi aveam deja şi un post bunuţ la o firmă de pe Wall Street – a murit şi tata. În urma unui grav accident vascular, petrecut după o masă îmbelşugată, la India Club. Doctorul care s-a ocupat de el mi-a spus mai târziu că a căzut chiar în timp ce-şi lua haina de la garderobiera clubului. A murit chiar înainte să fi ajuns pe pardoseală.

„Banii înseamnă libertate, Ben." Aşa este, tată. Dar numai până intri în ritm. Şi te trezeşti că îngâni, în fiecare dimineaţă: Riverside, Cos Cob, Greenwich, Port Chester, Rye, Harrison, Mamaroneck, Larchmont, New Rochelle, Pelham, Mount Vemon…

Strada o sută douăzeci şi cinci, Strada unu-doi-cinci. Următoarea oprire: Grand Central.

Vocea conductorului m-a trezit din somn, făcându-mă să tresar speriat. Aţipisem pe parcursul drumului. Şi, câteva momente vagi, nu mai ştiam exact nici unde mă aflam. Sau cum ajunsesem eu în expresul acela plin cu navetişti, înconjurat numai de costume. Şi purtând, la rândul meu, un costum. Nu se putea aşa ceva. Probabil că trebuie să fi făcut o imensă greşeală. Mi se părea că sunt omul nepotrivit, în trenul nepotrivit.

3

Pe biroul meu erau înşirate nouă pastile. O capsulă de Zantac, pentru acidul gastric. Două cu gel Ginseng, pentru energie naturală. Două tablete de Dextrină, pentru energie chimică. O tabletă imensă de Valium, contra stresului. Şi trei de Beta Caroten, împotriva toxinelor.

— Nu înțeleg ce-i cu doza imensă de Beta, mi-a spus Estelle, văzându-mi produsele farmaceutice pentru dimineață.

— Mă păstrează curat şi pur, i-am replicat eu, zâmbind.

— Adică, vreți să spuneți că e ca o Coca-Cola dietetică, după două sandvişuri mari, cu mulți cartofi prăjiți?

— Mi-ai văzut cumva Maaloxul?

Ea îmi aduse sticluța, din frigiderul aflat în birou.

— Dacă aş fi în locul stomacului dumneavoastră, aş considera asta activitate industrială.

— S-a întâmplat deja, am zis eu, luând în mână pastilele, aruncându-mi-le în gură şi înghițindu-le împreună cu o doză de Maalox, ca să alunece mai uşor.

— Acum presupun că vreți cafeaua de dimineață? m-a întrebat ea.

— Să nu fie decofeinizată astăzi, Estelle.

— Şi cofeină, peste toate pastilele alea dătătoare de elan? Chiar aşa?

— Mă descurc.

— Cu toții suntem foarte îngrijorați, domnule Bradford. Toți vedem în ce hal de oboseală puteți fi…

— Nu strică şi câte o criză de oboseală. Lumea are impresia atunci chiar că munceşti. Dar ai dreptate, fără cofeină, Estelle… Pot să beau fără cofeină, şi totuşi să mă descurc.

Estelle îşi țuguie buzele.

— Ce v-ați face fără mine?

— Nu ştiu, zău.

— Cu lapte şi cu un cub de zahăr?

— Da, te rog. Şi dosarul Berkowitz, dacă tot eşti în picioare.

— Este deja pe biroul dumneavoastră. Poate ar fi bine să vă uitați la articolul 5, secțiunea A, din testament. S-a încălcat reglementarea contra rentei viagere, pentru că încă nu a încetat custodia.

— N-a încetat o dată cu moartea soției celui care beneficiază de ea? am întrebat-o eu.

— Conform Curții pentru moşteniri şi tutele, din districtul New York, cu referire la octogenarii bogați, custodia încă n-a încetat – aşa că se poate considera că încalcă reglementarea.

M-am uitat la Estelle şi i-am zâmbit.

— Ai sesizat bine, am zis eu.

— Asta e treaba mea.

— Tu ar trebui să fii aceea care să stai la biroul ăsta.

— N-aş vrea să iau Maalox drept mic dejun, zise ea. N-am nevoie de probleme. Deschise uşa dinspre biroul ei. Mai doriți şi altceva, domnule Bradford?

— Soția mea… vrei, te rog, să-mi faci legătura cu ea?

Estelle s-a uitat rapid la ceas. Aş fi putut jura că ştiam la ce se gândea şi ce urma să discute împreună cu colegele ei în pauza de prânz: *Auzi dragă, s-o sune pe nevastă-sa la doar un sfert de oră după ce ajunge la serviciu… şi, ştii, dacă l-ai vedea cum arată, săracu'… îți spun eu, e terminat.*

Însă, fiind o secretară perfectă, Estelle s-a limitat doar la a spune:

— Vă anunț imediat ce dau de ea.

Estelle. Patruzeci şi şapte de ani, divorțată, cu un copil adolescent retardat, foarte solidă, este înzestrată cu o voce de stentor. Dacă ar fi lucrat în departamentele din firmă în care sunt femei mai sexy, ea ar fi fost concediată de mult timp, pentru că înfățişarea ei, vocea ascuțită şi îmbrăcămintea ei țipătoare nu s-ar fi potrivit câtuşi de puțin cu nenorocitul caracter dinamic de acolo. Dar, încă

de când a început să lucreze la firmă, cu vreo douăzeci şi cinci de ani în urmă, ea şi-a urmat, cu seninătate, traseul în lumea ternă a Moştenirilor şi a Tutelelor. Iar acum, ea ar trebui să conducă acest departament, pentru că nimeni de la firma de avocatură Lawrence, Cameron şi Thomas nu se descurcă mai bine în labirintul legii succesiunilor. Are probabil un microcip pentru memorie în creier – care face ca, după ce a aflat şi a înțeles chiar şi cea mai neînsemnată informație, ea să poată să şi-o amintească întâmplător, chiar şi după ani de zile. Dacă o întrebi despre un punct din cine ştie ce reglementare de tutelă, ea poate să-ți spună până şi capitolul şi paragraful din vreo hotărâre a cine ştie cărei curți, luată chiar şi cu unsprezece ani în urmă, de exemplu, în Glens Falls, New York, şi care a denaturat complet sensul legii respective. Dacă îi expui vreo problemă de împuternicire, pe care o ai cu cine ştie ce executor, ea îşi poate aminti pe dată de un caz similar, pe care se poate să-l fi avut firma, chiar şi în 1972. Şi cred că este şi cea mai mare expertă, la nivel mondial, în ceea ce priveşte legea rentei viagere – în care se precizează că o custodie nu poate dura „ca atare" decât de la momentul creării tutelei, plus douăzeci şi unu de ani. Este o lege care poate fi înțeleasă ca lumea doar de un avocat superspecializat numai în tutele şi moşteniri.

T&M. Tutele şi Moşteniri. Noi suntem cei care existăm pentru a vă aminti că nu luați nimic cu voi în mormânt. Aşadar, cu privirea ațintită spre sfârşitul vostru inevitabil, noi vă ajutăm prin a vă sfătui cum să vă distribuiți agoniseala temporară. Ba mai mult, vă îmbunătățim situația, prin crearea de diverse custodii, realizate cu multă şiretenie, pentru a micşora şocul negativ al produsului intern (adică, taxele ucigătoare). În cazul în care suntem solicitați, noi putem oferi un loc sigur pentru capitalul vostru, sub formă de diverse taxe. Putem crea tutele reglementate strict, pentru a avea certitudinea că fiul vostru risipitor nu va putea face praf moştenirea. Îl putem exclude uşor pe respectivul fiu de la orice parte a

proprietății voastre, punând câteva condiții – clauze avocățeşti în testamentul vostru – care o pot împiedica până şi pe mama acestuia (adică pe văduva dumneavoastră) să-i poată da şanse fiului în a-şi mai exercita proastele obiceiuri. Şi, desigur, facem tot posibilul ca testamentul vostru şi ultima voastră dorință să fie de neclintit şi de necontestat, pentru ca beneficiarii voştri să nu vină în contact cumva cu temuta lege a rentei viagere.

Desigur, firma Lawrence, Cameron şi Thomas nu vă va reprezenta decât dacă venitul vostru net trece de 2 milioane de dolari. Noi suntem doar un mic departament, acela de Tutele şi Moşteniri. Aici există şeful cel mare (Jack Mayle), şeful cel mic (adică eu), trei asociați şi cinci secretare. Şi, dat fiind că T&M este considerat a fi un segment avocățesc lucrativ, însă destul de plicticos, noi suntem ținuți cam la o parte şi nu avem decât un birou modest.

Birourile firmei de avocatură Lawrence, Cameron şi Thomas sunt amplasate la etajele 18 şi 19, pe Broadway nr. 120, în Manhattan. Este o clădire care demonstrează dezvoltarea capitalismului în secolul 20: un zgârie-nor. Legenda spune că, după crahul din anul 1929, peste zece brokeri s-au aruncat pe geam, iar aceia care au avut norocul să aibă biroul în colțul de sud-vest al clădirii au avut o privelişte splendidă a Manhattan-ului, atunci când nenorociții respectivi au făcut saltul mortal în stradă. Bună, Dumnezeule; la revedere, mamă. *Buf.*

Actualmente, cei de la firma noastră au aceeaşi impresie – un birou situat pe colțul clădirii înseamnă mare lucru. Doar directorii primesc astfel de birouri – însă, dat fiind că, în toată firma, nu există decât opt asemenea încăperi, mulți avocați cu vechime în serviciu îşi petrec ani în şir agitându-se să ocupe, în cele din urmă, acel birou cu două ferestre, pe care ei consideră că-l merită cu vârf şi îndesat. Tot aşa cum se zbat cu febrilitate şi asociații de la etajul 18, ca să devină

parteneri, şi să se mute, în consecință, la etajul 19. Iar asociații temporari, care lucrează numai pe timpul verii, se căznesc frenetic, la rândul lor, să devină asociați permanenți. În fine, funcționarii firmei se frământă şi ei, pentru că nu progresează din punct de vedere profesional (pentru că nu dețin o licență în drept). Şi secretarele se vânzolesc, din cauza salariilor mici pe care le primesc.

În concluzie, este o permanentă agitație la firma Lawrence, Cameron şi Thomas. Dar, pentru mare parte dintre noi, sunt şi mulți bani, astfel încât simți că merită să faci un efort. Personal, eu nu mă agit în legătură cu amplasarea biroului meu (de la etajul 19, din partea estică a clădirii, cu vedere frumoasă spre Brooklyn Bridge, cu grup sanitar adiacent şi localizat chiar lângă biroul din colț, acela ocupat de Jack Mayle). Şi, nu încape nicio îndoială că nu mă agit cât ar trebui pentru banii pe care îi primesc – cam 315.000 de dolari pe an (în funcție de participația la profit şi de prime), fapt care mă include în raiul taxelor imense. Celelalte avantaje ale postului sunt şi ele semnificative: asigurare de sănătate pentru întreaga familie; poziție de membru necotizant la New York Athletic Club; dreptul de a utiliza gratuit apartamentul din Battery Park City; împrumuturi fără dobândă, pentru cumpărare de autoturisme; folosirea gratuită pe timp de seară/noapte a limuzinei, pe o rază de circa 50 de kilometri, de jur-împrejurul sediului nostru (iar New Croydon se încadrează în această distanță, tocmai la limită); acces la contul companiei, pentru achitarea notei de plată, la restaurantele Lutece şi Four Seasons şi 21…

De fapt, eu nu pot să mă plâng de nimic, în legătură cu firma. Exceptând domeniul în care activez. În legătură cu ceea ce lucrez, chiar că mă agit. Pentru că mă plictiseşte. De moarte.

Bineînțeles, chiar de când am venit aici, în septembrie 1983, am ştiut foarte bine în ce mă bag, am fost conştient că T&M este un loc plictisitor. Deci, în acea perioadă de

dezvoltare efervescentă, în care a început să curgă numai lapte şi miere, orice absolvent deştept de drept îşi dorea să ajungă într-o firmă, aşa cum era Lawrence, Cameron şi Thomas, iar eu am venit aici deoarece, o dată cu febra obligațiunilor mixte şi a fuziunilor, care cuprinsese întreaga Americă, Wall Street era locul potrivit pentru acțiune. Eu mai cochetasem cu ideea de a merge la o firmă ce se ocupa de politică şi pentru a-mi petrece primii ani de avocatură încercând să apăr imigranți ilegali salvadorieni, dar tata m-a convins să încep cu o mare firmă din New York.

„Chiar dacă te vei hotărî să ajungi mai târziu un Mahatma Gandhi, mi-a spus el, patru sau cinci ani petrecuți la o firmă bine văzută îți vor conferi o şi mai mare credibilitate. Şi va însemna că ai la activ o muncă serioasă şi că nu eşti doar un pezevenghi de revoluționar, care nu cunoaşte regulile societății".

Aşadar, în minte mi-am făcut un nou plan de bătaie. Lucram eu cinci ani la o firmă de renume, trăiam economicos, strângeam bani ca un prost, ca pe urmă – pe la treizeci şi ceva de ani – să trec într-un domeniu ceva mai subversiv al dreptului. Mă şi vedeam luptându-mă pentru drepturile pământurilor indiene sau ajungând tipul de avocat curajos, ahtiat să reprezinte victimele sărăcite ale drogurilor, care s-ar fi dat şi peste cap pentru ele. Şi, desigur, cheltuind în timpul ăsta toți banii strânşi în perioada în care am lucrat ca avocat pe Wall Street, aş fi putut să dedic mai multă vreme fotografiei. La dracu', toată America era plină de avocați-romancieri celebri. Pentru ce n-aş fi devenit eu primul avocat-fotograf faimos?

Aşa că am mers la vreo şase interviuri, la firme importante de pe Wall Street – şi sunt convins că am fost acceptat aici şi datorită faptului că Prescott Lawrence a fost coleg de facultate cu tata, la Yale.

Ca toți începătorii, în primul an am trecut, prin rotație, pe la diverse departamente ale firmei – era o ocazie pentru

parteneri să descopere talente şi să vadă unde ar putea să te încadreze în schema lor de personal. Firma Lawrence, Cameron şi Thomas nu se ocupă şi de dreptul penal; nu cuprinde şi un sector *pro bono,* în care partenerii să-şi poată curăța conştiințele, prin asigurarea de avocați din oficiu, pentru cazurile unor criminali în serie. Firma are, în cea mai mare parte, ăsta este adevărul, o activitate de mercenariat. Şi pe timpul lui Reagan, toți avocații care lucrau în primul an acolo se străduiau să facă o bună impresie în sectoarele importante ale firmei: Litigii, Legi economice şi Taxe – unde te trezeai că apărai pe cei mai mari baroni ai nației.

Eu mi-am petrecut ceva timp în fiecare departament, dar am ajuns la concluzia că toate erau pline de indivizi cu nume ca Ames şi Brad, care se delectau să fie mereu „Gică-contra" şi să se bârfească. Sigur, acest gen de oameni este preponderent în majoritatea firmelor americane.

Au fost crescuți în filosofia „fă orice, numai ca să câştigi", iar lor le place să folosească un jargon rugbistic, până şi la negocierea unui banal contract, fără nici cea mai mică importanță.

Aici stai în apărare... Nouă nu ne plac loviturile de pedeapsă, ci numai eseurile... Eu contraatac această înțelegere pe linia de trei sferturi, da?

În aceste departamente, la ordinea zilei sunt două lucruri: isteria de grup şi paranoia nedisimulată. Până şi atunci când nu e deloc nevoie de agitație sau de agresivitate, cineva tot creează un moment de criză sau îşi descoperă vreun duşman, pentru ca nivelul spiritului belicos să rămână foarte ridicat. Ajungând la saturație, după luni de zile de ascultat metafore şchiopăite, cu tematică din fotbalul american, rostite de tipi care se străduiau să rămână anonimi perfecți din punct de vedere profesional, am înțeles că, pentru a supraviețui atmosferei ucigaşe din departamentele „importante" ale firmei, nu există decât o singură posibilitate – trebuie să

ai şi tu convingerea că: „fiecare afacere reprezintă un război pe viață şi pe moarte”.

Dat fiind faptul că eu consideram avocatura numai un mijloc de a-mi obține fondurile necesare pentru viitoarea mea carieră fotografică, m-am hotărât să caut cel mai liniştit locşor din firmă – un locşor unde să nu ies în evidență, unde să fac bani mulți şi, în acelaşi timp, să-i şi pot evita pe micii Napoleoni care se agitau în toate celelalte sectoare. Şi, când l-am cunoscut pe Jack Mayle, mi-am dat seama că-mi găsisem în el mentorul, îl descoperisem pe rabinul meu – un tip care ajunsese şi el, cu ani în urmă, la concluzia că T&M îi putea oferi singurul adăpost sigur, care să-l ferească de luptele fratricide, reprezentând peste 60 din totalul activității firmelor.

— În cazul în care ai o înclinație înnăscută pentru cruzime – în cazul în care eşti genul de apaş dornic să-şi mărească colecția de scalpuri – atunci să ştii că n-am nevoie de tine aici, mi-a spus el, în timpul unui prim interviu. Nu există nicio strălucire la T&M, nimic interesant. E plictisitor aici, ai înțeles? Noi ne conducem după motoul: „Lasă-i pe creştini să facă accidente vasculare”.

— Dar, domnule Mayle, am îndrăznit să replic, şi eu sunt doar un biet creştin.

El şi-a împreunat atunci degetele lui pline de pete maro, de la ficat, şi şi-a pocnit surd încheieturile.

— Mă gândeam eu că aşa stau lucrurile, a spus cu un ton viclean. Dar, cel puțin, eşti un creştin calm.

Jack Mayle purta pantofi cu tălpi groase, ca să pară mai înalt. Fii atent ce chestie: Jack Mayle purta pantofi Gucci, cu tălpi înălțătoare. Avea un păr cărunt, subțire, mereu dat cu briantină şi pieptănat pe spate. Îşi cumpăra costume făcute la comandă, de la Dunhill. Avea ac cu perlă la cravată şi un palton de lână caşmir, pe timp de iarnă. Semăna cu George Raft – era un dandy mignon, care considera că, dacă se îmbrăca cu haine scumpe,

compensa cumva înălțimea lui măreață, de un metru şi şaizeci de centimetri, şi faptul că era singurul partener evreu cu vechime, dintr-o firmă foarte conservatoare.

„Știu că, pe la spate, mi se spune «contabilul», mi-a mărturisit el odată, dar ştiu şi că ei sunt conştienți că eu sunt cel mai productiv din firmă. Eu aduc mai multe dosare decât toți cei de la Litigii, care ies în evidență numai prin impotența lor cerebrală. În privința protestanților un singur lucru este important, iar acesta se poate sintetiza astfel: Nu te lăsa intimidat de ei, şi atunci te vor considera egalul lor."

Lui Jack îi convenea s-o facă pe intrusul evreu, aruncat într-un fel de Fâşie Gaza, de către creştinii de pe Wall Street. Cred că m-a acceptat repede pentru că a sesizat statutul de intrus în firmă pe care mi l-am impus (şi l-a aprobat în totalitate). După cum am aflat mai târziu (de la Estelle, bineînțeles), el a făcut o vreme pe artistul abstracționist, în lumea mondenă a anilor '50, din Greenwich – înainte de a ceda în fața bine cunoscutei presiuni a familiei şi de a câştiga o bursă la Şcoala de Drept din Brooklyn. Astfel încât, atunci când a văzut că-mi pun pe locul doi ambițiile artistice în domeniul fotografiei, numai pentru a intra în jocul firmelor, probabil că l-am determinat să-şi manifeste instinctele protectoare – pentru că, după numai două săptămâni de la venirea mea acolo, a dat sfoară-n țară prin toată firma, că, după o carieră de treizeci şi cinci de ani la Lawrence, Cameron şi Thomas, el şi-a găsit, în sfârşit, un succesor.

„Dacă îți joci corect cărțile, eu îți garantez că doar în cinci ani vei ajunge partener, mi-a spus el, după ce mi s-au încheiat cele două luni de stagiatură la T&M. Gândeşte-te bine ce vrei să faci – în acest fel, o să ai, înainte de a împlini treizeci şi trei de ani, siguranța serviciului. Şi, crede-mă că îți vei putea cumpăra o mulțime de aparate de fotografiat, din banii pe care-i vei câştiga."

Iar eram ademenit printr-un târg cu iz faustian.

Parteneriat? Potrivit planurilor mele, trebuia să rămân doar un simplu avocat la firmă, ca după aceea să-mi practic meseria în mod neconvențional, la Berkeley sau la Ann Arbor, unde urma să devin un fotograf premiat, care ar fi luptat, pe plan juridic, împotriva nedreptății sociale. Dar să devin *partener?* Încă de la frageda vârstă de numai treizeci şi trei de ani? Aşa ceva chiar că l-ar fi lăsat cu gura căscată până şi pe bătrânul meu tată. Bine, T&M nu era chiar cel mai interesant loc din lume, însă am încercat să mă conving că detaliile muncii avocăţeşti – răstălmăcirea codicilelor şi complexitățile drepturilor beneficiarilor – se cam potriveau cu firea mea. Adică, dacă mie îmi făcea plăcere să mă ocup de particularitățile fotografiei, cu siguranță că mi-ar fi plăcut şi arta scrierii unui testament solid. Nu?

Suna telefonul de pe birou. Am atins butonul de interfon şi am auzit în difuzor vocea nazală a lui Estelle.

— Soția dumneavoastră nu răspunde, domnule Bradford.

— Mai încearcă, te rog, şi peste o jumătate de oră.

— Domnul Mayle voia să ştie dacă aveți timp…

— Spune-i că trec pe la el într-un sfert de oră. Termin aici cu actul lui Berkowitz…

Asta nu mi-a luat mai mult de cinci minute. Am mai corectat expresiile legate de plata veniturilor din tutela reziduală şi am făcut tot posibilul ca niciun membru neserios al clanului Berkowitz – alcătuit din persoane cu vocație succesorală pentru cea mai mare afacere Lincoln Continental, din Huntington, Long Island – să nu mai poată pretinde vreodată, cu sorți de izbândă, nici cea mai mică parte din proprietatea lăsată ca moştenire, dacă nu e numit, în mod explicit, ca beneficiar, în testament. Pe urmă, am ridicat receptorul, şi, folosindu-mă de numerele prememorate, am telefonat acasă. Şi mi s-a răspuns.

— Alo? Cine este acolo? a întrebat o voce, în spaniolă.

La dracu'. Era Perdita, menajera noastră guatemaleză, imigrantă cu toate actele în regulă (i-am luat la puricat

cartea verde, puteți fi siguri).

— Bună, Perdita, am spus şi eu, tot în spaniolă. Unde este doamna Bradford?

— E plecată. Toată ziua.

— Ți-a lăsat vreun număr de telefon unde să poată fi găsită?

— Nu, domnule.

— Şi copiii?

— Sunt plecați şi ei, cu Fiona.

Lipseşte toată ziua. Şi fără să fi lăsat vreun număr de telefon. Iar copiii se plimbau cu guvernanta. Mi-am muşcat buza de jos. Era a treia zi la rând când ea pleca pe la nouă dimineața. Ştiu foarte bine acest lucru – pentru că în fiecare zi am încercat să dau de ea, de la birou, în speranța de a încheia vreun soi de armistițiu.

— Ceva interesant astăzi?

— Nu.

Mi-am deschis agenda telefonică şi am format numărul lui Wendy Waggoner – o autoare de cărți de bucate, din oraş (sunt sigur că ați citit *Cum face Wendy minuni cu talia voastră: Cel mai bun regim de slăbire),* şi, în acelaşi timp, singura femeie de patruzeci de ani pe care o cunosc eu, care încă se îmbracă cu fuste ecosez, prinse cu gigantice ace de siguranță. Era căsătorită cu Lewis, un ditamai gogomanul din promoția Yale '76, foarte important pentru departamentul de obligațiuni de la Bear Stearns, care mi-a spus odată că, excepție făcând secretara lui, el nu-şi aminteşte de când n-a mai stat de vorbă cu cineva care să câştige mai puțin de 200.000 de dolari pe an. E genul de om pentru care pot să trec şi granița, doar ca să-l evit, dar lui Beth i-a plăcut să fie în relații cu o vedetă în genul lui Wendy şi să joace tenis cu ea o dată pe săptămână. Poate că acest lucru se întâmpla chiar în acea dimineață.

— Alo? Familia Waggoner, a spus cineva, tot în spaniolă.

Altă menajeră latino-americană. Eu cred că toți cei din

New Croydon îşi angajează ajutoarele prin „Agenția de Forțe de Muncă din Sudul Graniței”.

— Wendy este acasă? am întrebat eu, plictisit să tot vorbesc limbi străine, în Connecticut.

— Doamna Waggoner e plecată în oraş, astăzi. Doriți să-i transmiteți ceva?

— Nu, mulțumesc, am spus eu şi am închis. N-avea rost s-o fac pe Wendy să se întrebe pentru ce i-am telefonat, ca să-mi caut nevasta la ea. N-avea rost să alimentăm pasiunea ei de a cleveti: „Mi se pare că la familia Bradford cam scârțâie câte ceva”.

Familia Bradford. Dumnezeule!

Sună din nou telefonul. Tot Estelle.

— Domnul Mayle întreba…

— Merg acum la el, am zis.

Biroul lui era chiar lângă al meu, unul potrivit pentru un partener cu vechime. Cu masă de lucru zdravănă, prezidențială. Cu fotolii adânci. Cu masă de consiliu din mahon. Artă federalistă de proastă calitate. Avea şi baie. Am bătut de două ori la uşă şi am intrat. Mayle şedea în fotoliul lui imens de piele, de la birou, părând şi mai pipernicit ca de obicei.

— Frumoase haine, a spus el, uitându-se la costumul negru, în dungi, pe care-l purtam. De la Brooks cumva?

— De la Hugo Boss.

— Tu nu porți costume Kraufts, nu?

— Dă-mi şi mie adresa croitorului tău.

— A, nu, asta nu, a spus el. Eu sunt singurul de pe-aici căruia i se permite să se îmbrace ca Nathan Detroit. Te las pe tine să arăți bine, pentru clienții noştri din țară.

— Ca pentru un Berkowitz, de exemplu?

— Domnul Berkowitz te consideră un avocat inteligent.

— Da, bine.

— Vorbesc serios. Eu aduc un bădăran, aşa cum este Lee Berkowitz, la o astfel de firmă, iar tu, un excelent absolvent al Facultății de drept, îl tratezi cu respect… El se crede cel puțin un Nelson Rockefeller. Şi mai ştiu că e

în stare să-ți facă o reducere substanțială pentru noua maşină Eldorado… deşi nu te văd eu pe tine la volanul unui astfel de autoturism în oraşul ăla antisemit în care locuieşti.

— Sunt şi evrei în New Croydon, dacă vrei să ştii, i-am zis eu, ținându-i isonul.

— Da… probabil ca slugi. Cum mai merge lucrul la documentele pentru Berkowitz?

— Mai sunt doar câteva detalii nesemnificative, despre legătura patrimonială, şi două puncte ce pot fi contestate, legate de plățile rentei viagere reziduale. O nimica toată.

— Ar fi fost bine să fie la fel de clare lucrurile şi cu proprietatea Dexter… a mai spus Jack.

— Deke Dexter, cel decedat de curând, de la „Dexter – Cupru şi Cabluri”?

— Da, de tâmpitul acela notoriu vorbesc. De altfel, foarte energic, după câte am înțeles – pentru că există trei femei chiliene foarte îndurerate, cu vârste între cincizeci şi patru şi douăzeci şi doi de ani, care pretind că i-au născut domnului Dexter, în ultimii douăzeci de ani, copii.

— Dar cum de i-o fi căşunat tocmai pe chiliencele astea?

— Chile este țara cu cea mai mare producție de cupru din lume, nicidecum una bananieră, crede-mă. Avocatul ăla din Santiago a venit de două ori pe zi la mine şi a tot amenințat că va cere exhumarea lui Dexter, ca să-i ia probe de ADN pentru stabilirea paternității celor trei copii chilieni. Sperasem ca Dexter să fi fost suficient de precaut ca să specifice, în mod expres, în testament, dorința de a fi incinerat, astfel încât să pot trimite la plimbare pe profitorul ăsta din Santiago. Dar tipu’ e şmecher – îşi cunoaşte bine toate drepturile.

— Şi cât vrea să obțină?

— Câte zece milioane, pentru fiecare copil.

— Şi nu i-ai spus şi ceva de dulce?

— Nu. I-am oferit câte 500 de mii. Cred că vom putea să cădem la înțelegere cam pentru câte un milion, de

fiecare copil.

— Cred că doamna Dexter va fi nespus de încântată să afle că i se iau trei milioane.

— Bogătaşul ăsta are patruzeci şi şapte de milioane, după deducerea tuturor taxelor aferente. Aşa încât ei nu-i va fi deloc greu să suporte pierderea a trei milioane amărâte – mai ales că ultimul lucru pe care şi l-ar dori ar fi tevatura implicată de exhumare, care va face multă vâlvă în presă, crede-mă. Ar merita s-o vezi pe curva asta – este a cincea nevastă a lui Dexter şi a avut atâtea legături, încât îi are pe foarte mulți la mână.

— Auzi, mie mi se pare mai interesant decât actele lui Berkowitz, am zis eu.

— Depinde. Mai trece timpul.

Mayle a zâmbit obosit şi fără chef. Un zâmbet care nu-mi plăcea.

— Ia loc, Ben, a zis el.

M-am conformat. Sună interfonul. Era Hildy, secretara lui Jack:

— Scuzați-mă că vă deranjez, domnule Mayle, dar au sunat acum de la cabinetul doctorului Frobisher…

Jack a întrerupt-o la jumătatea frazei:

— Spune-le că nu sunt aici. Altceva?

— Domnule Bradford, Estelle vă informează că a căutat-o iar pe soția dumneavoastră, dar…

Aici am întrerupt-o eu:

— Bine, Hildy. Mulțumeşte-i lui Estelle din partea mea.

Jack a închis şi m-a privit precaut.

— Ceva probleme acasă?

— Nu, Jack. Totul e bine.

— Mincinosule.

— Chiar se vede?

— Arăți cumplit, Ben.

— După douăzeci de ore de somn continuu, îmi trece. Dar tu… tu chiar pari a avea probleme, Jack.

— Nu e adevărat, a zis el.

— Ei, pe dracu', am spus eu, încercând să-l abat de la

subiectul căsniciei mele. Arăți ca unul care a petrecut două săptămâni la mare cu o stripteuză.

— Vorbeşti numai prostii.

— Scuză-mă, am spus eu, descumpănit de tonul lui iritat.

El a privit în gol, fără niciun fel de expresie, înspre prespapierul de pe biroul lui, pentru câteva minute bune.

Şi, în cele din urmă, a rostit:

— Eu sunt pe moarte, Ben.

4

Taxiul era blocat în trafic, pe Strada 31, între Străzile 6 şi 7. Nu mă amuza deloc situaţia, mai ales că-i spusesem şoferului (Benoit Namphy, licenţă nr. 4B92) s-o ia spre vest, pe Strada 23, iar pe urmă spre nord, pe Strada 8. Însă tipul nu ştia decât zece cuvinte englezeşti şi nu mă mai asculta acum, dat fiind că fixase radioul pe un post pentru emigranţi haitieni, care difuza top 20, între diverse telefoane cu solicitări. M-am enervat. Chiar foarte rău.

— Şi doar ţi-am spus să eviţi strada asta, i-am zis.

— Ce tot spui, omule?

— *Să eviţi strada asta.*

— Nu poate aici. Acum aici.

— Tu nu asculţi cererile clienţilor? Nu te-au învăţat asta la şcoala de taximetrişti?

— Lasă, măi. Tot ajungem noi.

— Eu nu vreau doar să ajungem, i-am spus eu. Mai vreau să ajung şi *repede,* am urlat.

El mi-a aruncat un zâmbet de circumstanţă.

— Ce, ai zi proastă?

Atât mi-a trebuit.

— Mai du-te dracului de tâmpit, i-am strigat şi am deschis violent portiera, i-am aruncat cinci dolari pe geam şi am pornit-o pe Strada 31, mormăindu-mi în barbă, ca aceia ce vând creioane în faţă la Bloomingdales. După vreo cinci metri, m-am oprit şi m-am sprijinit de o cabină telefonică, încercând să mă liniştesc.

Sunt pe moarte, Ben.

Cancer inoperabil, la stomac. Aflase acest lucru cu două săptămâni în urmă, dar nu spusese nimănui, nici măcar nevestei lui.

„Mi-au mai dat opt luni de trăit, maximum un an. Merită să-l vezi pe măcelarul care se ocupă de mine. Doctorul Horace Frobisher. Seamănă cu Raymond Massey şi are un mers de parc-ar fi Dumnezeu coborât pe

pământ. Ştii cum m-a anunțat? «În locul tău, eu mi-aş pune lucrurile în ordine.» Parc-ar fi fost un nenorocit de avocat”.

Ar fi dorit să nu se afle în acea clipă la firmă.

„Nu fac chimioterapie sau vreo intervenție chirurgicală radicală, o chestie oricum fără nicio speranță, pe care vor s-o testeze pe mine. Dacă n-are leac, n-are şi asta-i situația – aşa că o să iau calmantele prescrise şi o să mai vin la serviciu până…”

Era total lipsit de vlagă, şi-a subțiat buzele şi s-a uitat pe fereastră la traficul pietonal intens de pe Wall Street – toți cu treabă, toți preocupați să ajungă undeva.

„Ştii care-i partea cea mai proastă? a întrebat el liniştit. Mi-am dat seama că am trăit o viață întreagă fără să mă gândesc la clipa aceasta. Am pretins, într-un fel, că nu va trebui să mă confrunt niciodată cu cel mai important moment – când afli că nu mai există cale de întors, că nu mai ai alternative, că nu mai poți să visezi la altă viață. Când nici măcar nu te mai poți refugia într-o fantezie… pentru că ți s-a terminat drumul.”

Apoi s-a întors către mine. M-a privit drept în ochi şi mi-a zis: „Tu vei fi noul partener şef, aici, Ben”.

Eu am tresărit. O mişcare involuntară, dar Jack a observat-o. Şi nu a zis nimic. Pentru că ştia. Ştia bine ce însemna pentru mine. Cel puțin o jumătate de milion pe an, mult prestigiu în firmă… şi sfârşitul visului meu. O altă viață în spatele lentilei aparatului de fotografiat. O viață la care – ca şi hobby-ul de altădată al lui Jack – visezi cu ochii deschişi. Uneori dulce-amară, alteori (în zilele proaste) chiar angoasantă – şi totuşi o iluzie care nu te părăseşte niciodată, deoarece eşti conştient că ai preferat un loc mai călduț, şi multă siguranță, deşi într-un ambalaj infernal.

— Hei, tu cel de colo.

M-am trezit că mă holbez, prin geam, în interiorul cabinei telefonice, la un om solid, de vreo patruzeci de ani, cu cămaşa descheiată, plină de pete de mâncare,

prin care-i ieşea burta păroasă. Bătea cu o monedă în geam, ca să-mi atragă atenția.

— Hei, a zis el. Dacă ai nevoie de ceva ca să te sprijini, du-te lângă un perete.

Mi-am încleştat pumnii.

— Cauți ceartă cu lumânarea, tâmpitule? l-am întrebat.

— Tâmpit? Tâmpit eşti tu, nemernicule!

M-a inundat un val de adrenalină – o furie atât de puternică, încât nu mai îmi era teamă de nimic. Nu mai gândeam. Eram pregătit să-l rup în bătaie pe cretinul ăla gras. Probabil că a simțit şi el cât de periculos devenisem, pentru că s-a albit la față, în timp ce eu îi aduceam la cunoştință, pe un ton calm şi împăcat:

— Dacă nu ieşi din cabină până număr la trei, te omor. Şi nu te bat măr, ci îți rup gâtul.

Acum făcuse ochii mari, de frică. Parcă îl şi auzeam cum transpiră.

— Auzi, stai puțin, scuză-mă, da? a zis. Să ştii că nici eu nu sunt într-o dispoziție prea bună.

— Eu nu sunt într-o dispoziție proastă, i-am replicat. Ci într-una groaznică. Dar, dacă te fac pe tine să dispari pentru totdeauna, s-ar putea să-mi treacă. Unu… doi…

A ieşit şi a luat-o la fugă pe Strada 21, corpul lui fleşcăit tremurând ca o gelatină. Am intrat mai mult pe brânci în cabină şi am pus mâna pe receptor. Îmi tremura în mână.

„Oraş împuțit. Poți deveni feroce. Ai avut noroc că tipul nu era băut. Să te pună la punct pentru că te rezemai de o cabină telefonică. Era exact ce-mi lipsea, ca să-mi închei în mod fericit ziua."

Mi-au trebuit câteva minute bune ca să mă calmez. „Ar trebui să mai şi dormi, omule. Mai linişteşte-te puțin. Ca să nu înnebuneşti."

Mi-am scos cartela telefonică din portofel şi am sunat acasă. Telefonul a țârâit de patru ori, pe urmă a intrat robotul:

Bună. Aţi sunat la Ben şi Beth Bradford. Acum nu putem răspunde…

Ben şi Beth Bradford. Mereu i-am spus că, dacă o să ne căsătorim, ea ar trebui să-şi păstreze numele.

„Eu voi trăi cu tine în veci", mi-a răspuns ea, într-o noapte de beţie, din ianuarie 1988, pe când terminam o a doua sticlă de vin, la Odeon, „însă n-o să ne căsătorim niciodată."

„Dar dacă ne căsătorim…"

„Nu e cazul", a zis ea chicotind, ameţită.

„Bine. Am înţeles asta. Dar, ipotetic vorbind, dacă într-o clipă absurdă, de năuceală, ne-am hotărî totuşi să… oficializăm relaţia noastră…"

„Atunci o să-ţi preiau numele."

„Te comporţi cam demodat", i-am spus eu.

„Nu demodat", mi-a răspuns Beth, „ci practic, pentru că Beth Bradford ar da mai bine pe o bluză antivânt, decât Beth Schnitzler. Însă…"

Şi mi-a zâmbit seducător.

„…Noi nu ne vom căsători."

Anul de graţie 1988. Trăiam împreună doar de câteva luni, iar cu salariul meu mărit, ne puteam permite chiria lunară de 2000 de dolari pentru un apartament, la o mansardă din Soho. Dorisem, în mod special, să locuim în centru. În definitiv, deşi amândoi aveam servicii sigure, nu ne consideram bogaţi – aşa că dorinţa de a închiria în vreun cartier mai elegant, ca Upper East Side sau ca Murray Hill, era irealizabilă pentru nişte artişti în devenire, cum ne consideram noi doi.

„Artişti în devenire." Aşa spusese Beth. Sigur, tonul ei era puţin ironic atunci când folosea expresia asta. Dar, la drept vorbind, a fost o vreme când am crezut amândoi că într-un an sau maximum doi ne puteam elibera din sclavia de a fi salariaţi. Şi, în fiecare dimineaţă, înainte să se îndrepte spre Cosmo, Beth se trezea la ora şase, ca să mai lucreze la romanul care, spera ea, avea să-i aducă un mare succes. Refuza cu înverşunare să-mi arate ce scria –

nici titlul nu mi-l spusese măcar –, până într-o după-amiază de sâmbătă, din martie 1989, când mi-a pus în brațe un manuscris de 438 de pagini şi mi-a spus:

„Se numeşte *Ambiția*".

Era al doilea roman al ei.

Primul, *Dincolo de Ossining,* nu-i fusese publicat nici acum. Beth îl scrisese imediat după ce absolvise Wellesley – unde lucrase ca redactor la revista literară a colegiului, câştigând multe premii literare. I se dăduse până şi o bursă postuniversitară, undeva, în Scoția, iar acolo a scris mare parte din primul roman, despre o tânără bleguță, care încerca să se adapteze mediului suburban din districtul Westchester şi, în acelaşi timp, să suporte cu demnitate boala incurabilă a mamei sale. Şi, după ce mama a murit de cancer la sân, ea se înscrie la un colegiu de elită, de fete, din New England, unde cade pradă iubirii unui neisprăvit, iar în acelaşi timp descoperă că muza care o inspiră pe ea este cea a picturii. Era, cu sau fără câteva detalii clare, povestea editată a vieții lui Beth, într-un stil ce poate fi descris ca mustind de un lirism de fată romanțioasă („În acea toamnă, sub un cer sidefiu, mama a început să croiască un quilt, în curtea din spate…" – ceva în genul ăsta).

După ce s-a întors din Scoția, romanul a ajuns în mâinile a cincisprezece editori din New York, însă niciunul nu a dorit să-l publice (toți susținând că în acel an mai fuseseră tipărite încă alte trei cărți marcând debuturi, care, întâmplător, tot povestiri din copilărie erau, desfăşurate tot în țara lui John Cheever, bântuită de mame muribunde). Deşi a fost profund dezamăgită, Beth nu s-a dat bătută. Dimpotrivă, a lucrat editor adjunct de ficțiune, la Cosmopolitan, ca să-şi poată plăti chiria, în timp ce scria de zor la cel de-al doilea roman al ei.

„Ştii cu ce mă ocup eu? m-a întrebat când ne-am întâlnit pentru prima oară, la nunta unui prieten comun. Citesc între cinci şi şapte romane, absolut neinteresante,

în fiecare zi, toate despre femei singure, în căutarea punctului G al orgasmului deplin."

Eu am râs – şi m-am îndrăgostit pe loc. Era isteață, simpatică şi foarte decisă. Decisă să devină o mare romancieră. Decisă să evite mizeria în care se prăbuşise mama ei. Cam la vreo trei săptămâni după ce-am început noi să ne vedem, ea mi s-a destăinuit, povestindu-mi despre moartea mamei sale:

— Ştii, era o femeie foarte dezamăgită. Când era de vârsta mea, era *cineva* în domeniul relațiilor publice. Era contabilă-şefă la o mare firmă din New York. Dar după ce s-a căsătorit cu tata şi a rămas gravidă cu mine – puf, s-a terminat totul. A plecat la Ossining şi a dus o viață plină de întruniri de caritate, şi cafele de dimineață, gătind cina şi aranjând masa, când ajungea tata acasă, la 7:06. A fost o mamă bună. Dar, Doamne Dumnezeule, cât de mult a urât ea, dar fără să spună, orizontul închis al vieții ei, aşa cum se întâmpla, de altfel, cu toate femeile din aceeaşi generație. Şi sunt sigură că acel cancer s-a declanşat din cauza situației sale, a faptului că era o biată casnică, dependentă de un bărbat care îi displăcea.

Eu am luat-o de mână.

— Să n-ai nicio grijă, i-am zis eu, ție nu ți se va întâmpla niciodată.

Avea un glas de oțel:

— Sunt sigură de asta.

La sectorul literar al editurii Cosmopolitan, Beth lucra pentru două coțofene, pe nume Laurie şi Gretel. „Frăția" asta – aşa cum o numea ea – era atât de încurajatoare, atunci când venea vorba de viitorul literar al lui Beth, încât i-au angajat şi un agent, care să-i reprezinte cartea cea nouă.

Ambiția era doar un alt roman autobiografic: tot o tânără necoaptă, tot din Westchester, tot şocată de moartea prematură a mamei sale, tot din cauza unui cancer la sân, pleacă în marele oraş, hotărâtă să devină tot *O Mare Pictoriță.* Dar, luptându-se să trăiască de azi

pe mâine, ea îşi ia o slujbă la sectorul de artă al unei reviste cu coperte lucioase, unde ajunge directoare, apoi se îndrăgosteşte de un tânăr dermatolog şi, până la sfârşitul romanului, ea se tot zbate între tentația de a sta acasă şi glasul interior al muzei care o inspiră.

În cele cinci luni care au urmat terminării lui, 22 de editori l-au respins, dar, vai, Doamne, devenise prea apropiată de trei dintre aceştia. De fapt, un editor de la Atheneum i-a spus lui Beth chiar că doreşte să i-l publice, dar sărmanul şi-a pierdut slujba după două săptămâni, în timpul unui scandal de evaziune fiscală (iar succesorul lui zicea că asta nu se întâmplase din motive financiare). De data asta, dezamăgirea lui Beth a fost cruntă, dar toți (agentul ei, cele două „surori" ale ei, şi eu) am încercat să-i ridicăm moralul, spunându-i poveşti de adormit copiii, despre scriitori faimoşi cărora de obicei li se respinseseră cel puțin cinci romane, până să triumfe.

— Vei publica, odată şi-odată, i-am spus eu la câteva luni după ultima scrisoare de respingere. Tu dă-i înainte.

— Pe noi culmi, vom fi biruitori până la urmă, a îngânat ea abătută, iar după o vreme, a adăugat:... şi, în timpul ăsta, ține capul în jos când te răsteşti la pantofi.

Beth a tot vomitat, în acea toamnă, pentru că suferea de grețuri de dimineață. A căpătat boala asta când ne-am întors, într-o seară, de la un bar italienesc, de pe Prince Street. După multele sticle de Chianti golite, am început, furibunzi, să ne tragem unul altuia hainele de pe noi de cum am intrat în apartament, fără să ne mai gândim la detalii nesemnificative, precum ar fi diafragma lui Beth. Of, pasiune bolnavă, de oameni bețivi. Of, regrete, a doua zi dis-de-dimineață.

— A fost o imprudență, a spus Beth, în timp ce încercam să ne dregem, la un dejun de la Odeon, în după-amiaza următoare. Mai ales că mai eram, colac peste pupăză, şi taman la mijlocul ciclului.

— N-ai nicio grijă, i-am zis eu. Nu cred că spermatozoizii mei ar avea forța de a înota contra

curentului.

— Un copil ar fi ultimul lucru de care am avea acum nevoie.

— Nu se va întâmpla asta, fetiță.

Însă, bineînțeles că s-a întâmplat.

— Tu vrei să-l țin? m-a întrebat ea, în seara în care am aflat vestea.

— Sigur, am răspuns eu – deşi era numai pe jumătate adevărat.

Ideea de a deveni tată, cu toate responsabilitățile implicate, mă cam înspăimânta.

Dar îmi doream, cu disperare, şi să nu o pierd pe Beth.

În ciuda intenției sale de a nu ne căsători niciodată, în timpul celor doi ani în care trăiserăm împreună, eu o cerusem de nevastă de cel puțin şase ori, însă ea mă refuzase de fiecare dată, spunându-mi, delicat, că deşi se simțea implicată, căsătoria era mult prea „mic-burgheză" pentru nişte artişti în devenire ca noi.

Acum, când mă gândesc la asta, cred că îi era teamă să nu i se ştirbească autonomia. Ştiam că mă iubeşte şi că dorea să fim împreună, dar asta nu era suficient.

Poți să-i spui nesiguranță masculină, dar eu voiam să mă asigur că nu mă va părăsi uşor. Astfel, după descoperirea faptului că urma să fim părinți, eu am încercat să mă autoconving că un copil ne-ar fi unit, puternic şi definitiv.

Mai ştiam şi că, deşi ținea la drepturile ei de a alege, Beth n-ar fi fost în stare să facă un avort. Avea pe atunci treizeci şi unu de ani, viața trecea, iar ea nu reuşea să-şi publice romanele. Sigur că avea tot felul de temeri, că era posibil să se transforme într-o copie a mamei ei, însă eu i le-am risipit cu blândețe. Am fi putut locui în metropolă. Ea ar fi continuat să lucreze. Am fi putut angaja o doică permanentă care să se ocupe de copil. Ea ar fi putut să se trezească tot la şase dimineața, pentru ca, timp de câteva ore, să lucreze la noul ei roman, înainte să plece la Cosmo. Am asigurat-o că viața nu i se va schimba.

— Nu se întâmplă niciodată astfel, a zis ea.

— Ba da. Aşa se va întâmpla. Şi, după ce ne vom căsători…

— Ştiam eu că asta urmează.

— Dar am putea face treaba asta. Noi trăim acum ca…

— Tot n-ai renunțat la idee?

— Ai vrea să renunț vreodată la tine? am întrebat-o eu.

— Cu linguşeala asta speri să ajungi…

— Acolo unde vreau, am zis eu, trăgând-o spre mine. Şi am sărutat-o profund. Pe urmă ea mi-a luat fața în mâini şi m-a privit îndelung.

— Nu vom regreta oare niciodată? m-a întrebat.

— Ştii prea bine că nu.

— Deci, aici se încheie visul nostru de a deveni artişti.

— Vom reuşi.

— Poate… dar, dacă eu îți voi propune vreodată să ne mutăm la periferie, atunci să-mi dai cu ceva în cap.

Nu i-am mai amintit de acel comentariu, treisprezece luni mai târziu, atunci când ea m-a sunat panicată, într-o după-amiază.

— Trebuie să vii acasă chiar în clipa asta, a spus ea, cu un glas speriat.

Mi-a stat inima. Adam nu avea pe atunci decât şase luni. Mă gândeam deja la tot felul de boli letale…

— Spune-mi… am rostit eu, într-un târziu.

— Vomă, hohotea ea. E acoperit cu vomă. La dracu' ducă-se tâmpitul ăla…

Tâmpitul respectiv era un vagabond care îşi găsise adăpost pe o alee, vizavi de apartamentul nostru de pe strada King. Beth, pentru că era în concediu de maternitate, a vrut să iasă cu Adam la plimbare. Şi, deodată, amărâtul i-a apărut în cale, ca din pământ – cu barba lui foarte lungă plină de mizerie.

— Drăguță mămică, drăguț copilaş. Îmi dai un dolar? Dă-mi…

Însă n-a reuşit să-şi termine fraza, pentru că s-a înverzit şi şi-a vărsat întreg prânzul peste Adam.

Beth a țipat, Adam a țipat, tipul a fost luat de doi polițai, iar în aceeaşi după-amiază, medicul pediatru al lui Adam le-a dat părinților îngrijorați ai acestuia o notă de plată de două sute de dolari, pentru a-i asigura că fiul lor nu va avea cum contacta SIDA, hepatita A, B, C şi nicio altă boală, de la toată voma aceea de om sărac.

După zece zile, în timp ce ne plimbam cu Adam în parcul din Piața Washington, rotițele de la căruciorul lui s-au spart cu zgomot, după ce au trecut peste două cioburi de sticlă, iar în următorul weekend, noi deja ne căutam casă în Connecticut.

— Nu-mi vine să cred că am ajuns s-o facem şi pe asta, a zis Beth, după ce făcusem prima ofertă pentru casa din Constitution Crescent.

— Nici mie. Dar, o să venim în oraş în fiecare zi. Iar New Croydon este un loc grozav pentru copii. Cum ai zis şi tu, doar nu vrei să-ți creşti copiii în Calcutta.

— Ştiu ce ți-am spus. Toate argumentele.

— Auzi, dacă n-o să ne putem adapta, o să vindem tot şi o să ne întoarcem la oraş.

— Nu ne mai mutăm noi înapoi, a zis ea sec.

Îngrădirea – cel de-al treilea roman al lui Beth – a fost început la doar câteva luni după ce ne-am instalat la New Croydon. Am primit o nouă mărire de salariu şi, dând dovadă de o mărinimie arogantă, am făcut o mare greşeală: am convins-o pe Beth să renunțe la serviciu, ca să îşi dedice tot timpul scrisului.

— Tu nu câştigi decât 27 de mii pe an, adică leafa mea pe o lună, i-am spus eu. Acum avem loc ca să-ți faci un birou cum trebuie. Adam e cu guvernanta toată ziua, iar tu te-ai plâns mereu cât de greu îți este să îmbini scrisul romanelor cu serviciul… aşa că ce mai aştepți?

A mai boscorodit o vreme, îngrijorată că va sta acasă toată ziua, că se va trezi izolată de metropolă, că va eşua din nou. Dar eu am convins-o, pe un ton blând. Oare de ce? Poate pentru că voiam ca măcar unul dintre noi doi să nu se mai considere artist în devenire. Poate pentru că

m-am simțit bărbat adevărat, că-mi subvenționam nevasta. Poate pentru că, inconştient, simțeam nevoia ca ea să stea acasă şi să nu reuşească. În definitiv, cine se aseamănă, se adună.

Beth a avut nevoie de doi ani ca să scrie *Îngrădirea.* Adolescenta nătângă, marcată profund de moartea prematură a mamei sale, are acum un şi mai mare succes în lumea revistelor din New York. Dar, de data asta, cu un accent fantastic. Ea se mărită cu dermatologul visurilor ei, se mută cu el într-un oraş minunat din Connecticut, cu vile de lemn, fiind hotărâtă să-şi cultive talentul de pictoriță, dar rămâne gravidă, trezindu-se sfâşiată între bucuria maternă şi frustrarea pe plan profesional. Şi trece printr-o mare criză conjugală, şi…

Urmarea… în volumul patru al romanului fluviu, scris de Beth Bradford.

Doar că ultimul volum nu s-a materializat niciodată, pentru că nici *Îngrădirea* nu şi-a găsit niciodată vreun editor. Agentei ei i-a plăcut, celor două „surori" ale lui Beth le-a plăcut cartea, până şi mie, deşi eu am gândit mereu, în sinea mea, că celelalte două volume erau mult prea prețioase şi infatuate. A ajuns la 24 de editori. Când a primit şi ultima scrisoare de respingere a cărții, Beth era deja gravidă cu Josh şi – fiind şi mai ocupată cu treburile gospodăreşti – a început să se înstrăineze tot mai tare de mine.

Agenta ei, Melanie, a spus:

— Nu înțeleg deloc. Eşti cea mai ghinionistă clientă a mea. Poate că ar trebui să te orientezi spre altceva, nu din viața ta.

Eu am zis:

— Ştii, poate că Melanie are, pe undeva, dreptate. Ar trebui poate să încerci un alt gen. Ceva cu totul nou.

Beth a ripostat:

— Nu voi mai scrie romane.

Iar când eu am încercat s-o fac să nu mai vorbească aşa defetist, m-a îndemnat să tac din gură.

Aşa încât Beth nu a mai mers la biroul ei, concentrându-şi atenţia asupra mobilierului american de tip colonial. S-a născut apoi Josh, care nu voia să doarmă, iar Beth nu mai dorea să facă dragoste cu mine şi nici să discute despre asta. Şi continua să cumpere, în prostie, numai vechituri. Eu am continuat să-mi cumpăr aparatură pentru camera obscură, şi amândoi ne întrebam tot timpul de ce nu mergea căsnicia noastră, care ajunsese într-un impas, parcă paralizase. Dar amândoi ştiam în sinea noastră de ce. Pentru că ea mă învinovăţea pe mine că o transformasem în mama ei – o femeie talentată şi independentă, care se plafona încetul cu încetul, într-un mic oraş de lângă metropolă.

I-am propus atunci să apelăm la un consilier marital. Ea a râs. I-am sugerat să ne despărţim, pentru o vreme. Ea a ridicat din umeri şi a zis:

— Dacă tu vrei asta.

Eu i-am răspuns că eu nu asta doream.

— Atunci, nu pleca, a zis ea resemnată.

Am insistat că trebuie să vorbim despre problemele noastre.

— Care probleme? a întrebat ea.

I-am amintit că noi doi nu mai comunicăm.

— Acum comunicăm, a replicat ea.

Am recunoscut că da, comunicăm acum, dar nu în legătură cu problemele reale.

— Care probleme? s-a mirat ea.

— Că mă acuzi pe mine pentru tot ce s-a întâmplat, i-am spus eu.

— Tu ţi-ai dorit să te căsătoreşti. Tu ţi-ai dorit să ne mutăm aici. Tu ţi-ai dorit ca eu să renunţ la serviciu şi să scriu tot timpul. Pentru ce să discutăm acum despre „problemele noastre” – când ai exact ceea ce ţi-ai dorit?

I-am atras atenţia că eu nu am obligat-o să facă nimic, nu împotriva voinţei ei.

— E-adevărat, a remarcat ea, dar te-ai folosit de toate trucurile posibile, pe care le-ai învăţat la Şcoala aia a ta

de Drept, ca să mă convingi.

— Nu e cinstit, am negat eu.

— Să nu îndrăzneşti să-mi vorbeşti despre *cinste,* a replicat ea, tremurând toată de furie.

— Nu este nimic cinstit în situaţia dată, am spus eu, cel puţin hai să vedem împreună ce mai e de făcut…

Ea mi-a retezat-o:

— N-avem nimic de văzut. Nu avem probleme. Şi pe urmă a ieşit, valvârtej, din cameră, iar eu mi-am dat seama că o pierdusem.

— Ai închiriat cumva cabina asta?

M-am trezit din reverie şi am descoperit că sunt studiat, cu mare atenţie, de o femeie rotofeie, de circa şaizeci de ani, care ţinea în mână o poşetă uzată, de la Henri Bendel, umplută ochi cu ziare vechi.

— Mă scuzaţi, i-am spus eu şi am ieşit din cabină.

— Ar fi fost şi cazul să-ţi ceri scuze, a strigat ea după mine.

„Dar îmi pare rău", îmi venea şi mie să ţip. Atât de rău pentru atât de multe.

Am trecut rapid pe Bulevardul 7, înjurând în gând nişte tipi şi suporturile lor mobile de îmbrăcăminte, apoi am luat-o spre nord şi am mai traversat două intersecţii, pe urmă am mers spre vest, pe 33. El ştia că vin (îi telefonasem, ceva mai devreme, de la birou). Şi când m-am apropiat de uşa din faţă, Ted mi-a deschis imediat.

— Domnule Bradford… a spus el, schiţând un zâmbet.

Ted era patronul de la Upton Cameras – cei care deţineau cea mai nouă aparatură fotografică de calitate. Era un tip de vârsta mea, cu un început de chelie, care, fie iarnă, fie vară, purta numai cămăşi cu mâneci scurte. Ted se comporta foarte prietenos şi curtenitor cu mine, pentru că eu eram cel mai bun client. În ultimii doi ani, îmi lăsasem aproximativ 20.000 de dolari în magazinul lui. De asta mă iubea Ted atât de mult. De asta mi-a deschis el cu atâta solicitudine uşa şi mi-a spus:

— A venit.

Era vorba despre un aparat de fotografiat profesional, din cele mai bune, Canon EOS-IN RS. O piesă drăgălaşă: focalizare automată de 5 puncte, cu diverse metode de măsurare, pentru a obține un rezultat cât mai bun, ca să nu mai vorbesc de viteza amețitoare, datorată motoraşului încorporat, astfel încât puteai să faci şi zece poze pe secundă. Era exact genul de aparat pe care ți-l doreşti, ca să realizezi rapid un reportaj de ştiri sau sportiv. Pentru un eveniment care se desfăşura cu foarte mare repeziciune, precum ar fi cursa de 500 de mile, de la Indianapolis. După ce am citit o recenzie favorabilă în *Fotografia pentru toți,* l-am şi comandat. Nu prea aveam la ce să-l folosesc, şi ştiam că avea să-şi petreacă cea mai mare parte din timp pe raft, lângă toate celelalte aparate ale mele. Dar tot mi l-am dorit, pentru că, în definitiv, era cel mai rapid. Şi chiar simțeam nevoia să fiu la curent cu ultimele noutăți în domeniu. Eu tot un artist în devenire am rămas, până la urmă, tot o eternă tânără speranță, dar una care-şi putea permite acum să dea 2499 de dolari, plus TVA, pe o singură jucărie japoneză.

Aşteptându-mă, Ted scosese deja aparatul din cutia lui, şi îl pusese pe o policioară. Arăta nemaipomenit: era compact, dar foarte uşor (cu un şasiu rezistent, turnat dintr-un aliaj de aluminiu), de un negru mat. Era şi spectaculos de ergonomie, pentru că locul pentru ținut mâna era clar delimitat, iar aparatul în sine era robust, dar în acelaşi timp uşor de manipulat. Iar lentila 1:14, de 60 mm, oferea o acuitate deosebită – perspectiva perfectă pentru a face reportaje de actualități.

— Verifică butonul pentru deschiderea capacului, mi-a spus Ted.

Am apăsat butonul negru. Parcă aş fi apăsat pe trăgaciul unui automat – s-a auzit un cumplit paca-paca-paca, iar motoraşul a intrat în funcțiune.

— Acoperă un rolfilm întreg, de 36 de poziții, în mai puțin de patru secunde, a zis Ted. Cu alte cuvinte, cât ai zice peşte. Dar ceea ce cred eu că este mai mult decât

mulțumitor la EOS este sistemul lui perfecționat de comandă, cu diverse posibilități, ca şi faptul că are cinci metode de măsurare.

— Ce zici, să-i iau şi un flash cu auto-zoom?

— Curios că ai adus vorba despre asta, a zis Ted. Am şi comandat unul, pentru cazul în care te-ai fi gândit să…

— Tu citeşti gândurile omului.

— Mi-am adus aminte că te-ai plâns de viteza ultimului flash cumpărat, pentru că nu mergea cu un telefoto de 95 mm. Şi modelul ăsta nou de Canon nu numai că are o lungime a focalizării cu un telefoto de la 24 mm până la 105 mm, dar dacă-i foloseşti şi dispozitivul de lățire încorporat, poți să acoperi unghiul unei lentile foarte mari, de 18 mm, şi este foarte bun pentru fotografiat peisaje, cu lumină slabă.

— Şi cât mă costă?

— 334 de dolari, dar îți ofer o reducere de 20 pentru profesionişti, plus o cutie tranzistorizată opțională, gratis.

— Vândut, am zis eu.

Reducere de 20 pentru profesionişti. Ce viclean era Ted. În cei trei ani de când descoperisem Upton Cameras, el nu m-a întrebat niciodată cu ce mă ocup (deşi hainele mele şi banii de care dispuneam erau dovada clară a faptului că lucram pe Wall Street). Dimpotrivă, m-a tratat mereu ca pe un coleg de breaslă, vorbind într-un limbaj profesionist, despre aparatura fotografică de ultimă oră. M-am întrebat adeseori dacă el nu mă considera cumva vreun bogătaş răsfățat care cumpără orice, numai scump să fie; chiar aparatură pe care nici măcar marile nume din domeniu nu o achiziționau, pentru că ar fi părut cam *nouveau riche.* Şi care să nu fi observat unda de vinovăție şi părerea de rău de pe fața mea, atunci când îi dădeam cartea mea de credit Amex, de platină, prin care îi plăteam toate jucărioarele astea prosteşti?

— Azi, totul face, cu TVA, 2947, a zis Ted, în timp ce maşina de citit cartea de credit a prins viață şi a emis o factură.

— Bine, am spus eu emoționat, observând că palmele îmi transpirau, în timp ce semnam pe linia punctată.

Aproape 3 bătrâne, pentru un aparat de fotografiat de care nu aveam nevoie. Nu ştiam ce să simt, disperare sau delir, după ce risipisem averea familiei. Doar că eu nu irosisem nimic. Nu era o sumă importantă, pentru mine.

— Te superi dacă-ți folosesc telefonul? l-am întrebat. Ted mi-a întins un telefon fără fir. Eu am scos cartea de credit AT&T.

— Nu e nevoie, a zis Ted.

Am format numărul de acasă şi am aşteptat. A sunat o dată. A doua oară. A treia oară… A patra…

Bună. Ați sunat la Ben şi Beth…

Am renunțat, după care am sunat la birou.

— Am vreun mesaj? am întrebat-o pe Estelle, după ce îmi răspunsese cu multă amabilitate. Câteva telefoane de serviciu, nimic important. Şi soția mea? Estelle a tăcut puțin, apoi a zis:

— Îmi pare rău, dar nu, domnule Bradford. Eu mi-am muşcat buza uluit, pe urmă i-am dat telefonul înapoi lui Ted. El s-a comportat de parcă nu l-ar fi interesat nici acea convorbire telefonică şi nici jena din glasul meu.

— Cred că vei fi mulțumit de acest aparat, a zis Ted, desfăcând din ambalaj un Temba Venture Pak nou (cea mai bună husă din lume, pentru aparate de fotografiat, dacă e să te iei după reclamele lor, iar eu aveam deja trei). A împachetat-o împreună cu noul aparat şi cu accesoriile aferente.

— Ăăă… n-am plătit borseta, am spus eu.

— E gratuită, din partea casei.

— Mersi, Ted.

— Nu, eu îți mulțumesc, domnule Bradford, ca de fiecare dată. Şi te aştept cu plăcere oricând.

Te aştept cu plăcere oricând. Vorbele potrivite pentru un vânzător cu amănuntul. Dar, luând-o în jos pe Strada 33, eu n-am simțit niciun fel de satisfacție. Ci angoasă. Mai ales că o vedeam şi pe Wendy Waggoner, care venea

drept spre mine.

— Bună, Ben Bradford.

În ziua aceea, nu mai cosea kilturi. Dimpotrivă, era îmbrăcată trăsnet, cu un taior negru Armani şi cu o bluză albă de mătase. Avea părul frumos coafat, în stil Audrey Hepburn. Osatura dezvăluia perfect originea patriciană şi o bună întreținere. Se afla în compania unui individ foarte înalt, numai cu haine Versace, cu ochelari ovali, de firmă, şi cu o coadă de cal căruntă. El s-a uitat la trenciul meu Burberry şi la sacoşa de cumpărături de la Upton Cameras, cu dispreț amestecat cu invidie. Wendy s-a făcut că mă pupă pe obraji.

— Ben, el e Jordan Longfellow, editorul meu. Ben e un vecin din New Croydon.

— Oarecum, am spus eu (da, ea şi cu îngrozitorul ei soț locuiau la vreun kilometru de noi).

— Ai ieşit în oraş, a zis ea. La cumpărături?

— Doar un aparat de fotografiat, i-am răspuns.

Ea s-a întors spre spilcuitul ei.

— Ben este fotograf, dar şi avocat. Tu publici şi avocați, nu, Jordan?

I-am văzut o clipă dinții.

— Avocații sunt cei mai buni clienți ai mei, a spus el. Tu scrii, Ben?

— El scrie testamente, a intervenit Wendy.

Aş fi vrut s-o strâng de gât. Dar, în schimb, zâmbii. Jordan şi-a privit ceasul.

— Trebuie să zbor, Ben, a zis Wendy. Avem o şedință importantă despre noua carte. Vii şi tu, sâmbătă, cu Beth, la familia Hartley?

În taxi, în drum spre birou, îmi venea să dau cu pumnul în geam. *Ben e fotograf, dar şi avocat.* Curva dracului. *O şedință importantă despre noua carte.* Şi premiul Pulitzer pe 1995 este acordat afurisitei de „Wendy-aproape-Hemingway”, pentru cea mai recentă carte a sa: *365 de modalități de a găti chiftele.*

În cele din urmă, pe la cinci, m-am liniştit – atunci

când, după trei ore în care am analizat o tutelă reziduală, m-a sunat pe interfon Estelle:

— Soția, pe linia doi, domnule Bradford.

M-a trecut un fior. Am încercat să par simpatic, relaxat şi calm.

— Bună, am zis eu.

— Te deranjez? m-a întrebat ea, părând dintr-o dată nespus de amabilă.

— Ba deloc.

— Ştii… am fost invitată cu copiii la cină, la Jane Seagrave…

— Nu-i nimic. Mă gândeam să lucrez până mai târziu, şi poate să vin cu 7:48.

— Îți pregătesc ceva de mâncare, dacă vrei…

Surpriză, chiar discutăm civilizat acum…

— Mi-ajunge o bere.

Beth Bradford a râs. Era de-a dreptul promițător.

— Cum a fost azi? m-a întrebat ea.

Mulțumescu-ți Ție, Doamne! Nu-mi mai acordase nicio urmă de interes în ultimele două săptămâni. Eram hotărât să nu-i spun nimic despre Jack.

— Ca de obicei. Am dat-o afară pe Estelle pentru că a făcut trafic de cocaină.

Un alt râset de la Beth Bradford. Armistițiul se stabilise.

— Dar tu? am întrebat-o eu. Tu ce-ai făcut azi?

— Nu prea grozav. Am luat prânzul cu Wendy, la Greenwich.

— Cu Wendy Waggoner? am întrebat-o perplex.

— Celebra Wendy, mi-a răspuns Beth cu un chicotit.

M-am străduit să rămân calm.

— Şi ce mai face Wendy?

5

Brusc, am început să ne înțelegem din nou bine. În seara aceea am ajuns acasă şi am fost sărutat, oferindu-mi-se chiar şi un martini sec, pe care l-am acceptat. M-a întrebat cum a fost la serviciu şi s-a dovedit extrem de îngrijorată când i-am povestit despre Jack. A părut mulțumită că pot ajunge partener, având o funcție de importanță majoră şi mi-a povestit despre un divan pe care îl descoperise şi care onorase cândva biroul lui Ralph Waldo Emerson.

Mi-a preparat o omletă cu condimente fine şi a destupat o sticlă de Pinot Noir bun, de la Napa. Am discutat despre calitățile şi defectele Fionei, guvernanta noastră din Cork (apropo, şi ea este imigrantă cu acte în regulă), care se purta bine cu cei doi băieți ai noştri, deşi cu noi era extrem de țâfnoasă. Am râs auzind că Adam i-a spus Fionei că el se va face locomotivă atunci când va fi mare. Ne-am dus la culcare. Am făcut dragoste pentru prima dată după 156 de zile. Nu a fost ceva pasional, țineți cont. Ci decent. De fapt, toată seara poate fi caracterizată aşa. Atât de politicos am fost, încât nu i-am pus nici măcar o întrebare despre aşa-zisul ei „prânz", luat în compania lui Wendy Waggoner.

A fost o noapte de somn neîntrerupt (minunea minunilor!). M-a sărutat dimineață când s-a sculat din pat. Mi-a oferit pâine prăjită la micul dejun, dar am refuzat, din cauza conținutului ridicat în carbohidrați. Şi am conversat politicos, în continuare. Am petrecut o dimineață plăcută cu băieții. Ne-am recapitulat ce aveam de făcut în weekend („Eu vreau să ajung la Gap Kids, la Greenwich… Petrecerea de la familia Hartley începe la şapte, vine Fiona să stea cu copiii… Ce-ar fi să mergem cu copiii duminică la Mystic Seaport?… Au un material rozaliu la DeMarco's. Cred că s-ar potrivi cu noua mea descoperire…"). Şi m-a sărutat pe buze, atunci când am

ieşit pe uşă.

Ar fi trebuit să mă simt uşurat. Să fiu încântat că, după luni întregi de război rece, se mai dezgheţaseră întrucâtva apele. Şi, Dumnezeule, cât aş fi dorit să pot crede că Beth a ajuns brusc la concluzia că duşmănia dintre noi era otrăvitoare; că meritam şi eu să fiu iubit din nou.

Dar. Dar. Dar. Ştiam eu că ultimele evenimente nu reprezentau un semn bun. Că nu trebuia să sper la *salvarea căsniciei noastre. Ştiam…*

— Ai ceva interesant de făcut astăzi? am întrebat-o, chiar înainte să ies din casă.

Pentru o fracţiune de secundă, a privit în altă direcţie. Atunci într-adevăr mi-am dat seama.

— S-ar putea să ajung la Colonial Barn, a zis, vorbind despre un patron al unei dughene de antichităţi din Westport, care presupun că o considera pe Beth drept sursa lui principală de venit. Steve are divanul ăla de care îţi vorbeam. Dar e multă lume interesată, pentru că e chiar cel din biroul lui Emerson, aşa că nu mi-l poate reţine decât până diseară.

— Cât costă? am întrebat-o.

Ea s-a uitat din nou în altă parte.

— 1450.

— Cumpără-l, i-am spus atunci.

— Iubitule… a zis, atingându-mi iar buzele cu ale ei. Eşti bun cu mine.

Atât de bun, de fapt, încât chiar în clipa în care am ajuns la birou, am sunat la informaţiile din Westport, Connecticut, şi am obţinut numărul de la Colonial Barn. Am telefonat acolo, dar mi-a răspuns robotul, prin care mi se spunea să revin după ce deschid ei, adică după ora zece. A trecut o oră, timp în care m-am străduit să mă concentrez asupra lucrului, şi anume, asupra obiecţiunilor la testament transmise de fiica vitregă a unui mare comerciant de acţiuni, care suferise un accident vascular într-o zi din toamna precedentă, atunci

când RCA înregistrase un nou record de devalorizare pe piață.

…dat fiind că declarațiile decedatului, legate de beneficiarii prin alianță, nu permit plata dobânzii către asemenea soții…

Am dat actul ăla la o parte. Primesc 315.000 de dolari pe an ca să citesc numai tâmpenii de genul ăsta. M-am dus la bar („Să ai mereu o sticlă cu băutură în biroul tău", îmi spusese Jack cândva, „pentru cazul în care vreun client ar avea nevoie de un întăritor, după primirea cine ştie cărei veşti proaste"). Am scos o sticlă de whisky Black Bush şi un pahar, mi-am turnat în el cât de vreo trei degete, după care am dat paharul peste cap. Pe urmă m-am dus la baie, am clătit paharul bine, m-am spălat meticulos pe dinți şi m-am clătit cu apă de gură. Să duhneşti a băutură, la zece dimineața, nu prea cadrează cu atmosfera unei firme, în zilele noastre. Şi când whiskyul şi-a făcut efectul (cam în 90 de secunde), era momentul să sun din nou la Westport.

— Bună dimineața, Colonial Barn. La telefon e Steve.

Avea un glas de adolescent din New England, cu o vagă tentă de Fire Island. Eu mi-am îngroşat glasul şi am început să vorbesc într-o engleză cu accent britanic:

— 'Neața, am spus glacial. Poți să mă ajuți cu ceva?

— O să mă străduiesc.

— Problema este că încerc să găsesc un divan pentru biroul meu. Ceva de la mijlocul secolului al nouăsprezecelea, preferabil să fie american.

— Da, aveți mare noroc, domnule. Tocmai am achiziționat un divan de-a dreptul superb. Fabricat manual, în 1853, la Boston. Carcasă solidă, cu picioare sculptate. Este cu arcuri din aramă şi tapiseria are un model floral deosebit.

— Interesant…

— A, dar să vă spun şi cel mai mare atu. Divanul acesta are o mare valoare istorică. Pentru că – şi am acte cu care pot dovedi acest lucru – a aparținut, cândva,

chiar lui Ralph Waldo Emerson.

— Însuşi faimosului Ralph Waldo Emerson? Cel ce s-a ocupat de transcendentalism?

— Chiar aceluia, domnule. De fapt, a stat chiar în biroul său, în casa din Concord.

— Măi să fie, am spus eu. Colosal.

— Este un obiect de colecție, domnule. Şi este cât se poate de american. Şi, drept să vă spun, este o investiție fabuloasă.

— Şi cam cât ar costa?

— 2200. Dar să ştiți că o clientă bună de-a mea vrea să-l cumpere…

Pentru 1450, aşa spusese ea. Care-o fi mințit, dintre ei doi?

— Adică, este rezervat? l-am întrebat eu.

— …Nu chiar. Doamna este doar foarte interesată de el. Şi este o colecționară asiduă.

— Deci, să înțeleg că, în cazul în care nu pot să ajung azi, nu-l mai găsesc?

Omul nu a zis nimic o vreme, timp în care s-a gândit la o mică şmecherie.

— Păi… nu cred să treacă azi pe-aici. De fapt, chiar ştiu sigur că nu vine… pentru că mi-a spus că nu poate reveni la Westport mai devreme de miercuri.

Aha. Am simțit dintr-o dată cum whiskyul mi se mişca prin stomac.

— Deci, a continuat cu seninătate puştiul, dacă veniți înaintea dânsei şi doriți să dați mai mult pe el… să zicem 2300… atunci cred că o să vi-l vând dumneavoastră, nu?

— O să mă mai gândesc. Am închis telefonul. Apoi am sunat-o pe Estelle, ca să-i spun să nu mă mai deranjeze nimeni. M-am dus înapoi la bar. Şi mi-am mai turnat pe gât încă un deget de whisky, apoi am folosit iar apă de gură şi am înghițit şi nişte Maalox.

Ai ceva interesant de făcut azi?

O minciună te face suspicios. A doua minciună o accentuează şi pe prima. Şi nu avea decât un singur

lucru pe care ar fi trebuit să mi-l ascundă; o singură activitate care ar fi determinat-o să se comporte aşa de prietenos faţă de mine.

Dar… cine să fi fost? *Cine* să fie oare ticălosul? Creierul îmi zbârnâia cu viteza luminii, gândindu-mă la prieteni, la cunoştinţe. Nu mi-a venit în minte niciun suspect demn de luat în seamă, pentru că învinovăţitul ar fi trebuit să nu fie navetist, astfel încât să se poată întâlni cu Beth în timpul orelor în care eu mă aflam la serviciu. Şi, dat fiind că toţi cei pe care-i ştiam în New Croydon şi împrejurimi aveau slujbe serioase, în Manhattan, ar fi însemnat că…

Mi-a trecut iar o idee ciudată prin minte, în legătură cu cei care lucrau acasă şi pe care-i cunoşteam eu. Să fie cumva Bill Purcell, acel scriitor liber-profesionist cu aere de vedetă? Un individ ce bătuse pur şi simplu toba în legătură cu presupusul lui contract în exclusivitate cu *Reader's Digest?* Nu se poate – era prea prost, avea şi o nevastă îngrozitoare, pe nume Eva, care îl trata ca pe un dog german ţinut în lesă, foarte din scurt. Ori Gary Summers – acel individ care se pretindea fotograf şi care locuia tot pe Constitution Crescent? Cu părul său vâlvoi, cu o barbă rară şi cu o mulţumire de sine care ar fi topit până şi Alaska. Beth îl disprețuia.

„Tipul ăsta nu e bun de nimic", a spus ea odată. L-am şters de pe listă. Sau poate Peter Pearson – un ratat de vreo cincizeci şi ceva de ani, care lucrase la o firmă, şi care era acum toată ziua pe Internet. Doar dacă ea şi-ar fi dorit să se culce cu cineva care să-i amintească de tăticul ei.

Şi cu asta am terminat întreaga listă de bărbaţi liber-profesionişti de care îmi aminteam. Poate să-l fi întâlnit într-un magazin din oraş? Steve de la Colonial Barn? Nu era un partener sexual potrivit. Tony, vânzătorul de peşte? Vreun comis-voiajor din zonă?

Cine să fie? La dracu'! *Cine* ar putea fi?

Am atins butonul pentru formarea rapidă a numărului

de acasă. Telefonul a țârâit o dată, de două ori… *Bună, ați sunat la Ben şi Beth…*

Am trântit receptorul în furcă. Probabil că, în acel moment, era în culmea extazului împreună cu el. Îşi înfigea chiar atunci unghiile în spatele lui, îl săruta cu pasiune, era cu picioarele strâns încolăcite în jurul dosului său păros…

Stai puțin. Să mă mai gândesc. Da, sigur. Poate că nu este, deocamdată, decât un flirt nevinovat. Poate că ea nu a fost ademenită decât cu o zi în urmă. Poate că a înțeles deodată că acel sex scârbos, care nu implica nicio legătură sentimentală, ca într-o căsnicie, nu putea fi suportat, ci trebuia purificat, spiritualiceşte vorbind (Iartă-mă, Doamne!). Sau poate că, atunci când s-a confruntat cu posibilitatea unui comportament adulterin, s-a gândit la soțul ei zâmbitor şi la copiii ei drăgălaşi şi nu şi-a mai permis riscul…

Da, bine.

Am telefonat din nou.

Bună, ați sunat…

De data asta, chiar că am azvârlit receptorul, care a rămas în aer, atârnat de fir. În clipa în care receptorul s-a izbit cu putere de telefon, acesta a scos un bâzâit.

— Aveți ceva probleme? m-a întrebat Estelle prin interfon.

— Asta-i treaba mea, Estelle, i-am trântit-o eu.

— Bine, domnule. S-a simțit jignită. Scuzați-mă că v-am deranjat, dar am aflat de la Hildy că domnul Mayle a trebuit să plece de urgență la doctor…

— Nu se simțea bine?

— Nu, domnule Bradford. Chiar deloc. Din tonul ei era evident faptul – deşi el hotărâse să nu-i spună nimic – că ea era la curent cu diagnosticul lui. Estelle ştia mereu totul. M-a întrebat Hildy dacă nu ați putea să-i țineți cumva locul, la ora unsprezece. Cu doamna Bowles.

— Aoleu, da.

— S-a gândit el că o să vă bucurați nespus.

— Să ții la îndemână extinctorul, dacă se înfierbântă prea tare lucrurile.

— Bine, domnule Bradford. Iar dacă telefonul, cel pe care l-ați făcut praf, nu mai funcționează, pot să sun imediat la deranjamente, nu e nicio problemă.

— Mulțumesc, Estelle.

Şi iat-o că a apărut, exact la ora unsprezece. Doamna Deborah Butt Bowles. Era „sărmana fată bogată" perfectă. Patruzeci şi cinci de ani, divorțată de trei ori, o aşa-zisă producătoare de teatru, care-şi petrecuse întreaga viață tocând cele 5 milioane de dolari americani, pe care nesuferitul ei tată (care făcuse avere ca şef de bandă al mahalalelor) i-i lăsase moştenire, ca un prost ce se dovedise. Şi de atunci încoace, cel puțin de patru ori pe an, ea tot bătea la uşa noastră, smiorcăindu-se cum că e sărăcuță şi că are mari datorii, pentru că cei 250.000 de dolari – venitul net anual – pe care-i primea din rentă, nu-i erau de-ajuns ca să se poată menține în lumea bună. Ba şi mai rău, ea era una dintre acele femei care-şi refăceau complet imaginea, minimum o dată la fiecare jumătate de an. Pe la sfârşitul deceniului '80, era domnişoara îmbrăcată numai în negru-Armani, cu pernuțe la umeri. Pe urmă, a trecut printr-o perioadă de mare doamnă, care ia prânzul numai la restaurante, îmbrăcată doar în Coco Chanel, atâta timp cât a fost măritată, pentru scurtă vreme, cu un comerciant dubios de diamante. Atunci când încercase să lanseze vreo şase spectacole, pe Broadway, ea a început să se îmbrace precum doamna Stanislavski. Iar acum…

— Bună, avocate, mi-a zis ea, unduindu-se în pas de vals în biroul meu, ca o şerpoaică.

— Doamnă Bowles, am rostit eu, ridicându-mă în picioare şi încercând să nu par uluit, nici de părul ei, vopsit într-un blond-galben cum e lămâia, tuns scurt, soldățeşte, nici de tricoul ei alb, foarte mulat pe bust, nici de geaca ei neagră, din piele, nici de pantalonii asortați, confecționați din aceeaşi piele neagră, şi nici de rujul

maro de pe buzele ei. Părea, din cap până-n picioare, o berlineză sadea.

— Arăți cât se poate de bine, i-am zis eu, făcându-i semn să ia loc.

— Ai de gând cumva să chemi pompierii, dacă îndrăznesc şi eu să-mi aprind o țigară? m-a întrebat ea, deschizând, cu un clămpănit metalic, capacul brichetei sale Zippo.

— O să fiu foarte atent, pentru orice eventualitate.

Ea se puse pe fumat.

— Unde-i Jack?

— Domnul Mayle are o treabă importantă, din păcate. A fost chemat de urgență în oraş, în ultima clipă.

— De cineva mai important decât mine, adică.

— Toți clienții noştri sunt la fel de importanți pentru noi, doamnă Bowles.

— Mai lasă prostiile, avocate. Ştiu precis că niciunul dintre voi nu are prea multă simpatie pentru mine.

Doamna merita un trabuc, drept premiu pentru perspicacitatea ei. Dar eu am rămas solemn, ca orice avocat care se respectă.

— Faci parte dintre cei mai importanți clienți ai noştri, doamnă Bowles. Tot aşa cum a fost şi regretatul dumitale tată. Cu ce te pot ajuta?

— Ştii la fel de bine ca mine pentru ce mă aflu acum aici.

— Ceva legat de bani, cred.

— Exact, Sherlock.

— Cunoşti toate condițiile rentei viagere, doamnă Bowles, i-am zis eu, uitându-mă spre dosarul umflat de pe biroul meu. Se fac plăți trimestriale, atât şi nimic mai mult, iar dobânda este, din păcate, înghețată permanent. Nu ne putem atinge de ea, cu niciun chip.

— Bineînțeles că ştiu şi eu toate condițiile, avocate. Sunt expertă în astfel de restricții. Dar Amex mă tot amenință că mă dă în judecată, la fel şi Bloomingdales sau Mastercard. Şi dacă nu apar cu banii pe şase luni,

consiliul de administrație de pe Strada 175, colț cu 74, mă va obliga să-mi vând apartamentul.

— Presupun că ai discutat deja cu banca.

— Tu crezi că eu m-aş fi deranjat până aici dacă banca m-ar fi sprijinit?

M-am uitat încă o dată la dosar.

— Nu e prima dată când ai greutăți…

— Mersi că mi-ai amintit.

— …şi, în plus, nu ai respectat nici condițiile ultimelor două împrumuturi de la bancă.

— A fost clarificat totul, până la urmă.

— Da, dar numai după somații repetate, doamnă Bowles. Eu vreau să-ți spun că…

— Că am intrat într-un impas financiar. Că sunt o fraieră bogată, care nu-şi poate administra singură banii şi care nu valorează nici cât o ceapă degerată. Se citeşte asta limpede pe fața ta tipică de elitist de la Ivy League.

— Eu nu am fost niciodată la Ivy League, doamnă Bowles. Şi nu comentez, în niciun fel, modalitățile în care… ăăă… îți chiverniseşti banii. Încerc doar să-ți spun că, dată fiind relația încordată pe care ai avut-o cu banca, este greu să mai obținem bani, în acest caz.

— Pot să pun rămăşag că eşti genul de individ care n-a cheltuit, în toată viața lui, în mod necugetat nici măcar o para chioară. Aş paria că eşti un tip excesiv de cumpătat şi de corect, în privința banilor.

Şi doar cu o zi înainte, aruncasem eu aproape trei mii de dolari pentru un aparat de fotografiat de care n-aveam nevoie. Iar 1450 (sau or fi fost în realitate 2200?), pentru unica dormeză, a lui Ralph Waldo Emerson, încă existentă pe tot globul pământesc. Madam, singura pricină pentru care nu mă găsesc într-un impas financiar similar constă în faptul că eu nu simt nicio atracție pentru acele atât de cunoscute prafuri care se trag pe nas.

— Şi mie îmi place să merg la cumpărături, aşa cum face tot americanul normal, deci patriot, am protestat eu.

— Însă tu faci asta cu mult mai mult spirit de prevedere decât mine, replică ea, săltându-şi piciorul stâng pe scaun. Dar pariez că mai şi greşeşti, cu toate măsurile de prevedere.

— Doamnă Bowles…

— Sau poate că eşti aşa de prevăzător, încât nu calci strâmb niciodată.

Cât se poate de eronat, din nou, draga mea. Mi s-a întâmplat şi mie de vreo două ori. Iar în ambele cazuri, în afara oraşului. Aventuri discrete (regula numărul unu a infidelității raționale: să nu faci asta decât cu târfe căsătorite). Şi am folosit şi prezervativ, de fiecare dată. Şi-ntr-adevăr, da – după ce mi-a trecut dulcea amețeală a clandestinității – m-am simțit groaznic de vinovat. Nu mă pricep să trişez… dar mi se mai întâmplă. Aşa că, în cazul în care Beth a avut cumva vreo aventură de o noapte, o s-o iert. Pur şi simplu.

— Eu îmi iubesc soția, doamnă Bowles, am afirmat timid.

— Sunt convinsă de asta, a zis ea țâfnoasă.

— Însă cei de la bancă nu te prea plac, iar, ca să treci peste jena aceasta financiară, presupun că ai nevoie de ajutorul nostru. Am dreptate, doamnă Bowles?

Tonul meu glacial îşi atinsese scopul – mesajul era clar: dacă doreşti ceva bănuți în plus, las-o matale mai moale cu chestiile personale.

Ea s-a aşezat atunci mai bine pe scaun şi a început să se umilească:

— Dacă ați putea face dumneavoastră ceva…

I-am pomenit atunci numele unei mici bănci, cu care firma lucra de obicei. Ei ar fi avut nevoie de o garanție („Apartamentul tău, de exemplu…”), dar poate că s-ar fi lăsat, până la urmă, convinşi să-i ofere un împrumut, până când ar primi următoarea rată din rentă.

— Asta înseamnă că ar fi bine să trăieşti mai chibzuit, în următoarele trei luni. Şi trebuie să te previn că, dacă nu le rambursezi nici lor la timp împrumutul ăsta, atunci

firmei Lawrence, Cameron şi Thomas îi va fi aproape imposibil să te mai recomande şi altor instituții financiare, în eventualitatea că vei avea probleme şi în viitor.

— Şi cam cât timp ar dura până aflu dacă trebuie sau nu să mă orientez spre activități… de stradă?

— O să sun la bancă, imediat după întâlnirea noastră. Şi ei vor hotărî până după-amiază.

M-am ridicat în picioare, dându-i de înțeles că întâlnirea noastră cam luase sfârşit.

— Adică, acum ar trebui să-ți zic mersi şi să plec, nu? a spus ea.

— Asta depinde numai de dumneata, doamnă Bowles.

Ea s-a îndreptat spre uşă, pe urmă s-a întors şi m-a privit cu un dispreț suveran:

— Ştii ceva? Cred că soțioara ta se uită la tine în fiecare seară şi îşi spune în sinea ei: „Ce noroc am putut să mai am eu”.

Am simțit cum mi s-a încleştat, pe dată, pumnul drept. Şi imediat l-am ascuns la spate.

— La revedere, doamnă Bowles. Te va suna secretara mea, imediat ce avem veşti pentru dumneata.

Ea a făcut stânga-mprejur, şi a plecat.

Am pus repede mâna pe receptor, dar apoi m-am stăpânit. Mi-am spus: nu, n-o mai da în bară şi de data asta. Şi nu te mai repezi nici la whisky. E doar o zi proastă, nimic mai mult. O zi cât se poate de proastă. Foarte, foarte proastă.

M-am aşezat la birou. După ce m-am mai calmat, am atins butonul interfonului.

— Estelle…?

— Mai sunteți viu, domnule Bradford?

— N-a fost cine ştie ce mare scofală. Când o să mai sune doamna Bowles, să-i spui că banca a refuzat să-i acorde împrumutul… însă că eu mă mai gândesc şi la alte soluții. Şi dacă insistă totuşi să discute cu mine, să-i spui că lipsesc din firmă, că sunt plecat şi că nu voi

putea vorbi cu ea decât pe la mijlocul săptămânii viitoare.

— Şi dacă va cere să vorbească cu domnul Mayle?

— Nu-l mai chinui şi pe Jack cu treaba asta. Are deja destule pe cap.

— Mai doriți şi altceva, domnule Bradford?

— Soția mea…

După trei minute, a revenit pe interfon, cu răspunsul la care, de fapt, mă şi aşteptam:

— Îmi pare rău, domnule Bradford. Nu răspunde…

M-am hotărât brusc să plec de la serviciu. Mi-am luat servieta şi trenciul Burberry şi am ieşit din birou. Estelle m-a privit descumpănită.

— Nu mă simt prea bine, i-am zis. Cred că azi mi-am terminat ziua de lucru.

— Aveți nevoie şi dumneavoastră de un doctor? Părea sincer îngrijorată.

— Vreau doar să mă culc, să dorm. Cred că am o infecție digestivă. Mă fac eu bine, în douăzeci şi patru de ore. Mai e ceva important şi urgent de rezolvat?

— Nimic care să nu mai poată aştepta, până luni.

— Bine. Şi dacă sună nevastă-mea…

Estelle aştepta, murind de curiozitate.

— …să-i spui că sunt plecat în oraş. Vreau să-i fac o surpriză, când ajung acasă.

Am observat că Estelle s-a străduit din răsputeri să nu ridice sprâncenele a mare mirare.

— Cum spuneți, domnule Bradford. Să nu sun după un taxi care să vă ducă până la Grand Central?

— Prind mai repede un taxi jos, pe stradă, i-am spus eu.

— Însănătoşire grabnică, domnule Bradford. Ştia că am mințit.

— Mulțumesc, Estelle. Weekend plăcut.

Trenul de 12:46, de la Grand Central, era gol. Ca şi peronul gării de la New Croydon. Am luat-o repede pe Adams Avenue, simțindu-mă cam ciudat. La ora unu şi jumătate, într-o după-amiază din cursul săptămânii, un

bărbat, între douăzeci şi cinci şi cincizeci de ani, era o raritate pe străzile din New Croydon, oraşul fiind, la acea oră, domeniul femeilor intelectuale care, ca şi Beth, stătuseră cândva pe podeaua vreunui dormitor de internat, de la Smith, Wheaton sau Wellesley, trăgând, rând pe rând, din pipa cu haşiş, bând ceva ieftin şi jurându-şi să nu devină niciodată casnice, să nu locuiască într-un oraş ca ăsta.

Şi totuşi, le vedeai acum pe stradă, îmbrăcate în pulovere Brooks şi pantaloni Land's End, cu manichiură şi pedichiură îngrijită, cu dinţii încă albi, cu părul încă lucios (prins cu o bentiţă neagră de mătase), cu feţele lor de treizeci de ani încă neridate din cauza dezamăgirilor venite, inevitabil, din partea copiilor şi soţilor. Oare nu se trezeau şi ele adeseori, ca mine, la ore nepotrivite din noapte, punându-şi aceeaşi întrebare: cum de reuşiseră să ajungă în această inerţie elitistă? Sau ele acceptau că oraşul New Croydon le asigura un destin călduţ? Şi recunoşteau că, în general vorbind, nu prea aveau de ce să se plângă; că trăiau în cea mai bună din toate lumile posibile.

Când am luat-o pe Constitution Crescent, îmi auzeam inima bătându-mi zgomotos în piept. Dacă o găseam împreună cu individul? *În patul nostru.* Dacă…

Am început să merg mai repede, însă imediat m-am forţat să păşesc agale. Dacă alergi pe Constitution Crescent, în costum, devii ţinta şi subiectul principal al bârfelor:

L-am văzut pe Ben Bradford că a venit devreme de la serviciu, acum câteva zile, alergând pe stradă, foarte preocupat. Cred că şi-a dat chiar şi el, până la urmă, seama…

Am ajuns în faţa intrării principale a casei. Am inspirat adânc. Am introdus uşor cheia în încuietoare şi am rotit-o silenţios. Am deschis uşa, m-am strecurat înăuntru, şi am tras-o, încet, după mine. S-a închis cuminte, fără să facă niciun fel de zgomot. Am aruncat trenciul cât colo,

m-am aşezat pe un scăunel Providence, din 1768, şi mi-am scos pantofii negri, mult prea grei pentru o acțiune atât de delicată. Pe urmă, ținându-i într-o mână, am început să urc tiptil scara şi am ajuns pe coridor, cu ochii la uşa din capătul holului. Era uşa de la dormitorul nostru. Când am ajuns în dreptul ei, mâna îmi tremura pe clanță. Încă o ultimă inspirație vibrantă şi am deschis iute uşa, intrând repede, în cameră.

Nimic. Nimic, cu excepția patului aranjat cu atenție, cu o pătură cadrilată, în stil colonial, meticulos strânsă, dar care se potrivea de minune cu pernele mari şi cu colecția lui Beth de păpuşi din paie din Philadelphia, datând din 1784. Nu mi-au plăcut niciodată – şi cred că sentimentul era reciproc, pentru că se hlizeau la mine în tăcere, cu dezaprobare.

M-am aşezat pe marginea patului, am încercat să mă adun, să desluşesc ceva în toată tăcerea aceea grea: gemete, poate, sau zgomotele repezite ale unei persoane ce se îmbrăca cu gesturi furişate, grăbite. Nimic. Neconvins încă, m-am strecurat din cameră în cameră. O casă în totalitate goală. Şi, într-un final, parterul. O uşă închisă. Un pas, al doilea… Am deschis-o cu mare repeziciune. Nu era nimeni. Nu erau decât jucărioarele mele.

Nu m-am simțit deloc uşurat. Unde să fie ea? Acasă la el, desigur. Dar oare el unde locuia? Cum s-au întâlnit? Ce făceau în clipa aceea?

M-a cuprins frica. O frică inimaginabilă, pentru că ştiam că n-aveam altceva mai bun de făcut, decât să stau acolo şi s-o aştept ca prostu'.

Mi-am scos sacoul şi l-am aruncat cât colo. Şi pantalonii la fel. Şi cămaşa albă, cravata şi ciorapii mei negri. Haine de o mie de parai, aruncate neglijent pe pardoseală. Pe urmă, am deschis un sertar al comodei de lângă aparatele mele de fitness, am scos un şort şi un tricou, mi-am căutat adidaşii şi m-am gândit că ar merge să ascult ceva tare, măreț, copleşitor. Aha: Mahler –

simfonia a şasea. O înregistrare a lui Bernstein, cu Filarmonica din Viena. Impresionantă prin acel fortissimo emoțional, dar dărâmător, exprimă părerea lui Mahler că fiecare îşi poartă, ca un stigmat, destinul său fatal, că viața nu reprezintă altceva decât o serie de ghinioane, pe care suntem nevoiți – de bine, de rău – să le suportăm. Mi-am pus căştile, am urcat pe aparatul de alergat şi am pornit CD-player-ul. De la cei doi contrabaşi, năvăliră în urechile mele note sumbre, tunătoare. Apoi țipătul sarcastic al trompetelor. Şi vaietul jalnic al viorilor, intonând intrarea în tema principală a monumentalei lucrări. Chiar când începusem să transpir, o mână m-a atins pe umăr şi m-a făcut să tresar.

— Ce faci tu aici, la ora asta? Beth se uita la mine uluită; dar parcă şi puțin îngrijorată pentru că mă găsise acasă aşa devreme.

Eu mi-am scos căştile.

— Nu m-am simțit prea bine şi am venit acasă, i-am răspuns eu, răsuflând din greu.

Ea s-a uitat neîncrezătoare la mine.

— Ți-e rău? Tu vorbeşti serios?

— O problemă digestivă. M-a durut rău, la serviciu, stomacul.

— Atunci de ce te-ai apucat să faci sport?

— M-am simțit ceva mai bine, după ce m-am urcat în tren.

Lamentabil. Ea privi în jos, la hainele mele mototolite.

— Dar ştiu că te-ai grăbit să te urci pe aparat, nu glumă.

— Sunt supărat pentru problemele lui Jack, am mințit-o eu. Şi m-am descărcat pe haine.

— Tocmai ți-l curățasem, a spus ea şi îl ridică. O risipă de 12 dolari.

— Las' că nu ajungem la sapă de lemn dacă mai plătim o dată, am rostit eu, sfios. Şi… ai rezolvat?

— Ce anume să rezolv? Părea speriată.

— Să iei divanul lui Emerson.

— A, ăla. Era evident uşurată. M-am hotărât să renunț. Era mult prea scump.

— Ne-am fi putut permite 2200.

— 1450.

Hopa!

— Ei, 1450 nu erau chiar un capăt de țară. Nu trebuia să te gândeşti la bani.

— Mă străduiesc să fiu ceva mai cumpătată.

Beth cumpătată cu banii? Poate doar atunci când o face plopu' pere şi răchita micşunele.

— Deci n-ai mai ajuns la Westport? am întrebat-o eu, încercând să par cât mai degajat.

— N-am avut chef să merg cu maşina, aşa că m-am dus la Stamford, şi am bătut toate magazinele.

— Ți-ai luat ceva drăguț?

— Nu, m-am uitat doar…

Pe dracu'. Beth nu mergea niciodată la vreun magazin fără să-şi cumpere ceva. Acum era rândul ei să pară stânjenită; să se întrebe dacă eu mi-am dat cumva seama că minte.

— Dar am adus somonul comandat, a zis ea. Şi o sticlă de Sauvignon Blanc, de toată frumusețea. Se numeşte Cloudy Bay, e din Noua Zeelandă.

— Unde-ai aflat de el?

— Herb, cel de la delicatese, mi l-a recomandat.

— De obicei Herb ştie ce spune, am zis eu. De-abia aştept să-l gust.

Tăcerea jenantă dintre noi a fost întreruptă de un zgomot la uşa din față. Imediat, l-am auzit pe Josh, care zbiera, şi pe Fiona, care spunea:

— Auzi, tu rămâi aici!

Şi pe Adam, care urlând, răspundea:

— Dar vreau să mă uit la *Sesame Street!*

— Hei, băiete! am strigat eu.

— Tati! a exclamat Adam, cu un glas bucuros. S-a repezit pe scări în jos şi eu m-am lăsat pe vine, ca el să se poată arunca în brațele mele, după care l-am ridicat.

— Ce mi-ai adus? m-a întrebat el.

Am zâmbit amuzat, privind spre Beth. Adam aştepta mereu câte un cadou.

— M-am adus doar pe mine, i-am răspuns eu.

— Şi niciun cadou?

Am râs.

— Poate mâine.

— Eu vreau acum, se smiorcăi el.

— Ce-ai zice să mergem acum la McDonald's?

Lui Beth nu i-a plăcut ideea.

— Ben, nu…

— Las' că nu-i face niciun rău.

— Mănâncă prea multe alimente de genul ăla.

— Fac eu tot posibilul ca el să comande pui. E plin de proteine.

— Mai bine te-ai gândi că…

— Lasă, i-am spus, pe un ton devenit, brusc, foarte hotărât.

Beth ar fi vrut să mai replice încă ceva, în opoziție, dar a renunțat.

— Fă ce vrei. Mereu faci aşa. S-a întors şi a luat-o spre scară.

— Mergem la McDonald's? l-am întrebat, din nou, pe Adam.

— Vreau cartofi prăjiți, mi-a zâmbit el.

Sus, Fiona îl hrănea cu piure de morcovi pe Josh. Toată fața lui era mânjită. Tânăra era voinică şi semăna cu un pat nefăcut, dar, cu toate astea, purta mereu pantaloni mulați. Am început să ne înțelegem bine de când am venit într-o seară acasă şi am surprins-o în plină activitate sexuală pe podeaua din living, cu un motociclist tatuat, din cartierul rău famat al Stamford-ului. Pentru că nu am concediat-o – şi nici măcar nu am amenințat-o că o reclam, ca să i se anuleze cartea verde – am devenit prieteni pe viață. Era aliatul meu în gospodărie, lucru ştiut şi urât de Beth.

— Ce face monstruleţul azi? am întrebat-o eu.

— Rău. A vomat până acum de şase ori.

— N-aş vrea să fiu în locul tău.

— Aţi venit devreme astăzi, domnule Bradford.

— Am vrut să-mi încep weekend-ul devreme.

— Cred că şi doamna s-a mirat.

Ce voia să zică cu asta?

— Nu era acasă, am spus eu.

— Sigur că nu era, a zis Fiona, încercând să-i bage cu forţa lui Josh, în gură, o lingură plină cu pulpă de portocale. Doar e ziua ei de tenis, nu?

Uitasem. Partida ei săptămânală, cu Wendy Waggoner. Şi anulată. De ce nu mi-o fi spus Beth nimic despre asta? Oare Fiona încerca să-mi dea ceva de înţeles?

— Tati, se smiorcăi Adam. Vreau să merg la McDonald's.

— Cum spui tu, dragule, am zis şi mi-am luat geaca de piele din cuier. Weekend plăcut, Fiona.

Ea s-a uitat la mine.

— Aveţi grijă de dumneavoastră, domnule Bradford.

Să fie oare ăsta un avertisment? Înainte de a-mi fi putut da seama, ea şi-a întors din nou privirea înspre Josh. Eu m-am aplecat ca să-l sărut. Când i-am atins fruntea cu buzele, el a început să urle.

Am mers cu Volvo-ul. Pe drum, Adam a început să fredoneze cântecul său preferat, din săptămâna aceea – *Bare Necessities* – de pe caseta lui preferată, şi anume cea cu *Cartea Junglei,* de Walt Disney. Iar eu n-am putut să nu zâmbesc atunci când i-am auzit glăsciorul firav.

La McDonald's, băiatul s-a dovedit adorabil, aşa cum ronţăia, calm, puiul şi cartofii prăjiţi, concentrându-se doar asupra mâncării, dar aruncându-mi şi mie, din când în când, câte o privire, zâmbindu-mi larg şi spunând: *de-li-cios* (noul cuvânt învăţat în săptămâna aceea). Mă uitam şi eu la el, minunându-mă cum de-am reuşit, Beth şi cu mine, să concepem un asemenea copil frumos. Mă întrebam dacă, peste vreo zece ani, când urma să devină un adolescent acneic şi plictisit, nu cumva ne va urî

pentru că îi distrugeam viața. Mi-au trecut prin minte imagini cumplite: Adam căzut în patima drogurilor, procurându-şi substanțele de la furnizorul-şef din New Croydon. Urcându-se în maşina altui tânăr, împreună cu cinci prieteni, drogați cu toții. Apoi maşina pornea cu mare viteză, în noapte. Iar cel care conducea apăsa accelerația până la podea, pe autostrada 95. Mergeau cu 130 de kilometri pe oră. În cele din urmă, şoferul adormea la volan. Maşina ieşea de sub control şi se îndrepta către parapetul dintre cele două sensuri de mers. Adam țipa…

— Tati!

Adam îmi arăta punga de cartofi prăjiți, acum golită.

— Mai vreau.

— Ai mâncat destul, i-am spus eu.

— Tati, mai vreau! Tonul îi era belicos.

— Nu vrei un cadou?

— Un cadou, da!

Şi cu asta am rezolvat şi chestiunea cu cartofii. Pe când ne întorceam, pe Adams Avenue, eu mă tot uitam în oglinda retrovizoare la Adam prins în scaunul lui special, cu ochii larg deschişi spre peluzele din New Croydon. Era un copilaş dulce şi adorabil, de patru ani, deocamdată în cuibuşorul lui de copilărie. *N-ar trebui să-mi fie teamă pentru el,* mi-am spus eu. Dar tot îmi era. Poate pentru că îmi era teamă şi pentru mine. Din cauza vulnerabilității pe care o resimțeam de fiecare dată când eram împreună cu Adam, că nu pot salva orice situație, teama care-i bântuie pe toți părinții. Asta nu-ți spune nimeni atunci când vine vorba de a avea copii, şi anume, cât de dependent devii de ei. Cât de vulnerabil te simți. Pentru că nu poți iubi pe nimeni altcineva în afara lor, absolut necondiționat.

La magazinul de jucării, l-am lăsat pe Adam să-şi aleagă două vagoane pentru locomotiva lui. Pe urmă am mers împreună spre „Magazinul de jucării pentru tați”, adică la dugheana de băuturi spirtoase şi de vinuri, din

New Croydon. Herb – bătrânul chel, care avea magazinul încă de pe vremea lui Eisenhower – se afla la tejghea.

— Bună, băiete, i-a zis el lui Adam.

Adam i-a arătat noile sale achiziții.

— Annie şi Clarabel! a spus el.

— Să-ți fie de bine, i-a spus şi Herb. Ce mai faci, domnule Bradford?

— E vineri, Herb. Asta fac.

— Aha. Cu ce să te servesc?

— Cu o sticlă de Bombay Sapphire. La litru.

Herb s-a întors cu spatele, a pus mâna pe o sticlă din ginul acela foarte scump, şi mi-a pus-o în față.

— Altceva?

— Un vermut.

— Martini de seară, da?

— Martini de weekend.

— Atunci trebuie să iei Noilly Prat.

— Foarte bine. Şi poate o sticlă de Sauvignon Blanc, Cloudy Bay.

— Cloudy *şi mai cum?*

— Cloudy Bay. E un vin din Noua Zeelandă. Mi-a fost recomandat. Ai, nu?

— Îmi pare rău, domnule Bradford. Nici n-am auzit de el. Dar dacă doreşti un Sauvignon Blanc din California…

— Pe mine mă interesa tipul ăla.

— Dacă mai aştepți un pic, dau repede un telefon la furnizorul meu.

Adam mă trăgea de braț, încercând să mă ademenească spre uşă.

— Bine, i-am zis eu lui Herb.

— O secundă durează. A ridicat receptorul. M-am jucat cu Adam – punându-l să numere mai multe sticle de vin ieftin, de Gallo –, până şi-a terminat Herb treaba.

— Da, a zis el. Cloudy Bay poate fi găsit în State, dar numai printr-o comandă specială. Şi maximum două cutii pentru fiecare client, fiind foarte rar şi foarte căutat. Furnizorul meu zice că este cel mai bun Sauvignon Blanc

din lume, dar, dacă-l vrei, trebuie să şi plăteşti bine – 18,99 sticla.

Comandă specială. Prin urmare, Beth mă înşela cu un enolog putred de bogat.

— O să mă mai gândesc la asta, am zis eu.

Acasă, Beth s-a mirat când m-a văzut că intru cu o sticlă de Bombay Sapphire.

— Dar avem gin, a zis ea.

— Da, Gilbey's. Cu apă tonică e bun, dar nu şi pentru un martini ca lumea.

— L-ai cumpărat de la Herb's? m-a întrebat ea ca din întâmplare.

Îmi venea să i-o spun de-a dreptul: Da, şi am mai aflat că nu are Cloudy Bay. Însă am preferat să mint.

— Nu, l-am luat de la un magazin de pe Post Road.

Am văzut cum se uită la punguța pe care o strângea Adam în mâini: Talley Toys. Chiar lângă Herb. Prostule! Bradford, fraierule! Acum ştie cu certitudine că am mințit-o. Dar ea n-a spus nimic, poate se întreba dacă nu cumva ştiu că minte şi ea.

— Parc-aş vrea un martini, a zis Beth.

Am băut un rând, i-am dus pe copii la culcare, pe urmă am mai băut un rând. Rapid. Ambele seci. O anestezie mintală ideală. Astfel încât am petrecut altă seară minunată. Somonul – gătit într-un sos uşor de unt, cu usturoi şi lămâie – a fost extraordinar. Iar vinul… ei, vinul a fost sublim. Extrafin (mai ales după două pahare de martini), iar pentru puțin timp a încetat să mă mai obsedeze cine i l-a procurat lui Beth, ci, dimpotrivă am făcut-o să râdă. Mai ales când i-am relatat despre întâlnirea mea de mai devreme cu doamna Deborah Butt Bowles şi despre noua sa imagine, de data asta similară cu a lui Marlene Dietrich. Poate din cauza stării de stânjeneală, poate din cauza băuturii sau poate că eram eu cu adevărat amuzant – nu ştiu de ce dar Beth a început să râdă cu lacrimi. Lucru care, evident, m-a flatat enorm. Îmi plăcea s-o văd râzând, s-o văd că se simte

bine în compania mea. Şi speram ca asta să fie o dovadă că, poate, nu se întâmpla nimic, că am permis paranoiei mele, specifică pentru vârsta a doua să inventeze că ar exista un alt bărbat, cu (trebuia s-o recunosc) un excelent gust în domeniul vinurilor ezoterice.

— Beth… i-am zis eu, când în sfârşit s-a mai liniştit.

— Da?

Am luat-o de mână.

— E plăcut.

Am simțit cum se încordează.

— Da. Aşa este.

— Ar trebui să mai facem asta.

— Adică, să ne îmbătăm?

— Nu, să vorbim unul cu celălalt.

Ea şi-a tras mâna.

— Nu strica…

— Eu nu stric nimic. Doar că n-am mai fost aşa de luni de zile.

— …dar acum suntem, a zis ea.

— Da, în seara asta, după multă băutură…

— …şi azi-noapte, a spus ea.

— De două ori în şase luni. Nu e mult. Eu mă îmbătasem.

— Tu nu vrei să stai de vorbă, tu vrei doar să te cerți, nu-i aşa?

— Ba nu!

— Atunci încetează. Las-o baltă.

— Tu nu mă înțelegi…

— Ba da. Şi aş dori că tu…

— Aş vrea să dăm uitării ce-a fost rău şi…

— Tu ce crezi că încerc să fac, în ultimele douăzeci şi patru de ore?

— Dar tu nu vrei să vorbim!

— N-avem ce vorbi.

— Ba avem, multe…

— Ben, de ce nu taci şi…

— Mie să nu-mi spui tu să tac.

— Ba îți spun, dacă te comporți urât.

— Du-te dracului.

— Vezi? Mă duc la culcare.

— Du-te la culcare, du-te să dormi, i-am spus eu iritat. Fugi, refuză să stai de vorbă, ăsta-i felul tău de-a te comporta. Niciodată nu dai față cu…

Dar n-am reuşit să-mi termin propoziția, pentru că ea a trântit cu putere uşa de la sufragerie.

Şi gata cu armistițiul nostru.

Eu am ajuns, clătinându-mă, în camera de zi, m-am prăbuşit pe canapea, am pornit televizorul, m-am uitat în gol la CNN, m-am blestemat în gând că sunt aşa neghiob, am adormit, şi m-am trezit, pe la unu şi jumătate, că o urmăresc iar pe Kate Brymer care, ca de obicei, transmitea dintr-un oraş bosniac bombardat.

„…scene de devastări şi suferință umană, de genul acelora pe care majoritatea corespondenților de război…”

Kate. Du-te dracu’. Chiar acolo. În miezul evenimentelor.

Am pornit-o spre pat. M-am dezbrăcat. M-am strecurat lângă Beth, care dormea buştean, am mângâiat-o pe spatele gol, pe ceafa goală, pe gât, şi am gâdilat-o cu limba pe omoplat până când…

Limba mea dăduse peste ceva grunjos, aspru. Ceva ce nu întâlnise cu o seară în urmă, atunci când navigase pe acelaşi traseu. Am pipăit locul respectiv, cu arătătorul. Era o zonă aspră. Am încercat să mă uit mai bine, dar în cameră era prea întuneric. Aşa că m-am întins spre noptieră şi am bâjbâit până am găsit o lanternă cu care poți să citeşti seara, în pat, fără să dai motive de divorț partenerului sau partenerei. Am aprins-o şi am privit spatele lui Beth.

Şi am văzut: era o zgârietură mică, dar se vedea limpede, fiind chiar între omoplatul stâng şi şira spinării. Era încă tumefiată, proaspătă. Chiar din ziua aia.

6

A doua zi dimineață, Beth nu-mi vorbea. Refuza să mă ierte pentru izbucnirea de cu o seară înainte. Eu mereu îmi cer scuze față de Beth. Chiar şi atunci când ştiu că am dreptate, eu sunt acela care face compromisuri, pentru că nu-mi plac tăcerile tensionate. Şi sunt în stare de orice, numai ca să fie linişte între noi.

— Auzi, băutura a fost de vină, i-am spus, pe când îmi turnam, cu o mână tremurătoare, o ceaşcă de cafea în bucătărie.

Beth, care strângea vesela de la micul dejun, nu mi-a răspuns.

— Încercam doar să vorbesc cu tine despre nişte lucruri care mă deranjează.

Mi-a retezat-o cu brutalitate:

— Când termini cu cafeaua aia, pregăteşte-mi-l pe Adam. Vreau să ajung cât mai repede la Greenwich, ca să am unde-mi parca maşina.

Şi dusă a fost.

Şi cu zgârietură aia a ta, de pe spate, ce e? Îmi venea să strig după ea. Dar m-am abținut, ca şi noaptea trecută, când n-am vrut s-o trezesc ca să-i pun câteva întrebări despre persoana care îi lăsa semne. Dat fiind că era atât de supărată pe mine, probabil că nu era indicat să discutăm despre vreo eventuală legătură amoroasă a ei cu un alt bărbat. Mai bine țineam asul acela în mânecă, până la momentul prielnic.

Fiind sâmbătă, am început un weekend tipic american: am mers la cumpărături într-o citadelă elegantă a economiei, în Greenwich. Locul predilect al elitei fiind inabordabil la un venit sub 250.000 de dolari pe an. În consecință, aici nu găseşti acea aglomerație de oameni simpli şi plini de speranțe. Mai ales sâmbăta.

Am găsit loc de parcare în capătul lui Greenwich Avenue, bulevardul în pantă, lung de un kilometru, unde

puteai găsi absolut orice produs. Beth împingea căruciorul lui Josh, Adam mă ținea de mână şi, astfel organizați, am mers în jos pe bulevard, tăcerea dintre mine şi Beth fiind întreruptă doar de intervențiile lui Adam.

— Îmi cumperi locomotive Thomas şi Tank. Era o afirmație, nu o întrebare.

— Spune *te rog,* Adam, i-am zis.

— Îmi cumperi locomotive Thomas şi Tank. *Te rog.* Tot o afirmație era, iar eu nu mi-am putut reprima un zâmbet.

— Numai dacă eşti cuminte.

— Şi doar după ce mergem la Gap Kids, a spus Beth.

— Nu vreau la Gap Kids, nu vreau la Gap Kids, se smiorcăi Adam.

— Atunci, nu primeşti niciun fel de locomotivă, i-am spus. Iar amenințarea a avut efect imediat. Când am ajuns la Gap Kids, Adam a probat cuminte un paltonaş (65 de dolari), pe care i-l alesese Beth. Şi un tricou (22 de dolari), şi o flanea de bumbac cu guler întors (16 dolari) şi nişte pantalonaşi de velur (28 de dolari), articole de îmbrăcăminte care, considera ea, erau absolut necesare pentru garderoba lui de toamnă. Dar o dată ajunşi la Baby Gap, Adam n-a mai avut răbdare cât timp Beth a cheltuit 70 de dolari şi pentru hăinuțele de care avea Josh nevoie.

— Vreau locomotiva acum, s-a smiorcăit din nou Adam.

— În câteva minute, i-a spus Beth.

— Vreau…

— Ai răbdare!

— Ba acum, acum, *acum.* Adam a clătinat aşa de tare căruciorul, încât Josh a început să plângă. Beth l-a pocnit pe Adam peste mână.

— Nu eşti cuminte deloc, i-a reproşat ea. Adam a zbierat: „Tați!" şi mi s-a aruncat în brațe.

— Stai cuminte, i-am şoptit la ureche, pe când îl

mângâiam pe cap.

— Să nu care cumva să-i iei partea, a spus Beth.

— Beth, linişteşte-te…

— Trebuie să-şi cunoască limitele şi…

— Bine, bine, bine.

Adam plângea în brațele mele.

— Ştii ceva? Ne vedem la Banana Republic, peste un sfert de oră. Ca să se mai liniştească un pic.

— Cum vrei, a spus Beth şi s-a îndreptat cu Josh spre alt colț din magazin.

Ajuns în stradă, Adam a încetat să mai plângă.

— Mama nu mă iubeşte, s-a alintat el.

— Nu-i adevărat. Nu-i place când nu eşti cuminte. Şi nici mie, de altfel.

— Iartă-mă, tati.

L-am sărutat pe creştetul capului.

— Bravo.

— Vreau o locomotivă. *Te rog.*

Şi, astfel, ne-am dus la un magazin de jucării şi i-am cumpărat o a cincea locomotivă (14 dolari). Pe urmă am intrat într-o librărie, unde Adam şi-a ales cartea *Povestea păsării mari* (8,99 dolari), iar eu mi-am cumpărat, în sfârşit, *Dovada* lui Richard Avedon (75 de dolari) – uimitoarea retrospectivă a portretelor realizate în ultimii cincizeci de ani. Când, în cele din urmă, ne-am îndreptat şi către Banana Republic, am văzut-o pe Beth probând o scurtă de piele. Părea nervoasă. L-am împins pe Adam înspre ea. El s-a apropiat timid de mama lui şi a tras-o de mânecă.

— Mami… iartă-mă te rog.

Ea i-a zâmbit şi l-a sărutat.

— Îmi pare rău că ți-am dat peste mână. Dar ai şi tu puțin mai multă răbdare, da?

— Îți stă bine, i-am zis.

— E prea scumpă.

— Cât costă?

— 325.

— Ia-o.

— Dragă…

— Divanul nu l-ai luat, nu?

— Da, dar…

— E o nimica toată.

S-a studiat din nou, cu atenție, în oglindă, pe urmă s-a întors şi m-a sărutat uşor pe buze.

— Uneori eşti atât de dulce, a zis ea. Mulțumesc.

Criza conjugală s-a mai atenuat – pe moment, cel puțin. Eram din nou o familie fericită, iar totul nu costase decât 623,99 de dolari, plus TVA. Era, evident, cea mai costisitoare sâmbătă din an. Şi totuşi, mult mai ieftin decât o terapie profesională, specializată în consiliere de cuplu.

În față la Banana Republic, eu am propus să luăm prânzul la un restaurant în care să se simtă bine şi copiii, unul din capătul bulevardului.

— Eu vreau la McDonald's, a zis Adam.

— Astăzi, nu, iubitule.

— Vreau cartofi prăjiți.

— Poți să mănânci şi la restaurant, am spus eu, însă am regretat imediat, pentru că Beth a scuturat din cap, exasperată.

— Ben, tu vrei să-şi umple iar burta numai cu cartofi prăjiți?

— Nu-l mai bate la cap atâta, s-a auzit o voce în apropiere. Cartofii, chiar prăjiți, încă n-au omorât pe nimeni, sub patruzeci de ani.

Amândoi ne-am uitat în direcția din care se vorbea. Era vecinul nostru, Gary Summers, fotograful acela ratat.

— Bună, dragilor.

Avea părul lung, de un blond murdar, legat la spate, într-o codiță. Era nebărbierit, ca să fie la modă. Iar pe față avea zâmbetul lui bine cunoscut, mare cât un ecran de televizor cu diagonala de 70 cm. Dar hainele lui de-a dreptul m-au scos din sărite. Erau… de prost-gust. Cazacă neagră de in, cu nasturi până-n gât. Pantaloni

negri, largi, cu bretele negre, de piele. Cizmulițe înalte, cu șireturi. Ochelari de soare RayBan. Accesorii de țopârlan, dar care erau menite să atragă atenția. Singurul motiv pentru care Gary locuia printre noi era acela că n-ar fi avut niciun strop de succes în centru. Ştiam că el încercase să-şi facă o carieră, ca fotograf, la New York, însă nu reuşise. După moartea părinților săi, fiind singurul copil, s-a retras în casa părintească din New Croydon şi trăia acum din modesta moştenire lăsată de aceştia (aproape 30.000 de dolari pe an, ca venit, îmi spusese funcționarul meu de la Rente şi Moşteniri – pentru că bătrânul tată al lui Gary nu reuşise să treacă mai sus de eşalonul mediu din IBM, şi asta însemna că, în condițiile chiar ale celei mai judicioase administrări, averea acestuia nu putea fi mai mare decât maximum 600.000 de dolari, împărțită grijuliu între obligațiuni, asigurări de viață şi un mare număr de acțiuni BigBlue).

O rentă care nu face decât să-l ducă, încet dar sigur, către faliment. Aserțiunea prea bine cunoscută a lui Beth, dar care era împărtăşită de aproape toți cei din New Croydon. Însă, cu toate că era considerat doar un biet ratat, el încă se dădea mare – încercând să obțină slujbe la reviste importante (care până la urmă nu s-au materializat); mereu spunea că în curând va vinde tot şi se va muta la L.A.; mereu ne eticheta nevestele drept plicticoase, cu puncte negre pe nas, demne numai de disprețuit.

Eu îl uram cumplit.

— Bună, Gary, i-am zis plictisit.

— 'Neața, a spus şi Beth, apoi s-a lăsat pe vine, ca să vadă ce face Josh. Nici ea nu prea avea o părere bună despre Gary.

— Cheltuiți ceva bani, nu? S-a uitat la toate pungile noastre, remarcând-o pe aceea mare, de la librărie. Ce carte e?

— *Dovada* lui Avedon, i-am zis.

— Bun. Vagabonzi – cum de reuşeşte el să-i

fotografieze într-o viziune neutră, şi să evoce, totuşi, acea nimicnicie a tărâmurilor americane? Uimitor, nu?

— Da. Într-adevăr.

— Ştii, când l-am întâlnit pe Richard, săptămâna trecută…

Eu am încercat să schimb cu Beth o privire plină de subînțeles, dar ea tocmai îl ştergea pe Josh la nas.

— Care Richard? am zis eu.

— *Avedon,* cum care?

— Eşti prieten cu el?

— Ne cunoaştem. L-am întâlnit la o petrecere de-a lui Leibovitz.

— *Annie* Leibovitz? l-am întrebat.

— Exact.

— Şi cu ea eşti prieten?

— Da, ne ştim de ani de zile. Şi mi-a spus că, în cazul în care ea şi cu Sontag nu se întorc la Sarajevo, pentru *Vanity Fair,* mă va recomanda pe mine lui Graydon.

Sontag, Graydon… Gary Summers – a cărui ultimă expoziție fotografică s-a desfăşurat în acea faimoasă galerie, de la restaurantul Grappa, de pe strada Adams din New Croydon – atrage atenția acelui tipic intelectual american, ca să nu mai vorbim de editorul de la *Vanity Fair.* Indubitabil.

— Şi, ce ți-a spus Richard? l-am întrebat.

— Tati! Adam m-a tras de mână. Vreau cartofi prăjiți.

— Ar fi cazul să plecăm, a mai spus şi Beth.

— Mai faci fotografii? m-a întrebat Gary.

— Când am timp.

— Ai mai cumpărat ceva nou şi bun?

— Un Canon EOS-1, i-am răspuns.

— Am auzit că e grozav pentru reportaje de război. M-a privit disprețuitor. Mergeți diseară la familia Hartley?

Eu am dat din cap.

— Mai vorbim atunci, a zis Gary şi a plecat.

După un sfert de oră, eram încă plin de nervi.

— Ce tâmpit mai poate fi şi ăsta! am zis, pe când beam

o bere, la restaurant.

— Ai grijă cum te exprimi, Ben.

— *Când vorbeam cu Avedon săptămâna trecută… Leibovitz a sugerat revistei* Vanity Fair *să mă trimită pe mine la Sarajevo.* Nu cred că *Vanity Fair* l-ar trimite pe jegosul ăsta nici măcar până la Coney Island.

— De ce eşti aşa de nervos? m-a întrebat Beth.

— Pentru că e un nimeni.

— Şi ce mare lucru? Mereu a fost un nimeni, ştii doar. De ce te enervezi, aşa, deodată?

— Nu mi-am ieşit din sărite. Doar că nu-mi plac deloc aerele lui de superioritate.

— Nu-ți place, pentru că face pe grozavul.

— Ție-ți place?

— Ei, nu cine ştie cât. Însă îl înțeleg.

— Adică?

— Ştiu şi eu? Poate că e numai un mod de-a se apăra. Să afişeze un aer de superioritate, în timp ce se tot chinuie s-o facă pe fotograful. Poate că nu reuşeşte el prea bine… dar, cel puțin, încearcă.

Aoleu.

— Mersi.

— N-am spus nimic despre tine.

— Sigur că nu, am zis eu, supărat.

— Pentru ce eşti aşa de pus pe harță…?

— Nu sunt…

— …şi iei totul personal?

— Cel puțin, eu nu-ți bag ție cuțitul în spate!

— Cât de sensibil poți fi.

— Uite cine vorbeşte! Beth s-a încordat, de parcă i-aş fi dat o palmă. Scuză-mă, i-am zis eu.

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

— Beth… Am luat-o de mână. Ea şi-a retras-o, privind în gol spre masă. Mă simțeam ca ultimul om de pe pământ.

— Mami plânge, a zis Adam.

— Mami n-are nimic, a spus Beth, ştergându-şi ochii.

Am cerut nota de plată.

În maşină, în drum spre casă, ea n-a scos niciun cuvințel. N-a vorbit nici când am ajuns acasă. Nici atunci când am încercat să-mi cer din nou scuze. N-a scos niciun cuvânt nici când am spus – în timp ce Adam se uita fericit la *Cartea Junglei,* pentru a treizeci şi doua oară în acea săptămână – că mă retrag în camera obscură pentru vreo oră-două.

Tăcere.

Ştia ea foarte bine cum să procedeze: folosea tăcerea ca pe un instrument contondent, care producea o maximă durere, o vinovăție extremă. Imediat după ce uşa batantă de la camera obscură s-a închis în urma mea, în casă s-a aşternut o linişte deplină, dar deodată un şuvoi de acid corosiv mi-a izbit pereții stomacului. Venise iar timpul pentru o doză de Maalox – şi, căutând în spatele aparatului de mărit, am găsit sticluța cu elixirul de cretă pe care-l păstram la îndemână, pentru astfel de momente.

Am luat de data asta o doză mare. Am numărat până la douăzeci. Repede. Nu mai simțeam durerea aceea atroce, cauzată de ulcer. Maaloxul îşi făcuse efectul. Altă viață. Cel puțin, pentru câteva ore.

Am cheltuit 3000 de dolari pentru stomacul meu. Am luat bariu. Am făcut colonoscopie. Mi-a fost examinat până şi esofagul, cu o sondă minusculă, în căutarea vreunui carcinom, a vreunei tumori maligne. Am încercat şi alte analize, pentru tubul digestiv. Nu mi s-a găsit nici cel mai mic semn de ulcer. Eram complet sănătos.

— Cu siguranță, nu e cancer, mi-a spus medicul specialist de la Spitalul din New York. Nu ai nici tumori benigne. Iar duodenul dumitale este perfect sănătos.

— Atunci, de la ce să fie? l-am întrebat.

— Bila, mi-a zis el. Ai o suferință a bilei.

Şi dădusem trei bătrâne ca să aflu numai atâta lucru?

Am deschis aparatul de mărit, am pus un negativ în formă, am aprins lumina de siguranță şi am început să ajustez autofocalizarea electronică. Şi, încet-încet, din

nebuloasă a apărut o imagine: un bătrân gras, cu bărbie dublă şi îmbrăcat într-un costum şifonat, ieşind pe uşa Bursei din New York, cu nişte ochi holbaţi, înspăimântaţi şi dezorientaţi, ca ai unei căprioare în lumina farurilor unui autocamion.

Luasem acel instantaneu doar cu câteva săptămâni în urmă. Plecasem într-o după-amiază ceva mai devreme de la birou cu aparatul Nikon în servietă, pierzându-mi vreo oră-două vremea într-un gang de pe Wall Street, timp în care am făcut patru rolfilme Tri-X, fotografiind brokeri care intrau şi ieşeau de la Bursă, precum şi funcţionari. Normal că m-am simţit ca un elev chiulind de la şcoală, dar eram încântat de activitatea mea secretă, mai ales că din cele 144 de imagini luate n-ar fi ieşit decât trei sau patru fotografii interesante (şi nu era un rezultat prost pentru mine, deoarece eu sunt foarte critic cu ceea ce produc până la urmă). Şi, chiar din clipa în care am agăţat fotografiile la uscat, am ştiut că acea imagine de nelinişte buhăită şi îmbătrânită însemna ceva – că reprezenta, în mod evident, ceva inteligent, şi că dobândise, dintr-o pură întâmplare, o mare însemnătate; era imaginea unui adevăr neplăcut.

Aşa stau lucrurile cu arta asta – dacă porneşti de la ideea că-ţi foloseşti lentila drept un arbitru neutru al *verité*-ului, ajungi inevitabil să obţii imagini mari, deosebite, chiar fără a surprinde esenţa lucrurilor. Cele mai bune fotografii sunt făcute întâmplător. De exemplu, imaginea sinistră dintr-un New York mizer, a lui Weegee, sau celebra imagine a lui Capa, înfăţişând un soldat muribund din armata republicană spaniolă (cu braţele întinse, ca un crucifix, în timp ce un glonţ îl străpunge prin spate). Măiestria a constat în faptul că arma crimei a acţionat o dată cu fotograful. În fotografie, totul este întâmplător. Poţi petrece ore în şir aşteptând momentul potrivit. Dar, până la urmă, nu obţii lucrul după care tânjeşti atâta, ci descoperi că alte câteva fotografii, pe care le-ai făcut în aşteptarea aceleia importante, au o

spontaneitate care lipseşte încercărilor tale de a crea ceva măreț. Regula numărul unu a artei: nu poți alege niciodată momentul potrivit; dai peste el din întâmplare şi speri ca degetul tău să fie pe buton la momentul oportun.

Folosind autofocalizarea motorizată, am întărit negativul, obținând fundalul, ca să pot pune în valoare imaginea acelui broker jerpelit, ieşind de la Bursă. Pe urmă, după ce am aşezat o hârtie bromată Galleria de 8 x 10 în formă, am aprins lumina de la aparatul de mărit, am activat butonul de autoprint şi am văzut cum imaginea a strălucit trei secunde. S-a aprins becul roşu. Am introdus fotografia în revelator timp de şaizeci de secunde, apoi am pus-o în stopper, pe urmă în fixator, iar în final am aprins lampa fluorescentă. Dar când am scos hârtia din acea ultimă baie chimică şi am atârnat-o la uscat, am observat ceva în neregulă: brokerul părea umbrit de o altă imagine. Tehnic vorbind, asta se numeşte o fantomă, adică o uşoară expunere dublă, care creează un spectru ce umbreşte portretul, făcând să pară că înăuntrul lui există o fantomă. Un om înăuntrul altui om.

Am efectuat imediat operațiile de încă trei ori, dar de fiecare dată a apărut aceeaşi fantomă uluitoare; indiciul unei alte vieți în spatele acesteia – identitatea pe care ne-o păstrăm ascunsă. Poate că s-a mişcat uşor aparatul de fotografiat, atunci când am luat instantaneul. Poate am făcut o oarecare greşeală chimică la developarea filmului. Însă, după ce am verificat din nou rolfilmele cu negative, am văzut că numai în acea imagine apărea o fantomă. Toate celelalte fotografii cu brokeri nu erau dublu expuse. Şi totuşi, fără îndoială, cea spectrală era mult mai reuşită. Cum de n-o observasem atunci când am developat filmul? Şi, în primul rând, cum de-a ajuns acolo? Ce era, de fapt, acea fantomă?

Am folosit o lupă şi am studiat cu atenție, iar şi iar, toate cele patru poze cu fantoma, încercând să aflu răspunsul la întrebare. Apoi am auzit o bătaie în uşă.

— A venit fata, m-a atenționat Beth.

— Vin acum. Vrei să intri puțin? Vreau să-ți arăt…

— Nu, a răspuns Beth. Când am deschis uşa batantă, ea urcase deja.

În maşină, a continuat, bățoasă, să mă țină la distanță.

— Ți-am cerut scuze.

— Nu-mi pasă, a spus ea.

— Ştiu că a fost o tâmpenie că…

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— N-am vrut să…

— Ba da.

Tăcere.

— Beth?

Tăcere.

— Beth, ce dracu'…?

Tăcere. Discuția se încheiase.

Bill şi Ruth Hartley locuiau la mai puțin de un kilometru de noi. Era o vilă cu acoperiş roşu, cu obloane albe şi cu o peluză în față, locul de joacă ideal al copiilor. Mereu eram şocat la vederea celor două leagăne şi tobogane, pentru că singurul lor copil, Theo, se născuse cu sindromul Down şi petrecea o mare parte a anului într-o şcoală specială, de lângă New Haven. Ei şi-ar fi dorit mai mulți copii, dar n-au mai putut concepe şi alții. „În felul ăsta, Dumnezeu ne spune că ar trebui să ne mulțumim a trăi şi singuri", a remarcat odată Bill. Lucra la Bursă; era moştenitorul unei mici firme de brokeraj, de pe Wall Street, care fusese condusă de familie de patru generații şi avea câțiva clienți selecți. „O afacere sigură", aşa îşi descria Bill firma, deşi la fel putea să spună şi despre propria viață, pentru că Bill şi Ruth erau nişte modele de stabilitate. Se întâlniseră acum douăzeci de ani, la Universitatea din Pennsylvania, şi aveau una din acele rare căsnicii care păreau a evolua fără evenimente zguduitoare. Ruth era directoare în cadrul departamentului de Relații Publice, cu bună reputație, la New York, iar lui Bill îi plăcea că mica lui firmă, pentru

care aloca foarte puțin timp, nu era străbătută de acea nebunie a banilor, aşa cum erau marile firme de pe Wall Street. Ieşeau totuşi ceva bani. Aveau o casă frumoasă. Şi un iaht de vreo zece metri, cu care Bill mă lua adeseori să ne plimbăm. Ei doi aveau un fel plăcut de a fi împreună, fără să se deranjeze reciproc. Iar căsnicia lor a devenit şi mai puternică atunci când, după tragedia cu Theo, au reuşit să-şi mențină echilibrul şi să rămână împreună.

Le invidiam acel echilibru şi stabilitatea. Spre deosebire de Beth şi de mine, ei au hotărât că trebuie să se consoleze cu ceea ce au. Şi, în loc să-şi considere existența provincială un compromis îngrozitor, frustrant, şi-au acceptat cu eleganță destinul. În acest fel aveau ceva ce nouă ne lipsea: o oarecare mulțumire.

Totuşi, lui Bill nu-i invidiam deloc părul, care era din ce în ce mai rar. Şi nici colăceii de grăsime ce-i înconjurau talia. Ca să nu mai vorbim de gustul lui în materie de pulovere. Când ne-a întâmpinat la uşă, am remarcat faptul că purta o helancă verde închis, plină de pinguini.

— Cine ți-a dat asta? l-am întrebat. Eschimoşii?

S-a ivit capul lui Ruth de după uşă.

— Eu i l-am dat.

Beth îmi arunca priviri disperate şi mi-a spus printre dinți: „Tâmpitule”, apoi s-a îndreptat către încăperea deja plină de oaspeți.

— O, Doamne, a zis Ruth, arcuindu-şi cu răutate sprâncenele. Ea purta un pulover cu urşi polari.

— Scuză-mă.

— Nu-i nimic, Ben, a spus Ruth, şi s-a dus după Beth.

— Ceva nou pe-acasă? m-a întrebat Bill. El era ceea ce puteam numi eu cel mai bun prieten al meu.

— Vorbele sunt de prisos.

— Deci, un whisky mare? Să-i dea Dumnezeu sănătate lui Bill. Spre deosebire de toți ceilalți din New Croydon, el nu făcea temenele în fața altarului apei. Încă mai credea în aportul curativ al unui pahar cu băutură.

— Foarte mare chiar, am răspuns eu.

— Am un Macallan, vechi de vreo douăzeci şi cinci de ani, care ştiu că o să-ți fie pe plac, a zis el. Doream să mergem spre bucătărie, dar a sunat cineva la uşă şi el s-a întors ca să răspundă.

— A, emisarul nostru din lumea culturii, a zis Bill.

M-am întors. În uşă stătea Gary. Îmbrăcat în negru, zâmbind cu superioritate.

— Ți-am adus ceva deosebit, a spus, dându-i lui Bill o cutie dreptunghiulară.

Bill a deschis-o, s-a uitat la etichetă şi a fost de-a dreptul impresionat.

— Bine, rămâi, a glumit el. Du-te să bei ceva. Gary m-a salutat disprețuitor şi a plecat spre bar.

De cum a dispărut, Bill mi-a şoptit:

— Poate că o fi el plin de fițe, dar la vinuri se pricepe. Ai auzit de ăsta?

Mi-a dat sticla. Sauvignon Blanc, Cloudy Bay, 1993.

— Da, am răspuns. Am auzit.

7

În continuare, petrecerea parcă a fost o nebuloasă pentru mine. Fără îndoială că la asta a contribuit şi litrul de whisky al lui Bill. Nu prea am renunțat la el întreaga seară. Iar în clipa în care i-am spus lui Wendy Waggoner că este o proastă, mai mult de jumătate din conținutul sticlei îmi curgea deja prin vine.

Nu ştiu de ce, dar lui Wendy nu i-a prea plăcut epitetul. Şi Lewis, prea puțin potentul ei soț lătăreț, a făcut mutre, deşi nu asta l-a determinat să dea în mine. Pumnul a urmat unui alt schimb de replici, în timpul căruia tocmai mă întrebam, în gura mare, dacă (dată fiind cruzimea lui în afaceri) nu cumva prin caritate el înțelegea, de fapt, cumpărarea polițelor de asigurare ale bolnavilor de SIDA. Din fericire pentru mine, am izbutit să evit, cu puțin noroc, lovitura lui dată cu stânga. Din nefericire pentru Peggy Wertheimer, croşeul lui Lewis a nimerit drept în falca ei. Evident, Peggy era cea mai nevrotică femeie din New Croydon (şi asta din motive foarte întemeiate – soțul ei tocmai o părăsise, fugind împreună cu un jucător mexican profesionist de tenis, pe nume Carlos). Slavă Domnului, lovitura nu i-a rupt şi nu i-a dislocat nimic, însă a cam distrus, iremediabil, frumusețe de petrecere. Peggy a început să țipe, şocată. Wendy a răcnit la Lewis, reproşându-i că nu e decât un impotent notoriu. Lewis a urlat la mine că eu l-am provocat. Beth a plecat valvârtej acasă fără mine. Iar Gary mi-a spus, foarte nervos:

— Să nu uit să te invit pe la mine, data viitoare când mai trec pe-aici nişte prieteni de-ai mei, sârbi şi croați.

Gary. Nu se putea să-mi facă tocmai el una ca asta. Era de necrezut. Ea îl detesta. Îl ura pentru aroganță, infatuare şi pentru felul în care se îmbrăca. Nu putea fi el. Era imposibil aşa ceva.

Am adus somonul comandat şi o sticlă de Sauvignon

Blanc nemaipomenit. Sauvignon Blanc, Cloudy Bay, din 1993, mai exact. Extraordinară coincidență, nu-i aşa? Atunci, pentru ce să fi mințit Beth în legătură cu locul de unde l-a luat?

Chiar dacă, pe tot parcursul petrecerii, n-am făcut decât să beau pahar după pahar, tot reuşisem s-o țin pe Beth sub strictă supraveghere. În primele două ore, ea l-a ignorat cu mare atenție pe Gary. Nicio privire, nici măcar un zâmbet complice. Şi începusem chiar să mă gândesc că ar fi indicat să încetez odată cu paranoia asta. A fost o simplă întâmplare (şi probabil că ea a avut motivele ei să nu-mi spună de unde a cumpărat vinul). Apoi însă, s-a nimerit să mă uit în direcția ei, în timp ce stătea pe scară şi discuta cu Chuck Bailey (vecinul nostru, cel care se ocupa de publicitate şi avea Porsche-ul acela). Când s-a strecurat Gary pe lângă ei, ca să meargă sus, la baia de la etajul unu, şi-a pus mâna pe degetele lui Beth şi i le-a mângâiat în trecere, ca din greşeală. Deşi ea nu s-a uitat la el, obrajii i s-au înroşit, un zâmbet i-a înflorit pe buze, iar eu m-am simțit de parcă prin stomac trecuseră trei rachete cu rază medie de acțiune. Dat fiind că n-aveam Maaloxul la îndemână, l-am substituit tot cu whisky şi, la scurtă vreme după aceea, am suferit un acces de sinceritate şi i-am spus lui Wendy Waggoner că este o proastă.

„De vină pentru asta sunt numai Madame Beth Bovary şi idiotul ăla", îmi venea şi mie să urlu, în timp ce toți ceilalți urlau la mine. Având în vedere că deja îmi dădusem toată osteneala să mă îmbăt criță, astfel încât să nu mă mai controlez, lucru care nu mi se prea întâmpla, ceva din sângele rece, avocățesc tot a ieşit la suprafață, iar eu am reuşit să evit orice fel de spectacol jenant, prin care aş fi devenit un acuzator penibil şi care ar fi dat apă la moară şi subiect de bârfă, multă vreme, întregului oraş. M-am limitat la a mă retrage într-un colț şi a zâmbi spre Gary, auzind comentariul său despre prietenii sârbi şi croați, ba chiar i-am şi strâns mâna şi

am dat din cap, politicos, când mi-a spus:

— Atunci când o să ai chef, te rog să treci pe la mine, ca să mai vorbim despre aparate de fotografiat.

Dumnezeule mare! Să conversăm, să discutăm! Sigur, Gary, o să trec eu pe la tine, o să beau ceva tare şi o să sporovăim despre aparatele Leica, dar într-una dintre zilele în care n-o să i-o tragi nevesti-mii. Bine?

Nevasta mea. Imediat după ce Gary şi-a luat frumos la revedere, am reuşit cu greu să ajung şi eu până la uşă, hotărât să merg acasă, să am o discuție cu Beth, să lămurim odată pentru totdeauna lucrurile…

— Ben!

Era Ruth, care îmi stătea în cale, strângându-mă de umăr, cu o mână ca un cleşte.

— Ruthie, Ruthie. De-abia rosteam cuvintele. Ăăă… sunt…

— …beat mort, a spus ea cu înțelegere. Foarte, foarte beat… şi nu ai cum să ajungi acasă.

— Dar… dar… eu… trebuie să…

— Trebuie să dormi, până-ți trece. O sun eu pe Beth, ca să-i spun că rămâi aici peste noapte.

— Nu se poate…

— Ben. Nu te duci acum acasă. Te duci de-abia mâine dimineață. Când îți trece.

Am încercat să mă sprijin de un perete, dar am alunecat. Ruth l-a strigat pe Bill. El a venit repede şi m-a prins, chiar înainte de a mă lăți pe duşumele.

— Haide, bărbate, mi-a zis el. Să-ți fac cunoştință cu camera noastră de oaspeți.

— Îmi pare rău, Ruthie, am zis eu. Ți-am stricat toată petrecerea.

— N-are niciun fel de importanță.

De-abia de dimineață am mai ştiut de mine, iar atunci, în capul meu era un soi de Nagasaki personal. O devastare totală, de parcă fiecare neuron fusese distrus definitiv. Pe urmă, am fost cuprins de un sentiment acut de vinovăție. Mă purtasem ca un măgar şi ştiam că Beth

avea să mă facă să dau socoteală pentru asta. Şi, pe când vina mi se transforma în teamă, m-am trezit întrebându-mă: oare Gary ocupa în acele clipe partea mea de pat?

Se auzi o bătaie scurtă în uşă şi, tresăltând de bună dispoziție, intră Bill, aducând un pahar cu ceva portocaliu în el.

— *Room service,* a rostit el, plin de veselie.

— Cât să fie ceasul? am mormăit eu.

— E vremea prânzului.

— Vremea prânzului! Doamne-Dumnezeule! Trebuie s-o sun pe Beth…

Am dat să mă ridic, însă n-am izbutit.

— A sunat-o Ruth. Totul e în regulă. Beth a plecat cu copiii în vizită la sora ei, Lucy, din Darien…

Eu am gemut.

— Sunt un om mort. Lucy mă consideră un neisprăvit.

— Nu-i nimic, dacă zice asta cineva din Darien.

— Ce ți-a spus Ruth, cum se simțea Beth?

— Era bucuroasă.

— Pe dracu'.

— Bine, mint. Bea asta.

— Ce e?

— O doză mare de vitamina C. Te scoală şi din morți. Am luat paharul, am băut lichidul portocaliu şi am oftat.

— Te simți mai bine? m-a întrebat Bill.

— Oarecum. Unde-i Ruthie?

— S-a dus la Theo.

— Mă va putea ierta vreodată?

— Te-a şi iertat.

— Dar tu?

Bill mi-a aruncat unul din zâmbetele lui sardonice.

— Ce seară a mai fost! Ne-am distrat extraordinar. Ştii, nici mie nu-mi place familia Waggoner, aşa că…

— Mersi.

— Cu cea mai mare plăcere. Te scoli acum, ca să mergem pe lac? Vântul e numai bun.

— Mai întâi trebuie s-o sun pe Beth, acasă la Lucy.

— Stai liniştit.

— Chiar aşa?

Era evidentă alarmarea din vocea mea.

— Nu e bine s-o suni.

— Adică, am încurcat-o.

— Rezolvi tu. Dar în niciun caz la telefon. Şi oricum, nu azi. Aşa că du-te acum la duş. Sper să fim pe lac, în cel mult o oră.

Am ajuns la iaht, în patruzeci şi cinci de minute. Era o zi minunată de toamnă: un cer rece, de un albastru închis, un aer răcoros, un vânt destul de puternic. Iahtul lui Bill – care fusese botezat *Blue Chip* – era o frumusețe. Avea o cală albă, din fibră de sticlă, punți din lemn bine lustruit, o cabină cu două paturi şi o bucătărie completă. Pe punte era un pupitru micuț, echipat cu toată aparatura imaginabilă pentru navigație. Un sistem de stabilire a poziției prin satelit, un pilot automat, un anemometru digital, care măsura electronic viteza vântului, şi toate computerele aferente, necesare pentru aflarea condițiilor meteorologice, a distanței parcurse, şi a multor alți parametri.

— Ce colecție frumuşică de jucărele ai, am zis eu.

— Ca aparatele tale de fotografiat, mi-a răspuns Bill, tot numai un zâmbet.

— Punct ochit, punct lovit, şmechere.

— Vrei o bere?

— Evident.

— Scoate două din frigider, până ridic eu pânzele.

Micuțul frigider era amplasat lângă un aragaz, racordat prin intermediul unei tubulaturi groase, din cauciuc, la o butelie cu gaz natural, fixată bine într-un dulăpior din lemn, pe punte. Butelia mai alimenta şi un radiator micuț pentru încălzire, prins în şuruburi pe peretele cabinei. Când am deschis frigiderul, am atins din greşeală un tub, dar am verificat apoi cu grijă, să nu-l fi desfăcut. Pe urmă, am luat două cutii de bere Kirin şi am revenit pe punte.

— Noroc. Am ciocnit cutiile de bere.

— Grozavă jucărie, am zis eu. Pun pariu că poți ajunge cu ea oriunde.

— Îmi doresc de mult să navighez până în Caraibe pentru câteva luni… dar când am eu timp de aşa ceva?

A terminat de derulat mosorul pânzei, pe urmă s-a ocupat de ridicat velatura. Aceasta flutura tare, urcând pe catarg.

— Bănuiesc că vântul bate cam cu douăzeci de noduri, a zis Bill.

Eu m-am uitat, curios, la indicatorul digital al anemometrului.

— Nouăsprezece, i-am spus eu. Mă impresionezi.

— Da, e greu să te pricepi cu adevărat. Vrei s-o luăm înspre est, către Sheffield Island? Facem cam două ore până acolo.

— Da, şi pe țărm este Darien.

— Dacă vrei cumva să te cerți cu nevastă-ta, va trebui să înoți.

— Bine. Nu mai zic nimic.

— Ți-a venit mintea la cap.

După ce au fost ridicate pânzele, Bill a desprins piedica. Pe urmă a potrivit vela care a scos un zgomot tipic, când a fost prinsă de vânt şi a lansat iahtul spre port. Imediat, Bill a tras de cârmă şi *Blue Chip* a pornit-o cuminte la drum. În câteva minute, trecusem de portul din New Croydon. Bill a strigat:

— Vine!

Eu m-am aplecat, ca să treacă bompresul şi cu vela în cealaltă parte, iar o altă rafală de vânt ne-a trimis înspre est.

— Preia tu cârma, mi-a strigat Bill acoperind şuieratul rafalelor de vânt. De cum am preluat comanda, viteza s-a mărit cu încă cinci noduri şi alunecam frumos, lăsând în spate problemele şi pornind-o spre est, pe marea nesfârşită.

— Unde dracu’ vrei să ajungi? a strigat Bill.

— În Europa, i-am răspuns eu. Deodată, parcă zburam pe luciul lacului – datorită unui vânticel dinspre nord-vest.

— Douăzeci şi cinci de noduri, s-a auzit glasul puternic al lui Bill, încercând să acopere zgomotul făcut de vânt. Eşti nebun.

Am mijit ochii în lumina blândă a soarelui de toamnă, iar rafalele de vânt ne împingeau din spate. Îmi simțeam plămânii răcoriți de aerul salin. Şi, pentru câteva binecuvântate clipe, capul mi s-a golit complet de gânduri: aveam acea mult râvnită, dar atât de rară senzație, că eşti tabula rasa, că ți s-au iertat toate păcatele, că nu te mai temi de nimic, nu mai urăşti. Pur şi simplu, viteza amețitoare mă menținea în acea stare. Zburam nebuneşte, lăsând totul în urmă. Nimic şi *nimeni* nu mă mai putea prinde din urmă.

Timp de o oră, Bill şi cu mine n-am schimbat nici măcar o vorbă, nici o singură privire. Amândoi ne uitam drept în față, fermecați de senzația uimitoare de mişcare neîngrădită – o viață fără de frontiere şi fără de limite care să te țină în loc. Şi eram conştient de faptul că şi el simțea acelaşi lucru: *la ce bun să te opreşti?* De ce să nu o iei spre est şi să traversezi Atlanticul ca un fulger? Pentru ce să nu fugi? Cu toții avem nevoie de o picătură de libertate, dar în acelaşi timp ne adâncim, din ce în ce mai mult, în capcana domestică. Putem visa mult şi bine că ne eliberăm, însă acumulăm atât de multe lucruri inutile, încât acestea ne apasă ca o povară şi ne țin legați de un loc. Şi nu trebuie să ne învinovățim pentru asta decât pe noi înşine. Pentru că, deşi ne gândim la evadarea din cotidian, tot considerăm că nu putem scăpa, cu niciun chip, de responsabilități. Cariera, casa, cei care depind de noi, datoriile – toate astea ne opresc. Ne conferă şi o oarecare stabilitate, un motiv de a ne trezi în fiecare dimineață. Ne limitează evident posibilitățile de a alege, ne țin încarcerați şi, *astfel,* ne conferă siguranță. Şi, deşi aproape toți bărbații pe care îi cunosc eu se împotrivesc

cu îndârjire, încercând să nu devină doar nişte victime ale sarcinilor casnice, ne resemnăm bucuroşi, complăcându-ne să pozăm fatalmente în ipostaza unor astfel de victime. Suntem nişte victime care jură să se răzbune.

— Voiai să mergi şi mai departe, nu? m-a întrebat Bill când am coborât ancora la Sheffield Island.

— Dacă voiam? Desigur. Dacă, însă, ar fi fost cazul? Am rămas tăcut o clipă, apoi am ridicat din umeri. Nuuu!

— Şi de ce nu?

— Pentru că poți să fugi, dar nu poți să te ascunzi de tine însuți.

— Dar tu ai vrea să fugi, nu-i aşa?

— În permanență. Tu nu?

— Nimeni nu e mulțumit de el însuşi, nu? Doar că unii dintre noi acceptă situația mai uşor decât alții…

— Tu ai multe reuşite.

— Şi tu nu ai? a contraatacat el.

— Cel puțin căsnicia ta pare că merge.

— Dar, cel puțin, copiii tăi sunt sănătoşi, normali…

— Iartă-mă, te rog.

— Linişteşte-te, Ben. Ia-o mai uşurel.

Am deschis încă o cutie cu bere şi mi-am întors privirea spre țărmul împădurit al Connecticutului. Părea aşa proaspăt, aşa pastoral, privit din locul acela, fără nicio urmă de piscină sau de om.

— Să mă liniştesc? Eu? Asta-i bună.

— Bine, prin urmare, ție nu-ți place viața ta, nu eşti mulțumit de ea…

— Ştii tu oare cât de tare te poți îndobitoci, având un serviciu ca al meu?

— Probabil că la fel de tare ca şi în brokeraj. Însă… tu singur ți l-ai ales. Aşa cum, tot singur, ai hotărât să te însori cu Beth, să ai copii, să locuieşti la New Croydon…

— Ştiu, ştiu…

— Dar toate astea nu sunt hotărâri *greşite*. La dracu', nu-ți lipseşte nimic…

— Doar puțină tragere de inimă… în toate.

— Şi ce-ai de gând să faci? Să trăieşti următorii treizeci de ani cu gândul numai în altă parte?

— Nu ştiu…

— …pentru că, să ştii, băiete, viaţa ta este aici. Iar dacă te tot plângi, vei sfârşi prin a pierde tot ce ai. Şi, crede-mă, dacă pierzi tot, îţi vei dori totul înapoi. Aşa se întâmplă, de obicei.

Am luat o înghiţitură mare de bere, după care l-am întrebat:

— Dar tu ce crezi, Beth a ajuns într-un moment de criză?

— Cu doi copii şi fără o carieră, ea nu va da niciodată cu piciorul căsniciei voastre. Zău, nu e chiar atât de iresponsabilă.

Atunci pentru ce şi-o trage cu Gary? îmi venea să strig. Doream, cu disperare, să-l întreb pe Bill dacă nu auzise ceva despre aventura extraconjugală a nevestei mele. Însă am evitat să deschid acest subiect. Nu doream să creez suspiciuni sau să dau impresia că sunt paranoic. Şi pe urmă, sincer, mi-era teamă de adevăr.

Aşa că am băut toată berea şi n-am putut decât să spun:

— O să încerc să vorbesc cu ea.

— Şi mai încearcă să vorbeşti şi cu tine însuţi.

Am dat ochii peste cap.

— Mersi, Oprah.

— Bine, gata cu predicile, a zis Bill. Hai înapoi acasă.

Am ajuns la New Croydon la căderea întunericului. Eu am condus iahtul în port şi fără ajutorul tuturor acelor dispozitive extraordinare ale lui Bill.

— Grozav, a zis Bill, pe când ancoram. N-ai uitat nimic din ce-ai învăţat la colegiu. Ştia că timp de trei ani făcusem parte din echipa de iahting.

— Aşa ceva nu se uită niciodată.

— Ar trebui să-ţi iei şi tu o barcă. Îţi dă ceva mai multă libertate, iar copiilor le va plăcea mult, atunci când vor mai creşte.

— Am destule pe cap şi aşa.
— Bine, când vrei să ți-l împrumut…
— Vorbeşti serios?
— Nu, vorbesc prostii.
— S-ar putea să te iau în serios.
— Doar să nu fugi cu el, da?

Bill m-a condus acasă cu maşina. Era beznă. M-am uitat la ceas. Nu era cazul să mă sperii. Şi totuşi.

— Hai, du-te, curaj! mi-a spus Bill, întinzându-mi mâna. Şi, pentru Dumnezeu, fruntea sus.

Ce ciudat este să intri într-o casă goală, cufundată în linişte. Poate că m-aş fi bucurat de acel binecuvântat repaus după agitația casnică, dacă n-aş fi observat becul pâlpâind la robotul telefonic. Am atins butonul de ascultare a mesajelor.

„Ben, eu sunt. O să mai rămân pe-aici, cu copiii, pentru câteva zile. Cred că dacă stăm departe unul de altul, o vreme, o să ne fie mai bine – şi ți-aş rămâne îndatorată dacă n-o să încerci să mă suni la Lucy. Totuşi, trebuie să-ți aduc la cunoştință faptul că voi lua legătura cu un avocat, peste câteva zile. Cred că şi tu ar trebui să faci la fel.”

Hodoronc-tronc. M-am aşezat încet pe canapea şi am închis ochii. *Totuşi, trebuie să-ți aduc la cunoştință.* Cât de oficială. Cât de detaşată. Cât de rece. De data asta, vorbea serios. Şi mă speria de moarte.

Am pus mâna pe receptor şi am sunat la cumnata mea. Aceasta a răspuns imediat.

— Ben, ea nu vrea să…
— Trebuie să vorbesc cu ea.
— Ți-am spus, nu vrea…
— Dă-mi-o dracului odată la…

Tranc! Am încercat din nou. De data asta, a răspuns Phil – cumnatul meu cel zgârcit la vorbă, contabil de meserie.

— Nu e momentul potrivit, Ben.
— Phil, tu nu înțe…

— Ba da.

— Ba nu înțelegi deloc!

— Pe alt ton, Ben.

— Phil, eu sunt pe cale să-mi pierd familia.

— Da, aşa a zis şi Beth. E de rău, nu?

— *Rău! Rău!* Asta-i tot ce poate să înțeleagă țeasta aia a ta de adunător de cifre? *Rău!*

— Nu e cazul să țipi, Ben.

— Ba țip dacă am chef, tâmpitule.

— Acum chiar că devii agresiv, Ben. Nu e bine deloc. Aşa încât, părerea mea este să punem capăt discuției noastre. Dar când se întoarce Beth, o să-i spun…

— Beth e plecată?

— Da, a plecat acum circa o oră. A zis că vrea să se întâlnească cu Wendy şi nu mai ştiu cum…

O auzeam pe Lucy, zicându-i răstit:

— Phil, tu prea o lungeşti. Ți-am spus…

I-am strigat atunci lui Phil:

— A venit aici cu maşina ca s-o vadă pe Wendy Waggoner?

— Da, şi ce-i cu asta? E un drum de numai o jumătate de oră.

Lucy i-a smucit receptorul din mână.

— Ben, în locul tău…

— Tu mi-ai spus că e acolo. Mi-ai spus…

— Ți-am spus doar că nu vrea să vorbească cu tine. Şi…

— Ce dracu' caută la Wendy? Ia o rețetă pentru mâncare?

— Bănuiesc că se sfătuieşte cu ea, aşa cel puțin mi-a spus.

— Wendy nu e avocată…

— Însă cunoaşte o avocată specializată în divorțuri, care-i e prietenă…

— Şi n-a putut să-şi sune *prietena?* A trebuit să-i lase pe copii…

— Copiii sunt bine.

— Ce le-ai făcut? am urlat eu.

— *Ce le-am făcut?* Eu le sunt mătuşă, nu sunt o străină pentru ei.

— Spune-mi…

— I-am dus la culcare. I-am schimbat scutecul lui Josh. I-am citit apoi o poveste lui Adam şi i-am urat noapte bună. Sper să-ți convină.

— Vin acum să-i iau!

— Ben, să nu…

— Sunt copiii mei…

— Dacă apari pe-aici, chem poliția. Vrei aşa ceva?

— N-ai niciun temei legal…

— Dar nu ți-ar cădea bine. Deloc.

— Să nu cumva să îndrăzneşti…

— Mie nu mi-a plăcut niciodată de tine. Aşa că o să îndrăznesc.

Şi mi-a închis telefonul.

Am dat cu pumnul într-o masă. După aceea am aruncat cu o scrumieră Steuben, din sticlă. Am ieşit valvârtej din casă, m-am suit în Mazda Miata, pornind-o în trombă pe Constitution Crescent, spre autostrada 95, gândind să ajung cât mai repede la Darien. S-o văd eu pe proasta aia de Laura Ashley că îndrăzneşte să cheme poliția. Numai să încerce…

Brusc, am apăsat pe frână şi m-am întors pe Hawthorne Drive, până am ajuns în fața unei frumoase vile, cu trei etaje, aşezată pe o peluză îngrijită, de doi acri. Nu era nicio maşină pe alee.

Am lovit volanul. Stricata dracului. Se foloseşte de bleaga de Wendy şi de aşa-zisa prietenă avocată a acesteia.

Ştiam acum ce aveam de făcut: să urc în viteză pe peluza lui Gary, să ajung cu Miata până la uşa lui şi să-i dau buzna în living. Dar, pe când goneam spre Constitution Crescent, o voce interioară mi-a şoptit: *Ai grijă. Să nu cumva să faci ceva iremediabil. Încearcă să te abții. Dă-ți mai întâi seama cum stau lucrurile şi pe urmă te*

hotărăşti. Şi în ciuda faptului că am fost tentat să nu ascult de glasul acela plin de prudență înțelepciune – atât de mult mi-aş fi dorit să mai fac şi lucruri nebuneşti – eu m-am conformat, cuminte. Şi am încetinit. Şi am parcurs străzile, până am găsit Volvo-ul nostru, parcat pe o stradă paralelă cu Constitution Crescent. Bună treabă, Beth. În definitiv, dacă o lăsai pe aleea lui Gary, ai fi trezit bănuieli.

Am intrat pe Constitution Crescent. Am stins farurile, am băgat Miata pe aleea mea, am oprit motorul şi am închis portiera fără să fac zgomot. Pe urmă, am luat-o prin spatele casei şi am descuiat uşa de la subsol. O dată intrat acolo, mi-am luat noul meu Canon EOS, un rolfilm Tri-X, un imens teleobiectiv şi un trepied, pe urmă am urcat la etajul doi. Din camera lui Adam, se vedea Constitution Crescent. Draperiile erau date la o parte, iar luminile stinse. Am desfăcut repede trepiedul, am pus pe el aparatul de fotografiat, am băgat film în el şi am montat teleobiectivul. M-am aşezat pe un scaun, m-am uitat prin teleobiectiv, focalizând aparatul pe uşa din față a casei lui Gary, şi am aşteptat.

A trecut circa o oră. Apoi, imediat după opt şi jumătate, uşa s-a deschis. Gary a ieşit puțin, s-a uitat pe stradă în sus şi în jos, după care a dat din cap. Am ajustat puțin focalizarea, până s-a clarificat imaginea şi am văzut-o pe Beth cum iese. Gary a tras-o către el şi a sărutat-o prelung. Ea şi-a trecut o mână prin părul lui sârmos, iar cu cealaltă îi mângâia fundul îmbrăcat în denim. Am tresărit şi mi-am îndepărtat capul dinspre vizor, în timp ce desfăceam capacul aparatului. În numai şase secunde, motoraşul a luat treizeci şi şase de imagini. Când m-am uitat iar prin vizor, destul de în silă, îmbrățişarea tocmai se încheia. Părând îngrijorată, Beth a privit spre casa noastră. Nevăzând decât lumina de după draperiile din camera de zi, s-a întors spre Gary. Un sărut fierbinte, prelung, pe buze, o ultimă privire înspre strada goală. Pe urmă, cu capul în jos, a pornit-o repede prin întuneric –

fără îndoială rugându-se la Dumnezeu să nu se întâlnească cu vreun vecin, ieşit să se plimbe, în timp ce se îndepărta ea de locul faptei.

M-am ridicat, am coborât în fugă scările, îndreptându-mă către uşa din faţă, gata să ies în stradă şi să o prind până ar fi ajuns la maşină. Dar iarăşi am avut o ezitare – şi m-am aruncat pe canapea.

Sărutul acela. Evident nu fusese „superficial". Era nemărginit. Pasional. *Serios.* Ultima dată când mă sărutase Beth aşa, George Bush senior mai era încă preşedinte. Ce dracu' o fi găsit ea oare la tembelul ăla? Dar ştiam că, dacă aş fi fugit după ea în clipa aceea şi aş fi pus-o în faţa faptului împlinit, aş fi fost un prost. Ar fi dispărut orice speranţă de împăcare, oricât de îndepărtată părea ea acum. S-ar fi folosit de faptul că am spionat-o, ca dovadă că mariajul nostru era pe ducă. Am fi trecut şi de ultima barieră – şi nu ne-am mai fi întors niciodată din acel drum.

Am început să mă fâţâi nervos prin camera de zi. Eram pe cale de a pierde totul. Creierul mi se inundase de imagini ciudate: hotărârea finală de divorţ, care-i acorda lui Beth totala custodie a celor doi băieţi, casa, maşinile, acţiunile şi obligaţiunile, plus trei sferturi din întregul meu venit. Noua mea viaţă se desfăşura într-o garsonieră înghesuită, de pe Strada 90. O singură excursie cu Adam şi cu Josh, la Grădina Zoologică, într-un singur weekend pe lună, unica întâlnire cu copiii mei. Adam transformat într-un Gary în miniatură. Josh ajuns la vârsta de patru ani, zicându-mi: „Tu ai fost cândva tatăl meu, dar acum Gary este tatăl meu adevărat".

Gary. Brusc, de parcă funcţionam pe pilot automat, m-am trezit traversând cu un pas hotărât strada, către uşa lui. Nu ştiam ce-o să-i spun, nu ştiam nici măcar dacă aş fi realizat ceva cu asta. Dar iată-mă pe treptele lui, sunându-i la uşă.

Beth nu plecase de la el de mai mult de cinci minute, aşa că Gary a deschis uşa rapid, iar când m-a văzut pe

mine, a înlemnit. S-a albit de frică, dar s-a străduit să se controleze. A urmat o lungă tăcere – timp în care eu nu-mi mai găseam cuvintele, punându-mi, în sinea mea, justificata întrebare: *Ce dracu' caut eu aici?* Într-un final, Gary a fost acela care a spart tăcerea:

— Ben…?

Am reuşit să îndrug un singur cuvânt:

— Aparate.

— Ce spui?

— Aparate de fotografiat. Ai zis să trec pe la tine, ca să stăm de vorbă despre… aparate de fotografiat.

A fost bulversat total de această frază şi l-am văzut cum se uită la mine precaut, încercând să-şi dea seama dacă sosirea mea la uşa lui era, sau nu, doar o stranie coincidență.

— Da… parcă aşa ți-am spus. Da, e duminică seara şi destul de târziu, nu?

— E doar opt şi patruzeci de minute, i-am zis eu, uitându-mă la ceas. Nu e târziu. Şi oricum, nici Beth şi nici copiii nu sunt acasă…

— Da, ăăă…

A tăcut brusc.

— Ce zici? l-am întrebat eu.

— …am observat că Volvo-ul nu e pe alee.

— Ai observat, da? Parcă prinsesem curaj.

— Da… am observat. Acum el nu-şi mai găsea cuvintele.

— N-am ştiut că-mi urmăreşti casa aşa atent.

— Nu am eu obiceiul ăsta… Auzi, Ben, acum sunt puțin cam obosit. Ce-ai zice să…

— Doar un pahar cu vin, am spus eu.

El a avut o ezitare şi parcă îl auzeam cum se întreabă: *Mă voi descurca oare?* Rânjetul obişnuit de pe fața lui mi-a dat răspunsul. M-a invitat să intru, făcând un gest larg, cu mâna dreaptă:

— *Intrați,* vă rog.

Am păşit înăuntru. Deşi casa lui Gary era la fel de

mare ca a mea, interiorul părea imens. Pereții despărțitori fuseseră dați jos şi restul fusese zugrăvit într-o nuanță de gri-albăstrui. Covoarele lipseau, iar podeaua era vopsită în negru. Din tavan atârnau patru spoturi luminoase. Singura piesă de mobilier din tot spațiul acela era o canapea lungă, din piele.

— Ce loc interesant, am zis.

— Da, tata avea idei bizare în legătură cu decorațiunile interioare.

— Cine ți-a decorat-o? Robert Mapplethorpe?

— Ce şmecher eşti. De fapt, eu am făcut totul, în '91.

— După ce a murit tatăl tău?

— Ai o memorie bună. La aproape un an după ce s-a dus maică-mea. Cred că boala Alzheimer, de care suferise ea, l-a ucis şi pe el. I-a terminat inima.

— Cred că ți-a fost greu, singurul lor copil…

— „Când îți moare un părinte e trist, dar când îți mor amândoi, nu mai are importanță."

— Nu ştiam că citeşti Oscar Wilde.

— Păi, de fapt, nici nu citesc. Am memorat un citat de undeva, dintr-o revistă. Ce vrei să bei?

Mi-a făcut semn să-l urmez în bucătărie. Şi aici făcuse modificări – toate dulapurile vechi, de pin, inclusiv cele din perete, fuseseră înlocuite cu diverse obiecte şi mobile din crom şi oțel. Şi bucătăria părea cam neterminată, bizară. O clipă, mi-a părut rău pentru Gary şi pentru încercarea lui disperată de a prospera. Compasiunea mea n-a durat mult. S-a încheiat în clipa în care am observat, lăsate pe un blat, două pahare de vin, iar unul dintre ele era murdar cu rujul roz, folosit mereu de Beth.

Am dat din cap înspre pahare şi, cu greu, am reuşit să bâigui:

— Te-ai distrat şi tu olecuță?

Încercând să-şi ascundă un zâmbet, mi-a răspuns:

— Da, aşa s-ar putea spune. A deschis frigiderul şi a scos o sticlă de Sauvignon Blanc, Cloudy Bay.

— Ai băut vreodată dintr-ăsta? m-a întrebat el.

— Mi-a adus o dată Beth o sticlă.

Încă un zâmbet, pe când destupa sticla.

— N-are gusturi rele soția ta. Cloudy Bay este cel mai bun Sauvignon Blanc de pe întreaga planetă.

— Exact aşa mi-a spus şi ea.

El a luat sticla şi două pahare curate.

— Camera mea obscură e pe-aici, a zis el, conducându-mă, pe o scară îngustă, spre subsol. Era un loc întunecat şi înghesuit – multă dezordine şi umezeală. Lângă unul dintre pereți, erau aşezate diverse aparate de uz casnic: o maşină de spălat, un uscător, un congelator mare. Lângă peretele opus acestuia, era aparatura lui de fotografiat: un vechi aparat de mărit, Kodak, tăvi sparte, o ghilotină pentru tăiat hârtie şi tot felul de sârme de atârnat rufe, de care erau prinse câteva zeci de poze recent făcute.

— Camera obscură este absolut necesară, a zis Gary, clipind din cauza luminii fluorescente.

— Îți faci treaba cu ea, sunt sigur.

— Da, dar în comparație cu ce ai tu, aici, într-un fel, e lumea a treia.

— De unde ştii ce am eu? Nu-mi amintesc să-ți fi arătat vreodată camera mea obscură, Gary.

El s-a întors şi şi-a făcut de lucru cu câteva fotografii, pe care le-a tras de pe sârme.

— Bănuiesc, jupâne.

— Bănuieşti, ce anume?

— Că ai o cameră obscură bine pusă la punct, cu toată aparatura necesară.

— Dar n-ai văzut-o niciodată. Sau ai văzut-o?

Acelaşi rânjet. Cât aş fi vrut să i-l şterg de pe față.

— Nu. Niciodată.

Mincinosul. Probabil că Beth s-o fi distrat cu el într-o după-amiază, când nu erau copiii acasă, şi l-a invitat să vadă subsolul.

— Atunci cum de presupui că eu am aparatură sofisticată?

— Pentru că un tip bine situat, ce lucrează pe Wall

Street, ca tine, îşi poate permite tot ce-i mai bun şi, prin urmare, are. Mi-a întins un teanc de fotografii. Ia uită-te şi spune-mi sincer ce părere ai.

Am privit cele şase fotografii – toate nişte portrete şterse, alb-negru, cu personaje mizere, având ca fundal vreo intrare la câte un azil de săraci. Era înspăimântător. Un motociclist obez, cu trei dinți îmbrăcați în metal şi cu un semn din naştere, pe jumătate din față. Doi travestiți de culoare, în colanți de vinilin, cu urme vizibile de înțepături pe brațe. Un invalid cu un singur picior, întins pe caldarâm, care voma. Deşi acele imagini erau şocante în sine, mai era ceva în creația lui Gary care mă deranja. Se vedea că se străduieşte, cu tot dinadinsul, s-o facă pe artistul, era prea preocupat să atragă atenția asupra anomaliilor fizice ale subiecților.

— Grozav, am zis eu, dându-i înapoi fotografiile. Vagabonzii lui Avedon, împreună cu cei ai lui Arbus.

— Vrei să spui că le-am copiat stilul?

— Era doar un compliment.

— Mie nu-mi prea place Arbus, a spus el, turnând vin într-un pahar şi oferindu-mi-l. Prea mult *verité,* nu are destulă claritate compozițională.

— Ei, haide. Arbus a fost un adevărat geniu al compoziției. Fotografia aia clasică, cea cu pomul de Crăciun din camera de zi a familiei Levittown, felul în care fiecare obiect – canapeaua, televizorul, lampadarul cu abajur din plastic – subliniază sterilitatea îngrozitoare a imaginii… asta înseamnă talent compozițional.

— Ei, i-a plăcut subiectul, însă nu a iubit imaginea – asta era filosofia lui Arbus…

— Mie mi se pare una sănătoasă, demnă de un fotograf valoros…

— Doar dacă nu crezi în importanța valențelor artistice…

— Vrei să spui că tot ce a făcut Arbus nu se numeşte *artă?*

— Vreau să spun că a încercat mereu să pară doar o

spectatoare pasivă…

— Şi ce e rău în asta? Numai dacă nu eşti cumva genul de fotograf căruia îi place să atragă atenția asupra ochiului său ahtiat numai după echivocuri.

— Deci, până la urmă, tu crezi că eu am copiat ideea? a zis el, strângându-şi pozele.

Mi-am ales cu grijă cuvintele:

— N-ai copiat ideea. Sunt poze studiate. Însă tu te vezi prea mult. Nu au destul din spectatorul pasiv…

— Prostii. Fotograful nu poate fi niciodată un spectator pasiv…

— Cine zice asta?

— Cartier-Bresson.

— Un alt prieten de-al tău?

— Da, ne-am întâlnit de vreo două ori.

— Şi presupun că ți-a zis: „Gary, fotograful nu trebuie să fie niciodată un spectator pasiv”.

— Nu, dar a scris asta.

Gary luă de pe raftul din spatele lui o carte scrisă de Cartier-Bresson, răsfoi câteva pagini, după care îmi citi, cu glas ridicat:

— *Fotograful nu poate să fie un spectator pasiv; el poate fi cu adevărat lucid, doar dacă este prins în eveniment.*

— Ia te uită, i-am zis eu. Ți-a dat un exemplar, cu autograf!

Gary a preferat să-mi ignore sarcasmul şi a continuat să citească, netulburat:

— *Noi optăm în două momente, şi deci, tot atunci putem regreta: primul, şi cel mai important, când ne apare actualitatea, pe care o observăm prin vizor; iar al doilea, când toate fotografiile sunt developate şi scoase pe hârtie, şi trebuie să renunțăm la cele mai puțin reuşite. Şi atunci – prea târziu – ne dăm seama şi unde am greşit.*

S-a uitat la mine, cu o figură supărată.

— Ai înțeles ceva din asta, consiliere? m-a întrebat. Ştiu că tu nu cunoşti eşecul. Mai ales când e vorba de

fotografie. Şi de un an din viaţă, irosit la Paris. Şi de timpul petrecut în dosul unei tejghele de la Willoughby's. Şi…

M-am auzit şoptind:

— De unde dracu'…?

Râjea nedisimulat, triumfător.

— Ia încearcă să ghiceşti.

S-a lăsat tăcerea. M-am uitat la podeaua acoperită cu linoleum.

— De câtă vreme durează?

— Beth şi cu mine? De câteva săptămâni, cred. Nu-mi amintesc exact.

— Şi este vorba de…

El a izbucnit:

— *De dragoste?* Asta zice ea.

Parcă primisem încă un pumn în stomac.

— Şi tu ce zici?

— Eu? a răspuns el vesel. Ei, eu mă simt bine. Chiar foarte bine. Pentru că, după cum probabil ştii, Beth e foarte pasională. Dar, din câte mi-a spus ea, poate că nici nu ţi-ai dat seama de asta.

— Taci!

— Nu, nu, nu – *tu* să taci. Şi ascultă-mă bine. Ea mă iubeşte, iar pe tine te urăşte.

— Ea nu…

— Ba da. Îţi urăşte succesele…

— Taci!

— Şi serviciul. Urăşte viaţa pe care o duce aici împreună cu tine…

— N-auzi…?

— Dar ce-i displace cel mai mult la tine este faptul că şi tu te urăşti pe tine. Că ţi-e milă de tine. Că eşti aşa de închistat, refuzând, în acelaşi timp, să recunoşti că nu ai reuşit ca fotogra…

— Dar tu, ratatule?

— Cel puţin, eu trăiesc în lumea asta, bătrâne…

— Tu nu eşti decât un nenorocit de pseudoartist, care

trăieşte dintr-o amărâtă de rentă viageră…

— Dar mă mai ocup, cât de cât, şi de fotografie…

— Eşti un nimeni!

— Dar tu ai reuşit să faci mai mult?

— Eu sunt partener la una din cele mai mari…

— Tu nu-ți dai seama? Nu eşti decât un nimic dintr-o firmă, un nimic care nici măcar nu poate să-şi satisfacă soția…

Şi atunci m-au lăsat nervii. L-am lovit. Chiar cu sticla de Cloudy Bay. Am ridicat-o şi, fără să gândesc, i-am dat cu ea în cap, dintr-o parte. Sticla s-a spart, iar eu am rămas cu gâtul ei în mână. Gary căzuse într-o rână. Pe când se prăbuşea în fața mea, m-am repezit din nou şi, deodată, nu ştiu cum ciobul din mâna mea i-a intrat drept în ceafa. Totul n-a durat mai mult de şase secunde, iar eu eram ud. Ud leoarcă, într-un şuvoi de sânge.

Sângele mi-a țâşnit în față şi pe moment m-a orbit. După ce am reuşit să mi-l şterg de pe ochi, l-am văzut pe Gary clătinându-se prin camera obscură, cu sticla înfiptă în ceafa. S-a întors către mine, uimit, cu fața albă ca varul. Buzele lui au murmurat:

— *Ce?*

Apoi a căzut pe burtă, cu fața într-o tavă cu revelator. Tava s-a spart, iar capul lui Gary s-a izbit de podea.

Tăcere. Mi s-au înmuiat picioarele. Am căzut pe linoleum. În urechi îmi reverbera un straniu ecou. Timpul se dilatase. Şi, vreo două clipe, n-am mai ştiut nici unde mă aflu.

Pe urmă, mi-am simțit gura uscată. Într-atât de uscată că mi-am lins buzele. Şi am gustat din acel lichid lipicios care se scurgea pe fața mea. Era dulce, un gust care-mi spunea că viața, pentru mine, n-avea să mai fie niciodată la fel.

PARTEA A DOUA

1

Au venit după mine la serviciu. Erau doi. Purtau pardesie şi costume ieftine. Amândoi mi-au fluturat prin faţa ochilor legitimaţiile şi s-au prezentat drept detectivi ai departamentului omucideri, de la Poliţia din Stamford, Connecticut. Primul era o matahală de culoare, mare cât un şifonier. Al doilea era un individ agitat, cu un păr creţ şi roşcat, dar în plin proces de încărunţire. Privindu-i faţa ca a unui copil de altar, îmbătrânită, i-am remarcat ochii pătrunzători şi mi-am dat seama că nu era de joacă cu el. Era genul de poliţai care mai-mai că ar fi aderat la iezuiţi.

— Benjamin Thomas Bradford, a rostit solemn roşcatul, în timp ce negrul îmi încătuşa mâinile la spate, eşti arestat pentru asasinarea lui Gary Summers. Ai dreptul să nu spui nimic, iar orice vei spune va fi consemnat şi va putea fi folosit împotriva ta, la proces…

Pe când unul îmi citea drepturile, celălalt mă scotea din birou. Estelle se uita la mine, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji. Jack părea şocat, dar tot a reuşit să-mi spună:

— Ben, să nu dai nicio declaraţie, până nu vine Harris Fisher (Harris fiind cel mai bun avocat de pe Wall Street, în materie de criminalistică).

În timp ce ne îndreptam către holul central, toţi partenerii, asociaţii şi funcţionarii de la Lawrence, Cameron şi Thomas ieşiseră pe coridor şi ne priveau uimiţi. La lift, mă aştepta Prescott Lawrence – partenerul principal din firmă – care mă angajase pentru că jucase base-ball cu tata, la Yale. Nu a rostit niciun cuvânt. Nici nu era nevoie. Privirea lui glacială spunea totul: *Ţi-ai distrus viaţa. Ai adus prejudicii numelui acestei firme. Să nu te aştepţi la compătimire din partea mea. La nicio asistenţă juridică, la niciun sprijin. Noi ne lepădăm de tine. Eşti un om terminat.*

În lift, ne-am privit în tăcere. În holul de la intrare se aflau mulţi curioşi. Iar afară, o armată de fotografi, de

cameramani, de reporteri de radio şi de televiziune. Ne-am croit drum printre ei, cu privirile plecate, ca să evităm blițurile şi întrebările strigate din toate părțile. Ne aştepta o maşină fără însemne. Am fost împins pe locul din spate. Polițaiul negru l-a bătut pe umăr pe şofer şi am intrat în trafic, luând-o la stânga pe Wall Street.

— Uită-te bine, Bradford, mi-a zis polițaiul roşcat, făcându-mi semn spre geam. Nu vei mai avea ocazia să vezi Wall Street-ul pentru mult timp de-acum încolo.

— Iar asta numai dacă ai mare noroc. Crima cu premeditare se pedepseşte cu închisoare pe viață, a adăugat şi negrul. Mai ales dacă jurații vor dori să dea un exemplu indivizilor spilcuiți ca tine, care se cred mai presus de lege, considerând că au dreptul să-i hăcuiască personal pe cei cu care îi înşală nevestele.

— Dar vei deveni celebru. Vei apărea pe prima pagină în *News,* în *Post,* poate şi în *Times.*

— Sigur vei ajunge şi în *Times,* a repetat polițaiul negru. Dacă erai doar un prăpădit de criminal, care n-avea nici după ce bea apă, povestea ta ar fi apărut doar într-un ziar de doi bani. Dar un licențiat ca tine, de pe Wall Street? Auzi, eu mă aştept să se publice un editorial şi cel puțin două articole babane, vineri.

— Ca să nu mai vorbim de posturile de televiziune ce şi-au trimis reporterii să dea, ca hienele, târcoale casei tale, încercând să smulgă vreun interviu cu soția ta cea disperată sau mituind-o pe menajera lui Gary ca să-i lase să facă măcar câteva fotografii ale patului în care au păcătuit cei doi amorezi şi ale subsolului întunecat unde l-ai căsăpit tu pe nefericitul amant… şi sunt sigur că îl vor urmări şi pe micuțul Adam. Sau cel puțin pe educatoarea lui: „Doamnă, cum o să-i spuneți băiețaşului că tatăl lui este un ucigaş?" Şi-i va face şi o fotografie educatoarei care-şi va stăpâni cu greu lacrimile…

— Numele muşteriului nostru va fi pe buzele tuturor, a zis negrul.

— Dar să ştii, omule, că reclama nu te va ajuta cu

nimica, a adăugat roşcatul.

— Nu vei putea proceda măcar ca O. J. Simpson, să pretinzi că albii te discriminează, a afirmat poliţaiul negru. Tu eşti alb, la fel de alb ca şi ei, eşti unul de-al lor.

Eu n-am spus nimic. Mi-am reţinut un hohot de plâns şi am încercat să-mi stăpânesc fiorul care-mi străbătea corpul, de parc-aş fi fost deja pe scaunul electric.

— Dar, mai bine să lăsăm omu-n pace, că-i tare necăjit, a continuat poliţaiul negru.

— Sigur că este, a zis şi celălalt. De-abia acum îşi dă el seama, pe de-a-ntregul, de monstruozitatea crimei sale şi de lipsa oricărei speranţe.

— S-o fi gândind oare, chiar în clipa asta, ce schemă de-a lor avocăţească să încerce pentru a ieşi basma curată?

— Atunci când îi spargi unuia o sticlă-n cap şi, pe deasupra, îi mai şi înfigi apoi amărâtului adânc, în ceafă, ciobul care ţi-a rămas în mână, nu prea mai ai cum să pretinzi că a fost autoapărare, nu crezi? Auzi, Bradford, continuă el, crede-mă pe cuvânt, chiar dacă nu pot să mă declar de acord cu fapta ta – fiind ofiţer în slujba legii – ca bărbat, totuşi, te înţeleg foarte bine. Îţi înţeleg supărarea, chinul, furia, turbarea care te-a apucat în momentul în care ai descoperit că eşti înşelat – cred că a fost ceva… de nesuportat. Mai ales pentru un familist convins, ca tine. Şi sunt sigur că, dacă îţi mărturiseşti vinovăţia – dacă-ţi recunoşti fapta, dacă vei declara că regreţi sincer şi vei cere clemenţă – judecătorii poate că îţi vor arăta măcar un strop de înţelegere. S-ar putea să reuşim să te repartizăm într-una din celulele speciale…

— …în care să nu dai peste cine ştie ce ticălos, de peste o sută de kilograme, care să te transforme în femeia lui pentru următorii cinci ani. Să nu crezi cumva că albii au şi acolo avantaje…

Când am ajuns la Stamford, le spusesem deja că eram de acord să ajungem la o înţelegere. După ce mi s-au luat amprentele şi am fost înregistrat, am fost legat de un

birou cu cătuşele, într-o cameră pentru anchete, şi am fost lăsat să aştept vreo cinci ore până a venit Harris Fisher. În jur de cincizeci de ani, era bronzat, avea părul rar, grizonat, un costum gri-argintiu la două rânduri bine croit, nişte butoni franțuzeşti, de calitate, şi zâmbea grijuliu, dar nu pentru mine.

— Urâtă treabă, consiliere – foarte încurcată, a zis el, de cum au plecat cei doi detectivi din cameră.

— Cât de urâtă? am îngăimat eu.

— Uite cum stau lucrurile – în ultimele trei ore am vorbit cu Morgan Rogers, procurorul districtual din Fairfield. Iar el îți vrea capul. Cu atât mai mult cu cât anul ăsta sunt alegeri. Şi mai ales pentru că el crede că are suficiente probe ca să te acuze de crimă cu premeditare. Se pare că ți-ai lăsat amprentele peste tot, acasă la domnul Summers; în plus, nu există nimeni care să-ți poată oferi vreun alibi pentru momentul când a fost comis asasinatul, iar soția dumitale a dat o declarație că avea o, ăăă, o relație extraconjugală cu domnul Summers. Desigur, au mai fost descoperite şi acele fotografii pe care le-ai făcut cu soția dumitale şi domnul Summers, pe când se îmbrățişau. Păcat că ai uitat aparatul la fereastră. Este primul lucru pe care l-au remarcat polițiştii la percheziția casei.

Am lăsat capul în jos.

— Există vreo posibilitate de a ajunge la o înțelegere cu ei?

— E crimă cu premeditare – de la optsprezece la douăzeci şi cinci de ani.

— *Douăzeci şi cinci de ani?* am țipat eu. Nu se poate aşa ceva.

— Posibil să scapi în optsprezece, pentru bună purtare… deşi nu-ți pot garanta acest lucru. Bineînțeles, am putea trece printr-un proces. Rogers mi-a spus că, dacă cerem un juriu, el se va zbate să primeşti închisoare pe viață. În pofida faptului că am putea construi o apărare, probele sunt zdrobitoare împotriva dumitale. Iar

cu mobilul n-ai ce-i face, consiliere. Soțul gelos l-a ucis, cu sânge rece, pe individul cu care îl înşela soția. Cel mai vechi scenariu posibil – şi fără circumstanțe atenuante, este un caz greu în ochii oamenilor legii.

Mi-am aplecat şi mai mult capul.

— Am nişte veşti şi mai proaste. Am vorbit la telefon cu soția dumitale, chiar în după-amiaza asta. Nu se simțea prea bine, dar mi-a dat de înțeles că va depune mărturie împotriva dumitale, dacă ajungem la proces, a zis Fisher, coborând vocea şi uitându-se în altă parte. Mi-a mai spus că, în cazul în care vei solicita eliberarea pe cauțiune, ea va cere o hotărâre judecătorească prin care să ți se interzică să-ți vezi copiii.

Am simțit un fior rece, prin tot corpul.

— Poate să obțină aşa ceva? am rostit eu uimit.

— Ştii bine că poate. A fost omorât un om. Dumneata eşti suspectul principal. Niciun judecător nu-ți va da voie să-ți vezi copiii, atâta vreme cât eşti bănuit de crimă. Îmi pare rău.

Îmi venea să mor. Îmi venea să-i cer unui polițai pistolul lui, un cartuş şi o gură de whisky, ca să mă liniştesc înainte. Îmi venea să-i spun: *Întoarce-te o clipă cu spatele şi lasă-mă să economisesc nişte bani de la contribuabili.*

— Audierea pentru punerea sub acuzare va avea loc de-abia mâine, a zis Fisher. Eu o să mă gândesc bine la toate posibilitățile pe care le ai. Dacă dumneata crezi că putem construi vreo apărare, atunci sigur că îți vom prelua cazul, dar trebuie să înțelegi că e foarte dificil, dacă nu chiar imposibil, să-ți dovedim nevinovăția. Şi va fi şi un proces foarte scump. Dar nu e cazul să-ți spun eu cât de costisitoare e munca unui avocat.

Peste noapte, m-au ținut într-o celulă de aproximativ doi metri pătrați, dotată doar cu un pat de campanie şi o toaletă din oțel inoxidabil. Aşa îmi arăta tot viitorul. În celula alăturată era un nebun care urla ca din gură de şarpe. Vizavi era un nenorocit costeliv, doborât de o

diaree cumplită, gemând de durere din două în două minute, ori de câte ori tubul lui digestiv elimina ceva. Între momentele acestea foarte sonore, dintr-o altă celulă se auzeau gemetele unui motociclist tatuat din abundență, ce se masturba zgomotos.

Am încercat să-mi ascund capul sub pernă, dar tot auzeam acele sunete îngrozitoare. Optsprezece ani într-o celulă minusculă, cu psihopați ca ăştia lângă mine? Nu se poate. Imposibil de suportat. M-am ridicat în şezut şi am înțeles ce îmi mai rămăsese de făcut. Am rupt cearşaful în două. Am luat bucata mai îngustă şi am înmuiat-o în toaletă (citisem undeva că un cearşaf ud nu se rupe). M-am urcat pe pat şi am legat un capăt al frânghiei improvizate, de barele celulei. Am făcut la celălalt capăt un laț. Pe urmă mi-am pus lațul pe după gât, l-am strâns, m-am asigurat că nodul este la ceafă, am tras aer în piept şi…

De ce i se mişcă degetele?

Mi-am revenit din coşmar, privind îngrozit cum unul din pumnii lui Gary se descleşta. Era un spasm involuntar, cu siguranță, dar cu atât mai înspăimântător. Mai ales că trecuse, probabil, cel puțin un sfert de oră de la…

Acum degetele nu i se mai mişcau. M-am uitat foarte atent. Tot cu fața la pământ era, sticla o avea tot înfiptă în ceafă, ca o sculptură abstractă, iar sângele tot îi mai curgea din rană, amestecându-se cu lichidul revelator şi formând o baltă dedesubtul brațelor sale întinse. Nu mai dădea niciun semn că ar mai fi fost în viață.

Un sfert de oră. Atât de mult stătusem acolo, în stare de şoc?

Un sfert de oră. Acum cincisprezece minute încă mai eram un american model: un bărbat harnic şi productiv, cap de familie, tată a doi copii, om care plătea o ipotecă, care deținea două automobile, cheltuia mult, un cetățean ce făcea parte din eşalonul celor cu venituri foarte mari. Iar acum…

Acum… eram complet distrus.

Şi nici măcar nu fusese nevoie de tot sfertul de oră, ci doar de câteva secunde, după ce am apucat sticla aia.

Oare se poate ca tot ce ai realizat – toată zbaterea, atât profesională, cât şi personală – să fie distrus în mai puțin de cinci secunde de nebunie? Oare totul este chiar atât de efemer, chiar atât de uşor de anulat? Oare echilibrul este doar aparent? Într-o clipă să fii un cetățean perfect, iar în următoarea…

Un asasin? *Eu?*

Sângele de pe buzele mele devenise vâscos. Puloverul meu de lână bej era acum murdar, stacojiu. La fel erau şi pantalonii, şi pantofii. Şi, cu toate că eram încă într-o cumplită stare de şoc – deşi tot nu-mi dădeam foarte bine seama ce se întâmplase şi mă uitam, parcă fără să-mi vină a crede, la cadavrul lui Gary care începuse să se rigidizeze – o stranie luciditate a început să atârne mai greu în balanță decât trauma psihică, scârba şi teama laolaltă. Şi în acele clipe de maximă limpezime, m-am trezit că depăn încă o dată scenariul pe care tocmai mi-l imaginasem. Cu siguranță aş fi fost distrus dacă m-aş fi dus la poliție să mă predau. Sau, chiar mai rău, dacă poliția ar fi descoperit, din întâmplare, un Gary țeapăn definitiv.

Cât de mult mi-aş fi dorit să am puterea de a mărturisi cum am ajuns un criminal. Să mă ridic. Să sun la 911. Să le spun polițiştilor tot ce s-a întâmplat. Să scap de povară. Să fac față catastrofei.

Dar. Dar. Dar. După eliberarea mea sufletească, unde aş fi ajuns? Direct în penitenciarul din Connecticut, căutând probabil să mă feresc de eventualele dereglări mentale ale cine ştie cărui psihopat. Chiar dacă verdictul ar fi fost mai blând, eu tot aş fi fost unanim disprețuit, ocolit, evitat (şi, bineînțeles, mi s-ar fi ridicat dreptul de a mai profesa). Şi ar fi urmat o perioadă grea. Chiar foarte grea.

La eliberarea mea din închisoare – ajuns aproape la

vârsta senectuții – nu aş mai fi fost pentru fiii mei decât un străin (după ce, bineînțeles, Beth va fi divorțat de mult).

Aş fi sfârşit prin a locui cu chirie într-o cameră mobilată, deasupra cine ştie cărui garaj din Stamford, şi mi-aş fi petrecut restul zilelor aranjând cărți într-o bibliotecă publică. Adam şi Josh n-ar mai fi vrut să stea de vorbă niciodată cu tatăl lor, un fost deținut…

În definitiv, ia mai dă-o dracului de mărturisire. *Să gândesc.* Ce-i de făcut pentru a scăpa cu fața curată din toată dandanaua asta?

Doar sunt avocat, ce naiba!

2

Am simțit că am noroc când am găsit baia de la subsol. Era chiar lângă maşina de spălat şi congelator – un closet jegos şi o cabină de duş care părea că nu mai fusese curățată încă dinainte de ’89. Baia era ticsită de bidoane de vopsea golite pe jumătate, de sticle cu terebentină, de trafalete cu vopseaua uscată pe ele şi de tot felul de materiale rămase de la zugrăvit. Nu mi-a păsat de harababură. Faptul că în subsolul acela exista un duş funcțional m-a mai liniştit. Asta însemna că nu aş mai fi fost nevoit să mă trambalez pe scări cu hainele însângerate, mânjind toată casa cu pete minuscule dar bogate în ADN, care ar fi putut constitui probe incriminatoare. Însemna că aş fi putut limita aria de împrăştiere a sângelui la zona subsolului.

M-am dezbrăcat, mi-am rulat hainele strâns şi le-am pus într-un sac menajer negru pe care l-am găsit prin subsol. Apoi am intrat sub duş. Apa era fierbinte. M-am frecat cu un săpun soios şi am mai găsit şi un rest de şampon, ca să îndepărtez sângele care-mi năclăise părul. Am pierdut la duş mai bine de zece minute. Era mult de spălat.

Unicul prosop aflat în baie, aproape transparent, aparținuse cândva Motelului 6. Cu mare greutate m-a cuprins peste mijloc. După ce l-am transformat într-o togă de circumstanță, am traversat repede subsolul şi am urcat scara. O dată ajuns în fața uşii, am ezitat o clipă, amintindu-mi că Gary lăsase lumina aprinsă în bucătărie. Fereastra dădea în curtea din spatele casei. Iar dincolo de această curte…? Probabil altă casă. Ar fi putut oare vreun vecin mai curios să mă zărească şi să mă recunoască? *Şi, doamnă Rifkin, se află cumva acum, în această încăpere, bărbatul pe care l-ați văzut, având pe el doar un prosop înfăşurat în jurul taliei?*

Ar fi mai bine să nu-mi asum riscul de a fi observat din

întâmplare. Aşa încât am întredeschis uşa şi mi-am strecurat binişor mâna de-a lungul peretelui, până ce am găsit, pe pipăite, întrerupătorul pentru bucătărie şi holişorul de trecere. După ce am stins toate luminile, mi-am continuat drumul, bâjbâind cu precauţie înspre uşa din faţă şi apoi la stânga pe scări, străduindu-mă pe cât posibil să nu ating nimic.

Dormitorul lui Gary era amplasat la etajul doi, spre spatele casei. Până am închis toate jaluzelele am rămas în beznă. Când am acţionat întrerupătorul, s-au aprins două aplice. Odaia păstra atmosfera de harababură din restul casei, cu plăci de parchet pe jumătate desprinse, cu haine împrăştiate peste tot, cu vrafuri dezordonate de reviste lucioase şi o somieră scumpă cu ramă lustruită. Cuvertura somierei se afla într-o stare de răvăşire post-coitală şi am observat o pată umedă pe cearşaful de dedesubt. M-am înfiorat. O fi făcut-o cu el *aici?* În ciorba asta? Ultra-ordonata Beth care îşi rearanja în permanenţă sertarul cu ciorapi şi care era de-a dreptul obsedată de aşezarea albumelor ei de artă pe măsuţa pentru cafea? Putea ea, de fapt, să tolereze o asemenea dezordine? Şi, poate, chiar îi făcea plăcere? Gustând nu numai din deliciile sexului adulterin, ci şi din savoarea boemă de a fi împreună cu un pierde-vară cu pretenţii.

Am găsit chiar lângă pat ceea ce căutam. Un jerseu şi nişte pantaloni, ambele negre. Gary era aproximativ de aceeaşi înălţime cu mine şi avea tot o constituţie zveltă, ceea ce însemna că hainele lui ar fi trebuit să-mi vină bine. La fel de bine mi s-a potrivit şi o pereche de încălţări, tot de culoare neagră, Nike.

M-am uitat la ceas. Era nouă şi jumătate. Trecuseră circa cincizeci de minute de la…

M-am aşezat încet pe marginea patului, simţind adrenalina în exces, completamente năuc, neştiind ce-ar mai fi trebuit să fac în continuare. *M-o fi văzut oare cineva traversând strada, bătând la uşa lui Gary şi apoi intrând în casa lui? Pentru că, în cazul în care am fost văzut, m-am*

ars. Iar dacă nu m-a observat nimeni… vor mai trece doar vreo două sau trei zile până să se întrebe lumea unde este Gary. Şi atunci… totul va fi numai o chestiune de timp. Se vor pune toate datele cap la cap, se va presupune, iar apoi se va veni după mine. Şi nu voi mai avea nicio scăpare. Nu voi mai avea pe unde scoate cămaşa.

Stai aşa! Ia-o încetişor. Nu deveni chiar atât de dostoievskian. Nu este momentul potrivit să te simți vinovat, să ai remuşcări şi nici timp pentru introspecții existențiale – exceptând situația în care vrei cu tot dinadinsul să te duci de-a berbeleacul. Uită de crimă. Consider-o… o problemă pe care trebuie s-o rezolvi. Şi gândeşte-te că orice problemă poate fi soluționată, dacă o întorci pe toate părțile, fără să omiți nicio etapă.

Alibi? Ai avea tu aşa ceva? Ai telefonat de două ori, la Darien, pe la ora şapte. Şi după aceea? Un interval de două ore pentru care vei da socoteală. Ai putea spune că te-ai uitat la televizor. *Perfect, domnule Bradford, vă puteți aminti cumva ce a făcut Murphy Brown în seara respectivă?… Aaa, v-ați uitat la CNN… Care a fost subiectul principal?*

Uitatul la televizor nu ține. Ai putea spune, oricând, că ai citit ceva şi că te-ai culcat devreme. Dar cum ai putea să dovedeşti că în tot timpul ăsta ai fost numai la tine acasă? Factura telefonică va proba acele convorbiri telefonice, de mai devreme, cu îngrozitoarele tale rubedenii. Dar după asta…?

Trebuia să ajung acum la telefonul meu, să o sun pe Beth şi să stabilesc un record în ceea ce priveşte valoarea facturii pe care urma s-o achit societății de telefonie Southern New England, pentru a demonstra faptul că mă aflam acasă la mine în jurul orei la care a fost comis asasinatul. Şi asta tot nu m-ar fi disculpat, dar ar fi stârnit, în camera în care ar fi deliberat jurații, o serie de discuții în legătură cu „îndoială justificată” față de eventuala mea vinovăție.

Dar înainte de a fugi înapoi, acasă la mine, trebuia să

fac puțină ordine pe-aici, adică trebuia să mă descotorosesc de cât mai multe dovezi incriminatorii, riscând să fiu surprins asupra faptului de către cine ştie ce musafir inoportun. Era posibil ca el să fi dat un set de chei unui prieten care ar fi vrut acum să apeleze la camera sa de oaspeți pentru câteva zile. Se putea…

Nenumărate scenarii, care de care mai paranoice, îmi treceau ca fulgerul prin minte. Nu mai puteam să pierd nicio clipă. Trebuia să curăț toată mizeria.

Ținând în mână prosopul Motelului 6, m-am furişat în bucătăria întunecată, am tras în jos cele două storuri venețiene şi am aprins lumina. Am găsit sub chiuvetă o pereche de mănuşi menajere din cauciuc, o cârpă şi un spray pentru curățat mobila. După ce m-am echipat, am frecat obiectele din bucătărie, pe care tocmai le atinsesem, inclusiv chingile storurilor, pentru a şterge orice eventuale amprente pe care le-aş fi putut lăsa. De fapt, am pulverizat soluție de curățat şi am lustruit orice suprafață pe care am găsit-o, doar ca să mă asigur pentru cazul în care, fără să-mi dau seama, aş fi atins-o întâmplător în timp ce vorbisem cu Gary. Apoi m-am înapoiat în subsol.

Pe când coboram pe scară, i-am văzut fața. Numai jumătate de față, de fapt, cealaltă jumătate fiind lipită de linoleum. Se holba la mine, cu un reproş sticlos şi rece. Nu l-am mai privit, dar am sesizat că sângerarea încetase.

Trebuia să încep cu ce era mai important. Sticla. M-am apropiat de cadavru, făcând tot posibilul să găsesc curajul necesar. Lăsându-mă pe vine, am apucat gâtul sticlei şi am tras repede. Dar nu voia să iasă, pare-se din cauză că se agățase de vreo vertebră sau de vreun muşchi. Am încercat încă o dată. Acum şi capul lui Gary a săltat de la podea, împreună cu sticla.

I-am dat drumul instantaneu, capul izbindu-i-se violent de linoleum. Am încercat să răsucesc puțin sticla, şi de-abia după aceea să trag. Tot nimic. Proptindu-mi piciorul stâng direct pe capul său, am smucit cu toată

forța, iar în cele din urmă ciobul a ieşit din ceafa lui Gary făcând un zgomot puternic, dezgustător.

Aveam prosopul pregătit, pentru eventualitatea în care ar fi reînceput o sângerare abundentă. Dar numai o şuviță subțire a botezat alba țesătură flauşată. Apucându-l de brațe, l-am tras din mica baltă stacojie care îl înconjura. Sângele şi lichidul revelator lăsau dungi pe linoleum, pe când eu mă opinteam să-l târâi. Apoi l-am întors cu fața în sus. Căutând prin buzunarele lui, i-am găsit cheile de la casă, de la maşină şi portofelul. Le-am luat pe toate. Când m-am ridicat în picioare, m-am lovit cu spatele de congelatorul mare. Era un model vechi. L-am deschis şi m-am uitat înăuntru. În el nu erau decât firave provizii de burlac: două cutii de pizza, trei lasagna şi patru casolete de Cherry Garcia, de la Ben Jerry. Atât, şi nimic mai mult. Era cât se poate de bine. Aproape perfect. Mă simțeam din nou norocos. Am golit întreg conținutul congelatorului în sacul de plastic. Apoi l-am săltat pe Gary în şezut, rezemându-l de congelator. Aplecându-mă, am inspirat adânc şi l-am tras înspre mine, luându-l de subsuori. Pe când îmi încleştasem brațele în jurul lui, într-o îmbrățişare ca de urs, capul i s-a aplecat în față, sprijinindu-mi-se de umăr, confortabil, precum al unei adolescente dansând, pierdută, la balul de absolvire a liceului. Gary trebuie să fi cântărit sub 80 de kilograme, dar tot am făcut un efort imens să-l ridic.

Când l-am adus finalmente la verticală, i-am dat drumul, concomitent împingându-l uşor în spate. Țeasta i-a aterizat chiar în mijlocul congelatorului. Utilizându-i picioarele ca pe o cârmă, i-am manevrat cadavrul în aşa fel încât să-i ghidez capul înspre un colț şi mi-am dat toată silința să-i înghesui cât mai bine trunchiul şi coapsele în spațiul limitat. Înălțimea lui a constituit o problemă majoră, deoarece, indiferent de felul în care îl poziționam, genunchii şi picioarele tot îi treceau peste margine. Era extrem de important să încapă în întregime în congelator. Nu ştiam cât timp eram nevoit să-l țin

înghețat, şi trebuia să fie închis etanş, căci altfel cadavrul ar fi intrat în putrefacție, într-o zi sau două – o perspectivă care, cu certitudine, nu mi-ar fi convenit. Dar cum să fac să-i înghesui şi blestematele alea de picioare? Am încercat să i le îndoi. N-a mers. I le-am încrucişat pe o parte, împingând cu putere capacul congelatorului, într-un efort disperat de a le înghesui cu forța înăuntru. Nicio speranță. Totul era în zadar. Nu încăpea, şi pace. Dacă nu reuşeam să-l pun la păstrare la rece, însemna că aş fi fost forțat să mă descotorosesc în mare grabă de cadavru. Şi dacă există un lucru care-ți rămâne în cap după ce studiezi dreptul, atunci acela este maxima: graba strică treaba.

Şi atunci, am zărit un ciocan aruncat în baie printre cutiile cu detergent. Avea o măciulie incredibil de mare. Şi mi-am dat seama brusc, înghițind în sec cu multă greutate, că-mi putea folosi.

Am deschis capacul congelatorului. Am scos piciorul stâng al lui Gary şi l-am lăsat să atârne peste margine. Am închis capacul. Am înşfăcat piciorul cu mâna stângă, ținându-l cât de strâns am putut. Am lovit puternic cu ciocanul, într-un punct situat cu vreo zece centimetri mai jos de genunchi. Au mai fost necesare încă cinci lovituri, dar până la urmă osul tot s-a rupt în două, partea inferioară a piciorului devenind dintr-o dată flexibilă. Apoi, am tras afară şi celălalt picior, repetând operațiunea. De data asta, a fost nevoie de şapte lovituri până să reuşesc să rup osul.

Acum puteam să îndoi fiecare picior zdrobit, astfel încât pulpa să-i între sub genunchi. Astfel s-a redus lungimea piciorului şi l-am putut înghesui complet în lada frigorifică. Când am lăsat în jos capacul congelatorului, acesta s-a închis perfect. Acum putea rămâne acolo şi săptămâni întregi, iar eu aveam timp să mă hotărăsc cum să-l fac să dispară fără urmă.

M-am uitat la ceas. Era zece fără un minut. Trebuia să ajung de urgență acasă şi să dau acel telefon la Darien.

Am luat în grabă un mop din baie, l-am înmuiat în restul de substanță de curățat din găleată şi m-am apucat, cu râvnă, să şterg podeaua. În mai puțin de douăzeci de minute nu mai exista nici cea mai vagă urmă de sânge sau revelator.

Am rupt mopul în două şi l-am îndesat în sacul menajer. După aceea am strâns găleata, tava de revelator, sticla spartă de Cloudy Bay, cioburile, săpunul şi şamponul. Am adunat toate probele posibile. M-am mişcat repede, dar cu mare grijă. Nu doream să-mi asum niciun risc.

Am mai clătit de două ori chiuveta şi duşul de la subsol. Am şters cu atenție toate suprafețele, din subsol şi din restul casei – clanțe, balustrade, întrerupătoare electrice şi tot ce atinsesem în dormitorul lui Gary. În final, am trecut la cea mai periculoasă etapă a acestor manevre de înlăturare a dezastrului: să plec de-acolo. Să ajung, nevăzut, acasă la mine.

Mai întâi, m-am uitat cu grijă afară. Pe Constitution Crescent nu era nimeni. Nu treceau maşini. Nu se vedea luna. Era un cer plumburiu. Cu toate că ştiam bine faptul că în casele din vecinătate erau lumini aprinse, nu aveam ce face, trebuia să risc, sperând ca niciunul dintre vecini să nu se uite întâmplător pe geamul din față, când eu aş fi luat-o la sănătoasa pe stradă.

Mi-am retras capul înăuntru şi am închis uşa. Nivelul de adrenalină era cu mult depăşit. Nu mai puteam să mă mişc şi stăteam tot în casa lui Gary, încremenit ca o stană de piatră. Trebuia, totuşi, să dau cât mai iute acel telefon blestemat.

Mi-am luat inima-n dinți, am înşfăcat punga şi am ieşit, închizând uşa fără zgomot. Primul meu impuls a fost să alerg. Să fug nebuneşte pe stradă cât mai departe. Însă avocatul din mine m-a sfătuit să merg încet. Nici nu te gândi să alergi. Şi, pentru Dumnezeu, nu te uita nici măcar o clipă înapoi.

Mă simțeam de parcă aş fi străbătut o stradă dintr-un

Sarajevo împânzit de lunetişti, fiind îngrozit că acel îndepărtat zgomot de puşcă ar fi fost ultimul pe care aveam să-l aud.

Am ajuns pe trotuarul îngust din faţa casei lui Gary, am coborât de pe bordură şi m-am grăbit pe strada principală, aşteptând din clipă în clipă să aud un *Hei! Stai!* Pentru mine ar fi însemnat începutul sfârşitului.

Dar nu distingeam decât zgomotul paşilor mei, mai întâi pe pavaj, apoi pe pietrişul de pe aleea mea şi, în final, timpanele mi-au fost mângâiate de foşnetul catifelat al frunzelor îngălbenite de toamnă, pe când mă îndreptam, glonţ, înspre uşă. Am dus mâna la buzunarul puloverului, să-mi caut cheile, dar n-am găsit decât cele două seturi ale lui Gary. Nici urmă de ale mele.

M-am lăsat pe vine şi am scotocit prin sac, până am dat de pantalonii mei. Le-am controlat bine buzunarele. Cheile mele nu erau nici acolo. Şi toate bulendrele, pline de sânge, s-au răsturnat pe pământ. Nici urmă de chei. Pe urmă am văzut gaura de la fundul pungii.

Am refăcut la repezeală băgăjelul şi l-am lăsat lângă uşa subsolului. Apoi am luat-o înapoi, pe propriile-mi urme, privind în jos.

N-a trebuit să merg prea departe. De-abia am ieşit în stradă, că am zărit cheile la câţiva centimetri de bordura trotuarului. M-am aplecat să le ridic, simţind o imensă uşurare. Până ce am auzit o voce.

— S-a întâmplat ceva, omule?

M-am uitat în sus, neliniştit. Era Chuck Bailey, care locuia tot pe strada noastră. Deşi în vârstă de aproape cincizeci de ani, avea un păr bogat, vopsit negru. Acum era îmbrăcat pentru jogging, într-un trening Calvin Klein, dar cu câte un beculeţ, alimentat de la baterii, pe fiecare biceps.

— Chuck, am zis eu, străduindu-mă să rămân calm. Bună seara. Mi-am pierdut cheile.

El continua să alerge, pe loc.

— Sigur nu ţi s-a întâmplat nimic? m-a întrebat. Poate

vrei cumva să mori sau să fii schilodit crunt…

Deja mă enervam.

— Nu înțe…

— Mă refer la hainele tale, Ben. Şi la încălțăminte. Toate sunt negre. Nu eşti uşor de observat. Dacă vine cumva vreo maşină, ăla eşti. Cu cine vrei să semeni? Cu Zorro?

Am încercat să râd, dar suna nefiresc.

— Exact ca tâmpitul ăsta de Gary, continuă Chuck. Mereu îl văd seara alergând pe stradă, dar complet îmbrăcat în negru, exact ca tine acum. Se crede omul invizibil. S-a uitat la picioarele mele. Şi tu ai acelaşi tip de pantofi ca el, Nike.

— Şi altfel, cum îți mai merg treburile? l-am întrebat eu, ca să schimb subiectul.

— Prost. Am pierdut de curând contul Frosty Whip. Iar tâmpiții ăia multinaționali, care au preluat firma noastră, vorbesc despre restructurare, despre reducere de personal. Ne-au cam speriat şi ne dârdâie…

— Asta-i viața, în zilele noastre…

— Mda – mereu cu frica-n sân. Un atac de panică generalizat. S-a uitat la ceas. Gata, acum plec. Diseară se transmite, de la L.A., meciul dintre Knicks şi Clippers. Salutări lui Beth şi copiilor. Şi cumpără-ți şi tu măcar nişte ochi de pisică, să poți fi observat, dacă mai faci jogging seara. Ai o familie de întreținut, nu?

— Mie-mi spui?

Chuck Bailey râse puternic, bărbăteşte.

— La revedere.

M-am uitat după el. A decurs bine. Mai mult decât bine. *Şi, domnule Bailey, spuneți că l-ați întâlnit, în seara crimei, pe domnul Bradford alergând pe stradă, ca şi dumneavoastră?* Care bărbat respectabil ar face jogging imediat după ce a comis o crimă înspăimântătoare? *Ați zis că domnul Bradford purta pantofi negri, marca Nike, ca aceia pe care-i purta şi domnul Summers, de obicei. Şi – vreau să mai lămurim acum încă un amănunt – înainte de*

acea seară, nu l-ați mai văzut niciodată pe domnul Bradford încălțat cu pantofi negri, marca Nike?

De ținut minte: să cumpăr mâine neapărat o pereche de pantofi negri, marca Nike. Şi să iau chiar acum aparatul ăla de fotografiat de la fereastră. Aproape că se vede de pe stradă.

M-am dus la uşa din spate, care dădea la subsol, am descuiat, am luat punga de plastic şi am intrat. Am lăsat sacul lângă echipamentul meu de gimnastică, am alergat pe scări, am înşfăcat repede aparatul şi trepiedul din camera întunecată, întorcându-mă cu ele la subsol. Am deschis aparatul, am scos filmul voalând toate cele treizeci şi şase de poziții. O dată distrusă şi acea probă (pe care am pus-o în pungă, lângă toate celelalte), am luat telefonul şi am sunat la Darien. A răspuns Phil.

— Dă-mi-o la telefon, i-am ordonat.

— Ben, ți-am spus…

— Dă-mi-o dracului odată la telefon.

— Tu aşa vorbeşti şi cu toți clienții tăi?

— Nu cu toți, ci doar cu aceia idioți. Hai, lasă trăncăneala şi dă-mi-o…

El a închis, trântind aşa de tare receptorul în furcă, încât a trebuit să depărtez receptorul de ureche. Când am format iar numărul, a intrat robotul. Aşa că am lăsat un mesaj.

— Beth, eu sunt. Sunt supărat. Foarte supărat. Şi, părerea mea este că, înainte să te duci la prietena lui Wendy, avocata, pentru divorț, ar fi mai bine să stăm de vorbă, ca măcar să încercăm…

Beth a intervenit brusc:

— Noi doi nu mai avem ce vorbi.

— Ba avem multe de discutat…

— Nu, eu am vorbit destul. Şi n-am ce să-ți mai spun, decât că m-am hotărât să rămân aici câteva zile, împreună cu copiii. Am sunat-o şi pe Fiona şi i-am spus că e liberă toată săptămâna următoare. Şi aş vrea ca până sâmbătă să te muți pentru că atunci ne vom

întoarce.

— Aminteşte-ți, te rog, că această casă nu este numai a ta…

— Ben, există numai două modalități pentru a rezolva situația noastră: una decentă, iar cealaltă este împănată de şicane reciproce.

Am rămas perplex, cu receptorul în mână.

— Dar copiii sunt şi ai mei, am îndrăznit eu, într-un final.

— Şi nu te voi opri să-i vezi, oricând pofteşti. Aşa că, dacă vrei să treci pe-aici ca să-i vezi, poți s-o faci. Dar să nu mai suni acum. Că nu-ți mai răspundem.

Şi mi-a închis telefonul.

Am aşezat receptorul la loc în furcă şi mi-am pus mâinile pe cap. Am rămas aşa, chircit, circa o oră, rememorând de mii de ori clipa nefastă în care am pus mâna pe sticla aia nenorocită.

Haide. Termină odată. Ia furtunul din grădină, mai ia şi o bandă adezivă, o sticlă de whisky irlandez şi un pumn de tranchilizante. Pe urmă, du-te cu maşina într-un loc pustiu, bagă furtunul în țeava de eşapament, prinde-l bine cu bandă adezivă, trece-l prin geam, închide geamul cât poți de bine, ia douăzeci de pastile de valium, cu o duşcă bună de whisky, dă drumul la motor şi termină definitiv cu tot bâlciul. Vei leşina, nu vei mai simți nimic. Fii bărbat, înfruntă realitatea: nu vei putea niciodată să scapi de remuşcări. Nu vei fi în stare să trăieşti purtând povara vinovăției. În fiecare zi, când te vei trezi dimineața, vei fi paralizat de frică: *Poate că astăzi vor afla… poate că astăzi vor veni după mine… poate că astăzi e ultima zi… poate că nu-mi voi mai vedea niciodată băieții.*

Şi, chiar dacă o vreme nu vei fi descoperit, agonia unei arestări iminente va deveni, în timp, de nesuportat. Vei pierde totul. Termină acum cu agonia. Curat. În linişte. Taie răul de la rădăcină.

Am încercat să mă ridic în picioare, dar am căzut la loc pe canapea şi am început să plâng fără să mă mai pot

controla. Pentru copiii mei. Şi pentru mine. Nu eram vinovat numai pentru crimă, ci şi pentru ura față de mine însumi. Era un sentiment care mă făcea să disprețuiesc toată viața pe care mi-o construisem. Iar acum, în ultima oră de existență, trebuia să constat cea mai crudă ironie – acum doream cu disperare să păstrez ceea ce cândva dorisem să las în urmă. Dacă aş fi crezut într-o ființă supremă – cel ce le face şi le desface pe toate, din cer –, m-aş fi aruncat chiar atunci în genunchi şi l-aş fi implorat: Dă-mi înapoi tot ce mă sufoca înainte. Dă-mi înapoi naveta înnebunitoare, orele îngrozitoare pierdute cu hârțoage şi codicile, prosternându-mă pe altarul firmei. Dă-mi înapoi viața aceea plicticoasă de familie, problemele conjugale, nopțile nedormite. Dă-mi înapoi copiii. Şi n-o să mai sper niciodată la altceva. N-o să-mi mai blestem soarta niciodată. Mai dă-mi o şansă.

M-am ridicat şi am început să umblu, năuc, prin casă. Am luat o sticlă de whisky, după care m-am năpustit spre etaj. În baie am găsit o cutiuță de valium. Am înghițit vreo zece pastile cu whisky, desigur. Dar supradoza de băutură mi-a ars stomacul. Şi, brusc, mi-a venit să vărs. Am dat afară tot conținutul stomacului. Peste faianța din baie, gresie, chiuvetă, peste toaletă.

Nu-mi amintesc ce s-a mai întâmplat după ce am vomat. Când mi-am revenit, duhoarea de whisky mi-a provocat din nou greață. Deşi îmbrăcat complet, am reuşit să ajung la duş, am dat drumul la apa rece şi mi-am băgat fața sub jet, cu gura larg deschisă.

Mi-am dat jos hainele şi le-am lăsat acolo. Fără să mă mai şterg, am mers direct în pat.

Pe urmă, brusc, era luni dimineață. Şi telefonul suna. Am răspuns cu un mormăit.

— Domnule Bradford, dumneavoastră sunteți?

La naiba! Era Estelle. Ochii mei încercau să desluşească cifrele ceasului de lângă pat. 10:47. La dracu'!

— Domnule Bradford, ăăă... Vocea îi era plină de

îngrijorare.

— Mi-e rău. Mi-e rău.

— Aşa mi se pare şi mie, domnule Bradford. Soția e cu dumneavoastră?

— E la sora ei, cu copiii.

— Atunci să trimit doctorul…

M-am trezit brusc.

— Niciun doctor, auzi?

— Domnule Bradford, mi se pare că sunteți grav bolnav.

— M-am intoxicat. O conservă de supă, de proastă calitate.

— Să nu fie botulism. Sau hepatită. Eu sun la doctorul firmei…

— Estelle, ce-a fost mai greu a trecut. Acum n-am nevoie decât să zac o zi.

— Domnule Bradford, niciodată nu strică să fii precaut.

— Mă fac eu bine. Anulează-mi toate întâlnirile. Anunță-l pe Jack. Şi sun eu mai târziu, când o să mă simt mai…

— Nu, o să sun eu, domnule Bradford. Şi dacă vreți s-o anunț şi pe soția dumneavoastră…

Sub nicio formă. Beth trebuia să stea cât mai mult la Darien.

— Am eu grijă de asta, Estelle.

— Sau cel puțin, să-l sun pe doctorul dumneavoastră…

— Acum nu vreau decât să dorm. Vorbim mai târziu.

Am închis telefonul şi am stat timp de o oră uitându-mă în tavan. N-aveam chef să mai cobor din pat. Niciodată.

Încercam din răsputeri să consider scena din subsol doar un coşmar al unui psihopat. Iar când izul dinspre baie mi-a izbit din nou nările, mi-am blestemat încă o dată bila prea delicată. Dacă aş fi stat mai bine cu stomacul, până acum aş fi fost, bine-mersi, mort.

Mirosul acela îngrozitor m-a sculat până la urmă din

pat. Mi-a luat o oră ca să curăț toată mizeria. Când am terminat, maşina de spălat îndepărtase orice miros şi de pe hainele lui Gary. Le-am băgat în uscător şi m-am întors în pat, ascunzându-mi capul sub pătură.

Am rămas aşa ore în şir. Mintal, eram paralizat. Dar şi sufleteşte, şi fizic. Nu ştiam ce să fac.

La patru, a sunat iar telefonul. Era Estelle. Am asigurat-o că mă simțeam mult mai bine. După ce am închis, am mers până la fereastră şi m-am uitat printre lamele jaluzelelor la casa lui Gary. Dacă el e mort, atunci şi eu sunt mort. Mâine o să merg la doctor, o să-i spun că sunt în pragul unei crize de nervi şi o să plec de-acolo cu o cutiuță plină de valium, ca să fac treaba bine, de data asta. Cu apă, nu cu whisky.

M-am băgat din nou sub pătură. Am început iar să plâng şi să dau cu pumnul în noptieră. Ca prin farmec, televizorul a prins viață (lovisem telecomanda) şi m-a scos din momentul de criză. Pe ecran, se mişca fără oprire un pastor dezaxat, înveşmântat într-un costum din material sintetic, ținând o predică în fața unui public isterizat, alcătuit din creştini extaziați aflați într-o biserică imensă, confecționată din prefabricate.

„Şi astfel, răsuna tunător glasul reverendului, Iisus i-a spus lui Nicodim: «Ai venit noaptea, dar eu o să aprind lampa. Doar dacă renaşte, un om poate vedea Tărâmul Dumnezeirii.» Şi credeți că spusele lui Iisus înseamnă că, dacă nu eşti născut a doua oară, nu vei putea vedea niciodată Tărâmul Dumnezeirii? Iată sensul adevărat: deşi mama ta te-a adus pe lume, dacă tu nu renaşti, acceptându-l pe Iisus, ca pe Domnul şi Mântuitorul tău, în inimă tot pe Satana îl ai. Fără Dumnezeu, te îndrepți spre iad. Dar când renaşti, parcă ai avea o a doua şansă. Sângele mielului îți spală păcatele. Mergi curat, vorbeşti curat, eşti curat. De parcă te-ai fi rupt complet de fosta viață şi ai fi revenit cu alte şanse. O dată renăscut, eşti un alt om…”

Am reacționat imediat. Lacrimile mi-au secat. Ochii

umeziți mi s-au limpezit. Pentru prima dată după ce am pus mâna pe acea sticlă, m-am liniştit. *Ne naştem, dar numai dacă renaştem putem începe o viață nouă.* Ce precept simplu şi liniştitor. Preceptul acela biblic, atât de omenesc, m-a răscolit. Şi am început să mă gândesc:

Da, eu trebuie să mor. Pentru că nu există alternativă. Dar după ce mor, de ce n-aş începe o altă viață? De ce n-aş avea o a doua şansă? De ce n-aş învia?

Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât mai simplu mi se părea totul: nu ai nevoie de Iisus pentru a reînvia. Trebuie doar să gândeşti foarte bine ce faci, pas cu pas.

3

Meditează cu meticulozitate, îmi tot ziceam în sinea mea. Să cântăreşti şi să calculezi bine fiecare mişcare pe care-o faci, gândindu-te tot timpul că până şi cea mai mică greşeală te poate băga într-o situaţie fără ieşire. Să-ţi analizezi bine fiecare acţiune. Şi, mai ales, nu risca nimic.

Aşa încât, nu m-am întors acasă la Gary decât luni noaptea. Cum nu doream să duc acolo nicio fibră din hainele mele, pentru că era posibil să fie descoperită, m-am îmbrăcat tot în costumul lui negru, proaspăt spălat, şi am luat pantofii Nike. Înainte de a pleca, am încuiat punga de plastic plină cu probe în camera mea obscură, am luat o lanternă mică şi nişte mănuşi chirurgicale (pe care le cumpăr în vrac, pentru că folosesc când umblu cu produsele fotografice). În momentul în care m-am strecurat pe uşa din spate a casei mele, era trecut de miezul nopţii, iar pe Constitution Crescent nu mai era nici ţipenie de om, nici urmă de viaţă. Din cauza navetiştilor ce plecau în zori, ca şi a orei la care începeau copiii şcoala, nimeni nu se mai culca mai târziu de unsprezece. Cu toate acestea, nedorind să mă întâlnesc din nou cu Chuck Bailey sau cu oricine altcineva care ar fi venit acasă la acea oră, după vreun weekend prelungit, iar m-am dovedit foarte prevăzător, deoarece am mers prin întuneric şi m-am asigurat, mai întâi, că drumul era liber.

O dată intrat în casă, am folosit micuţa lanternă ca să pot ajunge în subsol. După ce am coborât treptele, am aprins tuburile fluorescente şi m-am uitat bine pe linoleum. Nu se vedeau niciun fel de urme de sânge. Pe urmă a venit clipa când a trebuit să mă uit puţin în congelator. Faţa lui Gary căpătase o tentă albăstruie, iar când am încercat să-i închid ochii, pleoapele îi erau aşa de îngheţate, încât mi-a luat ceva timp până să izbutesc.

Nu a fost o experiență plăcută, dar cel puțin eram sigur că lada frigorifică funcționa bine.

Cu lanterna în mână, am urcat, intrând într-un dormitor de la etajul doi, pe care Gary îl folosea drept cabinet de lucru. Jaluzelele erau trase. Am aprins o lampă de birou şi m-am trezit într-o dezordine totală. Vrafuri de chitanțe şi de scrisori, corespondență inutilă nedeschisă, ziare vechi, un haos general. Peste tot erau numai chiloți şi ciorapi murdari, iar podeaua era plină de hârtii. Biroul şi computerul său, IBM, erau pline de praf. Conturile, Amex şi Mastercard, erau cu mult întârziate. De la Compania de telefoane i se trimisese un ultim avertisment pentru o datorie de 484,70 de dolari, iar cei de la Barney's n-aveau de gând să-i onoreze comanda, până nu plătea datoria de 621,90 de dolari. M-am uitat pe bilanțul lui de la Chemical Bank şi am observat că avea numai 620 de dolari în cont. Verificând depunerile anterioare, am remarcat că urma să primească renta viageră trimestrială de 6900 de dolari peste numai cinci zile, adică pe 1 noiembrie. Gary făcea parte dintre acei ciudați care nu-şi plăteau niciodată datoriile la timp şi probabil că îi plăcea mult să enerveze funcționarii de la serviciile de credit. Dar, pe când răsfoiam şi alte somații de la creditori, am descoperit şi faptul că îi era cam greu să-şi mențină nivelul de trai cu numai 2300 de dolari pe lună. Nimic din ce-am găsit nu mi-a trezit bănuiala că ar fi avut şi alt venit, în afară de amărâta aceea de rentă viageră.

În vraful de corespondență, era şi o scrisoare recentă, de la un editor foto de la revista *Vanity Fair:*

> Dragă domnule Summers,
> Îți mulțumim pentru materialele trimise recent. *Vanity Fair* nu primeşte materiale fotografice nesolicitate, pentru a fi publicate, aşa încât îți trimitem înapoi, prin prezenta, lucrările dumitale.
> Cu stimă…

Era o scrisoare tip. Nu era nici măcar semnată de editor. Scotocind prin celelalte plicuri, am mai găsit şi alte refuzuri, de la *Național Geographic, Condé Nast Traveller, GQ,* până şi de la *Interview.* Avusesem dreptate când socotisem că pălăvrăgeala lui Gary, cum că i-ar fi cunoscut pe Avedon şi pe Leibovitz, nu era decât o minciună sfruntată. Şi totuşi, după ce am citit acele misive de refuz, nu m-am simțit deloc satisfăcut. Ba chiar oarecum trist, imaginându-mi-l pe Gary stând în birou şi încercând să-şi revină după un alt refuz, după un nou eşec profesional. Brusc, aroganța pe care o afişa, deşi demnă de milă, mi s-a părut de înțeles. Nu era de fapt o bravadă plină de infatuare, ci numai o formă de apărare – felul în care lupta împotriva respingerii şi a dezamăgirii, pentru a trece peste neîncrederea în propriile puteri.

Am pornit computerul şi am intrat în fişierele lui. Am găsit un director numit PROFCOR. L-am deschis. În el erau vreo treizeci de scrisori pe teme profesionale. El îşi oferea serviciile acelor reviste cu pagini lucioase şi marilor companii de publicitate din New York. Mai erau şi scrisori prin care cerea de lucru la zece agenții de vârf în domeniul fotografic, din metropolă. În una dintre ele, datată 12 septembrie a.c., scria:

Dl. Morgan
Grey Grey-Murcham Associates
Strada 16 nr. 54
NY NY 10011

Stimate domnule Grey

Îți mulțumesc pentru scrisoarea dumitale din 5 septembrie şi pentru că-mi apreciezi lucrările. Totuşi, am fost profund dezamăgit de faptul că nu doreşti să-ți devin client, mai ales că este a treia oară când îți solicit să mă reprezinți (pare un eveniment anual!).

Ştiu că ai mulți clienți acum. Dar mai ştiu şi că, dacă

m-ai lansa, aş deveni un fotograf foarte eficient. După cum ai remarcat din lucrările mele, eu pot face diverse lucruri şi mă adaptez uşor la cerinţele muncii publicitare şi de fotoreporter, nefiind cantonat într-un singur domeniu. Ştiu că pot concura cu cei mari, atunci când vine vorba de lucrări importante. Sunt convins că am calităţile necesare. Şi, dacă agenţia dumitale m-ar proteja – fiind, fără nicio îndoială, singura agenţie foto din New York pe care mi-aş dori-o ca reprezentantă – ştiu că aş putea ajunge vestit.

Te rog să te mai gândeşti. Eu nu voi fi decât încă un alt client al dumitale, dar dumneata nu vei regreta decizia aceasta.

Salutări…

Aceeaşi îngâmfare, acelaşi tupeu, acelaşi curaj. Am deschis repede următorul fişier, ca să aflu dacă forma aceasta de prezentare a avut sorţi de izbândă. Scrisoarea era din 4 octombrie:

Dl. Morgan Grey
Grey-Murcham Associates
Strada 16 nr. 54
NY NY 10011

Dragă domnule Grey,

Îţi mulţumesc pentru scrisoarea dumitale din 29 septembrie, şi, desigur, pentru că ai citit-o imediat după ce te-ai întors din Antibe (apropo, sper să fi avut o vacanţă plăcută).

Da, sigur că înţeleg problemele pe care le are agenţia dumitale cu atâţia clienţi, şi accept că, până şi pentru cei consacraţi, recesiunea e dură.

Dar mai ştiu un lucru: că mă vei prelua într-o bună zi. Şi când vei face acest lucru, vei afla că sunt o investiţie bună.

Voi reveni după încă şase luni. Şi după alte şase

luni, dacă va fi nevoie. Nu te rog decât să faci o încercare.

Salutări...

Infatuarea asta avea ceva sinistru. Omul acesta nu ştia ce e aia ruşine. Gary se dădea un realizat, mereu în pragul unui mare succes. În particular, probabil că era disperat că trăia, creându-şi o astfel de imagine încrezătoare. Şi se întreba în gândul lui: Sunt doar un biet ratat?

Eu mi-am bătut mereu joc de pretențiile lui, de postura lui de mare fotograf. Poate pentru că îi invidiam, în secret, perseverența; spre deosebire de mine, el nu a cedat. Şi îl admiram pentru că nu a încetat să încerce; era mereu plin de speranță.

Am parcurs rapid şi restul fişierelor din director. Ultima scrisoare, datată cu şase zile în urmă, era trimisă lui Jules Rossen, editorul foto al unei noi reviste de călătorii numită *Destinations.*

Dragă Jules,

Îmi pare bine că ne-am văzut săptămâna trecută. Sunt bucuros că îți plac lucrările mele şi sper să mă angajezi. Îmi surâde să fiu fotojurnalist pe coasta Californiei, mai ales că aşa voi avea ocazia să redau contrastele dintre lumea întâi şi lumea a treia, şi mizeria oraşelor de frontieră. Onorariul pe care mi l-ai oferit tu – 1000 de dolari, plus cheltuielile – este mult mai mic decât cota la care sunt eu plătit. Dar înțeleg că, fiind la început, revista *Destinations* nu are posibilități ca să plătească onorariile obişnuite ale celorlalte reviste, consacrate deja. Şi – pentru că am fost impresionat neplăcut de numărul pe care mi l-ai prezentat, dar şi pentru că mi-ar face plăcere să intru în echipa ta foto – accept oferta.

Momentan, am ceva timp liber şi aş putea să vin acolo, când îmi spui tu.

Aştept cu nerăbdare să lucrez pentru *Destinations,* iar acum sper să primesc de la tine un semn de viață ca să „trec frontiera".

Toate cele bune,

Momentan am ceva timp liber... Onorariul pe care mi l-ai oferit tu este mult mai mic decât cota la care sunt eu plătit. De către cine? De Gaze*ta de Cumpărături din New Croydon?* Eram aproape sigur că acest Jules Rossen era destul de şmecher ca să-şi dea seama că niciun fotograf realizat nu ar accepta un post la 3000 de kilometri distanță de casă, pentru mizerabila sumă de 1000 de dolari. Sub aroganță se ascunde adeseori disperarea.

Am căutat răspunsul la această scrisoare. Nimic. Aşa că am închis directorul acela şi am deschis unul denumit, criptic, B. Acolo erau nouă fişiere. Le-am citit pe rând, pe toate.

5.9.94
B:
E bine miercuri la zece. O să iau nişte energizante în aşteptarea ta.
Pa,
G.

15.9.94
B:
Mi se vindecă zgârieturile de pe spate... dar altfel, mi-am revenit cu greu. Eşti nebună. Nu pot luni pentru că am o întâlnire în New York. Ce zici de marți la prânz? Aştept să-mi telefonezi.
G.

21.9.94
B:
O să las un bilețel în căsuța mea poştală. Încep să cred că trăiesc ca într-un roman de Le Carré. E bine mâine

la două.
G.

25.9.94
B:
Plec la Boston cu treabă. N-ai grijă – nu te sun (deşi eu cred că ai devenit cam paranoică în legătură cu telefoanele mele. El nu-i acasă în timpul zilei, iar dacă răspunde menajera, pot să spun că sunt instalatorul). Mai vorbim când mă întorc. Da, mi-e dor de tine.
G.

3.10.94
B:
M-am întors. Mâine la orice oră vrei.
G.

5.10.94
B:
M-am gândit bine la ceea ce mi-ai spus ieri. Nu-ți mai face atâtea griji degeaba – este prea ocupat, ca să bănuiască ceva. Şi când o să vrei să-l părăseşti, o s-o lăsăm mai moale, o vreme. Te-ai mai liniştit puțin? Luni dimineața acasă, dacă vrei să te distrezi.
G.

10.10.94
B:
Am primit mesajul tău. Parcă dădeai o audiție pentru Oprah. Nu înțeleg de ce trebuie să transformi mica noastră legătură simpatică într-o melodramă. Dar e treaba ta, tu te simți vinovată. Aşa că… *hasta la vista.* Poate ne mai vedem cu copiii cândva.
G.
P.S. Nu e urgent, dar să laşi cheile de la uşa din spate sub preş, când poți.

17.10.94
B:
Auzi, chiar că mă uimeşti. Da, sunt acasă azi, dacă vrei să treci pe-aici. La patru după-amiază?
G.

25.10.94
B:
Veşti extraordinare. Am făcut rost de un post la Baja California. S-ar putea să plec în vest destul de repede. Dar sunt acasă mâine după-amiază, dacă îți doreşti o hârjoneală. Da, am fost invitat la familia Hartley sâmbătă. Dacă te incomodez cumva, pentru că e şi soțiorul tău, pot să nu vin. Dar mai vorbim vineri.
G.

*

Când am terminat de citit şi ultimul fişier, stomacul meu se transformase într-un adevărat furnal. I-am răsfoit agenda şi am aflat că, în afară de întâlnirile menționate în scrisorile lui, mai erau cel puțin şase, în diverse zile, toate trecute cu litera B. Acele notări erau făcute când se întâlneau, în timp ce restul întâlnirilor erau aranjate prin clasica metodă a lăsării unui bilet în căsuța poştală. Fără îndoială că Beth cea ordonată şi grijulie venise cu ideea ca Gary să-şi lase scrisorelele de amor în cutia poştală din fața peluzei noastre. Trebuia să-i admir ingeniozitatea.

Mă îngrijora faptul că Beth ar mai fi putut avea cheile de la intrarea din spate a casei lui Gary, mai ales că ar fi trebuit să se întâlnească miercurea viitoare, la ora zece. Probabil că aranjaseră această întâlnire duminică seara. Iar miercuri, Beth ar fi găsit altă scuză ca să-i lase pe copii cu Lucy la Darien şi să apară aici pentru câteva ore. Desigur, asta numai dacă nu cumva şi Lucy ştia despre legătura extraconjugală a lui Beth. Nu, nu era stilul lui

Beth. Ea era extrem de secretoasă. Şi-mi era clar din însemnările lui Gary că, în ciuda faptului că nu era sigură că vrea să pună punct căsniciei noastre, îi era greu şi să renunțe la el.

Ea pe mine mă iubeşte. Iar pe tine te urăşte. Nu l-am crezut atunci, dar acum, după ce citisem documentele B, aveam dovada că Gary spusese adevărul. Iar dacă era aşa de înnebunită după el, atunci avea să fie foarte intrigată dacă nu-l găsea miercuri acasă, aşteptând-o. Iar dacă se hotăra să intre prin spate şi ar fi răscolit puțin pe-acolo…

Toată lumea trebuie să creadă că Gary a fost nevoit să plece din oraş. Fii atent: e necesar ca Gary să fie nevoit să părăsească oraşul şi să rămână permanent departe de casă. Trebuia să găsească un bilet în cutia poştală miercuri dis-de-dimineață. Şi până săptămâna viitoare – când ea avea să se întoarcă cu copiii de la Darien – eu trebuia să mor.

Începeam ultima săptămână a vieții mele.

4

În timpul primului meu an la firma Lawrence, Cameron şi Thomas, a avut loc un mic scandal, atunci când unul din proaspeții asociați de la un departament a fost prins că a falsificat semnătura unui partener şef, care era în vacanță, pe un contract extrem de urgent.

„Prostu', a zis Jack Mayle, după ce imprudentul tânăr a fost dat afară. Ar fi trebuit să ştie că dacă vrei să falsifici o semnătură, o faci cu susul în jos. E cea mai veche şmecherie."

Bun sfat, Jack. Am scos cartea de credit Amex, a lui Gary, din portofelul său, am întors-o pe partea cu semnătura, am sucit-o cu susul în jos, am luat un carnețel galben de notițe, un pix şi am început să fac exerciții ca să-i falsific semnătura.

Era uşor de reprodus. Un G mare, un Y încolăcit, cu o liniuță între cele două litere. El îşi semna numele de familie cu un S pompos, urmat de un şir de consoane şi vocale rotunde, terminând cu un alt S şerpuitor. După vreo zece încercări, reuşisem să-i imit bine semnătura. Am revenit apoi la computer, am deschis un director numit MONEYBIZ şi am aflat tot ce doream despre aranjamentele sale bancare şi despre actuala lui colaborare cu Concord, Freeman, Burke şi Bruce – firma juridică care-i administra renta. Din fericire, nu coresponda intens cu avocații săi – cu excepția câtorva scrisori în care cerea bani, întrebându-i dacă nu putea să apeleze cumva şi la dobândă (mai erau două misive cu lamentări ulterioare, după ce insistentele lui solicitări îi fuseseră, cum era normal, respinse).

M-am întors către un dulap cu dosare, cam degradat, de lângă masa lui de lucru, confruntându-mă cu o şi mai mare dezordine. După ce am căutat bine, am descoperit, în acel maldăr de hârtii, un dosar gros, murdar, din piele, cu certificatul lui de naştere, cu actele casei, cu ultimul

testament al părinților lui şi cu toate actele importante legate de renta lui viageră. Şi am aflat ceva îmbucurător. Casa lui era în totalitate achitată, iar Gary era unicul ei proprietar. Tot el era şi unicul beneficiar al rentei, având un venit anual de 27.600 de dolari, plătibil trimestrial, în contul lui de la Chemical Bank. Nu exista niciun codicil sofisticat şi niciun fel de condiții încurcate (cu excepția faptului că el nu se putea atinge de dobândă). Testamentul lui Gary era, din fericire, unul necomplicat. Nu fusese niciodată căsătorit, nu avea moştenitori sau frați. În eventualitatea morții sale, prin urmare, întreaga proprietate şi toate bunurile reveneau colegiului Bard – unde învățase el – fiind stipulat că... nu-mi venea să cred... trebuia creată o catedră de arta fotografiei, în numele său.

Mi-a venit să râd. Tipul era extrem de orgolios. Şi nu m-a mirat faptul că Gary era un absolvent al colegiului Bard, dat fiind că acesta forma „artişti" infatuați, care, de obicei, absolveau cu nota maximă în Desăvârşita Aroganță. Profesorul de artă fotografică Gary Summers! Colegiul ar fi trebuit să aştepte mult şi bine până să se înființeze o asemenea catedră. Foarte mult!

În următoarele ore, am încercat să pun în ordine actele lui Gary, împărțind hârțoagele în două stive mari – declarațiile bancare şi asigurările pe casă şi pe maşină, iar separat, facturile care aşteptau să fie achitate. Până la cinci dimineața, făcusem oarece ordine în biroul lui, dar nu puteam risca să mai stau ca să termin treaba, pentru că cei de pe Constitution Crescent se trezeau devreme şi, în scurt timp, şi-ar fi început alergarea matinală. Astfel că am luat carnețelul pe care făcusem exerciții cu semnătura lui şi am stins toate luminile. Apoi am deschis uşor uşa de la intrarea principală, am închis-o fără zgomot după mine, am încuiat-o de două ori şi am plecat pe strada întunecată.

O dată ajuns acasă la mine, am aruncat carnețelul şi mănuşile chirurgicale alături de celelalte probe, în punga

de plastic. M-am dezbrăcat de costumul de sport al lui Gary şi m-am descălțat de pantofii Nike, le-am ascuns într-un dulap de sub chiuveta din camera obscură, pe urmă am făcut un duş, m-am bărbierit şi m-am îmbrăcat pentru serviciu. În timp ce îmi tăceam nodul de la cravată, m-am uitat în oglindă, dar nu mi-a plăcut deloc ceea ce vedeam. Eram la fel alb ca Maaloxul, iar sub ochii duşi în fundul capului aveam cearcăne vinete. Epuizarea, frica, teroarea m-au lovit ca un efect de domino. Am închis ochii pentru că simțeam că amețesc.

Am deschis robinetele şi mi-am băgat capul sub un jet de apă rece. Auzeam două voci în mintea mea. Prima urla: *Nu reuşesc să fac asta, nu pot...* Iar a doua răspundea calmă: *Trebuie s-o faci. N-ai încotro.* Ştiam că n-aveam de ales, eram obligat să ascult de sfatul celei de-a doua.

M-am şters pe față, am deschis dulăpiorul cu medicamente şi am luat trei tablete de Dextrină cu o înghițitură mare de Maalox. În douăzeci de minute o să-şi facă efectul, dându-mi energia necesară pentru a compensa lipsa de somn. Am băgat restul tabletelor în buzunar. Aveam nevoie de foarte mult ajutor farmaceutic, ca să rezist întreaga zi.

Mi-am luat altă cămaşă şi o cravată nouă, am mers la spălătorie cu ceva rufe murdare şi, după ce am pus în funcțiune maşina de spălat, am aruncat sacul cu probe în micuțul portbagaj al Miatei. Marți dimineața mergeam întotdeauna, înainte de a pleca spre serviciu, la fabrica de reciclare a deşeurilor, aşa că am îndesat pe locul din dreapta şi trei pungi burduşite cu sticle goale, cutii de conserve din aluminiu şi ziare.

New Croydon era un oraş elitist şi ecologist, astfel încât nu putea să accepte vreo groapă de gunoi în zonă. Aici te mutai ca să scapi de gunoaie, dar plăteai bani buni ca să te izolezi de toate reziduurile, cu sau fără viață, ale existenței americane. Aşa că nu se putea accepta ca cetățenii săi să strângă pe undeva un munte de gunoaie,

care să altereze peisajul. Mai ales că exista, la doar zece kilometri, acea minimetropolă mizeră, numită Stamford.

Groapa de gunoi din Stamford se afla într-un colț izolat al oraşului, o mahala dominată de case în paragină, de graffiti şi de ceva afaceri murdare ale diverselor bande. Soarele tocmai urca pe cer atunci când am ajuns acolo. M-am mai liniştit când am văzut alte cinci maşini care aşteptau, în fața mea, deschiderea porții la ora şase şi jumătate, pentru că n-aş fi vrut să fiu primul client al zilei. A trebuit să aştept doar cinci minute până ce un angajat gras a ridicat bariera şi ne-a făcut semn să intrăm. După ce am aruncat pungile cu deşeuri în tomberoanele corespunzătoare, am mers cu maşina în zona destinată gunoiului menajer.

— Aveți ceva inflamabil sau care poate exploda în punga aceea? a întrebat plictisit omul ce lucra acolo.

Eu am scuturat din cap, fiind puțin neliniştit, pentru că uneori ei chiar se uitau în pungi, ca să fie siguri că nu arunci tuburi de spray sau altceva, prezentând pericol de explozie.

Probabil că era mult prea devreme ca să înceapă să verifice pungile, aşa încât doar le-a luat. Când plecam, am întors capul şi am văzut cum un motostivuitor ridică tomberonul şi-l varsă într-un camion. În câteva minute, toate acele probe incriminatorii vor fi sub tone de gunoaie, fiind îndepărtate definitiv în acel colț neplăcut din New Jersey, unde îşi îngropa acum gunoaiele statul Connecticut.

Am ajuns înapoi la New Croydon într-un sfert de oră, am parcat maşina la gară şi am prins trenul de 7:02. Pe drum, m-am ascuns îndărătul unui *The New York Times.* Din când în când cercetam dacă mă priveşte cineva prea insistent. Cu siguranță că se vedea, era imposibil de ascuns. Cineva trebuia să observe, să cheme conductorul şi să-i şoptească ceva la ureche. Pe urmă conductorul s-ar fi uitat la mine speriat şi ar fi plecat grăbit pe coridor. Iar când trenul ar fi oprit în Grand Central, acolo m-ar fi

aşteptat poliţaii.

Dar nimeni nu mi-a dat nici cea mai mică atenţie. Pentru ei eram doar un simplu angajat. Şi, pentru prima dată în viaţa mea, eram recunoscător acelei stări de anonimat perfect.

Estelle s-a mirat că mă vede la birou, la opt şi jumătate.

— M-aţi speriat ieri, domnule Bradford, mi-a spus ea.

— Mă fac eu bine.

— Sunteţi încă tras la faţă, a zis ea, uitându-se la faţa mea cenuşie. N-ar fi trebuit să veniţi aşa devreme.

— Şi tu ai venit devreme.

— Domnul Lawrence a fixat o întâlnire cu toţi partenerii…

Alertă maximă.

— La ce oră? am întrebat-o.

— După-amiază. Pentru asta am venit acum. M-am gândit că ar fi bine să termin actele de care aţi avea nevoie…

— O întâlnire cu partenerii! Dumnezeule, Estelle!

— E de-abia la ora trei. Şi vă pregătesc eu tot…

— De ce nu mi s-a spus?

— Aţi fost bolnav, domnule Bradford.

— M-ai sunat ieri. Ar fi trebuit să-mi comunici:

Estelle părea uimită de tonul meu supărat.

— Secretara domnului Lawrence mi-a anunţat şedinţa de-abia la ora cinci şi jumătate, iar eu n-am vrut să vă mai deranjez.

— Să ştii că ar fi trebuit.

— Dar m-am gândit că…

— Te-ai gândit prost. O întâlnire cu partenerii! Ştii că trebuie să mă pregătesc pentru aşa ceva, Estelle. Ştii că trebuie să raportez ce am făcut în ultimele trei luni. Şi mai ştii că nu era cazul să mi-o spui în ultima clipă, marţi dimineaţa. Pentru că voi părea, în faţa tuturor, un idiot notoriu, mergând acolo nepregătit. Ce-o să le pot spune? „Scuzaţi-mă, băieţi, dar tâmpita mea secretară a

uitat să…”

M-am oprit la jumătatea tiradei. Estelle se holba la mine uluită. Mi-am pus coatele pe birou, am plecat capul şi mi-am apăsat tâmplele cu palmele.

— Scuză-mă, am şoptit. Crede-mă…

Ea a ieşit grăbită din birou, trântind uşa.

Am simțit un fior cumplit de groază pe şira spinării. Fereastra e chiar în spatele tău. Cinci paşi mici, o deschizi repede şi te arunci. Paisprezece etaje. Zece secunde de groază. Aproape instantaneu. Poate că mori chiar înainte să ajungi la pământ. Un infarct discret, care te va ucide înainte să…

S-a auzit o bătaie în uşă. Am ridicat capul dintre mâini, dându-mi seama că trecuseră zece minute de când plecase Estelle. În fața mea stătea Jack Mayle, cu o figură foarte îngrijorată. A închis uşa şi s-a apropiat de biroul meu. I-am făcut semn să plece.

— Te rog. Ştiu. N-am vrut să… Nu ştiu ce m-a… A fost urât… Îmi cer scuze. Îți promit. Îți promit…

— Ben, a întrebat Jack cu blândețe, punându-mi o mână ocrotitoare pe umăr, ce se întâmplă cu tine?

Am început să plâng în hohote. Tare de tot. Jack s-a aşezat într-un fotoliu şi a aşteptat, fără să spună nimic, până m-am potolit.

— Povesteşte-mi, m-a îndemnat el.

Cât de mult aş fi dorit să-i spun. Totul. Ca să mă descarc. Şi să-l implor să mă absolve. Dar ştiam că nu se poate, şi nici n-ar fi vrut, mai ales acum. După o zi şi jumătate. După ce-l congelasem pe Gary. Şi-i aranjasem toate actele frumos pe birou. O crimă pasională părea acum o crimă cu premeditare. Şi nu se putea ca Jack să tacă, dacă i-aş fi povestit tot. Cu toată aparența sa de avocat înțelegător, era un tip conştiincios în materie de bine şi de rău. Şi, indiferent din ce unghi ai privi lucrurile, a lua viața cuiva nu e deloc „bine”.

Aşa încât nu i-am spus decât:

— Beth vrea să divorțeze.

— La dracu', a şuierat el printre dinți. El o simpatiza pe Beth, îi plăceau copiii mei. Nu-i convenea ceea ce tocmai auzise. Avea destule pe cap. Şi când ți-a spus?

— Duminică seara.

— V-ați certat?

— Ceva de genul ăsta.

— Poate că e vorba de cuvinte spuse la mânie…

Am scuturat din cap.

— Într-un moment de nebunie, se pot spune multe lucruri, a zis el.

— De luni de zile nu mai merge. De ani.

— A apărut cineva? A treia persoană?

L-am privit strâmb.

— Nu. Nu e genul lui Beth…

— Mă gândeam eu.

Am schițat un zâmbet lugubru.

— Şi nici eu.

— Atunci?

— Nu ne mai înțelegem. Nu mai merg treburile între noi doi.

— Aşa se întâmplă în toate căsniciile. Ai răbdare, vă veți găsi din nou echilibrul.

— Ea nu mai vrea ce-a fost. Nu-i mai place.

— Atunci de ce a mai făcut doi copii cu tine?

— Pentru că…

— Da?

— Se mai întâmplă şi accidente.

— Toată viața e un accident nenorocit.

— Mie-mi spui?

— Îți iubeşti copiii, pe ea? Pentru că eu am dat din cap, mi-a spus: Atunci, rezolvă situația.

— Nu e chiar aşa de simplu. Nu vrea să mă asculte, să stăm de vorbă…

— Dar trebuie…

— Nu va discuta cu mine. După părerea ei, totul s-a terminat. A murit. Definitiv.

— Nu mai e nicio speranță…?

— Niciuna. Şi eu ştiu cum se comportă ea, Jack. Îi ia mult timp ca să ia o hotărâre. Dar când o face, e finală. Şi ireversibilă.

Jack a tăcut, plin de compasiune. Părea, brusc, bătrân şi bolnav.

— Îmi pare nespus de rău, a rostit el, într-un târziu.

— Estelle…

— E supărată.

— N-am vrut s-o…

— Ştiu.

— E urât ce-am făcut.

— Se întâmplă.

— Mă duc să-i cer scuze…

— Acum nu. Mai întâi lasă-mă pe mine s-o lămuresc. Şi, auzi, în legătură cu şedința de azi… Cred că o să mă duc doar eu.

— Mă descurc. Zău.

— Nu, Ben.

— N-a fost decât o ieşire, Jack.

— Ştiu. Şi te înțeleg. Dar acum eşti vulnerabil.

— Sigur că sunt. Nu e ceva omenesc…?

— Exact. Aşa că pentru ce să-ți mai amărăşti zilele şi cu o astfel de şedință? Ştii ce ar trebui să faci? Să-ți iei liber o săptămână. Opt zile, dacă vrei. Să te întorci miercurea viitoare. Să faci o pauză.

— Ce vrei să spui, Jack?

— Cred că ai nevoie să…

— Ce vrei să spui, Jack?

— Ben, arăți groaznic. Nu numai obosit. Parcă eşti o arătare. De luni de zile. Şi mi s-au pus multe întrebări…

— De către cine?

— Tu ce crezi? De Prescott Lawrence, de Scotty Thomas – toți partenerii din firmă…

— Dar eu mi-am văzut de treabă.

— Fără îndoială. Însă ei sunt îngrijorați, Ben. Ştii tu – felul în care arăți e totul pentru ei. Iar, în ultima vreme, tu n-ai putut să-ți mai ascunzi problemele. Deşi spun în

permanență că înțeleg – „suntem o familie aici, la firmă” – crede-mă, ei disprețuiesc starea asta. Oboseala, deprimarea, disperarea – nu există pentru ei, băiete. Pentru că ei nu ştiu cum să trateze astfel de cazuri. Şi nu au permis ca oameni în situația asta să le treacă pragul. Aici este o afacere. Firma înainte de orice. Şi într-o afacere, iluzia încrederii de sine este la fel de importantă ca şi competența profesională. Iar tu n-ai mai părut sigur pe tine cam de multă vreme, Ben. Şi ei sunt iritați.

Am întors capul, rotindu-mi scaunul spre fereastră. Cinci paşi mici. Atât. Unul, doi, trei, patru…

— Pentru Estelle nu-ți face griji, a continuat Jack. Îi trimiți nişte flori, un bilețel cu scuze şi eu fac tot posibilul s-o conving să nu spună nimic despre ce s-a întâmplat de dimineață, pentru că nu e cazul să se afle. Şi vorbesc şi cu Prescott Lawrence – o să-i explic problemele din familie, o să-i zic că durează de ceva vreme, că treaba asta te-a marcat, dar că am încredere că vei trece peste tot, treburi de genul ăsta. A fost la Yale cu tatăl tău şi cu Georgie Bush, nu? Probabil că o să mă creadă. Lui îi place de tine, Ben. Tuturor ne place de tine.

N-am zis nimic. Mă uitam la fereastră.

— Va trece totul. Ştii doar. Eu vreau să-ți fie bine. Timpul nu e de partea mea. Făcând un efort s-a ridicat în picioare. Acum du-te acasă.

— N-am la cine să merg acasă. Beth a luat copiii şi s-a dus la Darien, la sora ei. Ea vrea să plec de-acasă până revine, adică până duminică.

Jack s-a uitat în jos.

— Ce să mai zic?

— Nimic.

— Atunci du-te în oraş. Consumă ceva tare. Du-te la un cinematograf. Plimbă-te. Prefă-te că nu trebuie să munceşti ca să-ți câştigi existența. Limpezeşte-ți gândurile. A deschis uşa. Şi încă ceva, a adăugat el. E vorba de Mel Cooper. Regele avocaților, pentru cazuri de divorț, din New York. Nu arată, dar e dur. E prieten cu

mine. Îl sun eu.

— Mulțumesc.

— Mai vorbim, a zis şi a plecat.

Timpul nu e de partea mea. Nici de a mea. Am făcut cei cinci paşi până la fereastră. Am deschis-o cu o mişcare bruscă şi am fost lovit în față de o rafală de aer rece, de toamnă. Sprijinindu-mă de pervaz, m-am aplecat şi m-am uitat spre mulțimea de pe Wall Street. Chiar şi de la înălțimea etajului al nouăsprezecelea, zgomotul tot era asurzitor. Palmele mi s-au umezit. Mi-am ridicat mâinile uşor, gata de zbor. În gol. Dar exact în clipa în care era să sar pe fereastră, m-am tras înapoi şi am aterizat pe podeaua din birou.

Vântul bătea puternic, ajungând până la mine. Zgomotul neplăcut al străzii se auzea dedesubt. Mă uitasem pe fereastră şi am avut o ezitare. Mi-am dat seama că golul acela imens nu era o soluție pentru mine; că n-o să am niciodată curajul sinistru sau laşitatea nebunească fără de care nu se poate face acel plonjeu final. Eram legat de mine, legat de crimă.

Am închis repede fereastra şi m-am întors la masa de lucru. Am luat dintr-un sertar o coală de hârtie cu antetul firmei şi un pix, scriindu-i lui Estelle un bilețel prin care îi ceream scuze pentru ieşirea de mai devreme („Nu prea mă simt bine din cauză că Beth vrea să divorțeze. Asta nu explică spusele mele – dar, te rog, înțelege-mă, furia mea nu a fost îndreptată împotriva ta"). Am mai scris un rând în care îi spuneam că era cea mai bună secretară din lume şi altele de genul ăsta, şi i-am adus la cunoştință faptul că, ascultând sfatul lui Jack, îmi iau liber o săptămână, dar că o să sun, din când în când, pentru a afla dacă a apărut vreo lucrare urgentă. Am împăturit scrisoarea şi am băgat-o într-un plic pe care am scris *Estelle,* lăsându-l într-un loc vizibil, pe birou. Pe urmă, am sunat la Interflora şi am comandat un buchet de trandafiri de o sută de dolari care să-i fie trimis la birou, în după-amiaza aceea.

După ce m-am umilit suficient, am scos din sertarul de jos un dosar cu ultimul meu testament. Firesc, îl redactasem chiar eu – era un document aerisit, rece, prin care îi lăsam întreaga mea avere lui Beth şi copiilor. Avea să se descurce foarte bine după moartea mea. Asigurarea ipotecară îi va da dreptul la casă. Era o sumă de 250.000 de dolari în diverse acţiuni. Şi o altă sumă de 750.000 de dolari investiţi în firmă şi în poliţe personale de asigurare. Firma avea să-i plătească salariul pe un an întreg, drept compensaţie, şi prima mea anuală. Pe urmă mai era şi suma de 42.000 de dolari pe care o primeam anual din proprietatea tatălui meu. Însumând toate astea, ea se putea aştepta cam la un milion patru sute de mii – care, în mod corect administrat, prin renta stabilită de mine, i-ar fi adus un venit anual de aproape 100.000 de dolari. Nu era o sumă imensă, dar era îndeajuns ca să-i ofere ei şi băieţilor o viaţă confortabilă în New Croydon, iar casa era achitată în totalitate.

Mi-am verificat cu atenţie toate poliţele de asigurare. Acopereau orice posibilitate a morţii mele (cu excepţia morţii într-o zonă de război), aşa încât cei de la asigurări nu puteau să nu-i plătească.

Am încuiat toate documentele la loc în birou, am înghiţit încă o tabletă de Dextrină cu o gură de Maalox, mi-am luat haina şi servieta şi am aşteptat până când am auzit că Estelle iese din birou, după care am plecat.

Pe Broadway, am oprit un taxi şi i-am spus lituanianului care îl conducea să mă ducă la Universitatea Columbia – locul de reculegere din primele şase luni, după ce m-am întors de la Paris. Nu-mi aminteam când fusesem ultima oară acolo, în colţul acela îndepărtat din vestul oraşului. Când locuieşti într-o suburbie şi lucrezi pe Wall Street, mediul tău social nu se întinde până în cartierul intelectualilor, Morningside Heights. Şoferul îşi făcea meseria bine; probabil că era unul din cei cinci taximetrişti din New York care îşi dăduse osteneala să se uite pe o hartă a oraşului. În

schimb, năzuia să moară la volan, gonind nebuneşte, deabia ocolind celelalte maşini şi mormăind tot timpul pe limba lui. Însă mi-a luat doar douăzeci de minute ca să ajung la destinație, de pe Broadway, colț cu Strada 116 – deşi am mai avut nevoie de o altă doză de Maalox ca să-mi calmez stomacul, în clipa când picioarele mi-au atins pavajul, simțindu-mă în siguranță.

Am luat-o pe jos, am trecut de trei intersecții şi am intrat într-o librărie veche, foarte mare, unde mergeam des anii trecuți. Eram conştient de costumul şi de trenciul meu Burberry şi mă întrebam dacă nu cumva am să ies în evidență (sau o să par agent federal) printre toți acei studenți. Librăria era însă aşa de aglomerată de curioşi, fiind momentul prânzului, încât nimeni nu părea să mă studieze cu atenție, iar eu m-am dus repede în spatele magazinului, la rafturile marcate cu inscripția: *Alternativ Anarhist.*

Pe vremuri, mă distram uitându-mă prin acele cărți bizare, scrise de autori deloc celebri, dar de specialitate, scoase de edituri şi tipografii destul de ciudate. Erau chiar lucrări despre grupuri mai paranoice, din pătura anarhistă a societății americane – miliții ariene, troțkişti subversivi, indivizi care doreau să-şi instaureze propriile republici. Dar acum mă bucuram de experiența lor subversivă, şi, căutând câteva minute, am găsit exact ce aveam nevoie: *Cartea de bucate a anarhistului,* care conținea toate informațiile necesare pentru realizarea artizanală a materialelor explozive. Răsfoind capitolul „Explozibili şi Bombe", am găsit rețeta pe care o căutam şi pe care am copiat-o cu sârguință pe un carnețel, aruncând din când în când câte un ochi în jurul meu, ca să fiu sigur că nu mă vede nimeni consultând sinistra „carte de bucate". Pe urmă am pus-o la loc în raft şi am continuat căutarea, până am descoperit şi o ediție din *Anuarul Poştal din Statele Unite şi Canada* (după cele scrise pe coperta din spate conținea peste şapte sute de modalități de a trimite prin poştă şi de a retransmite în

toată lumea, fiind descrise serviciile şi modalităţile de utilizare). La capitolul „California, Zona Bay”, am găsit numărul de telefon al unei astfel de firme din Berkeley, l-am notat la fel de conştiincios în carneţel, am pus anuarul la loc, după care am părăsit librăria fără să mă grăbesc.

Următorul meu drum a fost la bancă, unde am scos 500 de dolari de la un automat şi am schimbat o bancnotă de 10 dolari în mărunţiş. Mergând pe Broadway şi pe Strada 110, am intrat într-o cabină telefonică, am format numărul din Berkeley şi am băgat în aparat fise în valoare de 5,25 pentru trei minute de convorbire, la solicitarea centralistei (m-aş fi putut folosi cardul ATT, dar nu doream să-mi fie înregistrat contul pentru această convorbire interurbană). După trei apeluri, mi-a răspuns un tip. Era extrem de laconic.

— Berkeley. Alternativa. Poşta. Biroul. Da?

— Bună ziua, am spus eu. Îmi puteţi asigura o adresă poştală?

— Da. Aşa e. Adrese. Oameni.

Parcă aş fi ascultat o placă.

— Şi cum procedaţi?

— Douăzeci de dolari pe lună. Minimum şase luni. Plata în avans. Îmi spui acum numele dumitale. După ce primim banii, începe activitatea noastră. Când îţi schimbi adresa, ne suni pe noi. Iar noi îţi retransmitem totul prin poştă. Dumitale.

— Dar nu daţi adresa nimănui altcuiva, nu?

— Ce dracu’? Bineînţeles că nu. Doar suntem un serviciu de poştă alternativă. Nu divulgăm nimic. Treabă bună şi sigură.

— Vreau ca serviciul să înceapă de mâine.

— Începe când ne primim banii. Prin Western Union.

Individul mi-a zis numărul contului lor Western Union şi adresa unde trebuia redirecţionat totul: Telegraph Avenue, 10025-48, Berkeley, California 94702.

— Şi, nu foloseşti niciodată numele nostru. Dumneata

doar primeşti corespondența. Aici. Deci ăsta e locul, unde se presupune că te afli. Cum te cheamă?

— Gary Summers.

— Bine, Gary. Trimite-mi banii. Pe urmă rezolvăm noi. Totul. Pa, băiete. Şi a închis telefonul.

Nu m-am putut abține să nu mă întreb câți neuroni o fi pierdut tipul prin anii ’60. Şi vorbise atât de lent, încât folosisem aproape toate monedele. Dar mai aveam una ca să sun la Informații şi să aflu că exista un birou Western Union, într-o farmacie de pe Strada 51, colț cu 52. Excelent. Am sărit într-un taxi, iar când am ajuns la farmacie, am telegrafiat 240 de dolari la Oficiul Poştal Alternativ din Berkeley, incluzând câteva cuvinte: *Plata pe 12 luni. Pentru Gary Summers.*

După ce am terminat şi cu asta, m-am dus la gară şi am prins trenul de 1:43 spre New Croydon.

Când am ajuns acolo, mi-am luat maşina şi am mers la Poşta Mare din Stamford. M-am apropiat de ghişeu şi i-am cerut funcționarei un formular pentru schimbare de adresă. Am găsit un colț retras şi l-am completat, indicând faptul că, începând chiar de a doua zi, Gary Summers, din Constitution Crescent nr. 44, New Croydon, Connecticut 13409, doreşte să i se redirecționeze corespondența, la Telegraph Avenue, 10025-48, Berkeley, California 94702. Am scos repede din buzunar portofelul lui Gary, am întors cardul său, Amex, şi formularul cu susul în jos, şi i-am copiat semnătura în spațiul indicat printr-o linie. Mi-am admirat meşteşugul. Nu era rău, dar curând trebuia să-i falsific semnătura în direcția normală, şi fără ajutorul unei cărți de credit.

— Trebuie să-l dați personal oficiului dumneavoastră poştal, a zis funcționara.

Da, dar cele două funcționare din New Croydon îi cunosc pe toți din oraş.

— Tocmai făceam ultimele cumpărături la Stamford, i-am zis eu, aşa că voiam să rezolv şi asta acum.

— Eu nu pot să-l primesc. Ori mergeți la New Croydon, ori îl trimiteți acolo, prin poştă.

M-am aşezat la o masă şi am scris „Oficiul Poştal din New Croydon”, pe recipisa cu schimbarea de adresă, plătită în avans. Înainte de a o introduce în cutia poştală, am observat ceva tipărit mărunt, în colțul din stânga sus:

> NOTĂ: Persoana care semnează acest formular declară că el sau ea, este persoana, executorul, tutorele, funcționarul autorizat sau reprezentantul persoanei pentru care corespondența va fi transmisă conform acestei hotărâri. Oricine altcineva care execută un fals sau face o declarație incorectă pe acest formular este pasibil de amendă sau închisoare, ori de ambele, conform art. 2, 1001, 1702 şi 1706 din Codul Juridic al Statelor Unite.

O altă infracțiune se adăuga lungului şir înfăptuit deja.

Pe când mă întorceam la maşină, mă întrebam: Oare funcționara mi-a observat fața? O fi bănuit ceva? Am fost cumva emoționat?

Nu te mai gândi acum la asta. Nu era decât o procedură de rutină. Tu nu eşti decât una din sutele de fețe pe care le vede ea zilnic.

În următorul sfert de oră, am făcut turul oraşului Stamford, până am găsit o parcare mare, cu multe niveluri, chiar pe Strada Principală. Am înconjurat-o de două ori. Conform indicatorului din față, era deschisă douăzeci şi patru de fire din douăzeci şi patru. Plata se putea face în rate săptămânale, pe termen lung. Avea o mie de locuri. Nu avea supraveghere video, deci nu era genul de parcare – mă gândeam eu – în care cineva să remarce maşinile care rămâneau acolo pentru mai multe zile.

M-am dus apoi la centrul comercial, am lăsat maşina la nivelul opt şi am alimentat contorul de parcare cu monede pentru o zi întreagă, atât cât era permis. Am

luat-o pe jos pe strada Atlantic până la gară şi am aşteptat un sfert de oră până a venit un tren înspre sud. M-am urcat în el şi am ajuns în New Croydon în şase minute. Acum era ora 4:15. Dacă mă vedea cineva că merg pe jos acasă, se va gândi pur şi simplu că ajunsesem mai devreme de la serviciu.

Pe robotul telefonic nu primisem niciun mesaj. Nu aveam nicio scrisoare importantă. Mi-am dat jos costumul şi m-am prăbuşit pe pat. Extenuat, speriat, înnebunit – aş fi vrut să dorm. Dar nu-mi puteam permite acum. Am sărit în picioare înainte să adorm şi am luat din nou Dextrină, pe când mă îmbrăcam pentru o altă ieşire în oraş.

Hainele obişnuite pe care Gary le purta în oraş erau o pereche de blugi Levis, o cămaşă de denim, o geacă din piele şi o şepcuță neagră. Aveam şi eu aşa ceva în dulapul meu (da, cu toții ne făceam cumpărăturile de la *The Gap).* M-am îmbrăcat şi am mai aşteptat încă patruzeci de minute, până la căderea întunericului. Starea mea de nervozitate atinsese cote nebănuite, pentru că următoarea manevră era foarte periculoasă.

Imediat după ora cinci, am ieşit pe uşa din spate. Mă bazam pe faptul că majoritatea celor care făceau naveta nu ajungeau acasă înainte de ora şase, cel mai devreme, iar pentru ceilalți se făcuse ora la care copiii erau îmbăiați, hrăniți şi cumințiți cu *Cartea Junglei,* a lui Disney, pentru a mia oară. Cu alte cuvinte, în acest moment era puțină mişcare pe Constitution Crescent. Şi am avut dreptate. Mai trecea câte o maşină, când şi când. Dar nu se vedeau tătici vlăguiți care să vină acasă de la gară.

Mi-am tras şapca până spre nas. Am traversat strada, m-am apropiat de maşina lui Gary (parcată pe alee), am descuiat-o şi m-am suit în ea. În interior era un adevărat dezastru. Tapiseria scaunului din dreapta era tăiată. Pe podea erau aruncate cutii de Coca-Cola şi de Budweiser, pungi de la McDonald's şi mai multe exemplare vechi din

The New York Times. M-am mai liniştit atunci când am văzut că toate documentele importante ale maşinii se aflau în torpedo. Poate că o fi fost Gary un aiurit, dar avusese grijă de maşina lui, care nu avea decât un an: motorul a pornit încă de la primul sfert de cheie şi torcea precum o pisică mulțumită.

Am turat puțin motorul, am apăsat pe ambreiaj, am băgat-o în marşarier şi am dat înapoi repede. Mare greşeală. Brusc, s-au auzit nişte frâne, urmate de un claxonat prelung. Inima îmi stătuse în loc. M-am uitat în oglinda retrovizoare şi am văzut o camionetă care oprise brusc, la câțiva centimetri de bara din spate. Şoferul scosese capul pe geam şi urla:

— Dă-mi voie să trec, cretinule!

N-am întors privirea. Cu capul plecat, am coborât geamul şi mi-am recunoscut prostioara, concomitent cu un gest de scuză.

Următoarele câteva secunde au fost cumplite, pentru că am aşteptat să văd dacă tipul nu era cumva unul dintre acei bezmetici care, în astfel de situații, obişnuiesc să vină la tine şi să te amenințe. Însă, din fericire, omul şi-a văzut de drumul lui.

Am strâns volanul cu putere. Am spus în sinea mea o rugăciune de mulțumire. Era cât pe ce s-o pățesc. N-a fost bine deloc. A fost riscant. Acum ai grijă. Mare grijă. Să n-o mai dai din nou în bară.

M-am uitat de trei ori în oglinda retrovizoare, înainte să dau iar înapoi. Întorcând în direcția opusă gării, am condus cu mare atenție, mergând cu viteză redusă, pe străduțe lăturalnice, alese cu grijă, evitând orice arteră principală din New Croydon. Când am intrat, în cele din urmă, pe şoseaua I-95, am rulat mult sub viteza maximă admisibilă înspre parcarea pe care o descoperisem mai devreme în Stamford.

Ajuns acolo, am evitat contactul vizual cu paznicul de serviciu, când acesta mi-a întins tichetul de parcare. M-am pitit în dosul parasolarului şi am şters-o rapid, găsind

un loc liber pentru maşina lui Gary la etajul trei. Apoi am coborât pe scări şi am ieşit pe furiş în stradă, printr-o uşă laterală.

În marş forţat, am mers pe câteva străduţe foarte întunecoase, până la centrul comercial. M-am îndreptat imediat către cinematograful multiplex, m-am uitat la orarul spectacolelor şi mi-am cumpărat bilet pentru următorul film, care începea peste circa un sfert de oră. În timpul rămas la dispoziţie, m-am dus la un telefon public şi am sunat la Darien. Mi-a răspuns chiar Beth.

— Of, a zis ea, pe un ton glacial.

Eu am încercat să par vesel, treabă extrem de dificilă.

— Ce-ai mai făcut astăzi? am întrebat-o.

— Una, alta. De unde dai telefon?

— De la Stamford. Sunt la mall. Astăzi am început devreme distracţia, hotărât să merg la un film. Nu vrei să vii şi tu?

— Ben…

— Lasă-i pe copii în grija lui Lucy şi a lui Phil! Ai putea ajunge aici în zece minute…

— Ben, ţi-am spus…

— M-am gândit că poate…

— Nu.

— Dar…

— Am zis *nu.* Nu vreau să te mai văd. Nu vreau să mai vorbesc cu tine. Mai ales acum.

Se lăsase un moment de tăcere între noi.

— Totuşi, măcar cu Adam pot să vorbesc? am întrebat-o.

— Sigur. Aşteaptă puţin, mi-a zis şi a pus jos receptorul. Am auzit-o cum l-a strigat tare pe Adam, după care glăsciorul copilului: Tati, tati, tati, în timp ce venea la telefon. Parcă am simţit cum mi se înfig nişte ace în ochi.

— Tati, tu de ce nu eşti cu noi? m-a întrebat, după ce a luat receptorul.

— Pentru că eu trebuie să merg la serviciu, în timp ce

tu şi cu Josh şi cu mami petreceți o mică vacanță, la tanti Lucy şi la unchiu' Phil. Te distrezi?

— E grozav. Mie nu-mi place de Eddie. Se referea la verişorul lui de cinci ani – acel drac de copil ale cărui năzbâtii deveniseră legendă. Nici eu nu-l sufeream, şi admiram părerea fiului meu.

— O asculți pe mami?

— Sunt cuminte. Vreau acasă, tati. Vreau cu tine.

— Şi eu vreau să fiu cu tine. Dar... Mi-am muşcat buza. Rău. Şi m-am străduit să nu-mi pierd ideea... dar o să trec pe acolo. Bine?

— Şi mergem la McDonald's?

— Da. O să mergem la McDonald's.

Am auzit deodată glasul lui Beth în fundal.

— Adam. Încep *Pisicile Aristocrate.*

— Mă duc să mă uit la *Pisicile Aristocrate!* a strigat Adam fericit. Te îmbrățişez, tati.

— Te îmbrățişez, Adam, am şoptit eu, de-abia reuşind să mai rostesc cuvintele.

A venit Beth la telefon. Eu am încercat să-mi revin.

— Trebuie să închid, a zis ea. Trebuie să-l spăl pe Josh.

— Doarme bine?

— Tot cu întreruperi.

— Spune-i că-l iubesc.

— Sigur.

— Beth...

— Eu închid acum, Ben...

— Stai puțin. O să vin sâmbătă ca să văd copiii. Măcar asta...

— Ştiu, a spus ea, retezându-mi-o. Ar fi bine sâmbătă după-amiază. Să încercăm să ne purtăm amical.

— *Amical?* Asta înțelegi tu prin amical?

— Noapte bună. Şi a închis.

Am încercat să mă concentrez asupra filmului. Se desfăşura în fața mea, ca o fantasmă. Era despre un polițai aflat în afara legii pentru că proteja o femeie

urmărită. Nici măcar n-am sesizat cine a fost actorul principal. Stallone? Willis? Van Damme? Era o imagine tulbure în fața ochilor mei. Şi mult zgomot – focuri de armă, rachete trase din belşug, maşini aruncate în aer. Şi o matahală sud-americană care tot striga: „Să moară!" şi, bineînțeles, nelipsita partidă de sex dezlănțuit, între polițai şi păpuşa blondă pe care o păzea. Totul se derula precum o cursă de formula unu. N-am putut să mă concentrez deloc. Pentru că în fața ochilor nu-mi apăreau decât Adam şi Josh. Şi nu mă gândeam decât că după ziua de sâmbătă n-o să-i mai văd niciodată.

De ce n-am găsit oare curajul de a face acel salt mortal? Ar fi fost mult mai uşor. Mai uşor decât ceea ce urma. Poate voi reuşi să mă adaptez. Cu timpul. Dar durerea nu-mi va trece niciodată.

Se derula genericul. Lumina puternică din sală mi-a înceţoşat privirea, însă cea fluorescentă din mall era şi mai greu de suportat, iar când m-am auzit strigat, mi-a trebuit câtăva vreme ca să-i disting pe cei care mă chemaseră, adică pe Bill şi Ruth Hartley.

— Bună, te distrezi! a zis Ruth, sărutându-mă pe obraz.

— Ai ieşit singur? m-a întrebat Bill.

— Da. M-am gândit să-mi omor timpul cu un film.

— Şi ce-ai văzut? m-a întrebat Ruth.

— O porcărie, de acțiune. Voi?

— Ruth m-a adus cu forța la un film englezesc de artă. Multe scene statice. Multe zbierete despre cât de rău o duc şi despre cum li se face lor silă, după ce fac amor.

— Critica, la filmul ăsta, a fost extraordinară, a zis Ruth.

— Iluminare culturală, a spus Bill, zâmbindu-i lui Ruth. Ce face Beth?

— E la Darien cu copiii.

— A! a exclamat Bill. Ce, sunt probleme?

— Ăăăă, da.

— Merge prost? m-a întrebat el.

— Foarte. Iremediabil, cred.

— Vai, Doamne, Ben... a spus Ruth, strângându-mă tare de braț.

— Dă-l încolo de film, a intervenit Bill. Hai, mai bine să...

— Nu, te rog...

— Ben, a spus şi Ruth, doar nu se poate să...

— Sunt bine. Crede-mă.

— Nu arăți prea bine, a spus Ruth.

— Am nevoie de somn, am continuat eu. N-am mai...

— Se vede, a zis Bill. După cum arăți, ar trebui să ajungi imediat acasă.

— Nu e chiar aşa.

— Mai bine te-ai uita în oglindă, m-a sfătuit Bill.

— Nu-mi mai face şi tu zile fripte, te rog. Am nevoie de somn.

— Atunci, ne vedem mâine, a zis Ruth.

— Bine.

— După serviciu, da? a întrebat ea.

— Trec eu pe la voi.

— Şi astăzi, mai târziu, dacă nu poți dormi... a adăugat Bill.

— Diseară nu voi dormi. Voi muri.

Ei s-au privit îngrijorați. Bill a mai făcut o încercare:

— Eu aş vrea să...

Trebuia să pun capăt discuției chiar în clipa aceea.

— Te rog, am zis eu, trăgându-mă uşor de sub strânsoarea lui Ruth, mă descurc eu. Iar după opt ore de somn, îmi va fi probabil şi mai bine. Am îmbrățişat-o pe Ruth, l-am bătut pe mână pe Bill. Pe mâine. Şi mersi de invitație.

Pe urmă am plecat, fără să mă mai uit înapoi. Nu doream să le văd chipurile îngrijorate şi speram să nu îmi telefoneze în acea seară. Sau, Doamne fereşte, să treacă pe la mine, ca să se asigure că nu mi-am tăiat venele, după înghițirea unei supradoze de Valium. Pentru că n-aveau cum să mă găsească.

M-am întors la New Croydon pe la nouă. Aveam un mesaj pe robotul telefonic de la Estelle, care-mi mulțumea pentru flori şi pentru bilețelul cu scuze.

„V-am iertat, de cum mi-a spus domnul Mayle ce se întâmplă cu dumneavoastră. Îmi pare tare rău, domnule Bradford. Şi pentru că şi eu am trecut prin aşa ceva, ştiu ce înseamnă. Să stați acasă câteva zile. Facem noi față. Şi dacă puteți accepta un sfat de la una care a trecut printr-o asemenea experiență... când începi să te ierți pe tine, e mai uşor."

Măcar de-ar fi aşa, Estelle. Măcar de-ar fi aşa.

5

Nu mâncasem deloc în acea zi. Poate pentru că nu-mi fusese foame. Însă, după ce am ascultat mesajul lui Estelle, am băgat cu forța în mine o omletă şi nişte pâine prăjită. Şi patru ceşti de cafea. Aveam în față o noapte lungă şi credeam că nu aş mai fi putut suporta încă o tabletă de Dextrină.

M-am întors în camera obscură, m-am schimbat în costumul de sport al lui Gary, cu pantofii Nike, mi-am pus o pereche de mănuşi chirurgicale noi şi m-am uitat la ceas.

Aveam atâtea de făcut acasă la Gary, încât am hotărât să risc şi să ajung acolo imediat după ora zece. Era o seară neobişnuit de rece – semn evident că venea iarna –, aşa că mi-am zis că nimeni n-ar fi alergat la ora aceea. Şi m-am gândit bine, pentru că am intrat nevăzut de nimeni în casa lui Gary, după ce am luat corespondența din cutia poştală aflată în față.

S-o luăm de la început. Folosind lanterna de buzunar, am coborât la subsol şi am deschis congelatorul. Era mult mai vânăt decât cu o seară în urmă, dar fără semne de putrefacție. M-am uitat la el preț de zece secunde. Prea mult.

M-am dus sus în birou şi i-am frunzărit corespondența. În mare parte, fără importanță – oferte de abonamente la reviste, o invitație de a intra pe America On-Line, o broşură de la o agenție de turism suspectă. Şi o scrisoare din partea revistei *Destinations:*

> Dragă Gary,
>
> Nu-mi place deloc că-ți dau o veste proastă, dar ne-am decis să apelăm la un fotograf din San Diego, pentru reportajul din Baja California. N-am luat hotărârea aceasta uşor pentru că ne-au plăcut lucrările tale. Dar am considerat că – dat fiind că acest fotograf

poate începe treaba în câteva zile (locuind chiar lângă graniță) – ar fi indicat să-i dăm lui această misiune.

Îmi pare rău. Mai păstrăm legătura. Sunt convins că vom face, cât de curând, un reportaj împreună.

Salutări,

Jules Rossen

Să vorbim despre un asemenea comportament necinstit? Ei i-au spus lui Gary că postul era al lui, dându-i speranțe, ca pe urmă să îl lase baltă, când ştiau că de fapt mai exista şi acest fotograf din San Diego.

Brusc, eram de partea lui Gary. Îi susțineam cauza. Doream chiar să-i scriu vreo câteva acestui Jules „trădătorul" Rossen, ca să-i spun că nu era nimic mai mult decât un nemernic, care nu merita un fotograf cu talentul meu.

Talentul meu? La dracu', începusem deja.

Această scrisoare sosise la țanc, potrivindu-se foarte bine cu planul meu. Nimeni de la *Destinations* nu l-ar fi căutat cu disperare, n-ar fi sunat după el, nu s-ar fi întrebat de ce nu le trimite fotografiile alea.

Nimeni n-ar fi avut nevoie de el. Cu excepția lui Beth.

Am deschis computerul, am intrat în directorul „B", am creat un nou fişier şi am scris:

B:

Veşti bune în dimineața asta. Am fost solicitat pentru reportajul Baja California. Vor să vin imediat la frontieră, aşa încât o să plec chiar diseară. Am vrut să-ți spun şi ție din timp, dar mi-am zis că nu se face să te sun la Darien.

O să lipsesc vreo două sau trei săptămâni.

Să n-ai nicio grijă: nu-ți trimit vederi.

O să ştii că m-am întors, atunci când o să-mi vezi din nou maşina pe alee.

O să-mi fie dor de tine.

Am recitit scrisoarea de câteva ori, comparând-o atent cu celelalte. Din punct de vedere stilistic era bine. Dar treaba cu Darien… Nu, eu nu cred că i-ar fi dat numărul de acolo. Şi treaba cu maşina pe alee – era un exces de explicații. Aşa că am revenit:

B:
Veşti bune în dimineața asta. Am fost solicitat pentru reportajul Baja California. Vor să vin imediat la frontieră, aşa încât o să plec chiar diseară. Am vrut să-ți spun şi ție din timp, dar…
Mă întorc peste vreo două-trei săptămâni.
O să-mi fie dor de tine.

Mult mai bine. Puțin mai rece. Vag. Am scos un exemplar la imprimantă. Am folosit cartea de credit Amex a lui Gary, cu susul în jos, ca să falsific din nou semnătura lui paranoidă, mare, şi am băgat scrisoarea într-un plic.

M-am ocupat pe urmă de teancul chitanțelor de pe birou. Totalul ajungea la valoarea de 2485,73 USD. Am intrat în directorul lui pentru contabilitate şi am descoperit că-şi plătise întotdeauna toate datoriile numai prin bancă. Atunci când creditorii ar fi început să-l amenințe cu acțiunea judecătorească, el ar fi trimis, prin fax, o scrisoare la Chemical Bank, autorizând o listă de transferuri de fonduri din contul lui pentru efectuarea plăților. Era cât se putea de bine.

N-aş fi vrut să-i folosesc cecurile, pentru că nu aveam experiență cu felul lui de a scrie. Şi mi-era teamă ca vreun funcționar bancar mai agil să nu devină cumva curios, în cazul în care ar fi observat ceva; deşi semnătura părea la fel, scrisul era diferit, de parcă se modificase în timp.

Am deschis un nou fişier şi am scris un mesaj de afaceri, sec, către bancă, prin care le comunicam că – de îndată ce sosea data pentru plata rentei – îi autorizam să

achite, în numele meu, sumele înscrise mai jos, către Amex, Visa, Mastercard, Barney's, Bloomingdales, Telefoane şi Electrica. Am luat numărul de fax al băncii dintr-o altă scrisoare. Pe exemplarul ieşit din imprimantă am exersat o altă semnătură a lui Gary, mult îmbunătățită, iar apoi am transmis scrisoarea prin fax.

Gary Summers nu mai avea acum niciun fel de datorii.

Trebuia să mai concep şi alte scrisori. Toate firmele de credit şi de servicii publice au primit instrucțiuni prin fax, cerându-le să folosească un sistem de plată direct cu Banca lui Gary. Am trimis şi la bancă un set de copii. Toate datoriile viitoare – chitanțele şi facturile pentru utilitățile de la casă, în absența lui – s-ar fi reglat în mod automat. În privința plăților, a devenit un cetățean model.

După ce am terminat cu asta, mi-au căzut întâmplător ochii pe un fişier denumit NUM. L-am deschis şi aproape că nu-mi credeam ochilor. NUM era prescurtarea de la NUMERE, iar fişierul conținea codurile PIN pentru toate cărțile sale de credit – şi, mai ales, pentru cardul ATM. Chiar că mă complicasem, cu banii, considerând că nu am altă soluție, însă acum aş fi putut să apelez direct la renta viageră a lui Gary, de la oricare automat bancar din țară, fără a fi obligat să mai completez vreun cec sau să mai tratez cu banca.

După ce am terminat şi cu contabilitatea, mi-am îndreptat toată atenția înspre dezordinea din birou şi din dormitor. Dacă Gary ar fi plecat pentru o vreme din oraş, cu siguranță că ar fi încercat cât de cât să facă puțină ordine (cu atât mai mult cu cât era posibil să nu se întoarcă prea repede şi ar fi putut închiria pe viitor casa).

Aşa încât am cotrobăit şi am găsit într-un dulap câteva cutii goale de carton şi nişte pungi din plastic. În următoarele ore am ordonat meticulos hârtiile din biroul lui Gary. Tot ce ar fi avut cât de cât importanță am pus la păstrare în cutii. Restul în pungi, ca să le arunc.

În dormitor, am împăturit şi am băgat în dulap hainele lui Gary, am strâns ziarele împrăştiate peste tot şi

aşternutul.

Pe urmă, i-am organizat oarecum şi livingul. Când terminasem de făcut oleacă de curăţenie şi pe-acolo, se făcuse deja patru şi jumătate dimineaţa. Era timpul să termin pentru noaptea aceea. Am ieşit încetişor pe uşa din dos, am aruncat două pungi pline ochi la gunoi, în tomberoanele de pe partea laterală a casei, după care am băgat scrisoarea pentru Beth în cutia poştală. Dar, când tocmai eram pe punctul de a traversa strada, mi-am amintit că aş fi avut nevoie de certificatul lui de naştere, chiar în acea zi, aşa că m-am întors.

Lăsasem pe birou dosarul cu toate documentele importante. L-am luat, dar picioarele mi s-au înmuiat brusc din cauza nopţii nedormite şi a excesului de Dextrină. M-am lungit pe dormeza din birou, mi-am rezemat capul de perete şi am închis pentru câteva clipe ochii, aşteptând să-mi revin.

Ca prin minune, am auzit deodată vocea lui Beth:

— Gary, a repetat ea, ceva mai tare. Unde te ascunzi, iubitule?

Am sărit ca ars. Lumina soarelui pătrundea printre jaluzelele din birou. M-am uitat la ceas – 10:08, miercuri dimineaţa. Drăcia dracului! Mă furase somnul. Dormisem cinci ore încheiate.

— Gary! Vocea ei era şăgalnică, pusă pe şotii. N-o mai auzisem vorbind aşa de ani de zile. Haide, arată-te! Ieşi de unde te-ai ascuns.

Beth intrase pe uşa din spate şi acum se afla jos, la parter.

M-am ridicat repede în şezut şi m-am uitat foarte speriat după un loc unde aş fi putut să mă ascund. În dulap? Era periculos – putea să-l deschidă. În baia de vizavi? Nu se putea. Sub pat? Da!

Încercând să nu fac zgomot, m-am întins iute pe podea. Ţineam dosarul strâns la piept şi am reuşit să intru pe burtă în micuţul locaş de vreo treizeci de centimetri dintre covor şi somieră. În mijloc îi cam căzuseră arcurile, aşa

că nu m-am putut retrage mai mult şi eram cu capul la doar câțiva centimetri de marginea patului.

— Gary, ce dracu'…

Am auzit-o pe Beth cum deschide uşa de la subsol şi cum coboară scările. Dacă – dintr-un motiv bizar – ar fi deschis congelatorul, eram ca şi mort. Am trecut prin câteva clipe de coşmar.

— Gary, tu chiar te joci cu mine de-a v-ați ascunselea?

Revenise din subsol şi ajunsese la primul etaj, căutând din cameră în cameră. Pe urmă i-am auzit paşii pe scări, către etajul al doilea. Mi-am ținut respirația şi am rămas țeapăn, când a intrat şi în birou.

— Unde naiba… a mai zis ea, oprindu-se dintr-o dată, uluită de neaşteptata ordine care o întâmpinase acolo.

Îi vedeam pantofii la doar zece centimetri distanță de nasul meu. Brusc, s-a lăsat cu toată greutatea pe pat şi a trebuit să mă abțin din toate puterile să nu urlu de durere, cât mă țineau plămânii, atunci când arcurile somierei mi-au intrat în spinare. Transpirația îmi curgea pe față. Parcă a stat acolo ore întregi, în mod evident neştiind ce să mai creadă. Într-un final, a sărit brusc, a ieşit din cameră, a mai deschis câteva uşi, pe urmă a luat-o în jos pe scări şi a părăsit casa.

În clipa în care am auzit uşa închizându-se, m-am străduit să ies de sub pat, încercând să ignor durerea şi cu nervii în piuneze. Dar tot m-am dus la fereastră. Fără să dau la o parte jaluzelele, m-am uitat afară şi am văzut-o pe Beth cum caută repede, nervoasă, prin cutia de scrisori a lui Gary, cum scoate scrisoarea, traversează repede strada şi intră în casa noastră.

În următoarea jumătate de oră, am umblat ca năucul prin biroul lui Gary, stând la distanță de ferestre şi încercând să mă mai calmez. Tâmpitule, ar fi fost fatal. Dacă nu aveam norocul să-l fi strigat, m-ar fi găsit adormit bine mersi pe patul lui Gary. Şi cu asta se termina. Şah-mat. Sfârşitul jocului.

Cel puțin ştiam ce m-ar fi aşteptat.

Am auzit paşi pe aleea din faţă, urmaţi de un păcănit metalic, de parcă ar fi aterizat ceva pe pardoseala din antreu. Am rămas ţintuit locului şi am aşteptat până când am auzit paşii retrăgându-se. Privind încă o dată printre jaluzele, am observat că Beth traversa strada, cu capul în jos. După ce s-a urcat în Volvo, a trântit uşa nervoasă, a pornit motorul, a dat înapoi şi a plecat în viteză.

Am aşteptat zece minute, până să am curajul de a coborî la parter. Când am fost sigur că nu se mai întoarce, am fugit la uşă, unde am găsit un plic gros. Când l-am ridicat, la picioarele mele a aterizat din el un set de chei. Le-am ridicat şi am intrat iar în birou. Mai era şi o scrisoare acolo. De fapt, câteva cuvinte suculente, scrise în mare grabă, din tot sufletul.

> Dată fiind situaţia în care mă aflu acum, plecarea ta a picat la momentul oportun. Halal să-ţi fie, dacă aşa ştii tu să te ţii de cuvântul dat, cum că vei fi lângă mine, acum când tocmai i-am spus că am terminat-o cu el definitiv. Nu eşti cu nimic mai bun decât el – te interesează numai problemele tale, tu să fii pe primul plan. Toţi sunteţi la fel. N-am nevoie de niciunul dintre voi doi. Ia-ţi înapoi cheile. Nu mai am nevoie nici de ele.

Biletul nu era semnat.

Te interesează numai problemele tale? Tu să fii pe primul plan? Eşti cam dură, Beth. Şi de ce te superi tu că a obţinut şi el o slujbă, după atâţia ani? Bine, înţeleg, o fi promis el că îţi va fi alături în aceste momente grele, dar, cu toate acestea, munca e muncă. Şi trebuie să te ţii de ea.

N-am crezut nicio clipă că ea chiar ar fi terminat relaţia. Aşa era Beth, o escroacă sentimentală, care se folosea de senzaţia de vinovăţie a omului ca de o armă strategică. Însă mie îmi convenea de minune că se purta melodramatic şi îi înapoiase cheile. Asta însemna că nu

va mai putea să-l viziteze inopinat, luându-l prin surprindere.

Am pus înapoi în plic bilețelul şi cheile, încercând să-l sigilez mai bine. Pe urmă am luat dosarul cu certificatul de naştere al lui Gary, l-am strecurat sub bluză, am stins toate luminile, am coborât repede şi am trântit plicul pe pardoseală, lângă uşă (pentru cazul în care Beth ar fi venit în vreo seară şi s-ar fi uitat prin nişa pentru scrisori ca să vadă dacă era tot acolo).

Când am plecat, îmi cam dârdâia fundul de frică, pentru că era deja ziuă. Şi am folosit o tactică diversionistă (pentru cazul în care s-ar fi uitat vreun vecin pe geam). Am luat-o la stânga şi m-am îndreptat spre stradă, ca şi cum urma să fac jogging, ținându-mi mâinile în buzunarele pantalonilor, ca să ascund mănuşile chirurgicale. La vreo două sute de metri, pe Constitution Crescent, l-am zărit pe Chuck Bailey, care venea direct spre mine.

— Hei, Zorro, cum de… Nu a reuşit să-şi termine fraza, pentru că a fost lovit de o pală puternică de vânt. Avea fața stacojie, ochii obosiți, răsufla greoi. Părea că o să facă un infarct şi s-a sprijinit de umărul meu. Eram gata-gata să-l iau de braț, dar mi-am amintit de mănuşi şi am hotărât să n-o mai fac pe bunul samaritean.

— Nu ți-e bine, Chuck?

— Nu, fi-r-ar să fie.

— Vrei să sun la…

— Nu e nevoie de doctor. Mă odihnesc puțin.

Şi-a înfipt degetele în umărul meu. Pe când încerca din răsputeri să-şi revină, eu îmi frecam mâna dreaptă în buzunar, ca să-mi scot mănuşa. Dar n-am izbutit.

— Acum mi-e mai bine, a zis el într-un târziu.

— Sigur?

— Cred că da. Doamne…

— Ar trebui să-ți faci un control, Chuck…

— Tocmai l-am făcut. Doar că…

S-a întors o clipă cu spatele şi a scrâşnit din dinți.

— Bestiile. Ale dracului bestii.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Mi-au dat papucii.

— Ție?

— Da.

— Nu se poate.

— Ieri s-a întâmplat. Chiar înainte de a pleca acasă. Am fost chemat în biroul preşedintelui. Chestia aia cu contul Frosty Whip, l-a preluat altcineva acum trei luni. „Nouă nu ne convine aşa ceva", a zis el... şi, într-un minut, totul s-a terminat. După douăzeci şi trei de ani de muncă în acelaşi loc. Mereu profitabil, cu excepția anului ăstuia. Şi ei mă concediază, în şaizeci de secunde. Şi nu numai atât, deoarece când m-am dus în biroul meu, după primirea veştii, un tâmpit de la securitate era acolo, ținând în mână pardesiul şi servieta mea. „Îmi pare rău, domnule. Biroul e sigilat." Îmi venea să-i crăp capul.

— Iisuse, am zis eu. Ți-au dat totuşi vreun bonus?

— Salariul pe şase luni.

— Tot e ceva.

— Cu Emily la Smith şi cu Jeff la Choate, nu prea e mare lucru. Cu ceea ce mai am eu, o mai duc cu greu doi ani. Şi pe urmă...

— Vei găsi tu ceva.

— Am cincizeci şi trei de ani. Nu-mi voi găsi nimic.

— Poți să intri în consultanță.

A râs gutural.

— Ăsta e un fel de-a spune că am terminat-o, din punct de vedere profesional. Dacă-i spui cuiva că eşti consilier, te şi ia drept un sărman ratat.

— Păcat, Chuck. Zău că...

— Las-o baltă. N-am nevoie de compasiune. Şi pe tine te-au dat afară?

— Pe mine? Nu. Eu mi-am luat o zi liberă. M-am trezit azi-dimineață şi m-am gândit să nu mă duc la serviciu.

— Asta înseamnă să fii partener. Eu n-am putut să trec peste nivelul de vicepreşedinte executiv. Nu vrei să

bem ceva?

M-am gândit să-mi petrec toată ziua în compania domnului Johnny Walker.

— Am treburi acum. Poate ceva mai târziu…

— Dar ce ai acolo? m-a întrerupt Chuck, uitându-se la mişcările mâinilor mele, din buzunarele pantalonilor. Eu m-am oprit imediat.

— Mă mănâncă.

— Interesantă mâncărime!

— O simplă iritație.

— Aş vrea şi eu să am norocul ăsta. Dacă te răzgândeşti cumva, sunt acasă; ştii unde mă găseşti.

— Ai grijă, da?

— De ce? Un infarct ar pune capăt tuturor problemelor mele.

Şi înainte să-i mai pot spune vreun cuvânt de îmbărbătare, el s-a îndepărtat alergând uşor spre casă.

După ce a dispărut din raza mea vizuală, mi-am tras repede mâinile afară din buzunare, mi-am scos mănuşile şi le-am băgat în buzunar. Întorcându-mă acasă, mă gândeam: Totul este aşa nesigur, nu? Într-o clipă poate dispărea totul. Şi, în cea mai mare parte a timpului muncim din greu, dar ne temem că această clipă se poate apropia oricând, pe nesimțite.

M-am mai liniştit după ce am intrat în casă. Am fost mulțumit să constat că transpirația mea nu ajunsese la documentele ascunse sub bluză. Din fericire, nu aveam pe robotul telefonic niciun fel de mesaje; nu mă căutase nimeni. După ce am făcut un duş, m-am îmbrăcat tot în stilul lui Gary, am băgat în buzunar certificatul lui de naştere şi m-am îndreptat spre autostradă.

Era imediat după ora douăsprezece. Mai aveam disponibile încă cinci ore bune până se întuneca. Suficient timp ca să mai rezolv câteva lucruri importante înainte de a merge la cină la familia Hartley.

În primul rând, trebuia să ajung la biroul de înregistrare a automobilelor, din Norwalk-un mic oraş de

centură, situat cam la douăzeci de kilometri nord de New Croydon. Înainte de a pleca, am oprit la o benzinărie, am făcut plinul şi i-am rugat pe cei de-acolo să mă lase să dau un telefon. Am sunat la informaţii şi am cerut numărul de telefon al Departamentului de Autovehicule din Connecticut. Am obţinut legătura şi am ales, din lista de opţiuni oferită de robot, serviciul de Informaţii Generale. După ce mi s-a spus că trebuie să aştept cinci minute, am reuşit în sfârşit să vorbesc cu funcţionara de serviciu, pe nume Judy. I-am explicat că mi-am pierdut permisul de conducere şi am întrebat-o dacă aveam nevoie de o altă fotografie pentru înlocuirea documentului.

— Bineînţeles că aveţi nevoie de o altă fotografie, mi-a spus Judy. Aşa impune legea.

— Ştiu că sună destul de ciudat, i-am zis eu, dar… mie-mi plăcea cum arătam în vechea fotografie şi mă întrebam dacă nu mai aveţi cumva la dosar un alt exemplar.

Mi-am dat seama că se abţinea să nu râdă.

— Nu vă putem ajuta, domnule. În Connecticut nu se păstrează fotografii computerizate pentru permisele de conducere.

Tocmai asta doream să aud şi eu. M-am dus la toaleta benzinăriei. După ce am intrat, am scos permisul de conducere al lui Gary, i-am notat numărul în carneţel, pe urmă cu foarfecele de la briceagul meu din armată l-am transformat în confeti. După ce am tras de trei ori apa, nu mai rămăsese nicio urmă din permisul de conducere al lui Gary.

Am ales biroul de autovehicule din Norwalk pentru că nu era niciodată foarte aglomerat (Norwalk fiind unul dintre acele orăşele de la periferie, din care toţi doreau să scape cât mai repede), dar şi pentru că eu îmi reînnoisem permisul la Stamford, cu numai şase săptămâni în urmă, şi nu voiam să-mi asum riscul de a da, din întâmplare, peste acelaşi funcţionar.

Înaintea mea nu erau decât cinci persoane la coadă. În timp ce aşteptam, am completat un formular pentru a-l declara pierdut, trecând pe hârtie numărul permisului lui Gary.

— Cum l-aţi pierdut? m-a întrebat prostănacul cu dinţi ca de cal, din spatele ghişeului.

— Pe-acasă.

— Aveţi cumva la dumneavoastră certificatul de naştere?

I l-am dat. El s-a uitat, mai întâi la act, apoi la cererea mea.

— Aţi uitat să semnaţi formularul, mi-a spus el, dându-mi-l înapoi.

Excelent, n-am ce zice. Nu puteam să scot, pur şi simplu, cartea de credit Amex a lui Gary şi nici să copiez iscălitura lui de pe ea, cu susul în jos. Aşa încât m-am stăpânit şi i-am imitat semnătura în josul formularului. Mergea. Funcţionarul s-a uitat indiferent la ea, pe fugă.

— Treceţi acolo, pentru controlul vederii, a zis el, arătându-mi o altă coadă.

Mi-au trebuit doar două minute ca să descifrez literele de pe diagrama oculară şi să trec testul. Pe urmă am fost trimis să mi se facă o poză, cu moaca proprie şi personală. Apoi am imitat din nou, destul de mulţumitor, semnătura lui Gary pe cartela care, după procesare, avea să devină noul meu permis de conducere laminat.

Am aşteptat încă zece minute, pentru că atât dura prelucrarea, iar când cineva a strigat tare: „Gary Summers", mi-au trebuit câteva secunde să-mi dau seama că eu eram strigat.

M-am apropiat cu emoţii de ghişeu, aşteptând ca dintr-o clipă în alta să iasă vreun poliţist dintr-un birou din spate ca să mă aresteze pentru fals în acte publice.

— Poftiţi, domnule Summers, a zis funcţionarul, întinzându-mi noul permis şi numărând banii pe care i-i dădusem, încercaţi să nu-l mai pierdeţi şi pe ăsta.

Pe când rulam înspre nord, pe autostrada I-95,

mulțumeam în gând superbirocratizatului stat Connecticut, pentru că nu avea softul necesar ca să păstreze fotografiile într-o arhivă. M-am pentru faptul că reuşisem să obțin acel fundamental document de identitate, necesar în toate cele 48 de state.

În restul după-amiezei am făcut cumpărături. M-am dus mai întâi la un mall mare, din Bridgeport, un cartier industrial. Am folosit propriul card ATM ca să retrag alți 5000 de dolari de la un bancomat. Pe urmă am intrat într-un magazin de piese şi accesorii auto, de unde am cumpărat două canistre din material plastic. Mergând tot către nord, am ajuns la New Haven, iar dintr-un mare magazin am cumpărat două anvelope tari, o pompă de umflat cauciucuri şi două lopeți, plătind 195 de dolari. După asta, în patruzeci de minute, am fost la Hartford. În Pagini Aurii am găsit adresa unei firme de produse chimice, unde am cheltuit 27,50 de dolari. În oraşul Waterbury – după jumătate de oră de mers rapid pe autostradă – am dat peste un alt magazin care vindea chimicale. După aceea, şi mai înspre sud, pe autostrada I-84, m-am oprit şi la o prăvălie din Danbury, de unde am cumpărat o folie mare din plastic, un ciocan pneumatic, un furtun lung de cauciuc şi o sticlă mare de Drano. Pe urmă, m-am întors la Stamford, pe autostrada 7 (trecând pe lângă Darien), şi am intrat într-un centru comercial din vestul oraşului. Acolo am cumpărat două costume de sport negre şi două perechi de tenişi, o cutie specială pentru alimente, o husă mare şi verde pentru maşină, două rucsacuri, o rolă de bandă adezivă, câteva tuburi din carton şi două recipiente din sticlă.

Am plătit cu bani gheață toate produsele. Nu am cerut ajutorul nimănui din magazin. Nu am stat de vorbă cu nicio casieră. Şi, cu toate că străbătusem aproape două sute de kilometri într-o singură după-amiază, am considerat că acest adevărat tur de forță al statului Connecticut era o măsură de precauție absolut necesară. O oprire mai lungă la unul dintre magazinele pe care le

vizitasem – şi mai ales pentru a face mai multe cumpărături dintr-o dată, incluzând produse chimice inflamabile şi o barcă pneumatică – ar fi trezit poate curiozitatea unora şi cineva tot şi-ar fi amintit cum arătam.

Pe la ora şapte eram deja înapoi la New Croydon. Am depozitat toate cumpărăturile în dulapuri ținute sub cheie, din camera mea obscură. În cele din urmă, am plecat cu maşina la familia Hartley.

Ei m-au îmbiat cu whisky bun şi cu Chablis, din belşug. Mi-au dat să mănânc calcan de Dover. Au ascultat, cu o atenție binevoitoare, cum am descris amănunțit procesul de dezintegrare a căsniciei mele.

Mi-au servit toate obişnuitele replici, înțelegătoare şi practice, despre consilierea maritală de cuplu, mediere şi potențialul de reconciliere.

S-au uitat îndelung unul la celălalt atunci când le-am menționat faptul că Beth îmi ceruse să părăsesc casa, începând de duminică.

— Poți să stai, pentru o vreme, în camera noastră de oaspeți, m-a invitat Ruth.

— N-aş putea, i-am răspuns eu.

— Nu te sfii, mi-a spus şi Bill.

— N-aveți voi nevoie de tărăboi, le-am zis eu.

— Care tărăboi? a întrebat Ruth. Pentru ce să te mai chinui să-ți găseşti un loc unde să stai…

— Mai mult ca sigur, firma îmi va permite să le folosesc apartamentul, o vreme…

— Da, dar dacă stai la noi, a zis Ruth, vei fi mai aproape de copii. Şi de Beth. Poate că o să rămâneți despărțiți doar vreo câteva săptămâni. Poate se liniştesc treburile, până la urmă.

— Nu mai e nicio speranță.

— Să nu gândeşti aşa. Nu poți şti niciodată ce-ți rezervă viitorul.

— Nu o gândesc. Eu ştiu precis.

— Şi, a zis Bill, poți folosi camera noastră de oaspeți

cât ai tu nevoie.

— Zău că aş prefera să...

— Gata, rămâne stabilit, a intervenit Ruth.

— Nu ştiu ce să spun.

— Nimic, a zis Bill. Mai bea ceva.

Mi-a reumplut paharul. Eu am luat o înghiţitură şi pe urmă am iniţiat discuţia pentru care venisem.

— M-am hotărât să nu mai merg la serviciu, până săptămâna viitoare. Ce zici, crezi că ai putea merge vreo zi-două, să navigăm împreună? Ai avea timp?

— Mi-ar face chiar o mare plăcere, a zis Bill, dar duminică mergem să-l vedem pe Theo la New Haven. Ce-ai zice să mergem sâmbătă?

— Sâmbătă mă duc eu la Darien, ca să-i văd pe Adam şi pe Josh.

— Auzi, dacă vrei să mergi singur duminică, eşti invitatul meu. Şi poţi să pleci şi pentru vreo două zile, nu e nicio problemă.

— Nu se poate să plec cu iahtul de unul singur.

— Şi, mă rog, de ce nu? Din câte am văzut eu săptămâna trecută, te descurci. Îţi mai limpezeşti şi gândurile.

— N-aş vrea să se întâmple ceva rău cu *Blue Chip.*

— Dă-o dracu', e asigurată.

— Şi încă bine de tot, a zis Ruth. Şi am râs cu toţii.

— Sunteţi voi prea drăguţi, le-am spus eu.

— Auzi, mi-a zis Bill, pentru asta există prietenii.

6

Seara, Bil mi-a adus ceva de studiat, înainte să adorm. Trei hărți mari, de navigație pe țărmul Connecticutului, care includeau şi orele mareelor. M-am uitat la ele doar cinci minute, până am adormit brusc, de parc-aş fi fost lovit în cap cu leuca. Când m-am trezit, după nouă ore, mi-a trebuit ceva timp ca să-mi dau seama că era ora unsprezece dimineața, că era joi şi că mă aflam în camera de oaspeți a familiei Hartley (cu o seară înainte eu fiind mult prea dărâmat şi amețit ca să mai conduc până acasă la mine). Pentru prima dată după câteva zile, dormisem şi eu adânc.

Am găsit hărțile încă împrăştiate în jurul meu pe pat, iar pe noptieră un bilețel, şi un set de chei.

> Noi am plecat la lucru. N-am vrut să te trezim. Simte-te ca la tine acasă. Păstrează cheile astea şi adu-ți lucrurile aici oricând doreşti. Cheia cea mică este de la cabina lui *Blue Chip,* dacă vrei să arunci o privire.
> Ține-te tare.
> Cu dragoste,
> R&B

Nu meritam eu prieteni aşa de buni ca Ruth şi Bill. Erau prea cumsecade, prea încrezători. Şi eu care aveam de gând să profit cu neruşinare de ospitalitatea lor, într-un mod de-a dreptul grosolan.

Totuşi, le eram mai mult decât recunoscător pentru cheile iahtului *Blue Chip.* După un duş rapid, în baia de oaspeți, am dat o fugă până pe cheiul din New Croydon şi m-am urcat la bordul bărcii. Am descuiat uşa cabinei şi am intrat pentru o scurtă inspecție. Dedesubtul unuia dintre cele două paturi era destul spațiu pentru depozitare. Iahtul avea şi un motor de propulsie, pentru cazul în care nu ai mai fi vrut, pentru o vreme, să

navighezi cu ajutorul velelor şi al vântului. Motorul era suficient de puternic, astfel încât să țină piept curenților de periculozitate medie, mai ales dacă se alegea varianta activării pilotului automat, în timpul nopții lăsând pe seama Sistemului de poziționare globală, al lui Bill, orientarea automată în direcția dorită şi prestabilită. Potrivit unuia dintre manualele cu instrucțiuni de exploatare, pe care l-am găsit pe raftul de cărți din cabină, cu un rezervor plin de combustibil diesel, puteai străbate chiar şi trei sute şaptezeci de kilometri. Într-o despărțitură utilitară dinspre partea din față a ambarcațiunii, am găsit trei bidoane pline cu combustibil diesel pentru motor (Bill nu dorise să-şi asume niciun fel de risc, pentru cazul în care, prin absurd, ar fi rămas fără niciun strop de combustibil în rezervor, pe o mare absolut liniştită, fără nicio adiere). În cambuza iahtului, am remarcat faptul că furtunul care făcea legătura între sobă şi canistra de combustibil din exterior era puțin ros într-un loc şi fusese reparat de mântuială, aplicându-se doar o bandă adezivă neagră, pentru izolații electrice.

Am ieşit pe punte, încuind cabina în urma mea. Era o zi mohorâtă, cu un cer vânăt şi un frig nordic, pătrunzător. Mi-am ridicat gulerul scurtei de piele şi am pus hărțile lui Bill în fața timonei.

Am studiat cu mare atenție previziunile în legătură cu mareele, pentru zilele de duminică şi de luni care urmau, concentrându-mă apoi asupra informațiilor pentru navigarea prin strâmtoarea Long Island. Urmărind cu degetul pe hartă conturul întortocheat al țărmului în Connecticut – o succesiune de golfulețe şi intrânduri în mare, cu multe povârnişuri stâncoase – n-am întâlnit ceea ce căutam, până ce n-am ajuns la o micuță limbă de pământ, situată la est de New London şi denumită *Parcul memorial de stat, Harkness.*

Două ore mai târziu, ajunsesem deja acolo. Locul se afla la aproape două sute de kilometri de New Croydon, înspre nord-est. Mersesem cu automobilul, pe autostrada

I-95, până la orăşelul maritim New London – sediul acelui centru academic de excelență cunoscut sub numele de „Academia pazei de coastă” – şi apoi parcursesem câțiva kilometri, pe şoseaua 213, până la intrarea în parcul respectiv. Aici erau mari întinderi de pajişte verde, mese pentru picnic şi alei podite cu lemn, care coborau către plajă. Am văzut şi vechiul conac Harkness, acum cu statut de muzeu, care aducea a casă bântuită de stafii, aidoma celor din filmele de groază ale lui Vincent Price. Intrarea parcului era străjuită de nişte porți joase din lemn şi de un indicator care avertiza că locul era închis după asfințitul soarelui. Dincolo de porți, se afla o gheretă. Însă, deoarece era deja a treia zi a lunii noiembrie, poliția parcului părăsise parcul pentru tot restul extrasezonului. De fapt, în această zi rece întreg locul era numai şi numai al meu. Am dat o raită până pe plajă, fiind încântat de ce am văzut acolo. Câteva bărci de agrement erau scoase pe uscat, mai era şi şalupa rapidă de antrenament, a pazei de coastă, iar întinderea limpede şi nesfârşită de apă înspre est, fără niciun fel de obstacol, la vreo două sute şi cincizeci de kilometri depărtare, devenea Oceanul Atlantic. Am mai remarcat şi că aceasta era singura bucată de țărm din apropiere, care nu avea nicio casă cu vedere către apă, ceea ce însemna că aici puteam acosta şi coborî pe mal, liniştit şi neobservat de nimeni. M-a îngrijorat puțin doar prezența pazei de coastă. Oare s-ar putea cumva ca toți aceşti cadeți în curs de instruire să controleze orice ambarcațiune care ar fi ajuns în calea lor? Mai mult, misiunea lor era aceea de a apăra coasta, aşa încât de ce s-ar fi ostenit ei să verifice o biată ambarcațiune de agrement, care s-ar fi îndreptat tocmai în direcție opusă, adică înspre largul mării? Da, acesta era locul potrivit. Şi, dacă am curenții marini de partea mea, totul nu ar fi decât o foarte lină trecere înspre largul Atlanticului.

Am mai zăbovit o vreme pe plajă, respirând aerul sărat, cu privirea pierdută în imensitatea pustie de apă,

paralizat pentru moment de acel sentiment de vinovăție de care ştiam că nu aveam să scap niciodată. Teama, de fapt, caracterizează fiecare moment al vieții tale, nu-i aşa? Şovăi, îngrozit în permanență, la gândul că *astăzi totul va fi dat în vileag.* Măruntele delicte şi infracțiuni – micile minciuni necesare, pe care le spui ca să ajungi la sfârşitul fiecărei zile – sunt doar nişte nimicuri fără importanță, în comparație cu pericolul de a-ți fi expuse, în văzul tuturor, atât şarlatania, cât şi faptul că nu valorezi nici două parale. Sub această teroare trăieşti în permanență. Până în clipa în care, poate, treci linia atât de vagă dintre comportamentul civilizat şi cel primitiv. Ne este atât de frică de asta, probabil şi pentru că ştim cu toții, în forul nostru interior, că putem ajunge dincolo atât de uşor. Într-o fracțiune de secundă. Şi atunci, tot ce ne mai rămâne de făcut este să ne înecăm în alcool.

Dar după aceea? După aceea te întrebi de ce ți-ai irosit atât de mult din viață, doar în aşteptarea înspăimântătoarei revelații. Dintr-o dată, *eşti* vinovat. Ai comis incalificabilul, fapta de neconceput. Nu mai trebuie să te temi de întuneric, niciodată. Eşti deja acolo. Este un moment de eliberare. Pentru că, deşi te zbați din răsputeri să găseşti o cale de ieşire din întuneric, eşti conştient şi de faptul că acum vei suferi cea mai insuportabilă pierdere ireparabilă: cea a propriilor tăi copii.

Am mai rămas pe plajă încă aproximativ un ceas, până ce soarele a început să apună. Apoi m-am întors la Miata mea şi am lăsat în urmă parcul, virând la stânga. La aproape un kilometru, am frânat brusc în fața unei porți dărăpănate de fermă. Îndărătul acesteia se afla un teren cam de doi acri, cu un pâlc mare de arbori pe el. Copacii erau înghesuiți, dar era loc suficient pentru ca o maşină nu prea mare să treacă printre ei. M-am uitat de jur-împrejur. Pământul părea lăsat de mult timp în părăsire; era năpădit de bălării gigantice. Cea mai apropiată casă – una mare, roşie, acoperită cu şindrilă – se afla la aproape

jumătate de kilometru depărtare. Locul era adecvat nevoilor mele.

Întorcându-mă spre New London, am memorat distanța până la stația feroviară locală, apoi am urmat indicatoarele către autostrada I-95 şi m-am îndreptat cu toată viteza înspre New Croydon.

O dată ajuns acasă, am sunat-o pe Beth. Speram, în adâncul sufletului meu, că plecarea neaşteptată a lui Gary îi mai înmuiase puțintel inima. Dar degeaba.

— E târziu, spuse ea, brusc agasată la auzul glasului meu.

— E şapte şi jumătate, am replicat eu. Nu e chiar miezul nopții.

— Doar ştii că Lucy şi cu Phil nu agreează apelurile telefonice după ora şapte.

— Dar ce, le deranjează cumva karma?

— Ai avut vreun motiv anume să telefonezi acum?

— Voiam doar…

— Da?

— …să aflu ce mai fac băieții.

— Fac bine mersi.

— Asta-i bine.

— Altceva?

— Vin sâmbătă.

— Ştiam asta.

— Pe la ora două.

— Bine, zise ea. Şi convorbirea se întrerupse brusc.

O înmuiere? Nicidecum, parcă eram în era glaciară. Nu mai era nicio speranță. Se terminase. Iremediabil. Definitiv. *Kaput.* Amin.

Am înghițit din greu în sec, după care i-am dat un telefon lui Jack Mayle, acasă, în Scarsdale. De-abia vorbea:

— Mă simt cam confuz în seara asta, spuse el. Probabil de la medicamentele cu care doctorul Dumnezeu m-a pus să mă-ndop. Tu te descurci?

— Am apucat, în cele din urmă, să mai dorm şi eu

noaptea trecută, am răspuns. Tot e ceva, presupun.

— Beth a devenit mai rezonabilă cumva?

— Nicio şansă.

— Decisă?

— *Indubitabil.*

— Băieţii i-ai văzut?

— Mi s-a aprobat o vizită sâmbătă după-amiază. Ai cumva nevoie de mine *la prăvălie* până atunci?

— Cred că ne descurcăm. Sincer. Cazul Dexter a luat o turnură cam urâtă. Avocatul ăla hrăpăreţ, din Santiago, şi-a mai redus pretenţiile la un milion nouă sute pentru fiecare copil, însă a cincea doamnă Dexter face spume la gură. Şi m-a mai sunat, disperată şi isterică – Deborah Butt Bowles, spunându-mi că se află pe punctul de a fi aruncată în stradă din cauza imposibilităţii momentane de a-şi achita datoriile pe ultimele şase luni.

— Aşa-i trebuie!

— Este, totuşi, clienta noastră, Ben.

— E o iresponsabilă. Şi încă una obraznică.

— Aici nu te pot contrazice, dar tot trebuie să-i găsim o susţinere financiară.

— Estelle e bine?

— Estelle este Estelle.

— Ce urât m-am purtat cu ea.

— Gata, e de domeniul trecutului. Uită tot.

— Tu cum te simţi?

— Ei… sunt pe redute. Şi asta înseamnă ceva, cred. Dar să ştii o treabă: trebuie să fii aici miercuri. Vom avea nevoie de tine.

— Miercuri o să fiu acolo, am minţit eu.

— Încearcă să te odihneşti acum, da? Ar fi cel mai bun lucru.

— Mulţumesc pentru tot, Jack. Ai fost un bun prieten.

El a sesizat tonul meu deznădăjduit.

— Tu sigur te simţi bine, Ben?

— Mă simt obosit. Extrem de obosit.

— Curaj, băiete.

Am închis telefonul. Şi mi-am dat seama că nu vom mai vorbi niciodată. Era un adio. Şi greul de-abia acum începea.

M-am furişat în mare grabă până acasă la Gary. M-am uitat puțin în congelator. Am atins buzele cenuşii ale lui Gary şi am auzit un pocnet uşor. Bună ladă frigorifică – păstra bine un cadavru –, firma asta e de-a dreptul extraordinară. Am închis capacul şi m-am îndreptat spre zona destinată prelucrării fotografiilor. Spre deosebire de mine, el nu avea decât trei aparate de fotografiat: un Rolleiflex vechi, un Nikkormat destul de nou şi un Leica de buzunar. Le-am băgat, pe toate trei, împreună cu blițul, cu încă două lentile şi cu un mic trepied în sacoşa lui specială.

Ducându-mă cu ea sus în dormitor, în dulapul lui Gary am găsit o geantă neagră, pe care am umplut-o cu jeanşi, cămăşi, pulovere şi lenjerie. I-am mai luat şi geaca neagră, Avirex, în stil de aviator, trusa de toaletă şi o pereche de bocanci pe care obişnuia să-i poarte. Am probat şi cizmele lui de cow-boy, Tony Lama. Cam strâmte, dar aveau să se lase prin purtare. Au ajuns şi ele tot în geantă. Şi ultimul obiect: laptopul lui. Cutia era sub birou şi conținea şi o imprimantă portabilă, Canon. Ce bine. Am strâns şi laptopul şi am luat bagajele.

Am traversat repede, dar destul de speriat. O dată ajuns pe aleea mea, am băgat bagajele în portbagajul Miatei. Din camera mea obscură, am mai adus şi depozitat în portbagaj husa verde a maşinii şi dosarul cu actele lui Gary.

Pe urmă, pe înserate, am luat-o spre Stamford. În ghereta parcării, se afla un paznic pe jumătate adormit. Nu şi-a ridicat o clipă privirea de pe revista lui de sport, nici măcar atunci când mi-am luat tichetul de parcare şi m-a lăsat să intru. Am găsit un loc liber, la trei maşini distanță de cea a lui Gary. Nu era niciun om acolo, nimeni nu m-a văzut când am mutat totul, din Miata în MG. Trebuia să-mi omor cumva timpul (nu doream să

atrag atenția paznicului, ieşind din parcare la scurtă vreme după ce intrasem), aşa că am coborât scările şi am mers la restaurantul indian din apropiere. Am rămas acolo o oră, servind pui indian şi nişte bere, adâncit în exemplarul din ziua aceea din *The Stamford Courier.*

Nimeni nu m-a observat, la unsprezece şi un sfert, când am părăsit parcarea, în Miata, iar a doua zi de dimineață, când am sosit pe jos (după ce luasem trenul de 6:08 din New Croydon), în gheretă era o altă persoană. Era vineri şi eu lăsam impresia că-mi încep devreme weekend-ul, dat fiind că eram îmbrăcat ca un excursionist: bocanci, un pulover gros, un rucsac în spate. Maşina lui Gary a pornit de la prima încercare. Am plătit 24 de dolari pentru două zile de parcare, şi mi-am văzut de drum pe autostrada I-95, încă somnoros, deşi mă odihneam bine.

Am păstrat viteza legală şi am ajuns fără nicio problemă la Parcul Harkness. Am trecut de el, mergând până am ajuns la fermă. Sărind din maşină, am deschis poarta, iar după ce am intrat cu maşina, am închis-o şi m-am îndreptat spre pădure. Strecurându-mă foarte încet, am încercat să bag MG-ul cât mai adânc în desişul acela de ulmi şi stejari. După vreo cincizeci de metri, n-am mai putut înainta. Am oprit motorul, am desfăcut prelata şi am învelit maşina. Pe urmă, am presărat frunze adunate de pe jos. Nu obținusem un camuflaj absolut perfect, dar când am ajuns înapoi, pe drumul principal, nu puteam observa, iar asta numai cu greu, decât un morman de frunze undeva în adâncul pădurii.

Am scos apoi din rucsac o şapcă de base-ball şi o pereche de ochelari de soare, pornind-o voiniceşte pe jos înapoi către New London. M-am ținut cât mai aproape de poteca năpădită de iarbă, de la marginea drumului. Nimeni nu m-a luat în seamă. Nu eram decât un nebun dornic de aer curat, care făcea o plimbare mai lungă.

La gara din New London, mi-am odihnit picioarele o jumătate de oră în sala de aşteptare, încercând să mă

concentrez asupra unei cărți fără valoare, a lui Tom Clancy, pe care o adusesem cu mine. Jack Ryan salva Statele Unite de nişte fundamentalişti nebuni, care amenințau să distrugă oraşul Cleveland. Exista acolo o scenă desfăşurată în biroul oval, în care preşedintele îi spunea lui Ryan: „Jack, întreaga națiune se bazează pe tine". În alta Ryan îi mărturisea soției lui: „Întreaga națiune se bazează pe mine, draga mea". În alt moment Ryan îi spunea unuia dintre subordonații săi: „Întreaga națiune se bazează pe tine, Bob". Autorul cărții nu era un scriitor, ci făcea parte din conducerea CIA. Totuşi trebuia să-i mulțumesc pentru că unul din pasajele acelea patriotarde m-a scârbit atât de tare, încât mi-am ridicat privirea jenat de pe pagină şi l-am văzut, brusc, prin fereastra sălii de aşteptare, pe însuşi cumnatul meu, Phil, care stătea chiar în fața mea, dar pe peron.

Nu mă observase, deoarece se uita fascinat în ochii unei femei de vreo patruzeci de ani. Respectiva era înaltă, cu părul făcut permanent, îmbrăcată într-un taior obişnuit, de serviciu. N-am prea apucat să remarc şi altceva la ea, fiindcă brusc au început să se sărute înfocat pe gură, străduindu-se din răsputeri să-şi satisfacă setea nebună. M-am ridicat repede şi m-am îndreptat spre uşa din spate. Şi am continuat să tot merg, fără să mă opresc, până ce am ieşit din zona gării, în drum spre cel mai apropiat bar.

Am băut două pahare de bere, unul după altul. Fusese cât p-aci. Slavă Domnului că mă aflasem în sala de aşteptare şi nu afară. Bineînțeles că acum trebuia să mai rămân pe-acolo încă vreo două ore, până la următorul tren care se îndrepta către sud. Însă merita, cu vârf şi îndesat, pentru că aflasem că îngeraşul meu de cumnat – un bărbat care semăna perfect, atât la fizic, cât şi la spirit, cu un creion ascuțit – o înşela pe tâmpita de Lucy. Dar cine să fi fost femeia aceea fatală? mă întrebam eu. Vreo colegă de la contabilitate, pentru care el făcuse o pasiune, în timp ce verifica documentele firmei Johnson

Depilatories (Phil se ocupa cu auditul firmelor producătoare de cosmetice). Sau poate tot o biată ființă nefericită care, ca şi el, căuta un refugiu, evadând periodic dintr-o căsnicie ratată. Amândoi căutau disperați un cât de mic semn că mai puteau fi încă doriți. Multe mai ai şi tu pe suflet, Phil. Şi tu ai o viață numai a ta, secretă.

După ce m-am suit în următorul tren, m-am aşezat în apropiere de toaleta bărbaților, pentru cazul în care ar fi trebuit să mă ascund de cineva cunoscut.

Mă aştepta o treabă periculoasă, la întoarcerea la New Croydon. Am descuiat un dulap din camera mea obscură şi am scos produsele chimice pe care le cumpărasem. Pe urmă, carnețelul cu rețeta copiată din *Cartea de bucate a anarhistului* şi am purces la lucru. Am folosit un recipient, m-am jucat de-a savantul nebun, cântărind dozele chimicalelor, după care le-am amestecat. La unul din tuburile de carton am închis bine capacul de plastic de la un capăt. După ce l-am umplut cu compoziția aceea chimică, i-am sigilat cu bandă adezivă celălalt capăt şi m-am folosit de o foarfecă ca să fac o gaură în capacul din plastic. Am luat al doilea tub şi am repetat procedura. După ce am terminat, le-am împachetat şi le-am pus bine într-o sacoşă, iar apoi am rupt rețeta şi am înmormântat-o în mare, prin WC şi prin rețeaua urbană de canalizare.

Cu o pâlnie mică, am umplut, de data asta cu acid, două recipiente, le-am închis bine, pe urmă le-am sigilat cu bandă adezivă. Am scos cutia de alimente pentru picnic şi am aranjat recipientele acolo. După ce le-am fixat sigur, am închis cutia şi am scuturat-o cu putere. Cele două sticle nu se mişcau; acidul nu se scurgea. Deci n-am fost cuprins de flăcări, deşi atunci când am desfăcut însetat prima din cele şase beri pe care le-am băut în seara aceea (în timp ce zăceam în fața televizorului), toată fața mi s-a umplut de spumă.

Era indicat să fiu precaut cu acidul acela, pentru că a doua zi de dimineață, am depozitat recipientele pe *Blue*

Chip. Îl sunasem pe Bill cu o seară în urmă şi îi spusesem că aş dori să-mi duc pe vas toate lucrurile, înainte de a pleca duminică.

„Foarte bine", îmi răspunsese Bill, promiţându-mi că o să-l sune pe comandantul portului, pentru ca acesta să nu se alarmeze, întrebându-se ce căuta un străin pe-acolo.

— Îmi pare bine că te întâlnesc, mi-a zis comandantul portului, venind pe debarcader, direct spre mine. Părea în vârstă de vreo şaizeci de ani, era slab ca un schelet şi avea o faţă colţuroasă.

— 'Neaţa, l-am salutat eu.

— Eşti prietenul familiei Hartley, nu?

— Mă numesc Ben Bradford, m-am prezentat eu, întinzându-i mâna. Mi-a scuturat-o scurt, sec.

— Te-am văzut şi ieri pe-aici, mi-a zis el.

Asta m-a cam îngrijorat. Nu ştiam că mă văzuse cineva.

— Ar fi trebuit să treci pe-aici, am rostit eu calm.

— Am vrut, dar am văzut că ai cheia de la cabină – şi atunci mi-am închipuit că eşti un cunoscut. Pleci în Europa?

— O să stau vreo două zile prin preajma ţărmului.

El s-a uitat lung la cutia de alimente şi la săculeţul pe care îl pusesem pe punte.

— După câte ai adus cu tine, parc-ai traversa Atlanticul.

— Ştiu şi eu?

A mai observat şi sacoşa burduşită de pe debarcader.

— Ce dracu' ai mai pus şi-acolo? m-a întrebat.

Au început să-mi transpire palmele. Le-am băgat în buzunare.

— Aparatură pentru scufundat.

— Nu prea ai ce vedea în apa asta, poate doar scursuri din canalizare, a spus el. Vrei să te ajut?

Înainte de a refuza, el înşfăcase deja un capăt al sacoşei. Am sărit pe ponton şi am luat-o de celălalt capăt.

— Chestia asta are o tonă, a zis el, ajutându-mă să o

car. Şi e rece.

— Ţin tuburile de oxigen în garaj. Şi acolo parcă-i un frigider.

Am izbutit împreună să ne suim cu sacoşa pe vas, după care am aşezat-o încet pe punte.

— Mersi, i-am zis eu, sperând să plece cât mai repede.

— O iei din loc azi?

— Mâine în zori.

— Portul se deschide la şase şi jumătate.

— Ştiu.

Omul se tot uita la sacoşă. Eu mă străduiam să rămân impasibil.

— Scufundări în noiembrie? a întrebat el, scuturând din cap. Să fiu în locul tău, n-aş face aşa ceva.

A dat cu piciorul stâng în sacoşă. Din fericire, a nimerit rezervorul de oţel, care a pocnit cu un zgomot sec.

— Ai un rezervor mare. Cât poţi să rămâi cu el sub apă?

— Cam o oră.

— E cam mult, pentru scufundări în apele astea. Ei... vânt bun!

— Mulţumesc pentru ajutor, i-am spus eu politicos.

A dat scurt din cap, a coborât pe ponton şi a plecat.

Eu am intrat în cabină şi m-am prăbuşit pe o băncuţă, încercând să-mi revin.

Portul se deschidea la şase şi jumătate, şi tocmai de asta adusesem acum sacoşa. Ştiam că nu puteam s-o strecor pe timp de noapte şi nici nu doream să trezesc bănuielile lui Bill, apărând cu ea a doua zi de dimineaţă. Slavă Domnului că pusesem tubul pentru scufundare în acelaşi bagaj.

De ce fusese aşa de curios căpitanul portului? A bănuit oare ceva? N-am fost eu suficient de precaut? Poate nu era decât un moş băgăcios, care-şi vâra nasul peste tot?

Ultima variantă era cea mai plauzibilă. N-avea niciun motiv să n-aibă încredere în mine, în definitiv. Şi, cu siguranţă, nu i-a trecut prin cap că tocmai mă ajutase să

aduc pe vas cadavrul înghețat al lui Gary Summers.

Fusese al dracului de greu să-l bag pe Gary în sacoşă. Pe la ora unu noaptea – după ce terminasem cu *Cartea de bucate a anarhistului* – am băgat Miata în garajul lui Gary şi am închis uşa după mine. Acesta era gol, cu excepția câtorva scule de zugrăvit, agățate pe un perete. Am luat cu mine geanta mare pe care o cumpărasem cu o zi în urmă. Uşa care dădea în casă ducea direct la subsol. M-am apucat imediat de treabă, am desfăcut fermoarul şi am întins pe podea o bucată mare de plastic. Am deschis congelatorul, am reuşit să-l mut în şezut pe Gary, dar aproape că mi-am deplasat o vertebră ca să-l ridic şi să-l scot de-acolo. Avea *rigor mortis,* era totalmente țeapăn şi cumplit de rece. Atât de rece încât, atunci când mi-am petrecut brațele pe după mijlocul lui, de-abia am putut să-l țin câteva secunde. După mai multe încercări neizbutite, am reuşit, în fine, să-i scot de-acolo partea de sus. Pe urmă, m-am lăsat pe vine, l-am prins de picioare şi hopa-sus. A aterizat în cap pe podea, scoțând un zgomot asurzitor, atunci când s-a izbit de linoleum. Părea lovit rău, dar din fericire era aşa de înghețat, că nu a curs deloc sânge. L-am răsucit pe bucata de plastic, dar mi-am dat seama imediat că dacă îi pliam picioarele rupte, ca să fie mai scurt, încăpea în întregime în sacoşă. Era nevoie de puțină chirurgie radicală. M-am întors în garaj şi am găsit un aparat de sudură şi un ferăstrău electric: un model Black Decker, cu o lamă circulară, foarte ascuțită.

Ajungând în subsol, am apăsat pe butonul de pornire. Lama scotea un puternic bâzâit monoton, după ce a intrat în funcțiune. L-am oprit. Nu se putea. Astfel încât, în următoarea jumătate de oră, am încercat să-l îndes într-un fel pe Gary în geantă, aşa cum era, dar de fiecare dată când socoteam că rezolvasem problema, nu puteam sub nicio formă să închid fermoarul. Aşa că n-am avut încotro. Am mai scos o bucată de plastic, i-am făcut o gaură în mijloc şi mi-am strecurat capul pe-acolo. Poncho-ul acesta astfel improvizat m-ar fi protejat de

bucățile din cadavru care s-ar fi împrăştiat în timpul ciopârțirii. Am inspirat adânc. Oare o să fiu în stare să fac aşa ceva? N-ai încotro! Apucă-te de treabă numaidecât!

Treaba mi-a luat douăzeci de minute. Cadavrul lui Gary, tăiat în două, era acum înfăşurat în plasticul negru, lipit bine cu bandă adezivă. Acum încăpea. De fapt, acum mai rămăsese şi loc liber, la un capăt, cam şaptezeci de centimetri – aşa că am zis să bag acolo tubul pentru scufundări, de cum aş fi ajuns acasă şi astfel să maschez adevăratul conținut al sacoşei. A fost cumplit de greu să-l urc pe Gary pe scări. A trebuit să trag încet pachetul, treaptă cu treaptă, până în garaj, după care m-am opintit serios ca să-l salt în portbagajul Miatei.

Am avut mult de curățat la subsol. Înainte de a începe, am vomat câteva minute în toaleta de la subsol, pentru că stomacul meu se revolta din cauza a ceea ce tocmai făcusem. Pe urmă am folosit trei sticle cu dezinfectant ca să curăț bine ferăstrăul şi podeaua. Am turnat dezinfectant în toate scurgerile, ca să îndepărtez sângele, părul sau orice rămăşiță care ar fi oferit vreo probă de ADN. Am băgat celelalte dovezi în pungi, pe care le-am pus apoi în maşină. Am mai verificat totul încă o dată. Izul de carne tăiată cu ferăstrăul aproape că dispăruse, la fel ca mirosul substanței folosite de mine. Congelatorul era scos din priză, ca şi toate celelalte obiecte de uz casnic de mare importanță din casă. Am tras jaluzelele şi draperiile, după care am încuiat toate uşile, de două ori. Acum casa era închisă. Şi avea să rămână astfel, pentru câteva luni bune, de acum încolo. Gary va hotărî, până la urmă, să o vândă. Să scape de ea definitiv.

Am ieşit cu Miata pe alee, am încuiat şi garajul şi am condus fără să aprind farurile. Nu m-am uitat înapoi. Nu mai voiam să văd casa aceea vreodată.

Câteva ore mai târziu, mă aflam pe pontonul din New Croydon, descărcându-mi sculele. L-am salutat pe căpitanul portului şi am intrat în cabină. Am aşteptat un sfert de oră până să revin pe punte. Acum omul era

ocupat cu nişte tipi de pe o ambarcaţiune care tocmai acostase. Avea arborat steagul canadian. Pesemne că verifica să nu se facă trafic ilegal cu ceva din Noua Scoţie. Am dus jos geanta, mi-am scos din ea tubul pentru scufundări şi pe urmă l-am pitit pe Gary în dulapul de sub băncuţă. A doua sacoşă (cea care conţinea substanţa inflamabilă) am depozitat-o în compartimentul pentru combustibil. Am încuiat cabina, m-am dus la maşină şi am plecat, sperând ca bucăţile de cadavru să nu se dezgheţe prea tare peste noapte.

Acum venise momentul să mă îndrept înspre Darien. N-am mers pe un drum direct, ci am ocolit regiunea Fairfield. În dorinţa de a scăpa şi de ultimele dovezi, am oprit la diferite gropi de gunoi pe care le-am zărit, la marginea oraşelor New Canaan, Wilton şi Westport, aruncând de fiecare dată câte o pungă.

Phil şi cu Lucy locuiau într-un cartier din capătul oraşului Darien denumit Franklin Avenue. Casa lor – de pe vremea lui Eisenhower – era acoperită cu şindrilă, având o verandă din cărămidă roşie, cu coloane albe. Deasupra verandei erau atârnate două ghivece mari, cu flori, iar la intrare, înfipt într-un drug metalic, steagul american. Am băgat maşina pe alee şi am rămas acolo un minut sau două, ca să-mi mai potolesc groaza. Apoi am coborât şi am sunat la uşă – imediat s-a auzit o sonerie stridentă. Mi-a deschis Lucy. Purta un pulover crem de lână, o vestă albă, jeanşi albi şi pantofi negri de sport, marca Gucci. Îşi prinsese părul blond cu o panglicuţă de mătase neagră. Nu mi-a zâmbit.

— Ben, zise ea, fără niciun fel de intonaţie.

— Bună, Lucy. Se simţea neliniştea din glasul meu.

— A venit, strigă ea peste umăr. Pe urmă, s-a întors către mine şi mi-a spus: Poţi să intri, totuşi. De cum am trecut pragul, ea s-a îndreptat spre bucătărie, lăsându-mă singur.

Tapiserii colorate strident. Tapet supraîncărcat cu flori. Stil victorian. Şcoala de decoraţiuni interioare a Laurei

Ashley.

— Tati! Tati!

Adam a alergat către mine, venind dinspre camera de joacă de la subsol, şi mi s-a aruncat în braţe. Eu l-am prins şi l-am strâns tare la pieptul meu.

— Mami, a veni tati! a strigat el tare.

— Da, şi?

Beth se afla vizavi de mine, ţinându-l pe Josh, adormit, în braţe. A dat din cap în direcţia mea. Nici ei nu-i făcea o plăcere deosebită să mă vadă.

— Ce mai faci? am întrebat-o.

— Bine, mi-a răspuns liniştită.

— Noi mergem la McDonald's, a zis Adam. O să cumpărăm jucării.

— Tot ce vrei tu, l-am asigurat.

— Fără ciocolată cu lapte, a intervenit Beth. Îl agită.

— Dar eu vreau ciocolată cu lapte! s-a smiorcăit Adam.

— Şi sucul de căpşuni e bun, i-am spus eu.

— Ba cu ciocolată!

— Nu, Adam, s-a opus Beth.

Adam a început să plângă.

— Eu vreau…

— Mai vedem noi, i-am şoptit eu la ureche.

— Ben, înţelege…

Eu am ridicat mâna, iar ea a înclinat plictisită din cap.

— Du-te să-ţi iei haina, băiete, l-am îndemnat pe Adam. Acesta a coborât repede pe scări. S-a lăsat o tăcere stânjenitoare. Beth a rupt tăcerea:

— Pe-acasă totul e bine?

Tu ştii mai bine. Doar ai fost acolo, chiar acum două zile.

— E bine. Josh te ţine trează mult timp?

— Azi-noapte a dormit cinci ore la rând.

— Un record. Aş putea să…?

— Sigur, a zis ea şi mi l-a dat cu grijă. Capul i-a căzut uşor pe umărul meu. L-am sărutat pe obrăjorul cald. Tot a mentă mirosea. L-am legănat. Parcă nu-mi venea să-i

mai dau drumul.

Adam s-a întors tot în fugă, trăgându-şi hăinuța de molton după el. Nu-i plăcea să vadă bebeluşul în brațele mele.

— Josh nu! Josh nu! a zis el, explodând de gelozie. Numai Adam cu tati.

— Nu e frumos, Adam, l-a apostrofat Beth.

— Îl vreau pe tati!

— Îl ai, i-am spus eu. L-am înapoiat pe Josh lui Beth, parcă forțat, trecându-mă un fior. Adam m-a luat de mână.

— Poți să încerci să-l aduci până-n cinci? m-a întrebat Beth. E invitat la cină, la un prieten de-al lui Eddie.

— Nu-mi place Eddie, a zis Adam. M-a lovit.

— Atunci, loveşte-l şi tu, i-am spus eu.

— Ben, Eddie e cu Lucy în bucătărie…

— N-ar trebui să-i permiți să dea în Adam.

— Dar nu-i permit…

— Bine, i-am spus eu, retezându-i elanul, înainte să se înfurie. Pot să merg cu Volvo-ul? Ca să nu mai mut scaunul pentru Adam.

— Uite, a zis ea şi mi-a dat cheile. La cinci, te rog. Nu mai târziu.

— Am înțeles de prima dată.

Am plecat. În timp ce-l legam pe Adam pe scăunelul lui, l-am auzit spunând:

— Lui tati nu-i mai place de mami…

— Îmi place de mami. Doar că…

Am tăcut, nemaigăsindu-mi cuvintele. Cum să-i explici unui copil de patru ani lipsa de înțelegere? Nu poți. Trebuie să-l minți.

— N-o să ne mai certăm, Adam, îți promit.

El a zâmbit.

— Şi o să mergem cu toții acasă?

Am mințit iar.

— Da. Cât de curând.

La McDonald's, Adam s-a delectat în voie cu meniul lui

preferat – pui cu cartofi prăjiți. Şi-a sorbit sucul de căpşuni cu lapte, fără să protesteze că nu era de ciocolată. S-a amuzat cu jucărioara lui Disney pe care o primise, ca la fiecare masă.

— Când mergem la DisneyLand? m-a întrebat el. Mă implora de luni de zile să plecăm la Orlando, urmărind şi reurmărind neîncetat reclama pentru Țara lui Mickey Mouse, care preceda filmul cu *Cartea Junglei.*

— Ajungem noi şi acolo, i-am zis eu, ducând mâna la buzunar după cutiuța cu pastile.

— De Crăciun? Mergem de Crăciun?

Eu am înghițit în sec.

— Mai vedem noi, Adam. Mai vedem noi.

Deschizând recipientul, am luat două pastile, înghițindu-le cu Coca-Cola dietetică.

— Tati ia medicament, a observat Adam.

Tati ia Dextrină. Tati are nevoie de Dextrină. Tati nu a dormit. Tati s-a ocupat de lucruri abominabile, în subsolul unui vecin. Şi tati ar vrea să fi avut şi nişte Valium, pentru că toată discuția asta despre Disneyland şi Crăciun l-a distrus.

— Numai tati şi cu Adam merg la Disneyland. Fără Josh.

— Trebuie să te porți frumos cu Josh şi să ai grijă de el, i-am zis eu. Tu eşti fratele lui mai mare. Va avea nevoie de tine…

— Tati e numai al meu.

Te rog, copile. Taci! Ca să nu leşin aici.

— Unde mergem acum? l-am întrebat eu, încercând să schimb subiectul. La jucării?

— Da! La jucării! Îmi cumperi un cadou?

— Un cadou mare.

Am mers cu maşina la Stamford şi am parcat în fața supermagazinului de jucării de pe Forest Street. Adam a zbughit-o în magazin, iar eu l-am urmat. În câteva secunde, a găsit raionul unde se vindeau biciclete şi s-a cățărat pe una micuță, roşie, cu rotițe laterale, ca să-i fie

mai uşor să înveţe. Pusese, cu siguranţă, ochii pe asta de mult timp.

— Ai venit cu mami aici, săptămâna asta? l-am întrebat eu.

— M-a adus aici tanti Lucy, când era plecată mami.

Adică, atunci când mami a aflat că amantul ei plecase din oraş.

— Ţi-a spus mami unde se duce, atunci când te-a lăsat cu tanti Lucy?

— A fost plecată. A început să pedaleze şi să se învârtă în cerc. Te rog, tati. Cumpără-mi-o.

— Doar dacă o să porţi cască.

O vânzătoare din apropiere a ciripit:

— Avem căşti, în şase culori diferite.

— Cred că ar fi bună una roşie, am zis eu. Se va potrivi cu bicicleta.

S-a întors puţin mai târziu, cu o cutie în mână.

— O port! a zis Adam, oprindu-se doar o clipă, cât vânzătoarea i-a acoperit buclele blonde cu casca şi i-a prins-o sub bărbie. Pe urmă, a continuat să se plimbe cu bicicleta, prin întregul raion.

— Ce copil dulce, a apreciat vânzătoarea.

— Aşa este, am confirmat eu. Băiatul m-a privit o clipă şi mi-a zâmbit nespus de fericit. Fiul meu. Frumosul meu fiu.

— Să ştiţi că bicicleta se asamblează acasă, a spus vânzătoarea. Dar nu o să vă ia mai mult de o oră şi sunt incluse toate sculele necesare.

Mi s-a rupt inima. Prin faţa ochilor, mi-a trecut o imagine: Adam uitându-se trist la un oarecare Phil – noul său tată de împrumut – care se chinuia să pună lanţul de la bicicletă. „Unde-i tati? striga Adam. Tati mi-o face imediat.”

— Nu aveţi una deja asamblată? am întrebat-o eu pe vânzătoare.

— Cea pe care este el acum, mi-a răspuns ea. Dar nu vindem produsele expuse.

— Faceți o excepție? V-aş ruga tare mult!

— Dar e foarte uşor de asamblat.

— Sunt sigur de asta, însă astăzi nu pot sta foarte mult timp cu el…

I-a căzut fisa vânzătoarei. A dat din cap înțelegătoare, categorisindu-mă drept încă un tată divorțat, care încearcă să-şi răscumpere vina cu un alt cadou scump pentru băieţaşul lui. Dac-ai ştii tu, cucoană. Dac-ai ştii.

— Sunt convinsă că şeful nostru vă va permite să o luați pe asta, a zis ea.

Înainte de a pleca din magazinul de jucării, Adam a primit şi un puzzle, o maşinuță cu telecomandă, una de pompieri şi încă trei vagoane pentru trenuleț. O dată ajunşi la casă, mi-a venit să duc mâna la portofelul lui Gary, dar mi-am dat seama la timp şi am plătit cu cardul meu, Amex. Aveam atâtea jucării, că m-a ajutat un vânzător să le duc până la maşină. Era trei şi jumătate. Mai dispuneam de nouăzeci de minute. Şi din cerul cenuşiu cădea o burniță rece.

— Mergem în parc? m-a întrebat Adam, când l-am prins de scăunel.

— Plouă, băiete. Nu e frumos în parc, când e umezeală.

— Vreau să merg cu bicicleta!

— Nu în parc. O să răceşti…

— Te rog, tati. Vreau să mă plimb cu bicicleta!

Şi astfel am hotărât să inaugurăm bicicleta lui Adam, dar la etajul superior al mall-ului din Stamford. Sâmbăta după-amiază era cel mai liniştit colț din complex – acolo erau amplasate două bufete astfel încât Adam a putut să meargă cu bicicleta în susul şi în josul etajului, fără ca niciunul dintre cei care asigurau paza să ne arunce prea multe priviri dezaprobatoare. La început, am umblat după el, dar după douăzeci de minute am obosit, aşa că m-am dus lângă un bar şi l-am urmărit cum dădea din picioare fără să se mai oprească, pe tot coridorul. De două ori am încercat să-l conving să se mai odihnească, ademenindu-l cu o înghețată, dar de fiecare dată mi-a răspuns:

— Acum merg cu bicicleta, tati.

Până la urmă a renunțat la maratonul acela ciclist, acceptând o vafă cu vanilie. Am stat la o masă aproape douăzeci de minute. Cu mâna liberă strângea, cu un acut simț de proprietate, ghidonul bicicletei.

— Te pricepi bine să mergi cu bicicleta, Adam.

— Vreau să merg şi fără rotițe.

— Poate peste un an sau doi, de-abia atunci le vei putea scoate.

— Mă înveți tu, tati?

Mi-am muşcat buza tare de tot.

— Te învăț, uriaşule.

— Şi luăm bicicleta şi la Disneyland. Şi la şcoală. Şi, tati şi cu Adam iau bicicleta în tren, spre oraş. Şi mergem în parcul cel mare. Şi la Grădina Zoologică…

În timp ce el cânta dulcea litanie a momentelor noastre petrecute împreună, eu am pierdut bătălia pe care o duceam de ore întregi.

— De ce plângi, tati?

Mărise ochii de teamă. Erau din ce în ce mai mari, până când n-am mai putut să-mi rețin hohotele. L-am strâns la piept, iar el s-a lipit de mine, de parcă ar fi dorit să mă apere de ceva rău, să îndrepte totul, să mă readucă la viața pe care urma s-o pierd.

— Nu mai plânge, tati. *Te rog,* nu mai plânge.

S-a crispat în brațele mele, îngrozit. Dar eu n-am reuşit să mă potolesc, n-am putut să-mi înfrânez emoția. Pierdusem totul, eram în cădere liberă.

— Hei, tu?

Am simțit o mână pe umăr, care mă scutura puternic. L-am eliberat puțin pe Adam şi acesta a sărit din brațele mele şi a început să alerge pe coridor. Eu m-am uitat în sus. Patronul barului se aplecase peste mine, privindu-mă speriat.

— Nu te simți bine? m-a întrebat el.

Eu am scuturat din cap dezorientat, cu vederea înceţoşată de lacrimi.

— Stai puțin, să chem un doctor…

— Nu e nevoie, am reuşit eu să rostesc. Sunt supărat.

— Şi băiețelul tău la fel.

— Adam…

M-am ridicat speriat şi nu l-am putut vedea.

— Adam!

L-am auzit pe urmă plângând. Se rezemase de un zid din apropiere şi mă privea îngrozit. Am încercat să merg spre el, dar patronul barului – o matahală de vreo patruzeci de ani – m-a reținut.

— Chiar e copilul tău? m-a întrebat el.

Am dat să mă eliberez, dar m-a prins de guler şi m-a strâns tare.

— Te mai întreb o dată, omule. Chiar e copilul tău?

— Sigur că e… M-am zbătut, dar acum omul mă ținea strâns şi amenințător. Şi am fost târât înspre Adam. De frică, băiatul se albise tot şi îi apăruse o pată mare şi umedă între picioare.

— E tăticul tău? l-a întrebat omul.

Adam a dat din cap speriat.

— Eşti sigur că e tatăl tău? Să nu-ți fie teamă să spui, băiete.

Adam a rămas paralizat o vreme, apoi s-a aruncat şi s-a încolăcit de picioarele mele, plângând tare. Patronul mi-a dat drumul. Eu m-am lăsat pe vine şi l-am prins pe Adam în brațe, şoptindu-i:

— Iartă-mă, iartă-mă, iartă-mă. L-am legănat până i s-au oprit lacrimile şi până am simțit că mi-am regăsit şi eu echilibrul.

— Tati, să nu mai plângi niciodată, a zis Adam într-un final.

— Gata, s-a terminat acum, am mințit eu. L-am luat în brațe ținându-l cu o mână. M-am ridicat în picioare şi am văzut că se adunase ceva lume acolo, uitându-se la noi ca la urs. De cum îmi întâlneau privirea, oamenii se întorceau în altă direcție, jenați. Patronul barului tot lângă mine era, blocându-mi trecerea.

— Vrei să sun pe cineva? m-a întrebat el.

— Acum totul e în ordine, i-am spus eu.

— Ba nu e în ordine.

— Auzi, eu şi cu soția mea…

— Pe mine nu mă interesează problemele dumitale personale, amice. Dar să nu te mai prind niciodată pe-aici. Ai înțeles?

— Bine. Pe cuvânt.

— Sigur vrei să mergi acasă cu tatăl tău? l-a întrebat patronul pe Adam. Nu trebuie, dacă nu vrei.

— Merg acasă cu tati, i-a spus Adam, lipindu-şi fața de gâtul meu.

Patronul barului încă mai avea îndoieli, dacă să ne lase să plecăm, ori nu. Am încercat să mormăi nişte scuze, dar el mi-a retezat-o:

— Mai bine rezolvă-ți problemele, mi-a spus, întorcându-se la barul lui.

Ținându-l cu o mână pe Adam lipit de pieptul meu, am reuşit să iau şi bicicleta, cu cealaltă mână, ca să mergem la toaletă. Adam nu a zis niciun cuvânt, cât timp i-am şters urmele de urină de pe jeanşii uzi. Nu a vorbit nici cât am coborât cu liftul, până în parcare. După ce l-am prins de scăunel, în maşină, a resimțit şocul ultimului sfert de oră. A dormit pe tot drumul spre Phil şi Lucy. Traficul era aglomerat. De fiecare dată când trebuia să opresc, aruncam câte o privire şi în oglinda retrovizoare, ca să-l văd cât de liniştit şi de fericit doarme. Am început iar să plâng. Pentru că ştiam că acum nu s-ar mai fi trezit până dimineață, iar atunci eu aş fi fost deja plecat.

Am ajuns de-abia pe la cinci şi jumătate. În clipa în care am oprit pe alee, Beth a ieşit în graba mare pe uşă, deşi ploua. Nu părea a fi câtuşi de puțin ceea ce aş numi eu o femeie bucuroasă.

— Felicitări. Bravo. Halal să-ți fie!

— Traficul a fost aglomerat, m-am scuzat eu, ieşind din maşină.

— Dar ți-am spus limpede să fiți aici la ora cinci fix,

niciun minut mai târziu. Acum a ratat petrecerea…

— Iartă-mă…

— Dumnezeule, dar e ud leoarcă, a zis ea, atunci când l-a ridicat de pe scăunel.

— S-a întâmplat.

— Nu l-ai dus la toaletă?

— Ba sigur că l-am dus…

— Nu mai minți. E fleaşcă. Şi… în sfârşit, a observat şi cumpărăturile din spatele maşinii. Ai înnebunit de tot?

— Şi-a dorit o bicicletă, aşa că…

— Nici nu poate fi vorba de aşa ceva.

— Am vrut să…

— Nu o primim. N-am nevoie de remuşcările tale. N-am nevoie de nimic de la…

— Te rog, Beth. Lasă-l să o păstreze…

Mi-a smuls din mână cheile de la maşină.

— Te rog, acum pleacă. Pleacă imediat.

S-a întors şi a fugit cu Adam în brațe prin ploaia puternică, intrând repede în casă. Eu m-am grăbit după ea, însă mi-a trântit uşa-n nas chiar când mă aflam pe scări. Ploaia se înteţise, dar mie nu-mi mai păsa de nimic. Am tot bătut în uşă cu pumnii, am urlat, am implorat-o să mă lase să intru. Şi am ținut-o aşa câteva minute bune, absolut sigur că ea va ceda până la urmă, va fi mai rezonabilă sau, cel puțin, mi-ar oferi un adăpost temporar, care să mă apere de furtună. Dar dinăuntru nu se auzea nimic.

Mă dureau pumnii de-atâta bătut, eram ud până la piele. M-am îndepărtat de uşă, înfrânt. Şi pe urmă am văzut-o. Se uita la mine printr-un geam. Părea tristă şi totalmente distrusă. Pentru o clipă, ne-am privit în ochi. O clipă de nesiguranță totală. O clipă în care orice dușmănie dispăruse şi nu mai simțeam, amândoi, decât o tristeţe fără de niciun fel de leac. O clipă în care am înțeles şi eu şi ea că de-acum eram despărțiți. Indubitabil. Fără cale de întoarcere.

Dar acea clipă a trecut ca un fulger. Iar ea a şoptit:

Iartă-mă. Nu era o scuză, ci, mai curând, un cuvânt de adio.

La fereastră lumina s-a stins. Se terminase totul între noi. Venise vremea să pun capăt şi la toate celelalte.

7

M-am mutat de-acasă chiar în seara aceea. Am băgat în portbagajul Miatei trei costume de haine, cu toate accesoriile aferente. Am verificat bine camera mea obscură, ca să fiu absolut sigur că nu mai rămăsese acolo nici urmă de probă incriminatoare. I-am scris lui Beth un bilețel, pe care l-am lăsat pe masa din bucătărie. L-am conceput laconic.

Am împrumutat barca lui Bill pentru weekend. Mă întorc marți seara, târziu. O să stau la Bill şi la Ruth, în următoarele săptămâni, până îmi găsesc o casă. O să trec să văd copiii, miercuri seara, după serviciu.
Vă iubesc pe toți trei.

Am semnat biletul. Am lăsat 50 de dolari pe masă pentru menajera noastră, Perdita, care trebuia să vină luni dimineață. Am făcut un duş şi mi-am pus hainele pentru a doua zi: pantaloni sport kaki, o cămaşă cu nasturi, un pulover gros, pantofi sport, o scurtă de vânt. Mi-am reverificat buzunarele, ca să fiu sigur că portofelul lui Gary, cheile de la maşină şi cele de la casă erau separate de propriile mele acte şi chei.

Se făcuse timpul să plec. Să trântesc uşa după mine şi să nu mă mai uit înapoi. Să fac mişcarea finală. Am rămas țintuit la masă, uitându-mă în gol spre toate acele obiecte din bucătărie. La pereții aceia albi. La dulapurile din pin, făcute manual, şi la blaturi. La obiectele de uz casnic. La farfuriile Wedgwood aranjate frumos pe raft. La fotografiile de familie prinse pe o tablă de lemn. La bilețelele de la şcoală şi la desenele lui Adam, care decorau frigiderul. Atâtea lucruri. Atâtea achiziții. Le admiram pe fiecare în parte. Mă minunam cum viața asta era un drum plin de acumulări inutile – o căutare permanentă de lucruri care să-ți umple spațiul şi timpul.

Şi toate astea numai în numele confortului material, care masca faptul că înțelegi prea bine că tu nu eşti decât în trecere pe pământ; că, într-o bună zi, vei ajunge în necunoscut, doar cu hainele de pe tine. Acumulezi, încercând să păcăleşti moartea inevitabilă şi pe tine însuți, autoconvingându-te să crezi că există permanent o trăinicie a ceea ce ai creat tu. Dar uşa oricum se trânteşte după tine. Şi le laşi pe toate în spatele tău.

M-am dus şi am luat o fotografie de-a lui Josh, stând în poala lui Adam. Îmi aminteam exact de momentul când o făcusem – şi cât de greu fusese să-l conving pe Adam să țină în braţe bebeluşul. Şi după ce i-am aşezat, până la urmă, Adam a zâmbit larg, în timp ce Josh se uita în sus, la fratele său, cu o uimire sinceră şi fermecătoare.

Mi-a plăcut mereu acea fotografie şi, pentru o clipă, mi-am zis că aş putea să o iau cu mine. Însă, pe când o țineam în mână, mi-am dat seama că nu-mi era permis să duc cu mine vreo dovadă a trecutului meu, acolo unde mergeam eu.

Am rămas lângă tăbliţa de lemn câteva minute în care m-am simțit îngrozitor. A sunat telefonul. Am tresărit speriat, şi am prins repede la loc fotografia, după care am ridicat receptorul. Era Bill.

— Noi ne culcăm, mi-a zis el, şi mă întrebam dacă vii aici diseară.

— Tocmai eram pe punctul de a pleca.

— Nu te grăbi. Doar ai cheia, nu?

— O am.

— Intră şi simte-te ca acasă. Te scol eu de dimineață, pe la şase şi jumătate, dacă nu ți se pare cam devreme.

— E bine aşa. Vreau să plec devreme.

— Cum a fost la Darien?

— Ăăăă…

— Chiar aşa de rău?

M-am uitat, pentru ultima dată, la poza cu fiii mei.

— Da, foarte rău.

Bill şi cu Ruth adormiseră deja când am ajuns acasă la

ei, jumătate de oră mai târziu. Mi-am adus hainele în cameră şi le-am atârnat în dulap. Pe noptieră se aflau o sticlă cu whisky şi un pahar, alături de un bilețel: „Un medicament perfect contra insomniei”. M-am băgat în aşternut, am băut un pahar şi mi-am mai turnat încă unul. Cred că Beth o să-i dea bicicleta lui Adam. Mai ales când el o să înceapă să plângă de dimineață, iar dacă ea se încăpățâna, tot s-ar fi răzgândit până marți. Atunci când avea să sune telefonul şi când *ea* avea să afle vestea.

Un alt pahar de whisky m-a răpus definitiv. Am redevenit conştient, parcă în chiar clipa imediat următoare, când Bill mă scutura de umeri. Printre jaluzelele din cameră se strecura o lumină slabă. Gura îmi duhnea precum aceea a unui bătrân scoțian bețiv.

— Scularea, marinarule, mi-a zis voios Bill.

— Mă scol, dar nu voi fi într-o formă prea bună, am mormăit eu.

— Jumătate de sticlă de whisky sigur te aduce în starea asta.

Ruth mai dormea încă atunci când Bill şi cu mine am plecat înspre port cu jeepul său, Cherokee.

— Voiam să-mi iau la revedere de la ea, am zis eu, căscând. Mulțumeşte-i pentru tot.

Bill m-a privit curios.

— O s-o întâlneşti din nou, marți seara, nu?

Făcusem deja o gafă, fiind încă adormit, şi m-am străduit s-o repar:

— Da, bineînțeles. Vă mulțumesc la amândoi pentru tot ce-ați făcut pentru mine.

— Cu plăcere. Auzi, Ben… nu ți-e frică să rămâi singur pe mare, două zile? Vreau să spun…

— Ce?

— Cum să-ți spun?

— Fii sincer.

— Ne îngrijorezi.

— N-am de gând să sar în mare, într-un moment de

disperare, dacă asta insinuezi.

— Chiar asta vreau să spun.

— Nu e genul meu.

— Bine.

— Nu prea pari convins.

— Benson, căpitanul portului, m-a sunat ieri.

— Of, Doamne!

— Da, e un bătrân cam băgăcios. Mi-a spus că atunci când s-a suit cu tine pe iaht, ieri, păreai cam nervos şi stânjenit.

— Păi chiar sunt nervos. Şi stânjenit. Doar mă părăseşte nevasta.

— I-am spus şi eu asta. Şi ştii ce mi-a răspuns? „Sper că ştii ce faci, împrumutându-i barca."

Am riscat şi i-am zis:

— Auzi, dacă tu eşti cumva îngrijorat pentru mine…

— Nu, nu, nu.

— Eşti sigur?

— Sunt sigur, acum că am stat de vorbă cu tine. Doar să nu te aventurezi prea tare, da?

— Dar dacă dispar pe fundul mării?

— De asta ți-ai luat cu tine sculele pentru scufundări?

— Benson ăsta chiar că e băgăcios.

— Auzi, nu mă deranjează dacă faci pe scafandrul în noroiul de lângă țărm. Însă, dacă vrei să mergi în Bermude, să mă suni şi pe mine, ca să-mi spui unde eşti, să ştiu şi eu, să nu mor prost.

Am râs amândoi. Pericolul trecuse.

În port, Bill m-a instruit rapid cum să mă descurc cu echipamentele sofisticate, de pe *Blue Chip.* M-a învățat cum să activez pilotul automat, cum să contactez paza de coastă prin radio şi cum să aranjez o navigare ghidată prin satelit, folosindu-mă de complexele componente ale sistemului său. Pe urmă, s-a aşezat chiar pe băncuța sub care se afla Gary.

— Ştii ce-i aici dedesubt? m-a întrebat el. Pentru că am scuturat din cap, a negație, a continuat: Sunt

rezervoarele de combustibil. Dacă trebuie să le umpli, scoți salteaua şi vei găsi două chepenguri. Le ridici, şi gata.

— Bine, am zis eu.

— Vrei să-ți arăt cum se face?

— Mă descurc eu.

Mi-a arătat, în schimb, cum să ridic, să susțin pânzele şi cum să ridic încă o velă – în caz de furtună. Mi-a descris, pe scurt, motorul diesel al iahtului, asigurându-mă că, dacă rămân în limita distanței de două sute de mile marine, este destul combustibil ca să ajung la mal.

— Dar sper că n-ai de gând să mergi aşa departe, nu? m-a întrebat el.

— Poate ajung la Block Island.

— În cazul ăsta, să ai grijă să nu treci mai departe. Dacă te îndepărtezi, ajungi imediat în Atlantic. Şi s-ar putea să-ți fie greu – chiar e greu pentru cineva care are doar puțină experiență de navigare, şi asta doar pe lângă țărm.

— N-ai nicio grijă. Atlanticul nu mă atrage.

Ne-am uitat pe hărți. Bill mi-a ales o rută uşoară, la est de Block Island, arătându-mi un port în partea de est a insulei, unde aş fi putut să mă adăpostesc noaptea. Se făcuse deja ora opt. Soarele era sus pe cerul de un albastru azuriu. Bătea un vânticel bun dinspre nord-vest. Era o zi minunată pentru navigat, ca să ajung la est de strâmtoarea Long Island, cu un vânt de douăzeci de noduri.

— Aşa, a zis Bill. Ar fi cazul să plec. Theo ne aşteaptă pe la zece.

— Ce face el?

— Bine.

— Transmite-i salutări din partea mea.

— Când te întorci, marți seara, să mă suni şi vin să te iau cu maşina. Şi, desigur, dacă ai vreo problemă, foloseşte-te de radio ca să putem comunica.

— Nu vor fi probleme.

I-am dat cheile de la maşina mea, pentru cazul în care ar fi trebuit să o mute de pe alee. Ne-am strâns mâinile. Lui Bill parcă tot nu-i venea să plece. Eram sigur că acum regreta că mi-a împrumutat iahtul.

— Ai grijă, mi-a spus el, sărind pe ponton.

— Mulțumesc mult, amice.

Am trecut la timonă, am pornit motorul, ascultându-l cum prinde viață. Bill a dezlegat iahtul de la debarcader şi mi-a aruncat frânghia. Eu am micşorat turația, am ridicat ancora, am rotit timona şi am început să mă îndepărtez de țărmul din New Croydon. I-am făcut cu mâna lui Bill. El a ridicat uşor un braț – un gest speriat, trist, de rămas-bun.

Am mers cam o jumătate de milă, până la marginea portului. Pe urmă, am ridicat pânzele şi am luat-o înspre est, către plăcuta şi deluroasa strâmtoare Long Island.

Desfăşurând cu mare atenție velele, ca să beneficiez din plin de vântul dinspre nord-vest, navigam cu viteză maximă. Am privit spre anemometru. Vântul avea douăzeci şi două de noduri – nu prea periculos, dar eu eram totuşi cu ochii ațintiți spre strâmtoare, ca să fiu sigur că pot manevra iahtul pe acele valuri moderate. Soarele se afla acum sus de tot, iar iahtul lăsă în urma lui o spumă alburie, pe când intram în strâmtoare.

Menținând viteza constantă, am luat-o înspre est, pe lângă țărmul Connecticutului, am trecut de capul Long Neck, pe lângă Stamford şi pe lângă arhipelagul de insulițe dinspre Norwalk. Înaintam repede şi uniform, astfel încât pe la ora unu treceam şi de New Haven. Am prânzit – o bucată de brânză şi o Coca-Cola –, deşi nu mi-era deloc foame. Dat fiind că vremea era excelentă, aş fi putut să merg spre țărm şi să acostez lângă Vineyard Point, ca să mă relaxez puțin, după efortul depus pentru a naviga. Dar m-am temut să opresc; mi-era frică de faptul că dacă m-aş fi oprit s-ar fi putut să pierd controlul. Aşa încât am navigat mai departe, fără întrerupere. Şi nu m-am uitat nicio clipă înapoi.

Când eram undeva pe lângă Hammonasser Point, pe lângă mine a trecut o şalupă a pazei de coastă, iar ofițerii aflați de cart, pe punte, m-au salutat. Eram bucuros că se îndepărtau. Când am ajuns lângă Old Lyme Shores, începuse să se lase întunericul, iar în momentul în care am aruncat ancora, la o milă depărtare de parcul Harkness, ziua se transformase deja în noapte.

Blue Chip era singura ambarcațiune de pe-acolo. Nu se mai vedeau niciun fel de alte iahturi sau vaporaşe. M-am uitat spre țărm, cu binoclul, şi n-am observat nici urmă de focuri de tabără, în tot parcul. Slavă Domnului că nu era vară, căci atunci zona ar fi fost împânzită de excursionişti convinşi de faptul că e foarte romantic să-ți prăjeşti hotdogii pe grătar la malul mării pe o plajă sub clar de lună. Slavă Domnului că nu era nici lună în seara aceea. Aveam nevoie de întuneric absolut.

După ce am strâns pânzele cu atenție, am coborât sub punte, intrând în cabină. Venise vremea să-mi încep treaba. Stomacul mă durea, dar am încercat să mă liniştesc, spunându-mi în sinea mea: Să faci totul aşa cum trebuie, etapă cu etapă, fără a omite nimic.

Unu. Mi-am pus mănuşile chirurgicale, după care mi-am băgat mâinile în sacoşa în care era ambalată barca de salvare.

Am umflat-o pe punte, cu pompa de picior, i-am legat de partea din față o frânghie şi i-am scos vâslele, punându-le şi pe ele pe punte.

Doi. M-am dezbrăcat complet, mi-am pus o pereche de pantaloni negri de trening şi tenişi negri în picioare. Pe urmă am băgat portofelul şi cheile lui Gary într-un buzunar de la spate şi i-am tras fermoarul.

Trei. L-am despachetat pe Gary. M-am folosit de o foarfecă foarte mare, am tăiat hainele de pe el şi i le-am băgat într-o pungă de plastic. Gary încă era rece la atingere, iar pielea lui avea culoarea scrumului. I-am aşezat partea de sus a corpului pe banchetă, l-am îmbrăcat cu cămaşa şi cu puloverul pe care tocmai le

scosesem de pe mine, apoi i-am vârât picioarele în pantalonii mei kaki. În buzunar, i-am plasat portofelul cu acte şi cheile mele de-acasă. Pe urmă am pus la loc păturile, lăsându-i mâinile descoperite. Părea a dormi fericit.

Patru. Am scos din săculeț ciocănelul de bijutier. I-am deschis larg gura şi am început să-i sfărâm toți dinții, mărunțindu-i din ce în ce mai mult, până când Gary nu mai putea fi identificat nici după amprenta dentară. A fost o treabă meticuloasă, care a durat foarte mult (mai bine de trei sferturi de oră).

Cinci. Am scos cele două canistre cu motorină. Luând un furtun, unul din capete l-am racordat la o canistră, iar celălalt i l-am strecurat lui Gary prin esofag până ce i-a ajuns în stomac (cel puțin aşa am presupus eu). Am răsturnat canistra şi am auzit cum se scurge lichidul. Am ținut-o invers cam trei minute – până când, deodată, motorina a început să iasă din gura lui Gary. Se umpluse cu combustibil. Era pregătit pentru incinerare.

Şase. Am folosit şi cea de-a doua canistră cu motorină, ca să-l stropesc bine de tot pe cap, pe picioare, pe mâini, îmbibându-l peste tot. I-am udat foarte atent în special buricele degetelor, ca să-i dispară, prin ardere, amprentele digitale. Pe urmă am aruncat restul de motorină pe pereții cabinei şi am băgat în punga de plastic cele două bidoane golite.

Şapte. Am legat cele două tuburi de carton, umplute dinainte, de pereții de la babord şi de la tribord. Străduindu-mă să nu-mi tremure mâinile, am răsturnat recipientele cu acid şi le-am băgat, cu dopurile înainte, în tuburi. Tocmai realizasem dispozitive de incendiere, cunoscute drept bombe cu duză. Cam în şapte ore – conform *Cărții de bucate a anarhistului* – acidul ar fi dizolvat dopurile şi ar fi ajuns la produsul inflamabil. Ar fi rezultat explozii după explozii, de ambele părți ale cabinei udate cu motorină, flăcările cuprinzându-l rapid şi pe Gary. Avea să fie ars în totalitate, fără a mai putea fi

recunoscut.

Opt. Folosind sistemul automat de ghidare şi de comandă cu care era echipat iahtul, am programat un curs spre sud-vest, la o viteză maximă motorizată de şapte mile marine pe oră. Iahtul ar fi trebuit să navigheze, condus de pilotul automat, chiar prin mijlocul strâmtorii, pe urmă, când fluxul era maxim, prin Race – un canal îngust, cu puternici curenți mareici, situat la sud de Fisher's Island. Studiind hărțile lui Bill, care descriau mareele, aflasem că fluxul mă avantaja în următoarele şase ore, adăugând patru noduri la viteza iahtului, deci vasul avea să treacă prin Race până în partea cealaltă a canalului. Astfel, *Blue Chip* ar fi lăsat în spate Montauk Point şi ar fi ajuns lângă Block Island, intrând, în cele din urmă, în apele Atlanticului. Când bombele ar fi explodat, nava avea să se afle deja la minimum treizeci de mile depărtare de orice zonă terestră locuită. Asta ar trebui să se întâmple pe la ora trei dimineața. Focul avea să facă ravagii. Gary ar fi sărit în aer şi ar fi ars complet. Butelia de gaz metan ar fi explodat şi ea, într-un final. Şi – pentru că totul s-ar fi petrecut în timpul nopții – ar fi trecut cel puțin cinci ore până ar fi sosit experții criminaliști la locul evenimentului, ca să examineze rămăşițele dezastrului. Şi cinci ore, în apa mării, ar fi fost suficiente ca să dispară urmele excesului de motorină folosit pentru distrugerea iahtului şi ca să fie distrusă orice altă probă a provocării intenționate a tragediei. Pe scurt, ar fi părut un accident. Un accident foarte grav şi regretabil.

Nouă. Am îndesat punga de plastic într-o geantă şi m-am dus pe punte. Am pus-o împreună cu vâslele în bărcuță, am lăsat bărcuța la apă, legând-o la pupa. M-am întors pe punte şi am ridicat ancora. Pe urmă am pornit motorul, am băgat în viteză şi am alergat înspre pupa, dat fiind că iahtul începuse să se mişte, însă atunci când am vrut să sar în micuța barcă, am alunecat pe marginea ei, cauciucul fiind ud, şi am plonjat în apele înghețate ale strâmtorii. M-am agățat, din fericire, de o margine

încercând să respir. Iahtul prinsese deja oarece viteză. Am înotat înnebunit spre pupa. Din cauza vântului puternic şi a valurilor, când mă chinuiam să desfac rapid frânghia de marginea iahtului, m-am scufundat din nou în apă, în timp ce *Blue Chip* mă lăsa în urmă. M-am agăţat de frânghie – ultima speranţă a înecatului – trăgând bărcuţa spre mine. Am ajuns în sfârşit lângă ea şi m-am suit. Era gata să se răstoarne sub greutatea mea. Cu mâinile, am scos din bărcuţă cât de multă apă am putut, dar tot a mai rămas. Am pus mâna pe vâsle şi am tras voiniceşte către mal, tremurând de frig. În faţa ochilor mei, *Blue Chip* pornise năucă înspre largul mării.

Mi-a luat o jumătate de oră ca să ajung la mal. La fel cu tot ce aveam în geantă, şi lanterna era plină de apă şi nu mai funcţiona. Vântul bătea, costumul meu de trening era ud, iar eu nu aveam niciun pic de lumină care să mă ghideze, prin parc, spre şosea. Am dezumflat bărcuţa de cauciuc, am pliat-o şi am băgat-o şi pe ea în geantă, iar pe urmă am început să merg. Am găsit podeţul de lemn şi după aceea am dat de o potecă pietruită. Am urmat-o, înaintând prin parcul întunecat, geanta părându-mi-se din ce în ce mai grea, cu fiecare pas pe care îl făceam. În hanul Harkness nu era aprinsă nicio lumină, dar bătea vântul, care mă înfrigura şi mai tare. Şi eram terifiat. Dacă cumva nu găseam maşina până se lumina? Dacă dădeam peste vreo patrulă de noapte, în parc, nemaivorbind de poliţaii din oraş? Dacă mă împiedicam cumva şi-mi rupeam dracului vreun picior?

Mi-au trebuit douăzeci de minute ca să ajung la poarta parcului. Avea aproape un metru şi jumătate înălţime. Am aruncat întâi geanta şi apoi m-am căţărat, sărind în partea cealaltă. Mai aveam circa jumătate de kilometru de mers pe jos. M-am ţinut departe de şosea, m-am apropiat de copaci. A trecut o maşină. M-am făcut una cu pământul, ca să nu fiu văzut în lumina farurilor. M-am ridicat apoi de la pământ şi am continuat să înaintez încet. Când am ajuns la casa roşie de lemn, am rămas

țintuit locului, pentru că la toate ferestrele era lumină. M-am ghemuit, gata de atac şi am trecut printr-un salt de uşa din față, fără să mă opresc până n-am dat iar de întuneric. Ultimul sfert de kilometru a fost chiar îngrozitor – geanta îmi devenise acum o povară chinuitoare. Am aruncat-o peste poarta fermei părăsite, după care am sărit şi eu, îndreptându-mă spre pădure. Când am ajuns la copaci, m-am tot lovit de ramuri. Am întins mâinile în față, ca să mă orientez prin pădurea întunecată. Am mărit ritmul şi, deodată, brațele mele întinse s-au lovit de ceva dur, metalic. Am dat la o parte frunzele şi am găsit husa. Am tras-o de pe maşină şi am căutat cheile. Am deschis portbagajul, am scos alte haine şi un prosop, din geanta lui Gary, pe urmă am aruncat geanta înăuntru. Am descuiat şi portiera din dreapta, am pornit motorul şi încălzirea ieşind iar din maşină; în vreme ce interiorul se încălzea, m-am dezbrăcat de hainele ude şi m-am şters cu prosopul. După ce m-am schimbat în jeanşi, o cămaşă de denim şi geaca lui Gary de piele, am sărit în MG-ul încălzit. Camuflat de copaci, mi-am permis să stau vreo zece minute, căldura ajutându-mă să scap de hipotermie. Mai duhneam încă a mare. Am încercat să mă pieptăn cu degetele, dar arătam asemenea unui refugiat hăituit. Dacă m-ar fi oprit acum vreun polițai, nu i-aş fi inspirat prea mare încredere. Cuprins de nervozitate, am dat cu maşina înapoi, însă, după doar câțiva metri, am oprit brusc şi am sărit jos, grăbit. Uitasem şi de hainele ude, şi de husă. Minunat! Tare bine făceai să fi lăsat vreo probă interesantă în urma ta. Făcându-le ghem, le-am aruncat lângă sacoşă, în portbagaj. Am mers încet, printre copaci, cu luminile stinse până am ajuns în câmp deschis. Am întors rapid cu 180 de grade, am deschis poarta şi, după ce am scos maşina, am închis-o şi am pornit pe şosea, cu farurile aprinse.

Acum voiam să prind viteză; să ajung în fine pe autostradă şi să pun o mie de kilometri între mine şi

statul Connecticut. Prin cap îmi treceau tot felul de scenarii. *Blue Chip* ar fi deviat de la cursul programat şi ar fi ajuns pe mal. Paza de coastă ar fi dat de iaht. Iar eu aş fi apărut pe lista FBI-ului cu cei mai căutați zece indivizi din SUA.

Dar, cam la vreo 500 de metri mai jos, pe drum, am remarcat un luminiş prin care se vedea strâmtoarea. Am tras pe dreapta, am oprit motorul şi am stins farurile, uitându-mă cu atenție la marea vânătă, uşurat că nu se vedea nici urmă de iaht. Dispăruse din raza vizuală. Era o linişte ciudată. Un cer negru, fără stele. Pustiit, aşa cum eram şi eu sufleteşte. Mă întrebam cum avea să fie interpretată moartea mea. Ca un tragic accident? Ca o sinucidere spectaculoasă? Cu siguranță că poliția şi paza de coastă va pune întrebări lui Beth, şi lui Bill, şi lui Jack, şi lui Estelle. Era cert că ei toți vor spune acelaşi lucru: nu era un om fericit, iar sentimentul lor de vinovăție va fi imens. Ca şi furia lor. Şi Adam? Speram să-i fie ascuns adevărul. Să i se spună că m-am dus într-un loc de unde nu mai puteam să mă întorc. Mintea lui de copil de patru anişori nu ar fi înțeles tragismul unei asemenea veşti. O vreme, ar fi fost întristat. Cu timpul, totuşi, eu n-aş mai fi decât o vagă amintire din copilăria lui. O fotografie, pe şemineu, la care s-ar fi uitat întrebător, din când în când, amintirile despre mine dispărându-i o dată cu trecerea anilor. Uită-mă cât mai repede, Adam. Şi fără prea multă suferință. Pentru că eu mi-am ales acest fel de a ieşi din viața ta. În panica de care am fost cuprins, n-am întrezărit nicio altă posibilitate. Era o a doua şansă, pe care puțini dintre noi o avem. Sau pe care nu riscăm să o valorificăm. Am pornit motorul. Am aprins farurile. Am plecat. Îmi spuneam:

Mă numesc Gary Summers. Sunt fotograf.

PARTEA A TREIA

1

Am mers cu maşina toată noaptea, dar şi toată ziua care a urmat nopții aceleia de groază. Am rezistat atâta vreme treaz, numai cu ajutorul Dextrinei şi al cafelei băute la fiecare stație de benzină. N-am oprit decât pentru a reface plinul la benzină, pentru a-mi goli vezica, pentru a mânca în fugă câte ceva şi pentru a arunca lucrurile aduse de pe iaht. Am risipit toate probele prin gropile de gunoi de lângă oraşe, de-a lungul a trei state. Când rămâneam cu puțină benzină în rezervor, evitam micile stații de benzină, preferându-le pe cele mari, aglomerate, cu multe camioane de marfă. Am plătit cu bani gheață absolut orice. Eram deja de nouăsprezece ore pe drum. La radioul din maşină, cu volumul dat la maximum, îmi urla în urechi numai heavy metal, ca să mă țină treaz. N-am acordat prea multă atenție peisajului lăsat în urmă. Am fost atent doar la numerele autostrăzilor: 95 – 78 – 76 – 70. Am trecut pe lângă New York, Harrisburg, Pittsburg, Columbus, Indianapolis şi St. Louis. N-am depăşit nicio clipă viteza maximă admisibilă. N-am schimbat benzile pe neaşteptate. N-am stat prea aproape de nimeni. N-am făcut absolut nimic prin care să atrag atenția asupra mea. Am mers, pur şi simplu, înspre vest.

Când am ajuns la periferia oraşului Kansas, creierul meu nu mai funcționa bine. Începusem să văd triplu, eram scăldat de o sudoare rece, de extenuare îmi venea să vărs, iar din cauza excesului de Dextrină aproape că deliram. Aveam nevoie rapid de un pat. Am lăsat în urmă două moteluri mai mici şi am tras la un han mare, dar absolut obişnuit. Am plătit 49,95 de dolari pentru o noapte şi m-am înregistrat sub numele de G. Summers şi am dat adresa mea din New Croydon (era încă prea devreme să folosesc poşta din Berkeley). Camera nu era tocmai îngrijită. Pe covor, urme de arsură cu țigara, iar pe

pat am observat o ditamai pata. Nu mi-a păsat de nimic. Am tras jaluzelele. Am atârnat la uşă semnul cu Nu deranjați. M-am băgat imediat în aşternutul scorțos şi înghețat. Am stins lumina şi m-am liniştit.

N-am mişcat douăsprezece ore. Ceasul digital de pe noptieră arăta 6:07, dimineața. Câteva minute, în care nu mă puteam dezmetici, am crezut că sunt acasă, în propriul meu pat. M-am speriat puțin, pentru că mă întrebam de ce nu-l aud pe Josh plângând? Dar m-am trezit brusc la realitate, dezmeticindu-mă dintr-o dată. Bună dimineața, flăcău. Tu ai murit, dacă ți-aminteşti cumva.

Am căutat telecomanda televizorului şi m-am uitat, pe jumătate adormit, la ştirile de la CNN. O demisie la Casa Albă; o altă bătălie bugetară pe Dealul Capitoliului; distracție mare în Bosnia; o bombă amplasată de algerieni a fost dezamorsată la Paris. Absolut nimic despre vreo explozie a unui vas de agrement, în noaptea de sâmbătă spre duminică, în zona Montauk Point.

Am căutat pe toate canalele, găsind, în cele din urmă, două ce se ocupau de probleme financiare. Mai mult ca sigur ar fi anunțat moartea, pe mare, a unui avocat de pe Wall Street. Dar în niciun buletin de ştiri, dintre cele care se transmiteau din oră în oră, nu a fost menționat Ben Bradford.

Am făcut un duş rapid, însă nu m-am bărbierit, încercând să-mi ascund fața. Mi-am pus ochelari de soare şi o şepcuță, şi am părăsit motelul. În drum spre parcare, am băgat câteva monede într-un automat şi am cumpărat nişte ziare: *The Kansas City Star* şi ediția națională a lui *New York Times.* Am frunzărit ziarele, pagină cu pagină. N-am găsit nimic, nici măcar un singur cuvințel, despre *accident.* Atunci, le-am parcurs iar, cu meticulozitate, crezând că am omis, din neatenție, tocmai ştirea respectivă. Tot nimic.

Am pornit-o din nou la drum. Am rămas pe autostrada 70 şi am trecut granița interstatală, spre Kansas. Am

lăsat radioul deschis pe canalul național de ştiri. Relieful se transformase. Câmpuri pline cu lanuri de grâne se întindeau până departe. Cerul era limpede, fără niciun nor. Timpul trecea, în mod inexorabil, oră după oră. La radio se tot transmiteau ştiri, dar nimic din ceea ce voiam eu să aud. Statul Kansas parcă nu se mai termina, iar drumul mă supsese în anonimat. Lăsam în urma mea regiune după regiune – Ellsworth, Russell, Ellis, Trego, Gove. Orizontul reprezenta parcă vidul. Lumea era plată şi îmi doream mult să-i depăşesc limitele. Pentru că acum eram, probabil, dat în urmărire.

Venise noaptea. Ajunsesem la granița statului Colorado şi am văzut, apropiindu-se în viteză din spate, o maşină de patrulă a poliției, cu girofarul albastru aprins. Pulsul mi-a crescut nebuneşte. Am menținut viteza. Or fi găsit iahtul. Intact. Iar în el cadavrul ciopârțit al lui Gary. Şi două bombițe cu duză. Intacte. Or fi căutat şi acasă la Gary, dându-şi seama că îi lipsea maşina şi au lansat un apel către toate polițiile, pentru descoperirea unui automobil marca MG, cu plăcuțe de înmatriculare de Connecticut. Iar acum era foarte posibil ca polițaii din Colorado să devină eroi, apărând pe prima pagină a ziarelor.

Sirena a început să urle. Eu n-am încetinit. Farurile maşinii de poliție îmi băteau în oglinda retrovizoare. Eram orbit de strălucirea aceea. Ştiam ce aveam de făcut. Când ar fi ajuns chiar în spatele meu, eu aş fi virat la stânga, trecând peste zona de separare a sensurilor de mers şi ieşind, brusc, în fața unui autocamion oarecare ce venea în cea mai mare viteză, din direcție opusă. N-aş fi riscat să văd ce se petrece şi să fiu cumva prins viu şi reținut. Însă, chiar în momentul în care maşina poliției aproape că mă ajunsese din urmă, a ieşit în stânga de pe carosabil şi s-a oprit pe mijlocul autostrăzii, în aşteptarea unei camionete care se apropia din față, cu peste o sută cincizeci de kilometri pe oră. Răsuflând uşurat, n-am mai zăbovit să casc gura la arestarea care urma probabil.

Ieşind de pe autostradă, am oprit la primul motel pe care l-am întâlnit în cale.

Mi-am petrecut tot restul nopții căutând pe canalele de ştiri, în dorința fierbinte de a-mi auzi anunțat undeva propriul deces. În încercarea de a rămâne calm, îmi tot spuneam: dacă deja ar fi găsit *Blue Chip* întreagă, plutind în derivă, cu un cadavru la bord, ştirea ar fi fost de mult transmisă. Cu toate astea, tot nu puteam adormi, convins fiind că nu peste mult timp voi auzi o bătaie rău prevestitoare în uşă.

Imediat după răsăritul soarelui am ieşit pe autostradă. Am ajuns în apropierea oraşului Denver, pe la ora zece. Am oprit la un McDonald's. Am cumpărat ziarele *Rocky Mountain News* şi *The New York Times.* În ziarul din Denver n-am găsit nimic. Şi nici în prima secțiune din *Times,* dar m-am uitat şi în cea de-a doua. În colțul de jos, pe pagina a patra, am citit următoarea ştire:

DISPARIȚIA UNUI AVOCAT, CARE SE PARE CĂ A MURIT ÎN EXPLOZIA UNUI IAHT

Benjamin Bradford, partener junior la o firmă de avocatură de pe Wall Street – Lawrence, Cameron şi Thomas –, se pare că a murit, după ce iahtul, pe care naviga solitar, a explodat la şaptesprezece mile către est de Montauk Point, Long Island.

Explozia a fost observată de la farul din Montauk, luni, puțin după ora 2,30 dimineața. Conform celor spuse de James Ervin, de serviciu la far, focul care izbucnise la bord a fost urmat imediat de o explozie foarte puternică. Acolo a fost trimisă de urgență o şalupă a pazei de coastă, însă condițiile meteorologice nefavorabile au împiedicat eforturile de salvare a eventualilor supraviețuitori.

„Până acum putem afirma cu certitudine numai că întreaga cabină a fost cuprinsă de flăcări şi a explodat imediat", a declarat purtătorul de cuvânt al

pazei de coastă, locotenent Jeffrey Hart. „Deşi nu putem încă să tragem vreo concluzie, considerăm totuşi că acesta a fost un accident."

Iahtul – o navă de vreo treizeci de metri, denumită *Blue Chip* – era înregistrat în proprietatea lui William T. Hartley, broker pe Wall Street, prieten cu domnul Bradford.

„I-am împrumutat iahtul lui Ben, pentru câteva zile", a declarat domnul Hartley, ieri. „El avea experiență de navigare, iar nava era dotată cu toate dispozitivele imaginabile. Ben nu era fumător. S-ar putea ca incendiul să fi pornit de la aragaz, când el o fi vrut să-şi gătească ceva şi, în loc să abandoneze nava, a încercat să stingă flăcările."

Domnul Bradford, care locuia în New Croydon, Connecticut, era căsătorit şi avea doi copii. Paza de coastă va continua să caute resturile epavei, în această dimineață.

Am recitit articolul de câteva ori. Şi mi-a trebuit ceva timp ca să-l înțeleg. *Considerăm totuşi că a fost un accident.* Mintea mi-a luat-o razna. După ce poliția ar fi fost absolut sigură că nu aveam duşmani care să-mi dorească moartea, că nu împrumutasem bani de la Mafie şi că, dacă aş fi vrut să mă sinucid, nu m-aş fi complicat în aşa hal, ci m-aş fi aruncat de pe stânci direct în mare, ar fi etichetat incidentul drept un ghinion. Sigur, asta dacă nu s-ar fi trezit vreun funcționar mai zelos, de la asigurări, să facă şi alte cercetări. Însă ce-ar fi putut găsi, chiar şi în acest caz defavorabil? Poate doar vreun fragment din cadavrul lui Gary, dar după patruzeci şi opt de ore în apa sărată a mării, ar fi fost greu să mai fie examinat medico-legal. Poate numai cantitatea prea mare de motorină? Dacă va fi întrebat, Bill avea să le spună că ținea patru canistre pline la bord, iar anchetatorii ar fi tras concluzia că, în cazul în care focul ar fi provenit de la aragaz şi ar fi cuprins toată cabina, probabil că eu am

încercat să-l sting. Din nefericire, ar fi ajuns şi la rezervoarele cu motorină, iar eu aş fi fost prins de flăcări şi carbonizat în întregime. Din cauza focului canistrele ar fi explodat. Eu aş fi fost complet sfârtecat. Şi cu asta basta.

Încercam să mă liniştesc. Încercam să cred această variantă. Şi totuşi, nu mă consideram câtuşi de puțin un învingător. Eram doar năuc.

Trecutul meu dispăruse. Viața mea, aşa cum se derulase până acum, încetase cu desăvârşire să mai existe. Nu mai aveam nici responsabilități, nici obligații. Nu mai existau nici pretenții din partea altora. Nu mai aveam niciun fel de viață. Parcă veneam de niciunde. Întrebare: atunci când ştergi tabla, ca la şcoală, tu cu ce rămâi? Răspuns: Cu o tablă goală. Răspuns alternativ: Cu mai multă libertate. Cu o existență lipsită de orice soi de îndatoriri, după care tânjeai de când te ştii. Dar când obții mult dorita libertate – adică tabla goală, ştearsă – nu simți altceva decât frică. Pentru că libertatea – libertatea absolută – înseamnă să te uiți la un ecran gol; pentru mine era un tărâm fără de miez.

Am lăsat mâncarea de la McDonald's neatinsă. M-am întors la maşină. Şi am pornit-o. În ce direcție? Înspre nicăieri.

În următoarele săptămâni, am rătăcit absent de colo-colo. Am trecut prin mai multe state, simțindu-mă ca Olandezul Zburător.

Am ieşit din Denver, am luat-o către sud, pe autostrada 25, traversând întregul stat New Mexico.

Din oraşul Las Cruses, am luat-o apoi înspre vest, pe autostrada 10, iar pe urmă pe autostrada 8, către San Diego. După aceea, pe autostrada 15, prin Las Vegas, până la Salt Lake City. Şi, în fine, pe autostrada 80, prin zona stearpă a Nevadei.

Numere şi iar numere. Intri pe autostrada 5, la Sacramento. O iei pe autostrada 84, la est de Portland. Coteşti pe o altă şosea, la Ogden, în Utah, şi ajungi pe

autostrada 80, înspre est. Traversezi în fugă Nebraska şi ajungi pe autostrada 29, către Fargo. Autostrada 94 te scoate în Dakota de Nord, şi o iei apoi spre Minneapolis. Autostrada 35 te duce spre sud, la Des Moines, şi din nou pe autostrada 80, către Cedar Rapids. Pe urmă…

Totul nu e decât o strategie. Ziua pe drum, noaptea la un motel. Plăteam doar cu bani gheață. Şi fără prea multe discuții. Doar câteva fraze rostite, mereu aceleaşi: *Fă-i plinul… Un cheeseburger cu sos… Am nevoie de o cameră.* Niciunde n-am rămas mai mult de o singură noapte. Nu m-am aventurat în baruri, cluburi, săli de hotel sau în alte asemenea locuri, în care aş fi fost nevoit să stau mai mult de vorbă. N-am intrat nici măcar în metropole. N-am ieşit din rețeaua de autostrăzi, pentru că mi-era teamă de micile oraşe, unde lumea ar fi putut să arate interes pentru un străin aflat în trecere.

Autostrada 80 se intersectează cu autostrada 55, lângă Joliet, Illinois. În Mississippi, la Jackson, poți să intri pe autostrada 20, înspre Dallas. Pe urmă, o iei pe 35, către nord, spre Salina, în Kansas. Şi iar ajungi pe autostrada 70…

În fiecare zi verificam obsesiv starea tehnică a maşinii, dat fiind că mi-era teribil de teamă să nu fac vreo pană pe vreo autostradă, astfel încât să fiu nevoit să cer ajutor de la vreun polițai. În fiecare zi cumpăram *The New York Times.*

AVOCATUL ESTE ÎNCĂ DAT DISPĂRUT DUPĂ EXPLOZIA IAHTULUI

Încă nu a fost găsit corpul neînsuflețit al lui Benjamin Bradford, un avocat de pe Wall Street, ce se presupune că a murit în urma incendiului de luni, 7 noiembrie, de la bordul iahtului pilotat de el, de-a lungul coastei Long Island.

Purtătorul de cuvânt al pazei de coastă, locotenentul Jeffrey Hart, a confirmat faptul că au

fost găsite printre resturile epavei unele fragmente de îmbrăcăminte care au fost identificate ca aparținând domnului Bradford, de către soția sa, născută Elizabeth Schnitzler, din New Croydon, Connecticut.

„Ca şi în cazul resturilor epavei, primele cercetări medico-legale au demonstrat faptul că îmbrăcămintea era puternic îmbibată cu motorină", a zis domnul Hart. „Conform domnului Hartley, proprietarul iahtului, pe navă era depozitată o cantitate remarcabilă de motorină. În această etapă, calificăm acest incident tot drept un tragic şi regretabil accident.

După două zile, am fost declarat mort.

A MURIT BENJAMIN BRADFORD, AVOCAT, LA VÂRSTA DE 38 DE ANI

Titlul ştirii m-a cam lăsat mască. Atât de obişnuit şi de irevocabil.

Cei de la *The New York Times* se pricepeau la necrologuri.

Decedat pe mare. Născut la Ossining, New York. A învățat la Şcoala din Choate, a absolvit, *magna cum laude,* colegiul Bowdoin, şi apoi şi-a luat licența în drept, la Universitatea din New York. A început să lucreze la firma Lawrence, Cameron şi Thomas, în 1986. Urmau numele copiilor. Era un bun fotograf amator…

O viață întreagă, în 94 de cuvinte. Fără nicio fotografie, din fericire. Am citit unul similar şi pentru un fost director general din domeniul alimentației, care murise în aceeaşi zi cu mine. Anunțul lui a fost totuşi ceva mai puțin dramatic. Respectivul murise de infarct.

Sub necrologul meu, m-am regăsit menționat şi la rubrica de decese:

Bradford, Benjamin: moarte subită, într-un tragic

accident nautic, pe 7 noiembrie. Soț mult iubit de Elizabeth. Tată adorat de Adam şi Joshua. Regretat de prieteni şi colegi. Amănuntele despre înmormântare vor fi anunțate peste câteva zile. Vă rugăm, fără flori.

Mult-iubit soț. Da. A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nici nu s-ar povesti.

Mai era şi un alt anunț, dat de firma Lawrence, Cameron şi Thomas. Partener-junior respectat. Pierdere tragică. Colegi devastați de durere. Va fi înființată o bursă în arta fotografică, în numele său. Pentru că, totuşi, a fost un bun fotograf amator.

După vreo săptămână, pe când mă aflam undeva pe lângă Provo, Utah, *Times* a publicat un alt articol, tot despre Ben Bradford.

EXPERȚII CRIMINALIŞTI ELIMINĂ ORICE DUBIU ÎN CAZUL BRADFORD

La douăsprezece zile după incendiul şi explozia de la bordul iahtului pe care-l pilota, întâmplate în Atlantic, poliția din Statul New York elimină orice dubiu în cazul decesului lui Ben Bradford, avocat pe Wall Street.

Purtătoarea de cuvânt a poliției, Janet J. Cutclife, a dat astăzi o declarație presei, potrivit căreia: „După examinarea atentă a epavei iahtului *Blue Chip,* s-a hotărât întreruperea investigațiilor în acest caz… ”

Era tocmai vestea pe care o aşteptam de mult. Declarația oficială. Dar eu tot pe autostrăzi am umblat, încă o săptămână. Fără țintă. Fără rădăcini. Mergeam, pur şi simplu, cu maşina.

În ultima zi de marți a lunii noiembrie, am ajuns şi la Rock Springs, Wyoming. Era un biet oraş uitat de lume,

pe autostrada 80 – o îngrămădeală de bodegi şi de case mici, risipite printre arbuşti cu flori stacojii. Am tras la Holyday Inn. Recepționerul m-a întrebat:

— Şi cât rămâneți aici, domnule Summers? Eu am fost luat pe nepregătite. Încă nu eram obişnuit să fiu numit aşa, dar i-am răspuns:

— O noapte.

Fereastra camerei dădea înspre autostradă. Am făcut rapid un duş. Am sărit în pat, încercând să mă destind, după cele treisprezece ore de condus. Am deschis *The New York Times,* ziar pe care-l cumpărasem mai de dimineață. Mi-a atras atenția un mic reportaj, în secțiunea a doua.

ÎNTREGUL WALL STREET ESTE ÎNDOLIAT, DUPĂ DECESUL, PE MARE, AL AVOCATULUI

Câteva sute de prieteni şi de colegi ai decedatului avocat Benjamin Bradford, care a lucrat pe Wall Street, s-au adunat la Biserica Trinity, din Manhattan, ieri după-amiază, pentru o slujbă memorială. Corpul domnului Bradford, care a murit într-un incendiu la bordul unui iaht, pe 7 noiembrie, nu a putut fi recuperat.

Câteva sute de prieteni? Eu n-am avut câteva sute de prieteni, sau am avut? Cu siguranță că Prescott Lawrence a citit vreun psalm. Jack m-a elogiat. Beth a ținut să se arate puternică. Estelle a plâns în hohote. Şi Adam? Pentru numele lui Dumnezeu, sper că el a rămas acasă, împreună cu Josh şi cu dădaca, şi că n-a fost supus acelor sute de priviri compătimitoare, ale tuturor străinilor îndurerați, care l-ar fi strâns în brațe şi i-ar fi spus cuvinte oribile, de genul: „Tăticul tău şi-ar fi dorit ca tu acum să fii tare”.

Câteva sute de prieteni. Am citit şi răscitit acele cuvinte. Şi mi-a fost ruşine de mine.

Am avut, pentru o fracțiune de secundă, un impuls să ridic receptorul şi s-o sun pe Beth, ca să-i povestesc totul, să-i cer iertare, şi să fac în aşa fel încât s-o conving să…

De fapt, să ce? Să-şi pună capăt traiului tihnit din New Croydon, să ia copiii şi să fugă împreună cu mine? S-ar fi dus la poliție imediat. Şi cu atât mai mult, după ce ar fi aflat şi de soarta crudă a lui Gary.

Mi-am revenit rapid. Nu mai căuta iertare – pentru că nu vei primi. Tu ți-ai croit drumul. Şi eşti condamnat la el.

Am ieşit din cameră. Am evitat holul motelului pentru că tocmai se desfăşura acolo spectacolul unui grup numit „Patru Băieți şi o Ştrengăriță". M-am suit în maşină, mi-am desfăcut fermoarul de la geaca de piele, chiar necesară din cauza frigului de noiembrie. Am mers pe strada care trecea prin mijlocul oraşului. 21 de crâşme. Un bar lacto-vegetarian. Vreo două normale. Un restaurant construit din prefabricate, cu aspect de hambar, numit Village Inn.

Era locul cel mai potrivit: era o bodegă obişnuită, cu lumini puternice, cu meniuri scrise cu sclipici (cu fotografii color cu vafe de înghețată cu afine) şi cu chelnerițe care ar cam fi trebuit să se întâlnească cu un epilator. Patronul restaurantului era îmbrăcat cu o cămaşă de nailon, cu mâneci scurte, şi având cravata prinsă de un nasture.

— Vreți să comandați? m-a întrebat el, după ce s-a apropiat de masa mea.

— Un sandviş cald, cu brânză, şi o cafea, am spus eu.

— S-a făcut. Stați mult la Rock Springs?

— Sunt în trecere.

— Sper că nu faceți autostopul într-o noapte ca asta.

— Nu. Sunt cu maşina.

— Unicul mod onorabil de a călători, a zis el şi a plecat ca să transmită comanda.

Eu, autostopist?! M-a cam deranjat remarca aceea, dar când m-am dus la toaletă, oglinda de deasupra chiuvetei

mi-a arătat adevărul. Cu barba care îmi crescuse, cu pungi sub ochii obosiți de atâta drum, palid din pricina săptămânilor întregi în care am mâncat prost şi fără să stau suficient la aer curat, chiar că arătam a autostopist. Semănam cu unul care hoinărea prin marea Americă. Cu un veşnic ratat, sperând în permanență că va fi luat cu maşina de cineva din oraş.

Orice călătorie are o anumită structură – pleci la drum, şi apoi te mai şi întorci. Numai că a mea devenise o mişcare continuă, încolo şi-ncoace, printr-un labirint de beton. Şi nu vedeam niciun punct terminus.

Mi-a sosit comanda. Am mâncat sandvişul. Am băut cafeaua. Am plătit.

— E în ordine? m-a întrebat patronul când mi-a dat restul.

— Da, i-am răspuns eu.

— Şi încotro mergeți?

Eu am mormăit un:

— Înspre est.

Dar mințeam. Pentru că nu aveam unde să merg.

2

2 decembrie, 1994
Berkeley, California

B:

Salutări din Republica Populară Berkeley. Am ajuns aici săptămâna trecută, după ce-am tăiat-o din Baja. Postul nu a fost aşa cum m-aşteptam eu. Editorul foto de la revistă îmi consideră lucrările mult prea sofisticate şi generice, față de ce dorea el. Toată lumea vrea acum numai fotografii frumoase. Dracu' să-l ia.

Ştiu că nu trebuia să-ți scriu acasă şi că-ți dau acum veşti proaste. Dar aş vrea să lămurim un lucru. Cât am stat la San Felipe, m-am întâlnit cu o fotografa din Bay Area, pe care o cheamă Laura. Era acolo în vacanță, iar ceea ce crezusem că nu era decât o idilă de un weekend s-a transformat, în cele din urmă, în cu totul altceva. Aşa că am venit la Berkeley, pentru că ea aici locuieşte şi mă ajută acum să-mi găsesc de lucru, pe la nişte reviste.

Deşi e încă prea devreme de spus, cred că o să ne meargă bine împreună. Şi chiar dacă nu prea merge treaba, peisajul de aici e grozav. Deja am nişte comenzi – ceea ce înseamnă mult, față de cum am dus-o la New York. Cred că o să mă cam lipesc aici.

Îmi pare rău că o terminăm în felul ăsta, dar adevărul este că între noi n-a fost decât un mic flirt, nimic serios. Oricum, o să-mi aduc aminte de tine cu plăcere, iar ăsta e un lucru rar.

Pa.

G.

Mi-am ridicat privirea de pe laptopul IBM către circulația intensă de pe autostradă. M-am uitat la ceas. Unsprezece şi jumătate. Mai aveam o jumătate de oră

până când trebuia să eliberez camera de la Holiday Inn, din Rock Springs. Aşa că am recitit scrisoarea. Am preferat varianta asta, alteia în care Gary zicea că citise despre moartea lui Ben în *The New York Times* şi în care îi scrisese tot felul de fraze compătimitoare. Când Beth ar fi primit-o, s-ar fi întrebat: „Atunci de ce dracu' n-a pus mâna pe telefon?" Ei, sensul acestei scrisori era s-o enerveze rău de tot pe Beth, pentru ca ea să nu-şi mai dorească vreodată să aibă de-a face cu el. De asta inventasem şi povestea cu noua lui iubită, Laura. Sosind la scurt timp după moartea mea, plecarea boemă a lui Gary ar fi făcut-o pe Beth să-l dispreţuiască şi să nu-l caute la Berkeley. Am omis, în mod deliberat, să-i dau vreo adresă.

Mulţumit nevoie mare de opera mea, am băgat o coală de hârtie în imprimanta Canon, obţinând repede un exemplar. Pe urmă, am tastat numele şi adresa lui Beth pe computer şi le-am printat pe un plic. Am semnat scrisoarea, am împăturit-o şi am pus-o în plic, după care l-am introdus în altul mai gros, pe care l-am adresat Oficiului Poştal Alternativ, din Berkeley. Am mai pus în plicul respectiv şi o bancnotă de zece dolari, capsată de un bilețel pe care scria: *Vă rog să expediaţi în numele meu scrisoarea asta. Gary Summers.*

Am sigilat plicul şi am lipit două timbre de 32 de cenţi, în colţul din dreapta sus. Mi-am făcut bagajul. După ce am părăsit camera, am introdus plicul în cutia poştală a motelului. Probabil că ar fi durat circa 48 de ore ca să ajungă în California (şi, din pricina asta, datasem scrisoarea cu două zile mai târziu). După ce o primeau, cei de la Poşta Alternativă i-o vor trimite lui Beth, şi astfel plicul va avea ştampila oficiului poştal din Berkeley.

În parcarea motelului, am deschis atlasul meu rutier. Dacă porneam înspre vest pe autostrada 80, aş fi ajuns iar la Salt Lake City. Către est, drumul ducea inevitabil în Nebraska. Nu-mi convenea niciuna dintre aceste destinaţii. O altă alternativă pentru a părăsi oraşul era

autostrada 191 – mai mică, doar cu două benzi pentru fiecare sens de circulație – ce şerpuia spre nord, înspre munte. Tot umblasem eu numai pe drumuri de şes, săptămâni întregi, preferind anonimatul oferit de autostrăzile mari. Însă acum, după moartea oficială şi *accidentală* a lui Ben Bradford, nu mai trebuia să trăiesc ca un pustnic. Numai la gândul că pornesc din nou pe o autostradă imensă, având o zi identică celei precedente, mă înfioram. Şi atunci am optat pentru drumul către regiunea muntoasă.

Urâte locuri. O prerie plată, monotonă. Cu roci sângerii şi prea multă linişte. O tăcere brutală, aducând a singurătate – imensă prin dimensiuni, prin întindere. Timp de mai bine de o oră am fost singur-singurel pe drum. Nicio altă maşină n-a trecut pe lângă mine. Am intrat şi mai adânc în acel tărâm, iar soarele de iarnă timid îşi arunca sulițele strălucitoare peste tundra aceea stearpă.

Apoi şoseaua s-a schimbat vertiginos, dar urcam încet. Am băgat într-a treia, însă MG-ul tot se lupta din greu cu panta abruptă. A început să ningă frumos. Sistemul de tracțiune nu mă ajuta. Am băgat într-a doua. Motorul a mugit, nemulțumit. Zăpada se îngroşa, iar pe deasupra bătea şi un vânt puternic dinspre vest. Împinsesem pedala de accelerație până la podea. Vitezometrul încremenise la patruzeci de kilometri pe oră. Mi se părea că n-aveam să ajung niciodată în vârful dealului şi îmi era frică să nu rămân blocat în acel ținut al nimănui.

Însă chiar în momentul în care mă întrebam dacă n-ar fi fost mai înțelept să fac cale întoarsă spre Rock Springs, ajunsesem deja pe creastă, iar în depărtare se desfăşura un peisaj mirific. Piscuri de munte cu un contur neregulat, un imens platou cu pini măreți şi cu oglinzi de lacuri limpezi. Dimensiunea mă copleşise. Podişul părea nesfârşit, fără graniță. Am renunțat să mai revin la câmpiile monotone ale autostrăzii. Şi am redus viteza acolo, sus, pe vârful dealului, începând coborâşul spre

valea plină de zăpadă care se întrezărea în fața mea.

Şoseaua a devenit şerpuitoare, făcându-şi loc prin acea strungă şi coborând din nou vertiginos. Pe următoarea sută de kilometri, am avut senzația că particip la un Grand Prix alpin – luând curbe strânse, coborând pante abrupte, traversând poalele munților ascuțiți. Aveam vizibilitate redusă, dar nu mă deranja. Pentru că – pentru prima oară după aproape o lună de bătut drumurile – aveam o bizară senzație de eliberare. Nu mai încercam trăirile paranoice care mă obsedaseră, alarmându-mă în permanență că cineva, sigur, se afla deja pe urmele mele. Nu mai aveam imaginile acelea de coşmar care mă chinuiseră în fiecare moment. Acum nu mă mai gândeam decât la modul în care să atac mai bine următoarea curbă în ac de păr, să cobor mai sigur următoarea pantă periculoasă, pe un teren plin de gheață. Cu fiecare kilometru străbătut, eu înaintam tot mai adânc în tărâmul secret al munților – un loc minunat, în care crestele țineau restul lumii la distanță. Aici te puteai refugia liniştit din viața cea de toate zilele.

Senzația de singurătate a dispărut în acea după-amiază, târziu, când am intrat în oraşul Jackson. Era o mare stațiune de iarnă, strălucind numai de haine de marcă ce demonstrau măiestria marilor creatori de modă şi de indivizi înstăriți din San Francisco şi din Seattle şi din Chicago, care treceau pe lângă aşa-zisa arhitectură de vest sălbatic îmbrăcați în blănuri scumpe şi pantaloni de marcă. La zece minute după ce am ajuns la Jackson, aş fi vrut să plec imediat, deoarece eram sigur că – dacă aş mai fi întârziat prin zonă – aş fi dat până la urmă peste vreun avocat din Vest, care-şi petrecea vacanța acolo, şi cu care aş fi colaborat în trecut. Iar liniile telefonice transcontinentale ar fi început imediat să zbârnâie, de cum m-ar fi văzut.

A existat totuşi o problemă care m-a împiedicat să dispar repede din Jackson. Zăpada căzuse din abundență, noaptea se apropia, iar când am oprit la o

benzinărie, tipul de-acolo mi-a spus că toate drumurile care ieşeau din staţiune erau impracticabile.

— N-aveţi cum să ieşiţi în seara asta din oraş. Să fiu în locul dumneavoastră, mi-aş căuta repede o cameră, înainte să nu mai găsesc nici măcar una liberă.

— Dar vor fi curăţate drumurile până mâine dimineaţă? l-am întrebat eu.

— De obicei plugurile pornesc chiar din zori, dar, din păcate, la noapte s-a prognozat că vor mai cădea încă vreo doi metri de zăpadă.

Am luat două sandvişuri şi un pachet cu şase beri de la un mic magazin, pe urmă am reuşit să obţin ultima cameră liberă la un mic motel de la periferie. M-am blocat bine în camera mea pe timpul nopţii, aşteptând să treacă timpul, uitându-mă la televizor şi neîndrăznind să ies în oraş.

A doua zi dis-de-dimineaţă la ora şase eram în picioare. M-am uitat discret pe geam. Totul era alb. Am sunat la recepţie şi i-am întrebat ce ştiu despre starea drumurilor.

— Se pare că zăpada va mai cădea până pe la ora trei după-amiază, a zis femeia de la recepţie. Doriţi camera şi pentru noaptea următoare?

— Presupun că n-am de ales.

Am dat o fugă la un magazin din apropiere ca să-mi fac oarece provizii, pe urmă m-am întors pentru o altă perioadă de încarcerare în faţa televizorului. Am dat gata o cutie de gogoşi cu jeleu şi un litru de cafea. M-am uitat la Oprah, la Geraldo, la Sally Jesse. La tot felul de emisiuni. Cu toţii aveau ceva de mărturisit, plângeau de ţi se rupea sufletul, se îmbrăţişau cu părinţi înstrăinaţi, îşi declarau noile sentimente. Eu am mâncat nişte salam unsuros şi am băut o sticlă de Dr. Pepper, la jumătate, pierzându-mi întreaga după-amiază cu reluările unor telenovele şi ale unor emisiuni care-mi aminteau de copilărie. Am încercat să citesc un roman prost, despre un criminal în serie, care vâna notarii publici. M-am uitat cinci minute la un filmuleţ de desene animate, însă

amintirile despre Adam şi Josh m-au copleşit şi a trebuit să schimb canalul. Am urmărit ştirile de la ABC, cu Jim Lehrer. Am înfulecat o porție de șuncă cu pâine de secară şi am băut prima din cele şase sticle de bere. Am urmărit tot jurnalul NBC-ului. Am terminat şi ultima sticlă de bere. Am tras draperiile. Nu mai ningea. M-am băgat în pat – balonat de atâta mâncare şi băutură, la fel de proaste – jurându-mi să nu mă mai chinuiesc niciodată aşa.

În zorii zilei următoare, plecam spre vest, pe drumul 22. Şoseaua era proaspăt curățată, dar tot periculoasă rămăsese. MG-ul a intrat de două ori în câte un panou şi tot de două ori am reuşit să păstrez controlul maşinii ca să nu cad în câte-o prăpastie. Mergeam cu 30 de kilometri pe oră şi-mi era îngrozitor de frig. Instalația de încălzire a maşinii nu făcea față temperaturii de afară, care era de circa minus treisprezece grade Celsius. Geaca de piele a lui Gary şi cizmele de cow-boy nu s-au dovedit nici ele potrivite cu iarna grea, din Wyoming. Aş fi vrut eu să-mi cumpăr o scurteică îmblănită cum se cuvine şi nişte cizme la fel de îmblănite, atunci când am fost în Jackson, dar m-am temut că, o dată intrat în magazinul firmei Ralph Lauren, aş fi auzit vreun glas rafinat rostind cu maliție: „Laurie, individul de colo nu-i cumva Ben Bradford, acela declarat mort în oceanul Atlantic, cu toate că nu i s-a mai găsit cadavrul?” Aşa că era mai bine să îngheț încă o zi, decât să risc şi să fiu văzut şi recunoscut.

Rece pe-afară, rece şi pe dinăuntru. Iar la orizont mă întâmpina un peisaj glacial – siluetele amenințătoare ale Marilor Tetoni. Vârfuri ascuțite, arogante prin austeritate înțepau cerul la peste patru mii de metri înălțime. Munții ăştia nu aveau nimic plăcut sau prietenos la înfățişare. Sugerau o imagine din Vechiul Testament – solemni, fatali, neiertători. Te făceau să te simți neînsemnat. Îşi râdeau de măruntele tale preocupări. Îți aduceau sec la cunoştință faptul divers că nu eşti altceva decât o mică

stârpitură trecătoare, destinată uitării.

Nu puteam să-mi mai iau privirea de la Tetoni. Îmi dădeau fiori, mă făceau să am senzația că mă priveau precum nişte judecători impasibili. Şi totuşi, verdictul lor era totala lipsă de interes. Pentru ei, eram întruchiparea inconsecvenței.

Zăpada a început să cadă iar, pe când mă apropiam de granița statului Idaho. Mă aflam acum pe drumul 33 – două benzi de circulație mărginite de mormane proaspete de nea curățată, care limitau drastic orizontul. Parcă aş fi trecut printr-un tunel arctic. Din când în când, puteam vedea şi dincolo de acele ziduri. Vedeam lacuri înghețate, brazi plini de gheață, nemişcarea atotdominatoare a unui Eden sălbatic. Am tot înaintat spre nord. Zona era acoperită de zăpadă grea, stratul având aproape un metru şi jumătate. Nu-mi păsa. Eu tot mergeam înainte, sfidând soarta, refuzând să mă întorc ca să-mi caut adăpost. Aş fi putut trece pe acolo? Poate. Şi dacă nu? Atunci să mă înghită natura cu totul. Să mă acopere. În alb. Să mă facă invizibil. Şi dacă totuşi reuşesc să ies? Atunci, poate – doar poate – ar fi ca o glumă cosmică.

Ajunsesem să mă târăsc ca melcul. Avansam cu greu, aşteptându-mă în orice moment să întâlnesc în cale acea grămadă de zăpadă care mi-ar fi blocat definitiv trecerea. Dar nimic nu m-a împiedicat. Orele treceau, una după alta. Viziunea mea asupra lumii era redusă la câțiva metri de drum în față. Dar eu mă încăpățânam să înaintez către nord.

Pe la ora unu, în acea după-amiază, am traversat Trecătoarea Targhee. Şi am văzut un indicator. Mi se ura bun venit în „Țara Marelui Cer”. Era statul Montana.

Nu exista niciun cer. Nu exista decât acea palidă cupolă de zăpadă. Eram pe drumul 287. În fața mea, zărisem luminile puternice ale unui plug. Am rămas după el, iar acesta îmi deschidea drumul. Timp de trei ore interminabile, am urmat acel plug, până ce m-a scos pe autostrada 90.

Se făcuse deja ora patru. Mersesem cu maşina din zori şi până-n noapte, însă zăpada se mai subțiase acum, iar eu nu mă vedeam în stare să suport o altă cameră de motel. Aşa că am luat-o înspre vest.

După încă optzeci de kilometri, ninsoarea s-a transformat într-o lapoviță care înghețа imediat, iar antena mea de radio devenise ca prin farmec un mare țurțure.

După o sută douăzeci de kilometri, era cât pe ce să mă lovesc de o autocamionetă, atunci când aceasta a făcut o manevră bruscă pentru a feri un elan.

După o sută cincizeci de kilometri, zăpada a început din nou să cadă, iar după două sute patruzeci de kilometri, ninsoarea devenise atât de deasă, încât de-abia am reuşit să observ indicatorul de ieşire din oraşul Mountain Falls.

În localitate nu erau decât două moteluri cu camere libere. Am ales Holiday Inn pentru că l-am găsit primul. Bătea un vânt puternic. Omătul era viscolit cu o asemenea viteză, încât, atunci când am deschis portiera ca să ies, pe scaun mi s-a aşternut un strat de zăpadă de vreo trei centimetri. M-am simțit aproape imponderabil, pentru că o rafală de vânt era să mă ia pe sus, împingându-mă spre intrarea în motel.

— Mereu e aşa, la începutul lui decembrie? am întrebat recepționera.

— Da, mi-a zis ea. Aşa e iarna în Montana.

Dimineața, norii de zăpadă o luaseră către sud. Razele de soare treceau printre draperiile de nailon din camera mea de motel. M-am sculat cu greu din pat şi nu-mi venea să-mi cred ochilor cât de minunat era cerul acela albastru.

Am plecat din Holiday Inn, ca să iau micul dejun. Era ora nouă dimineața. Drumurile şi trotuarele erau deja curățate, iar strălucirea era aşa de puternică, încât am avut nevoie de ochelarii de soare. Poate din cauza acelei zăpezi primordiale. Poate din cauza soarelui uimitor, de

iarnă. Sau poate pentru că acum puteam să nu mai stau pe drumuri. Indiferent de motiv, după o plimbare de cinci minute prin Mountain Falls mi-am dat seama că aveam să rămân acolo pentru o vreme.

Cea mai importantă arteră rutieră a oraşului se numea Strada Principală. Era o şosea lată, iar în capătul de nord începeau munții. Spre sud era un râu numit Copperhead. Între munte şi râu, pe aproape un kilometru, erau clădiri vechi, din cărămidă, recent renovate. Mai existau şi vreo două-trei bordeluri, vreo două clădiri vechi – cu apartamente, şi un fost magazin universal, transformat într-o serie de cafenele şi restaurante. Era şi un bar, Mountain Pass.

Când am intrat ca să mănânc ceva, înăuntru erau cinci bărbați aspri, care beau bere, aşezați la tejghea. Toți purtau salopete murdare şi şepcuțe. Aveau degetele şi dinții pătate de nicotină. S-au uitat la mine atunci când am intrat şi nu s-au prea ostenit să-mi zâmbească.

La fel au făcut şi cele opt grăsane, în pantaloni de poliester, care îndesau monede în automatele de jocuri mecanice aliniate pe lângă pereți. Chelnerița – o femeie plinuță, cu părul încrețit şi cu o mustață vizibilă – mi-a schițat un zâmbet când m-am strecurat în separeul de lângă bucătărie.

— Ți-e foame? m-a întrebat ea. Cred că ți-ar plăcea specialitatea casei.

— Bine.

— E foarte bună.

Specialitatea casei mi-a fost servită după cinci minute, pe un platou – o friptură de vită, două ouă, trei clătite, un munte de cartofi prăjiți şi patru felii de pline prăjită, unse bine cu unt. N-am izbutit să dovedesc decât jumătate.

— Parcă ziceai că ți-e foame, a zis chelnerița când s-a apropiat de mine cu ibricul de cafea în mână.

— Nici chiar aşa.

— Vrei restul la pachet?

— Nu, mersi.

Brusc, s-a deschis uşa şi în încăpere a pătruns un bărbat solid, îmbrăcat cu o haină jerpelită de molton. Avea vreo patruzeci de ani şi o faţă tipică de beţiv: nişte vinişoare roşii şi albastre îi traversau obrajii, avea un nas proeminent, înroşit puternic, şi o privire sticloasă, ca de nebun.

— Rudy, strigă la el chelneriţa, pleacă imediat de-aici.

— Ei, haide, Joan, răspunse Rudy, cu un glas marcat de şmirghelul nicotinei. Doar n-ai să-mi interzici toată viaţa să mai intru aici.

— Şi pe cât?

— Nu vreau decât o cafea…

— Charlie! a strigat chelneriţa. A apărut o matahală din bucătărie. Cam un metru optzeci, cu nişte braţe asemenea unor drugi groşi şi cu un cap ca de pitbull. Într-o mână avea o bâtă de base-ball. Imediat, Rudy s-a dat înapoi, spre uşă.

— Am înţeles, am înţeles, a zis el.

— Atunci să nu mai calci pe-aici, l-a avertizat chelneriţa. Ţi-e interzis. Pentru totdeauna.

— Joan, tu n-ai auzit de ideea creştină de iertare?

— Ba da. Întinde-o acum.

— Dorinţa ta e lege pentru mine. Şi a ieşit pe uşă.

— Mersi, Charlie, a zis chelneriţa. Charlie a mormăit ceva şi s-a întors la bucătărie.

— Cine-i prietenul ăsta al tău? am întrebat-o.

— Rudy Warren.

— A!

— Nu-l cunoşti?

— Sunt nou-venit aici.

— Aşa m-am gândit şi eu… pentru că, dacă ai trăi în Mountain Falls, n-ai putea să nu-l ştii pe Rudy Warren. Mai ales dacă ai citi ziarul local.

— Este ziarist?

— Este beţiv. Un beţiv nenorocit. Da, scrie pentru ziarul local.

— Şi e bun?

— Aşa se zice. În schimb, dacă toarnă zece beri în el, devine sălbatic. Venea cândva aici, ca să bea. Acum vreo şase săptămâni, a intrat, s-a aşezat la o masă, a consumat douăsprezece beri în mai puțin de o jumătate de oră, s-a ridicat, a pus mâna pe un scaun, l-a izbit de bar şi a plecat. Cred că a spart vreo zece sticle de whisky bun şi o oglindă. O pagubă de patru sute de dolari.

— Şi a plătit?

— Da, cum dracu' să nu plătească? A fost şi arestat. Totuşi a avut mare noroc că l-au lăsat să scape doar cu un avertisment. Dar nu-l mai lăsăm să bea aici, sub nicio formă. Mai vrei cafea?

Am mai acceptat încă o ceaşcă şi am cumpărat şi un exemplar din *The Montanan* – ziarul local – de la un automat din spate. Era un jurnal decent. De cuprindere națională, dar şi cu ştiri din străinătate. Cu reportaje inteligente. Două pagini erau destinate ştirilor culturale locale – vernisaje, o critică a unui concert de jazz, amănunte despre o retrospectivă a lui Wim Wendors, la cinematograful din oraş. Şi articole pe teme juridice, de exemplu:

> Billy James Mulgrew, 24 de ani, din aleea Snakecharm, nr. 238, a fost amendat cu 250 de dolari şi condamnat la trei luni cu suspendare, pentru folosirea armei în incinta Casei de Căsătorii.

Sau:

> Willard Mount, 56 de ani, din clădirea cu apartamente Bellevue, a fost amendat cu 75 de dolari pentru că a purtat în public o armă.

Era şi un reportaj scris de Rudolph Warren, cu o fotografie a lui de acum zece ani, pentru că semăna prea puțin cu epava cu aspect hăituit care intrase ceva mai devreme în bar.

La o primă impresie, pare a fi oraşul tipic de cow-boy – genul provincial, în care cândva apăreau grupuri de oameni înarmați, care îi atacau pe localnici la colț de stradă. Oraş dotat cu câte o scuipătoare din trei în trei metri şi unde singura *distracție culturală* disponibilă era bordelul.

Cu rigolele lui largi, pline de praf, şi cu o arhitectură de casă de toleranță, oraşul Bozeman, statul Montana, era foarte periculos – dacă stai să te gândeşti la un grup de matahale în blugi, care trăgeau cu arma pe strada principală.

Acum însă Bozeman, locul unde mi-am petrecut de curând un weekend, seamănă mult cu Kalispell, Bigfork, şi chiar şi cu Mountain Falls al nostru, dar şi cu orice alt oraş din statul Montana, care a căzut victimă acelei epidemii virale, cunoscute sub numele de *californificare.*

Nu ne-am dat seama când boala aceasta a afectat comunitatea noastră. Să ne uităm puțin la magazinele noastre. Ți se flutură acum prin față îmbrăcăminte din denim, marca Ralph Lauren, precum şi cizme de cow-boy, de marcă, ce costă 300 de dolari perechea. Poți fi sigur că magazinele ne-au fost infestate cu acest virus de *californificare.*

Mergi la restaurantul tău preferat, şi toate felurile de mâncare au ca garnitură creveți, toți chelnerii îți oferă de băut numai Pinot Noir din Napa Valley. Localul vostru preferat s-a transformat, de curând, într-o cafenea sofisticată, unde se servesc şaptesprezece variațiuni pe aceeaşi temă insipidă.

Dacă se întâmplă aşa, atunci cu siguranță că virusul a atins sufletul oraşului tău, iar în cazul în care toți bunii cetățeni ai acestui stat nu acoperă strada lor principală cu un prezervativ imens, atunci acest virus se va răspândi necontrolat…

N-am putut să nu zâmbesc. Poate că acest Rudy Warren o fi fost un beţiv, însă, ca reporter, avea un stil deosebit.

Am plecat din bar şi am început să mă plimb pe Strada Principală. Am trecut pe lângă trei bodegi, cu pereţii părăginiţi. Şi pe lângă două librării interesante. Am luat-o pe o străduţă laterală. Acolo era o galerie de artă contemporană. Era şi o clădire purtând firma Farmacie naturistă. Şi Fred's Hole – un bar suspect, cu o reclamă pentru seara de strip-tease a amatoarelor.

Am ajuns pe malul râului Copperhead. Devenise deja o oglindă de gheaţă. Am traversat pe pod şi am trecut de o clădire modernă, unde se aflau birourile ziarului *The Montanan.* După clădirea redacţiei, începea campusul universitar. Pe străzile din zonă erau şi alte librării, cafenele şi un magazin unde se vindeau rasteluri pentru arme, la comandă, pentru autoturismele de vacanţă.

Rudy Warren avea dreptate. Mountain Falls fusese uşor modernizat, dar nu-şi pierduse totuşi înfăţişarea iniţială. Mi-a plăcut acel amestec de western cu un cosmopolitanism căutat.

Îmi plăcea şi faptul că era un oraş suficient de mare, cu mai bine de treizeci de mii de locuitori (după cele scrise pe indicatorul de la intrarea în localitate pe autostradă). Era simpatic şi totuşi destul de întins, ca să te poţi pierde în el.

Un străin n-ar fi trezit aici cine ştie cât interes ca vreo curiozitate exotică, de exemplu.

Existenţa Universităţii făcea ca aici oamenii să vină şi să plece în fiecare an, iar eu eram sigur că în toate acele galerii de artă şi cafenele se refugiaseră multe persoane din oraşele mari – carierişti rataţi care ajunseseră în Mountain Falls căutând un nou stil de viaţă. Prezenţa mea acolo ar fi trecut cu totul neobservată, eu n-aş fi fost decât un alt refugiat dintr-o metropolă, care ar fi încercat să-şi organizeze o nouă existenţă sub acel minunat cer din Montana.

Începuse să-mi cam pătrundă frigul în oase. M-am dus direct la un bancomat şi am retras, din contul lui Gary, 250 de dolari. Apoi am zbughit-o către un magazin de articole sportive şi mi-am cumpărat un parpalac ca lumea, foarte gros şi călduros, precum şi o pereche de bocanci impermeabili, Timberland. Alături se afla o agenție imobiliară, deschisă şi sâmbăta, toată ziua, conform orarului de pe uşă. Am intrat. O femeie de aproape cincizeci de ani – blondă, îmbrăcată cu un sacou şi cu o fustă de tweed – era aşezată la un birou.

— Bună ziua, a spus ea. Ce mai faceți?

— Bine, mulțumesc, am răspuns, puțin uimit de tonul prietenesc. Închiriați apartamente?

— Sigur că da, domnule…

— Summers. Gary Summers.

Mi-a întins mâna.

— Eu mă numesc Meg Greenwood. Ce fel de apartament ai dori, Gary?

— Cu un dormitor. Undeva în centru.

— Pentru tine şi soție?

— Nu sunt căsătorit.

Ea zâmbi uşor.

— Ai copii? Animale de casă?

— Nu.

— Şi cum speli putina?

— Pardon?

— Era o glumă.

— Aha.

— Ce preț oferi?

— Sunt nou-venit în oraş, aşa că nu prea ştiu…

— Un apartament cu un dormitor costă de la 450 la 700 pe lună. Nu ți-aş recomanda unul ieftin. E doar pentru studenți. Dar am un apartament simpatic, la 600 de dolari, în Fort. Cunoşti clădirea aceea?

— Ți-am spus, sunt nou-venit la Mountain Falls…

— Dinspre est, nu?

— Ăăăă, da. Dar de unde…

— Am ajuns să mă pricep la oameni. Eu sunt din Connecticut. Dar tu?

— Tot din Connecticut.

— Nu zău! De pe unde?

— Din New Croydon.

— Nu-mi vine să cred. Eu m-am născut şi am crescut la Darien.

Mi-a venit s-o iau la fugă.

— Ştii oraşul? continuă ea.

— Îl ştiu.

— Auzi, să ştii că e grozavă treaba. Tu din New Croydon. Şi ce te-a adus tocmai aici, în Montana?

— Am primit o slujbă în domeniul fotografiei…

— Eşti fotograf?

Intenționam să pun punct cât mai repede acelei discuții.

— Da… ştii, mi-ar plăcea să am un apartament unde să-mi pot amenaja şi o cameră obscură cât de mică.

— Te cunosc cumva? Am văzut poze de-ale tale? Ți-au apărut în reviste?

— Mă îndoiesc. Auzi, în legătură cu apartamentul ăla…

— Se află la două străzi de-aici. Ai zece minute disponibile?

— Sigur.

S-a ridicat, luându-şi paltonul şi un set de chei. Pe când ieşeam, a atârnat de uşă un cartonaş pe care scria: „Mă întorc în 30 de minute”.

Pe drum spre clădirea cu apartamente, femeia m-a bombardat cu întrebări.

— Şi pentru ce reviste lucrezi?

— La unele de turism, de care dumneata probabil că n-ai…

— La *Condenast Traveller?* La *Național Geographic?*

— Nu chiar…

— Şi te-ai hotărât să te stabileşti în Mountain Falls…

— Lucrez la o carte despre Montana, am minţit-o eu.

— Şi cine o publică?

— Nu s-a hotărât încă.

— Deci vei avea nevoie de apartament pentru câteva luni?

— Exact.

— Auzi, ai ales bine oraşul. E foarte plăcut aici. Sunt mulți oameni interesanți. Şi pentru un tip singur, de circa treizeci de ani… o să fie distractiv.

Am ajuns. Era o clădire construită în 1920, cu un hol întunecat la intrare, cam de multă vreme nezugrăvit. Am urcat cu un lift mic până la etajul trei.

— Şi eu am locuit aici, o lună, imediat după divorț, a zis ea. Sigur, după ce am primit banii ce mi se cuveneau din vânzarea casei noastre, am putut să-mi cumpăr o căsuță drăguță, cu două dormitoare, în Shawmut Valley. Ştii locul? Foarte plăcut. E la zece minute de oraş, dar parc-ai fi în mijlocul pădurii. Poate că o să te invit odată acolo. Şi schiță din nou un zâmbet, iar liftul se opri brusc, cu o zguduitură. Am venit în Montana pentru soțul meu. A primit un post de profesor aici, la universitate. Pe vremuri, a lucrat la o facultate din Williams – mie îmi plăcea în vestul Massachusetts-ului – dar n-a mai avut catedră acolo şi, până la urmă, a ajuns în Mountain Falls. La un an după ce ne-am instalat aici, a fugit cu o profesoară specializată în psihologie infantilă. Îți vine să crezi aşa ceva?

Eu n-am zis nimic.

— Am ajuns, a spus ea, oprindu-se în fața unei uşi coşcovite, de lemn, cu numărul 34. Auzi, înainte să intrăm, ar trebui să te anunț că arată cam ostenit, dar e spațiu mare.

Ostenit era chiar cuvântul cel mai potrivit. Un tapet învechit, cu flori, un covor ruginiu decolorat, ros la margini, două fotolii antice, o canapea gri, din imitație de piele, un pat dublu, cu arcuri lăsate şi cu o saltea acoperită cu catifea tocită, aparatură demodată şi uzată, în bucătărie.

— Asta e ceea ce se poate închiria aici cu 600 de dolari

pe lună?

— Amplasarea e deosebită. Are vedere spre râu, lumina vine dinspre sud, şi pare spațios.

Avea şi ea dreptate, pentru că livingul avea o suprafață de douăzeci de metri pătrați; dormitorul era şi el foarte mare, şi chiar mai exista încă o încăpere îngustă, ca pentru un birou, care putea fi transformată într-o cameră obscură. Însă trebuia să dispară mobilierul acela sinistru.

— Te deranjează dacă mai schimb şi eu câte ceva pe aici? am întrebat-o.

— Tocmai am primit acest apartament. Însă proprietarii locuiesc la Seattle şi nu reprezintă decât o investiție… aşa că, da, cred că-i pot convinge. Doar să nu te apuci de ceva prea radical.

— Sunt din Connecticut. Iar cuvântul *radical* nu face parte din vocabularul meu.

Femeia a râs, după care a zis:

— Şi perioada minimă de închiriere este de şase luni.

Jumătate de an în Mountain Falls? Merita să risc.

— N-ar fi mare lucru… la 550 de dolari pe lună.

— Da' ştiu că eşti din Connecticut, nu glumă.

Ne-am întors la biroul ei. A telefonat la Seattle şi a început să ciripească despre ce chiriaş simpatic găsise şi cât de mult îşi dorea acesta să renoveze el însuşi apartamentul, pentru o reducere de 50 de dolari pe lună, la chirie. Omul părea greu de convins, dar Meg Greenwood îşi cunoştea bine meseria şi până la urmă l-a dovedit.

— E al tău, a zis ea, după ce a închis.

— La 550?

— Da, m-am luptat puțin, dar ăsta-i prețul. Cu o sumă reprezentând chiria pe o lună în cont şi cu plata pe o lună înainte, desigur. Plus comisionul nostru – 275.

Am făcut repede un calcul. După retragerea de bani din acea zi, în contul lui Gary mai erau 3165 de dolari. Mutarea în acel apartament avea să mă coste 1375. Mai trebuia să plătesc 550 de dolari pe lună, în continuare,

astfel încât rămâneam cu o sumă totală de 1240 de dolari, până la următoarea tranşă din rentă. Trebuia să trăiesc cumpătat.

— Când pot să mă mut? am întrebat-o eu.

— Luni dimineața, presupun, dacă îți convine.

— Bine. Eu voi fi aici ca să semnez contractul, la ora zece, în caz că nu te deranjează.

— E foarte bine. A, n-ai putea să ne dai şi nişte referințe?

Asta m-a lăsat mască.

— S-ar putea să dureze câteva zile, i-am zis eu. Banca mea se află în Est şi…

— Şi nimeni de-aici n-ar putea să te recomande?

I-am zâmbit seducător şi i-am răspuns:

— Doar tu.

Ea a acceptat tonul meu.

— Cred că va trebui să te cred pe cuvânt şi sper că vei fi solvabil.

M-am zbuciumat tot weekendul în legătură cu Meg Greenwood. Mi-o închipuiam dând telefon la Darien. M-am întrebat dacă n-are cumva prietene în New Croydon. Mi-a fost teamă să nu-şi sune prietenele divorțate din Mountain Falls, ca să le spună cum dăduse ea peste un specimen atât de rar: un bărbat fără obligații. Trebuia să-mi creez o apărare cât mai repede.

— Bună, tipule din New Croydon, mi-a zis Meg, atunci când am intrat în biroul ei, luni dimineața.

— 'Neața, i-am răspuns. M-am aşezat pe un scaun, am dus mâna la buzunarul de la piept al parpalacului şi am scos din el un teanc de bancnote proaspăt retrase dintr-un bancomat ATM. I-am numărat 1300 de dolari, în bancnote de câte o sută, apoi şapte bancnote de zece şi una de cinci dolari şi i le-am pus frumuşel grămadă pe biroul ei.

— Ar fi fost mai bine un cec, mi-a zis ea, uitându-se la bani.

— Da, dar ar fi durat câteva zile ca să reglez cu banca

mea din New York, aşa că am considerat că va fi mai simplu. Ai pregătit contractul?

Ea a dat din cap şi mi-a întins un document de trei pagini. În timp ce îl parcurgeam, a încercat să facă conversație.

— Te-ai distrat în weekend?

— Am rămas în camera de la motel.

— Ar trebui să te scot în oraş, să-ți arăt tot ce se poate face pe-aici.

N-am dat importanță comentariului ei, ci i-am atras atenția asupra unei fraze din contract.

— Auzi, clauza 4, paragraful 2 îmi cam dă de gândit. E vorba despre „drepturile reziduale ale proprietarului". Asta înseamnă că acela care închiriază poate rezilia contractul, în cazul în care proprietarul doreşte să-şi reia toate drepturile asupra casei?

Ea m-a privit uimită.

— Parcă erai fotograf, nu avocat.

Tâmpitule. Începuse să sune, prelung, clopoțelul de alarmă.

— Tata s-a ocupat de afaceri imobiliare, am spus eu, încercând să zâmbesc. Patru veri de-a rândul, în timpul colegiului, am lucrat la biroul lui. Aşa că mă pricep.

— Te-a învățat bine, dar noi aici nu putem garanta drepturile chiriaşului, aşa încât toate contractele de închiriere ne vin cu o clauză reziduală a proprietarului.

— Bine, am zis eu, nedorind să mai discut pe această temă. Am luat un pix şi am semnat ambele copii.

— Peste şase luni, a adăugat Meg, am putea negocia un alt contract, deşi nu te pot asigura că valoarea chiriei va avea acelaşi nivel.

— Desigur, am aprobat eu, gândindu-mă că, peste şase luni, era posibil să mă aflu la o mie de kilometri de locul ăsta.

— Va trebui să iei legătura cu compania de telefoane şi de electricitate, ca să transfere cheltuielile în contul tău.

— Bineînțeles.

Mi-a dat cheile.

— Dacă ai vreo problemă, mă găseşti aici.

Am dat mâna cu ea.

— Îți mulțumesc, Meg. M-am ridicat în picioare.

— Şi încă un lucru, a spus ea. N-ai vrea să mergem împreună, să mâncăm undeva, într-o seară?

— Mi-ar face mare plăcere. Însă, peste vreo două săptămâni, după ce mă instalez, vine şi Rachel.

— Rachel? Dar cine-i Rachel?

— Prietena mea.

— Parcă ziceai că eşti singur.

— Aşa este. Însă am o prietenă la New York. Şi mă va vizita de Crăciun, aşa încât, dacă eşti liberă, nouă ne-ar face mare plăcere să…

S-a uitat la mine lung, de parcă aş fi păcălit-o. Lucru pe care, de altfel, chiar îl făcusem.

— Nu sunt aici de Crăciun.

— Păcat. Atunci, poate că, pe la mijlocul lui ianuarie, când revine, o să ieşim toți trei împreună. Mersi mult.

Şi am plecat înainte să mă mai poată fulgera cu privirea, ca pe un nemernic.

M-am mutat în apartamentul 34, câteva ore mai târziu. Şi chiar în acea după-amiază am plecat în căutarea unui magazin pentru decorațiuni interioare. Era unul exact lângă biroul lui Meg Greenwood, dar am preferat să nu mai trec prin zonă o vreme.

Mă aflam în Mountain Falls doar de două zile, şi deja începusem să mint.

3

În prima noapte pe care am petrecut-o în apartament, a început să ningă iar. Şi a ţinut-o tot aşa zece zile. Mie îmi convenea de minune. A trebuit să stau în casă. Şi să lucrez. Departe de pregătirile de Crăciun care se desfăşurau peste tot, pe străzile oraşului. Îmi era groază de Crăciun.

În prima noapte am dormit prost. Arcurile patului se deplasau în patru direcţii diferite, aşternutul era umed, apartamentul mirosea a disperare. A doua zi am aruncat acel pat şi am cheltuit 150 de dolari pe o dormeză nouă, cumpărată de la un magazin de lângă universitate. Cadrul l-am asamblat eu însumi şi l-am vopsit cu un lac deschis. Am mai cheltuit 200 de dolari pe o cuvertură, pe un aşternut corespunzător şi pe nişte perne.

Apoi m-am ocupat de mochete. Mi-a luat o zi întreagă ca să le scot pe toate şi să le arunc la o groapă de gunoi, care se afla la două străzi de apartament. Am scos şi linoleumul din baie şi din bucătărie. Am închiriat o maşină de şlefuit, contra sumei de 75 de dolari, şi o săptămână încheiată am tot raşchetat la cele trei straturi de vopsea care acopereau duşumeaua de pin. Până pe 14 decembrie, podeaua era complet curăţată. Pe urmă, m-am ocupat de pereţi. Îndepărtarea tapetului s-a dovedit a fi o mare greşeală. Au ieşit la iveală multe defecte. Aşadar, în dimineaţa zilei de 16 decembrie, am mers cu maşina la un mare magazin cu materiale de construcţii, de la marginea oraşului, şi am cheltuit peste 100 de dolari pe vreo zece role de hârtie pentru căptuşit pereţii, pe adeziv şi perii. Mi-am cumpărat şi o carte – *Cum să-ţi tapetezi singur pereţii.* Primele mele încercări s-au dovedit de-a dreptul idioate. După ce am consumat o rolă întreagă, unul dintre pereţii camerei de zi arăta ca un colaj. Altul mi s-a părut acceptabil, dar asta numai până s-a uscat lipiciul, pentru că atunci pe suprafaţa hârtiei au

apărut sute de bule de aer. A trebuit să-l îndepărtez complet şi să o iau de la capăt. Până la urmă am hotărât să lucrez numai pe suprafețe restrânse şi, până pe 19 decembrie, am reuşit să retapetez pereții dormitorului. Până pe 24, terminasem. Rezultatul nu era excelent, dar cel puțin apartamentul nu mai avea aspectul sinistru.

În dimineața de Crăciun, m-am trezit bântuit de figurile lui Adam şi Josh. L-am văzut pe Adam coborând în fugă scările, acasă la New Croydon, şi aterizând în muntele de cadouri de sub pomul de Crăciun.

„Unde-i cadoul meu de la tata?" o întrebase el pe Beth. Ea îi arătase un pachet pe care-l cumpărase ea, zicându-i că e de la mine. „De ce nu poate să mi-l dea tati?" Iar Beth încercase să-i explice că tati era…

M-am trezit că tremur tot, aşa că m-am apucat de treabă şi am petrecut optsprezece ore în compania unei perii şi a mai multor cutii cu vopsea albă, pe care le achiziționasem cu o zi în urmă. Cina de Crăciun a constat într-o omletă cu brânză şi trei sticle cu bere. Cadoul meu de Crăciun era un radio de 30 de dolari, cu tranzistori. Postul Național a urlat întreaga zi, străduindu-se să îndepărteze liniştea. Am deschis un pachet cu corespondență care sosise în ziua precedentă de la Oficiul Poştal Alternativ. Câteva declarații de credit bancar. O scrisoare de la bancă, prin care mi se confirma inițierea procedurii directe, pe care o cerusem înainte de plecare. Câteva felicitări de Crăciun, dar niciuna, din fericire, de la Beth.

Până de Anul Nou, redecorasem tot apartamentul, podeaua era proaspăt lustruită şi chituită, iar eu, absolut lefter. După ce plătisem chiria şi pe următoarea lună (strecurând-o pe sub uşa agenției imobiliare, ca să nu mă întâlnesc cu Meg), am descoperit că mai aveam exact 250 de dolari în cont. Şi trebuia să treacă încă o lună până la plata următoarei tranşe din rentă. Mă gândeam să mai scot ceva bani, cu cărțile de credit ale lui Gary, însă mi-era teamă să nu fac şi alte datorii. Trebuia să mă limitez

la a trăi doar cu 9 dolari pe zi.

N-a fost chiar aşa de greu. Am făcut cumpărături decente de la supermarketul apropiat. Am cumpărat cărți ieftine de la librăriile de lângă universitate. N-am făcut risipă.

Zăpada continua să cadă, iar eu ieşeam arareori din apartament, petrecându-mi mai tot timpul citind, ascultând Postul Național de Radio şi cu treburile domestice, care nu ar fi necesitat mulți bani. Am curățat singur toate dulapurile şi blaturile din bucătărie şi pe urmă m-am folosit de lacul pentru podea care-mi rămăsese, ca să le lustruiesc. Două zile am îndepărtat rugina din cadă şi din chiuveta de la bucătărie. Am frecat robinetele, am curățat aragazul de murdăria unsuroasă, am acoperit dulapurile cu hârtie şi am încercat să mă las absorbit cu totul de treburile acestea gospodăreşti.

Nouă dolari pe zi. Banii ăştia îi dădeam de obicei pe un taxi la New York. Însă îmi plăcea modul ascetic de viață, încercam să trăiesc din puțin. Şi îmi plăcea şi să redecorez cu meticulozitate. Mă simțeam mulțumit după ce lustruiam un toc de uşă, după ce chituiam podeaua sau curățam vreo cornişă de vopseaua veche, transformând tot acel loc într-un spațiu alb, curat, imaculat. Aveam o preocupare ce-mi alunga demonii care mă tot urmăreau. Deşi mai umblam din când în când şi la aparatele de fotografiat ale lui Gary – şi mi-era dor să mă mai uit printr-o lentilă –, nu m-am ocupat deloc de fotografie. Zăpada aceea care cădea fără încetare şi lipsa banilor reprezentau o scuză, ca să evit explorarea terenului de dincolo de Mountain Falls. Şi nici nu m-am întors la barul acela pentru vreun mic dejun-mamut. Continuam să mă ascund. Mai ieşeam pe înserate la câte o plimbare. Obişnuiam să nu merg la aceeaşi băcănie, pentru aceleaşi produse, de mai mult de două ori la rând, ajungeam la librării pe la ore diferite, ca să fiu sigur că la casierie era mereu altcineva. Mi-era teamă de zâmbetele prietenoase, de întrebările nevinovate, de împrietenirea cu

oricine.

Pe 2 februarie – atunci când venitul meu total mai era doar de 7,75 dolari – am introdus cardul lui Gary într-un automat de pe Strada Principală şi am apăsat butonul pentru informații suplimentare. După un lung minut de aşteptare, pe ecran a apărut cifra de 6900 de dolari. Am fost foarte uşurat. Renta ajunsese în cont. Eram iar liber. Am scos 750 de dolari şi m-am dus la cumpărături.

Magazinul de aparate de fotografiat, Petrie's Cameras, se afla vizavi de motel. Trecusem de multe ori pe-acolo de când sosisem în oraş, dar nu mă lăsasem niciodată pradă tentației de a intra. Niciodată, până în ziua aceea.

— Bună, mă întâmpină tipul din dosul tejghelei.

Era un individ care părea a se apropia vertiginos de patruzeci de ani – înalt, cu o claie de păr sârmos, ochelari demodați şi o cămaşă ponosită, în carouri.

— Aş vrea să cumpăr un aparat de mărit. Poate chiar să nu fie nou, dacă vindeți şi echipamente la mâna a doua.

— Vindem şi aşa ceva. Cam câți bani sunteți dispus să cheltuiți?

— Nu mai mult de cinci sute.

— Am în spate ceva grozav pentru dumneavoastră – un Durst AC707 autocolor. Marfă elvețiană, în perfectă stare de funcționare. Aparatul a fost folosit de un singur proprietar. E o sculă de patru sute şaptezeci şi cinci de dolari.

— De câți milimetri lentila?

— Are două lentile – una de cincizeci şi cealaltă de optzeci. Vreți să-l vedeți?

Am încuviințat dând din cap, iar el a plecat în depozit. Patru sute şaptezeci şi cinci de dolari pentru un aparat de mărit – trebuia să fie o joarsă, dacă mă gândeam la faptul că vechiul meu Beseler 45 mx, pe care îl avusesem la New Croydon, mă costase, acum doi ani, trei mii şapte sute cincizeci de dolari. Totuşi, nu mă mai aflam în situația de a nu mă uita la bani. Acea sumă, de şase mii nouă sute

de dolari, pe care o aveam în cont, trebuia să-mi ajungă până la data de întâi mai, ținând seama că tot din aceşti bani trebuia să achit şi chiria pe trei luni. Şapte sute cincizeci de dolari era ceea ce puteam să risipesc pentru echiparea camerei obscure, mai ales că şi în apartament mai lipsea câte ceva. O masă şi nişte scaune, de exemplu.

Vânzătorul s-a întors cu aparatul de mărit în brațe. Un model simplu, fără niciun fel de accesorii. L-a conectat la rețea şi mi-a demonstrat calitățile aparatului, în privința autofocalizării. Funcționa ca uns. I-am studiat lentilele. Nu aveau zgârieturi vizibile cu ochiul liber şi nu produceau distorsiuni optice evidente.

— Bineînțeles că nu prezintă o culme a performanței, mi-a spus vânzătorul, însă ca aparat de mărit fără pretenții prea mari, îşi face treaba. În preț este inclus şi un termen de garanție de şase luni.

— Îl iau, am hotărât eu. O să am nevoie şi de nişte substanțe chimice. Ilford aveți?

— Desigur.

— Hârtie fotografică Galleria?

— Fără îndoială.

— Şi voi mai avea nevoie şi de o planşetă, de trei tăvi, de un bec de veghe, de un reglor de negative, de un recipient pentru developare, de o pungă de schimb şi de un cronometru.

— S-a făcut. Apropo, pe mine mă cheamă Dave Petrie.

Am dat mâna cu el şi i-am spus cum mă numesc.

— Eşti nou-venit în oraş, Gary?

— Da.

— Şi fotografiatul e un hobby de-al tău?

— Nu. Sunt plătit ca să-l fac.

— Aşa m-am gândit şi eu. Auzi, să ştii că noi oferim o reducere de 15% pentru toți clienții fideli.

— Atunci o să cumpăr douăsprezece role de Tri-X şi douăsprezece de Ilford HP4.

După ce s-a întors cu marfa, timp de câteva minute a scris factura.

— Cu TVA cu tot, face 742,50.

Am scos teancul de bani.

— Acceptăm şi cărți de credit, dacă preferi, mi-a zis el.

— Eu plătesc cu bani gheață.

— Nu mă deranjează. Faci şi fotografii color?

— Uneori da.

— Îți ofer, pe gratis, şi şase role FujiPro.

— Nu e nevoie.

— Auzi, să ştii că n-am în fiecare luni dimineață o marfă promoțională. Pentru cine lucrezi?

— Pentru câteva reviste din Est.

— Zău? Ştii, avem aici un grup de fotografi amatori care se întâlnesc de două ori pe lună. Sunt sigur că le-ar plăcea să-ți cunoască lucrările…

— Acum sunt puțin cam ocupat, am mințit eu, dar poate peste câteva luni, când voi avea mai puțin de lucru…

— Ce aparatură foloseşti?

— Rolleiflex, Nikkormat, aparatura standard.

— Ai avut vreodată un Speedgraphic?

Am fost cât p-aci să-i răspund că da, însă mi-am amintit: Ben Bradford a avut aşa ceva, nu tu.

— Nu.

— Dar ai folosit aşa ceva vreodată?

— De câteva ori.

— Am avut un model din ăsta, acum câteva zile. Vintage 1940, în stare perfectă. Şi l-aş fi putut vinde uşor cu o mie de parai, însă am preferat să-l păstrez pentru mine. Când vei avea o oră la dispoziție, ți-aş rămâne recunoscător dacă mi-ai da câteva indicații…

— Ți-am spus, sunt cam presat de treburi în clipa de față, dar…

— Aha. Ştii ce? Dă-mi numărul tău de telefon şi te sun eu peste o săptămână.

I l-am scris, dar cu inima destul de strânsă.

— Vrei cumva să-ți trimit marfa acasă? m-a întrebat Dave.

— Nu. Vin eu mai târziu, cu maşina.

Am luat-o pe Strada Principală, gândindu-mă că Mountain Falls era un oraş cam prea prietenos pentru gustul meu. De cum am ajuns acasă, am simțit o puternică dorință de a fugi, de a-mi face bagajele şi de a o şterge din oraş. Dar unde să fug? Într-un oraş ca Seattle sau Portland, unde aş avea şanse mult mai mari să dau peste cineva cunoscut? Sau în alt oraş mititel, aidoma acestuia? Poate aş întâlni şi acolo alte persoane prietenoase care m-ar întreba cine sunt, de unde vin. Iar dacă aş fugi în timpul contractului de închiriere, Meg Greenwood ar pune repede mâna pe telefon şi ar suna în Connecticut. Nu mai aveam de ales, trebuia să rămân în Mountain Falls şi să încerc să mă adaptez la cordialitatea plină de curiozitate a unui mic oraş. Pentru că, în cazul în care nu aş fi încercat să mă relaxez, dacă aş fi continuat să văd în fiecare întrebare o posibilă amenințare, n-aş fi făcut decât să atrag atenția asupra mea – ca fiind un individ secretos, care cu siguranță are ceva de ascuns.

Aşa încât, ceva mai târziu, atunci când m-am întors la Petrie's Cameras ca să-mi iau cumpărăturile, i-am dat lui Dave o lecție rapidă, de o jumătate de oră, despre secretele folosirii unui Speedgraphic. Ba chiar am acceptat şi ceaşca de cafea pe care mi-a oferit-o, discutând cu el despre tainele tehnice ale fotografiei, despre luxul de a lucra cu un aparat Leica, finețea filmului Tri-X şi despre faptul că un aparat Nikon nu te dezamăgea niciodată. Dave mi-a mai povestit şi despre el – se refugiase din Phoenix, ajungând aici după terminarea colegiului, iar acum era însurat şi avea doi copii.

— Când am venit în Montana, nu mă gândeam că o să am un magazin al meu, mi-a spus el. Partea proastă la Mountain Falls este faptul că, deşi viața e foarte plăcută aici, totuşi nu poți să-ți întreții o familie ca fotograf. Nu e destul de lucru. Cu toate astea, Beth şi cu…

— Pe soția ta o cheamă Beth? l-am întrebat eu.

— Da. Şi după cum vedem noi lucrurile, dacă vrei să trăieşti într-un loc ca Montana, trebuie să mai laşi de la tine. De fapt, cred că întreaga viață trebuie să mai laşi şi de la tine, nu?

Am plecat de la magazin în relații bune cu Dave, promițându-i acestuia că o să trec pe la el ca să bem o bere, când voi avea mai puțin de lucru. Pe când mă îndepărtam, am regretat că era unicul magazin de aparate foto din oraş. El dorea să-mi devină prieten, iar eu nu-mi puteam permite aşa ceva.

În zilele care au urmat, mi-am aranjat camera obscură. Am dat trei straturi de vopsea neagră pe geamul din dormitorul mic. Am cumpărat două măsuțe înguste, cu picioare în cruciş. Una a devenit locul meu pentru lucru curat, pe care am pus aparatul de mărit, planşeta şi cronometrul. Cealaltă a fost destinată lucrului umed, deoarece am aşezat pe ea tăvile pentru substanțele chimice. Am prins în perete un cuier pentru cârpele de şters fotografiile. Am agățat o draperie neagră în fața uşii, ca să opresc lumina. Am instalat un mic ventilator la fereastră, pentru ca substanțele chimice să nu-mi distrugă un număr prea mare de celule nervoase. Am înlocuit becul simplu, cu o lampă cu siguranțe. Am folosit Nikkormatul, ca să expun un film, pentru a verifica aparatul de mărit. A mers perfect. Nu-mi oferea aceeaşi claritate absolută, perfectă, a detaliilor, ca fostul meu Beseler, dar era foarte bun pentru o imagine limpede.

Am agățat la uscat prima mea fotografie. Se puteau vedea acolo cele două ferestre din camera de zi albite după ninsoare. Părea că geamul fusese vopsit în alb, pentru a te izola de lumea înconjurătoare.

După câteva zile, nu a mai nins aşa puternic. Mi-am luat aparatul de fotografiat şi vreo trei rolfilme de Tri-X, şi am pornit-o spre est, pe un drumeag lăturalnic, marcat drept şoseaua 200. Era frig. Minus douăzeci şi trei grade Celsius, conform prognozei locale de pe NPR, iar căldura din maşină nu reuşea să îndepărteze gheața de pe

geamuri. Însă cerul nu avea niciun nor, soarele strălucea, iar zăpada curățată şi adunată pe margini era de un alb orbitor. Eu mă îndreptam spre Continental Divide.

Drumul s-a intersectat cu Garnet Range – un lanț muntos auster şi aspru, care definea linia orizontului. Spre deosebire de Tetonii imperiali, maiestuoşi, această porțiune a Munților Stâncoşi avea un aspect melancolic; parcă te simțeai nimicit de imensitatea pământului şi a cerului. Ce zonă singuratică. Amplifica senzația că ai intrat într-un tărâm incomensurabil; unde nu existau granițe în spațiu.

Când am ajuns în apropierea oraşului Lincoln, am oprit în dreptul unei clădiri în care funcționau un magazin universal şi un bar. Am luat Nikkormatul şi am intrat. Parcă pătrunsesem într-o lume demult uitată. Podele pline de talaş, rafturi de lemn învechit pline de conserve, un robinet de sifon, cu pompe dozatoare pentru sirop acționate manual, un bar lung, de zinc, la care stăteau doi bărbați plictisiți, cu fețe ridate, şi beau în tihnă un pahar de whisky. În spatele barului se afla o femeie urâtă, îmbrăcată într-o bluză înflorată. Ea mi-a văzut aparatul de fotografiat ce-mi atârna pe un umăr.

— Eşti fotograf? s-a interesat ea, pe când luam loc la bar.

Am dat din cap şi am întrebat-o:

— Te deranjează cumva dacă fac şi eu câteva fotografii pe-aici?

S-a uitat spre clienții ei.

— Fă-le cinste cu un rând, şi nu va fi nicio problemă.

I-am pus 10 dolari pe tejghea şi m-am apucat de treabă. Lumina era extraordinară – razele soarelui de iarnă intrau prin ferestrele pipernicite, parcă ridicând vizibil norul de fum de țigară care umpluse taverna. M-am concentrat pe fețele clienților. Am făcut şi un portret static al patroanei, între un dozator şi o fotografie mare îngălbenită de vechime, a lui Jim Reeves.

— Ai prins ce-ai vrut? m-a întrebat ea, după ce am

fotografiat-o.

— Da, doamnă. Îți mulțumesc mult.

— Ce bei?

— E cam devreme pentru mine.

— Ce bei? Şi nu mai era o întrebare.

— Cred că un whisky.

A întins mâna în spatele barului, după o sticlă de Hiram Walker şi mi-a turnat un pahar plin. L-am golit dintr-o sorbire. Era o băutură proastă. Femeia a scos un ciot de creion, l-a lins la capăt şi a scris ceva pe o bucată de hârtie.

— Aştept şi eu o fotografie de la tine, mi-a zis şi mi-a dat biletul. Bine?

— Bine.

Am continuat să merg cu maşina şi mai departe spre est, strecurându-mă printr-o trecătoare îngustă, spectaculoasă, care traversa Continental Divide. Am intrat în comitatul Lewis and Clark. Pe marginea drumului nu erau case, reclame, parcări sau vreun alt semn tipic pentru secolul 20. Nu se vedea decât o fâşie de asfalt care şerpuia prin ținutul acela muntos. Până la urmă, am dat de o benzinărie. Erau două pompe străvechi şi un garaj dărăpănat. Un băiat de vreo şaptesprezece ani a ieşit ca să-mi facă plinul. Avea o bărbuță rară şi ten acneic, iar peste salopeta plină de ulei purta o scurtă jerpelită. L-am convins să-mi pozeze în fața pompelor. Băiatul mi-a mulțumit, iar pe urmă m-a întrebat dacă nu le puteam face o poză şi nevestei şi băiețelului lor.

— E o idee grozavă, i-am spus eu.

Băiatul a dispărut în garaj. După câteva clipe a ieşit, purtând în brațe un prunc înfofolit bine ca să nu-i fie frig, o micuță adolescentă, ce nu părea a avea mai mult de şaisprezece ani.

— Ea e soția mea, Dolores, mi-a spus băiatul de la pompă.

Dolores mesteca gumă. Purta o flanelă decolorată, în

stil Michael Jackson, pătată cu mâncare de bebeluş. Mi-a fost foarte greu să mă uit la prunc, aşa că le-am făcut repede o fotografie între cele două pompe. În fundal se vedea garajul acela dărăpănat şi munţii sterpi, acoperiţi de zăpadă. Am consumat douăsprezece poziţii, le-am plătit pentru benzină, le-am notat adresa şi le-am promis să le trimit o poză, prin poştă.

M-am întors la Mountain Falls chiar înaintea asfinţitului de soare, şi m-am dus direct în camera obscură. Seara târziu, după ce am scurs negativele developate şi am încercuit nouă poziţii cu un creion roşu, le-am scos pe hârtie fotografică. Le-am atârnat să se usuce. La miezul nopţii, am mâncat o omletă şi am băut două pahare de vin slab, de California. Am revenit în camera obscură şi m-am uitat bine la ceea ce realizasem, renunţând la patru dintre fotografiile făcute, dar cele rămase erau mulţumitoare. Bărbaţii de la bar erau puternic reliefaţi. Se vedeau trăsăturile aspre, ridate, îmblânzite de oboseala vieţii. Atmosfera plină de fum din magazinul universal era delicat precizată. Făcea să crească meritul imaginii şi nu-l estompa. Îţi dădeai repede seama că te aflai în plină regiune muntoasă din America de vest, dar îţi atrăgeau atenţia acele feţe resemnate, ale unor băutori matinali.

Portretul patroanei era oarecum o capodoperă – femeia chiar semăna cu târfa bătrână, rudimentară – însă, fundalul era punctul forte. Mâna ei noduroasă trăgea de un mâner vechi, de dozator de sifon. Sticla de Hiram Walker, de lângă cotul ei. Şi Jim Reeves care zâmbea frumos din spate.

Şi una dintre fotografiile de la benzinărie era foarte reuşită – băiatul şi cu soţia lui adolescentină, stând unul lângă celălalt. Pruncul era ţinut de el în braţe. Încercau să zâmbească, dar pompele ruginite, garajul coşcovit, muntele acela uitat de lume, toate scoteau în evidenţă lipsa oricărui viitor pentru ei. Păreau doi copii apăsaţi de responsabilităţi de adulţi, care acum locuiau într-un colţ

mizer uitat de lume.

Am mai băut încă un pahar cu vin şi am continuat să mă uit la fotografii. Cele care nu-mi plăcuseră prezentau vechea mea tendință spre orgoliu, iar celelalte erau mulțumitoare pentru că subiectul acestora nu se impunea doar în fața unui ochi avizat. Când mă concentram pe fețe, permițându-le să realizeze compoziția, tot restul parcă se afla la locul lui. Aşadar, de ce să nu mă axez pe fețe?

A doua zi dimineață, am trimis prin poştă fotografiile promise, patroanei de la magazinul universal şi perechii de la benzinărie. N-am menționat adresa mea. După ce am terminat la poştă, am luat-o iar din loc, mergând spre nord, pe lângă suprafața întinsă a lacului Flathead, până în oraşul Bigfork. Era cel mai atipic oraş al statului Montana. Case noi, din lemn alb. Jeepuri mari, sclipitoare. Magazine scumpe, cu îmbrăcăminte de marcă, din denim. Trei magazine specializate în produse artizanale din Noul Vest. Am convins-o pe mult prea blonda şi zvelta proprietăreasă a unuia dintre aceste magazine să-mi pozeze în fața unei casete, în formă de indian, pentru păstrarea țigărilor de foi. Prețul obiectului aceluia de artizanat – 1750 de dolari – era foarte vizibil în cadru. Am fotografiat şi doi tineri amatori de ski – ambii în îmbrăcăminte de marcă – care stăteau în fața unui magazin de iaurt înghețat. Proprietara unei librării – cu fustă înflorată, vestă brodată şi cu un păr cărunt, dar până la talie – a fost imortalizată în fața unui raft pe care scria: *Noul Vest.*

La Bigfork am folosit patru rolfilme Tri-X şi am reuşit să rețin doar trei fotografii care să mă mulțumească: imagini în care importante erau fețele, care îți spuneau tot ce trebuia să ştii despre individ şi mediul în care trăia.

În următoarele trei săptămâni, am făcut mereu excursii de câte o zi în afara oraşului. Am fost la Whitefish şi am fotografiat jucători care-şi băgau banii în automatele cazinoului din localitate. Am fost la Kalispell şi am făcut

un instantaneu cu proprietarul unei instalații de dezmembrare a autovehiculelor uzate. În Essex mi-a pozat directorul unei halte izolate, pe un peron gol. La Butte am imortalizat doi mineri care se uitau la soarele ce apunea, pe deasupra unui maldăr de zgură de huilă. Am mers peste tot, la vest de Continental Divide. N-am dat importanță peisajelor. M-am concentrat numai asupra portretelor.

Pe la sfârşitul lui martie aveam deja 50 de fotografii interesante, dar şi probleme cu banii, dat fiind că utilizasem peste 150 de rolfilme şi îmi mai cumpărasem şi câteva ustensile importante (un trepied ca lumea şi un foto-exponometru). Ajunsesem la 1900 de dolari în cont. Trebuia să mai scad din ei şi chiria pe aprilie, prin urmare îmi mai rămâneau doar 1350 de dolari, cu care să trăiesc în cele nouă săptămâni, până primeam următoarea tranşă din rentă.

— Sigur nu vrei să-ți deschizi un cont la noi? m-a întrebat Dave Petrie într-o dimineață.

— Mulțumesc, dar mie-mi place să plătesc imediat.

— Dar eşti cel mai fidel client al meu. Şi mi-ar face plăcere să poți trece pe-aici, să iei un rolfilm şi să nu te mai oboseşti să ajungi înainte la un automat bancar.

— Îți mulțumesc mult, dar nu-mi place să am datorii.

— Şi când o să bem odată berea aia? m-a întrebat Dave. Şi când vei avea o seară liberă ca să treci pe la noi, să-i cunoşti pe Beth şi pe copii?

— După ce termin cu treaba asta.

— Presupun că ai treabă multă, după câte filme cumperi. O să câştigi bani frumoşi?

— Nu cred.

Mă întrebam adeseori unde o să-mi pot vinde colecția, destul de consistentă, de portrete din Montana. Am cochetat o vreme cu ideea de a trimite un eşantion editorului de la *Destinations,* care dorise să-l angajeze pe Gary. Sau poate să mă adresez, din nou, vreunei agenții din New York, care fusese pe cale să-i dea acestuia de

lucru. Oricum, îmi era teamă să iau legătura cu cineva care-l cunoscuse. Precum mă temeam şi să mai am de-a face cu vechea mea viaţă din Est. Deşi o librărie a universităţii vindea *The New York Times, The New Yorker, Harpers* şi alte câteva ziare cu sediul în Manhattan, eu am rezistat tentaţiei de a le cumpăra. Nu doream să aflu nimic despre cei de-acolo, nu doream să fiu la curent cu ce se întâmpla, mi-era teamă să mă interesez de Wall Street. Consideram Cumpăna Continentală un fel de graniţă, în dosul căreia mă simţeam apărat şi pe care nu doream s-o trec. Aşa că n-am depăşit-o niciodată, dezvoltându-mi-se un soi de credinţă superstiţioasă că, atâta vreme cât rămâneam la vest de apele acelea, aş fi fost în siguranţă. Şi n-aveam de gând să risc, căutându-mi de lucru la New York. Şi nici nu mă simţeam suficient de sigur pe mine, ca să încep să contactez reviste din Los Angeles, San Francisco, Seattle. Mai bine să trăiesc modest şi izolat, numai din acea rentă viageră.

La începutul lui martie, o săptămână întreagă n-a nins. Pe urmă zăpada a început iar să cadă. Zece zile în şir, totul era alb imaculat. Asta m-a ţinut departe de drum, m-a ţinut în apartamentul trist, provocându-mi un fel de claustrofobie. Aşa că, într-o seară, am sfidat zăpada şi m-am plimbat pe Strada Principală, în căutarea unei plăceri bahice. Mi-am zis să nu mă opresc la Mountain Pass (era aglomerat acolo, din cauza jucătorilor de pocher mecanic). N-aveam chef să merg nici la Fred's Hole, astfel încât m-am hotărât să văd cum este şi la Eddie's Place.

Era o cârciumă zgomotoasă: un bar imens, în formă de potcoavă, plin cu băutori şi vreo şase mese de biliard, în spate. Bob Seger se tot tânguia în difuzoare. La un televizor cu diagonala de optzeci şi unu de centimetri Etapa de fotbal de luni seara, iar lumea era amestecată – universitari cu ceva bogătani.

Mi-am găsit un loc la bar. Am comandat o băutură uşoară.

— Mereu bei numai chestii de-astea slabe şi proaste?

m-a întrebat individul de lângă mine. Era bătrân, cu pungi la ochi, cu o față pe care parcă o mai văzusem pe undeva.

— Nu e slabă. Te amețeşti repede din asta.

— S-ar putea… dar e o băutură proastă. Apoi a strigat la femeia de la bar: Linda, drăguțo – mai vreau un whisky cu gheață. Şi toarnă-i ceva şi amicului meu de-aici, dacă tot eşti pusă pe treabă.

— Ce doreşti? m-a întrebat ea.

— Aveți Black Bush?

— Sigur, a confirmat ea şi mi-a umplut paharul.

— Omu' se pricepe bine la whisky, a remarcat individul, în timp ce Linda a luat o bancnotă de 10 dolari din teancul de bani din fața lui.

— Următorul rând îl dau eu, i-am zis tipului.

— Bine, a încuviințat el. Mă cheamă Rudy Warren.

Da, îi mai văzusem figura înainte. Atunci când era dat afară de la Mountain Pass.

— Reporterul? l-am întrebat eu.

— Mă simt flatat.

— Te citesc mereu. Îmi place cum scrii.

— Ar fi trebuit să-ți ofer un whisky mare. Cum te cheamă?

— Gary.

— Mă bucur să-mi cunosc un fan. Eşti din California, Gary?

— Nu, da' de unde!

— Foarte bine, a zis el, aprinzându-şi o țigară. Atunci o să beau în continuare cu tine. Eşti doar în trecere?

— Locuiesc aici.

— Da' ce, eşti cumva masochist? Sau adori să stai într-un loc unde iarna durează opt luni pe an?

I-am povestit eterna gogoaşă cu postul pe care-l primisem ca fotograf.

— A, eşti unul din ăia.

— Din care?

— Un artist. Se pare că îi atrage Mountain Falls. Dacă

întrebi la barul ăsta, cel puțin zece tipi dintre cei de-aici scriu marele roman despre Munții Stâncoşi, pictează peisaje de rahat din Noul Vest, se pretind a fi Ansei Adams…

— Îți mulțumesc că m-ai luat în tărbacă.

— Te simți jignit?

— Nu.

— Îmi pare rău. De obicei reuşesc să-i jignesc pe toți cei cu care mă întâlnesc. Întreabă-le pe fostele mele neveste.

— Păi câte ai avut?

— Trei.

— Se putea şi mai rău.

— Dar tu, de câte ori ai fost păcălit?

— Deloc, i-am zis. Nu am fost niciodată căsătorit.

— Atunci tu nu eşti de-al nostru. Ştii cum afli dacă cineva este din Montana? Pentru că am scuturat din cap, mi-a spus: Îl întrebi câte accidente de maşină a avut şi de câte ori a fost însurat şi a supraviețuit. Dacă ambele răspunsuri trec de cifra doi, atunci tipul e de pe-aici.

Pe scurt, Rudy mi-a povestit că s-a născut în Mountain Falls. Era născut şi crescut aici. Educat la Universitate. Şi-a găsit de lucru, la ziar, în 1976. Nu a locuit şi nu a lucrat decât aici.

— Acum vreo cinci ani, cam în perioada când o terminam definitiv cu nevasta numărul doi, am fost contactat de *Seattle Times*. Editorul de acolo îmi citise editorialele, mi-a spus că îi plăcea stilul meu, şi mi-a plătit drumul până acolo. Tâmpitul mi-a oferit de lucru.

— Şi n-ai acceptat?

— Ce dracu' să fac eu la Seattle? E un oraş de mahări. 82 de feluri de cafea, aerobic, şi pe deasupra te mai obligă să mănânci şi roşiile alea de seră, specifice lor. M-am înapoiat cu următoarea cursă care pleca spre Mountain Falls.

— Există o cafenea, chiar lângă apartamentul meu de aici, unde servesc douăsprezece feluri de cafea.

— Mie-mi spui? Până în 1990, în statul ăsta cafeaua se numea, pur şi simplu, cafea. Acum trebuie să vorbeşti doar în limbi străine ca să reuşeşti să bei o ceaşcă, într-o cafenea. Iar asta numai din cauza unor indivizi asemenea ție, care se tot mută fără-ncetare aici.

N-am spus nimic, iar el mi-a zâmbit sardonic.

— Tot n-am izbutit să te jignesc, Gary?

— Deloc.

— Ei, la dracu'. Cred că în seara asta nu sunt în formă. Trebuie să mai beau ceva. Linda, încă un rând aici.

— Plătesc eu, i-am zis.

— Nu mă deranjează.

Am mai băut încă patru rânduri, timp în care Rudy a sporovăit în permanență doar despre Mountain Falls.

— Pe la începutul anilor '70, încă mai puteai să-ți cumperi o casă în oraşul ăsta, cu douăzeci de bătrâne. Acum a dat norocul peste tine dacă găseşti o baracă şubredă, cu două sute. Tâmpiții de *californificatori.* Or să termine statul ăsta. Înțelegi? Or să termine Montana, metru cu metru. În zece ani, vom deveni o suburbie a Los Angeles-ului.

Acum striga.

— Rudy, i-a zis Linda, mai taci dracu' din gură, măcar o vreme.

— Adevărul deranjează, fetițo.

— Păstrează-ți-l pentru ziarul tău.

A arătat cu degetul spre Linda.

— Ştii tu de ce domnişoricei ăsteia nu-i convine ce zic eu? Pentru că nu-i decât o târfa din Pasadena, iată de ce.

Linda i-a prins fulgerător degetul şi i l-a sucit.

— Eu nu-s târfă, Rudy.

Şi i-a dat degetul peste cap şi mai rău, spre încheietură. Rudy se albise din cauza durerii violente.

— Dacă nu-ți ceri scuze imediat, îți rup degetul.

— Îmi cer scuze, i-a zis Rudy, gata-gata să urle de durere.

Fata i-a dat drumul.

— Îmi plac bărbații când se poartă ca nişte domni, a spus Linda. Şi pe urmă ne-a mai turnat un rând.

Rudy a căzut pe gânduri. După ce i-a mai trecut suferința, a dat paharul peste cap şi s-a cutremurat.

— Te porți cam urât cu femeile, am remarcat.

El a schițat un zâmbet.

— Nu-i adevărat.

Linda ne-a dat afară din cârciumă, pe la două noaptea. Eram ultimii clienți. Pe când ieşeam din bar clătinându-ne, ea a strigat după mine:

— Să nu-l laşi pe nemernicul ăsta la volan.

— Nimeni n-are încredere în mine, a zis Rudy.

Am ajuns în stradă ca vai de noi. Tot ningea.

— Cum te duci acasă? l-am întrebat.

A dus mâna la buzunar şi a scos un set de chei.

— Cu maşina mea.

— Nici nu te gândi la aşa ceva.

— Pe stradă nu e nimeni. Nu sunt un pericol.

— Pentru tine însuți, eşti. Chiar unul foarte mare. Dă-mi cheile, Rudy!

— Ce dracu' te-a apucat? Ce? Eşti cumva dădaca mea, iar eu nu ştiu nimic despre asta? Pentru că i-am smuls cheile din mână, mi-a trântit cu răutate: Cretinule, chiar scuipând în direcția mea.

Însă am reuşit să mă feresc şi el a căzut de-a buşilea.

— Eu acum mă duc acasă, am spus. Dacă ții la cheile tale, vii şi tu cu mine.

Am făcut stânga-mprejur şi am plecat repede pe Strada Principală. După ce am mers vreo douăzeci de metri, m-am întors şi m-am bucurat să-l văd pe Rudy, din nou pe picioarele lui, venind după mine, desigur în zigzag. Nu l-am aşteptat pentru că era groaznic de frig. Asta ne făcea să ne mişcăm în ritm alert şi era şi un bun antidot pentru băutura pe care o ingurgitasem amândoi din abundență. Când am ajuns la clădirea cu apartamente unde locuiam eu, aproape că mă trezisem. Am aşteptat în holul blocului vreo două minute, după care şi-a făcut apariția şi Rudy,

cu scurta vătuită, plină toată de zăpadă. Drumul îl mai înviorase şi pe el.

— Aici stai? m-a întrebat după ce a intrat în hol.

Am dat din cap.

— Aici am dat-o eu odată-n bară cu o agentă imobiliară. O ţicnită, pe nume Meg Greenwood. O noapte a fost de-ajuns, pentru mine. Dar ea m-a sunat după aceea, în draci – acasă, la ziar, peste tot, până ce am fost nevoit să-mi schimb numerele. De două ori chiar. Ai grijă ce faci! Chiar dacă te dor fuduliile de poftă, dacă o întâlneşti vreodată într-un bar, la o petrecere, oriunde, ia-o la sănătoasa. Repede de tot!

Am râs.

— Hai sus, o să chem un taxi.

În lift, Rudy m-a întrebat:

— Am vorbit urât cu tine, în faţă la Eddie's?

— Da.

— Te-am lovit?

— Nu.

— Bine.

Când am intrat în apartament, Rudy a fluierat uşor.

— Ia te uită, a zis el. Modern.

— Mă bucur că îţi place. Ştii numărul de telefon de la taximetre?

— Da' ce gazdă amabilă mai eşti şi tu! După ce-mi dai o bere, poţi să mă dai şi afară.

— Sunt obosit, i-am spus eu.

— O amărâtă de bere, şi-am plecat.

Am ajuns, cu chiu cu vai, în bucătărie. Rudy a venit după mine.

— Auzi, n-am văzut atâta vopsea albă în viaţa mea, a zis el, privind pereţii goi. Cum se numeşte stilul ăsta de design interior? Minimalism de Stâncoşi?

— Da.

— Scoate două beri şi scapi de mine.

Am luat din frigider două sticle de bere Rolling Rock. Lui i-am dat una.

— Mersi, a spus el. După o înghițitură, s-a uitat la mine cu mare atenție. Ştii, zău că nu mi-aş dori să joc pocher cu tine.

— De ce?

— Pen'că eu zic că eşti un mare pişicher.

Dintr-o dată, devenisem neliniştit.

— Eu pierd mereu la pocher, am spus eu.

— Nu te cred, mi-a răspuns.

— Dacă încerci – o să faci ceva bani.

— Nu, mersi. Mie mi-e lehamite de pocher pentru că nu câştig niciodată, dar pariez că tu cunoşti toate şmecheriile posibile: cum să te abții, cum să nu vorbeşti prea multe…

— De unde-ai mai scos-o şi pe asta?

— Pen'că mi-am petrecut ultimele cinci ore bând cu tine şi încă nu mi-ai spus nimic despre tine. Şi eu, fiind un ziarist foarte curios, mă întreb de ce.

— Poate pentru că eu, spre deosebire de tine, nu simt nevoia să mă spovedesc oricui, după primele două pahare.

— Poate că ai dreptate, a admis el, zâmbind. Mă făcuse să nu mă simt prea bine – şi se bucura, pentru că-şi dăduse seama de asta.

— Hai să vedem ce facem cu taxiul ăla, i-am zis eu.

M-am dus în camera de zi şi am ridicat receptorul. Am format numărul de la informații. A trebuit să aştept să sune de douăzeci de ori, pentru ca operatoarea să catadicsească într-un târziu să-mi răspundă. Mi-a dat numărul unei firme de taximetrie din localitate. Am telefonat şi acolo. După patruzeci de apeluri, am pus jos receptorul, descurajat.

— Nu răspunde nimeni, am constatat cu voce tare, mergând spre bucătărie.

— Mi-am închipuit că n-o să răspundă. După miezul nopții şi pe o zăpadă ca asta, nu răspund la apeluri nici de-ai dracu'.

Rudy nu se mai afla în bucătărie. Era acum în camera

mea obscură şi răsfoia teancul de fotografii cu portrete din statul Montana, pe care îl lăsasem pe masa de lucru. Când am intrat acolo, s-a uitat la mine.

— Tu le-ai făcut pe astea?

Am dat din cap. El n-a zis nimic; tot frunzărea cele circa cincizeci de fotografii, zâmbind din vreme-n vreme.

— Am fost şi eu la benzinăria asta, a spus, arătându-mi poza cu adolescentul. S-a uitat şi la următoarea. Vaca, a zis el, rânjind când a văzut portretul patroanei de la magazinul universal. E Madge cea Periculoasă.

— O cunoşti?

— Sigur. M-a dat afară din barul ei de vreo două ori. Rudy a ridicat apoi sticla goală de bere, arătându-mi-o. Îmi mai dai una, băiete?

— S-a făcut cam târziu. Cum o să mai ajungi acasă?

— Ai o canapea?

— Da…

— Atunci te-ai pricopsit cu un musafir.

Nu-mi doream niciun musafir – şi cu atât mai puțin unul care îmi aruncase direct în față că părerea lui era că aveam ceva de ascuns.

— Auzi, trebuie să mă trezesc devreme mâine dimineață…

— Dacă vrei să plec, dă-mi cheile. Şi dacă o să mă oprească poliția, o să dau vina pe tine…

— Îți aduc berea, am spus.

Cu teancul de fotografii în mână, s-a târât până în cameră şi s-a trântit pe canapea. Am scos şi ultimele două sticle de bere din frigider. Pe urmă, i-am dat lui una, iar eu, ostenit, m-am prăbuşit într-un fotoliu. Şi-a băut tacticos berea, în timp ce privea pozele.

— Ei…? am zis eu, într-un final.

Şi-a ridicat fruntea.

— Vrei să-mi ştii părerea?

— Da.

Se lăsase tăcerea.

— Sunt extraordinare.

— Zău?

— Cele mai interesante figuri din Montana, din câte am văzut eu.

— Vorbeşti serios?

— Doar nu sunt primul care să-ți fi spus asta! Există ceva aici. Mă uit la fețele astea şi mă gândesc: sunt concetățenii mei din statul Montana. Şi ştii de ce sunt aşa de bune fotografiile? Pentru că nu încerci să pari autentic cu tot dinadinsul. Nu ai încercat să-i faci să arate aşa. Tu i-ai fotografiat exact aşa cum sunt. Şi i-ai prins extrem de bine. Zâmbindu-mi sceptic a continuat: Deci eşti cu adevărat fotograf.

N-am ştiut cum să reacționez.

— Cred că da.

— Nici tu nu pari prea convins.

— Mă simt… flatat, de asta.

— Ce vrei să faci cu ele?

— Un jurnal, cred.

— Ei, pe dracu', poate o carte. Şi-ți dau şi-un titlu pentru ea: *Figuri dintr-un tărâm autentic.*

Şi-a aruncat pantofii cât colo, s-a întins pe canapea şi mi-a dat înapoi fotografiile.

— Adu-mi şi mie o pătură. Aş prefera una fără purici, dacă se poate.

Am dus pozele în camera obscură, după care am scos vechea cuvertură de pe patul pe care-l aruncasem. Tot a umezeală mirosea.

— Frumoasă primire, n-am ce zice, a spus Rudy când am aruncat-o peste el.

I-am pus cheile pe masă.

— Scuză-mă, am replicat, dar nu sunt pregătit să primesc musafiri peste noapte.

— Sau beţivi. Două sticle de bere sunt un rahat, nu ospitalitate. Dar, pen'că tot eşti încă în picioare, nu vrei să-mi aduci şi un pahar cu apă? Pe jumătate plin.

— Am înțeles, Înălțimea voastră.

Când m-am întors din bucătărie, Rudy şi-a dus mâna

la gură ca să-şi scoată cele două proteze dentare. Apoi şi le-a pus în paharul meu, pe care l-a lăsat la îndemână. Rămăsesem perplex, iar el a sesizat uimirea mea.

— Şi zici că tot nu te simți jignit? m-a întrebat, iar prin gura lui, lipsită de dinți, ieşeau sunete ca ale unui personaj comic din spectacolele pentru copii:

— Noapte bună, am răspuns eu. Şi mersi pentru amabilitatea de a-mi fi apreciat fotografiile.

— Eu nu sunt amabil niciodată, a rostit Rudy Warren. Sunt doar sincer.

Am stins lumina din cameră şi m-am băgat în pat.

M-am sculat la ora unsprezece, jurându-mi să mă convertesc la mormoni, la islamism sau la orice altă religie care interzicea consumul de alcool. Am avut nevoie de cinci minute numai ca să-mi golesc vezica, iar în următoarele zece am curățat podeaua din baie, stropită în timpul procesului. Un duş m-a ajutat, în cele din urmă, să-mi revin.

Dar tot nesigur mă simțeam, atunci când am pătruns în living, pregătit să-l găsesc pe Rudy Warren în comă alcoolică pe canapea. Dar canapeaua era goală, ca şi paharul în care-şi lăsase peste noapte protezele dentare. Cheile de la maşină dispăruseră de pe masă, în locul lor aflându-se o sticlă aproape goală de bere, dar în care plutea o țigară.

— Rudy? am strigat eu, gândindu-mă că e în bucătărie.

Dar n-am auzit niciun răspuns. Plecase. Şi tâmpitul nici nu lăsase vreun bilet.

Mi-am făcut o cană de nes slab. M-am înecat după prima înghițitură. De la a doua a fost mai bine, aşa că am luat cana în camera obscură, aprinzând lampa de acolo.

Lumina, ca de tractir a becului de culoare roşie, îmi făcea bine, având în vedere starea mea momentană de mahmureală. Dar, cum m-am uitat la masa de lucru, m-am şi repezit la celălalt comutator, care a aprins tuburile fluorescente.

În timp ce camera se umplea de lumina aceea albă, eu

rămăsesem fără suflare. Teancul de fotografii dispăruse fără urmă.

4

Am intrat în panică. Umblam ca un leu în cuşcă prin apartament, neştiind ce anume să fac. Mi-am adresat în gând câteva cuvinte, dintre acelea pe care hârtia nu le poate suporta, pentru că am mers la Eddie's şi pentru că am intrat în vorbă cu un nemernic, şi – mai ales – pentru faptul că n-am avut de lucru şi am făcut pe bunul samaritean, invitându-l pe Rudy la mine. Pentru ce dracu' nu l-oi fi lăsat eu în plata Domnului să sufere un accident cine ştie pe unde? Sau să moară îngheţat pe stradă?

Şi de ce naiba o fi luat el fotografiile? Îmi treceau prin creier zeci de scenarii, care de care mai paranoice. Dându-şi seama că sunt un om cu un anumit trecut tenebros, a plecat cu fotografiile făcute de mine şi urma să-mi ceară o răscumpărare uriaşă pentru ele (tâmpit scenariu: dacă ar fi dorit să mă stoarcă de bani, ar fi luat negativele – pe care, din fericire, le-am găsit în camera obscură). Poate intenţiona să se dea el drept autorul lor şi să facă o expoziţie – Rudy Warren: *Ochiul din Montana.* Sau poate – iar scenariul ăsta înfricoşător mă speria cel mai tare – o avea vreun prieten poliţai. Vreun beţivan ca el, un Cliff sau Wilbur, pe cale de a fi dat afară din poliţia locală şi, prin urmare, având nevoie ca de aer să i se ivească ocazia unei arestări spectaculoase. „Ia vezi tu care-i treaba cu individul ăsta", i-ar fi spus Rudy, etalându-i pe tejgheaua barului pozele mele. „Tipu' zice că-i doar un biet fotograf din Est, un *artist,* dar cum îl iei un pic la bani mărunţi, începe să asude abundent..."

Am ridicat receptorul. Am format numărul de la *The Montanan* şi am cerut să vorbesc cu Rudolph Warren, dar am auzit robotul:

„Bună, eşti în legătură cu postul telefonic al lui Rudy Warren. Dacă ai sunat cumva ca să te plângi de ceva scris de mine, ascultă care sunt regulile: eu nu răspund la scrisori şi, evident, nici la apeluri telefonice isterice.

Dacă totuşi suni ca să laşi un mesaj decent, ştii ce ai de făcut: spune-ți numele şi numărul de telefon, după semnalul sonor."

M-am străduit să par cât se poate de calm şi de prietenos:

— Rudy, la telefon este Gary Summers. Sper că ți-ai mai revenit din mahmureală. Ai putea cumva să mă suni, la 555- 8809, atunci când vei avea timp? Mersi.

Am închis telefonul şi am sunat, imediat după aceea, la informații, ca să-i aflu numărul de-acasă. Nu era înregistrat. La dracu'!

În următoarele două ore, am sunat din nou la *The Montanan,* de încă trei ori. Şi, de fiecare dată, tot peste robot am dat. N-am mai lăsat însă alt mesaj.

Încercând să-mi găsesc o ocupație, m-am dus în camera obscură şi am început procedura anevoioasă şi minuțioasă de a reimprima cele cincizeci de fotografii pe care le furase el. Până la urmă, pe la ora patru, a sunat telefonul. M-am năpustit spre aparat.

— Gary Summers? Era un glas de femeie; un glas pe care nu-l mai auzisem.

— Da.

— Bună. Tu nu mă cunoşti pe mine, dar Rudy Warren mi-a povestit totul despre tine.

— Zău? am întrebat, încercând să rămân calm, aşteptând.

— Iartă-mă. Ar fi trebuit să-ți fi spus mai întâi cine sunt eu. Numele meu este Anne Ames. Sunt editorul foto de la *The Montanan.* Rudy a venit la mine în birou azi-dimineață cu un teanc de fotografii făcute de tine. Mi le-a aruncat pe birou şi mi-a zis că ar trebui să te angajez imediat, fără nicio ezitare.

Am râs uşor. Era un râset de imensă, extraordinară uşurare.

— Deci de asta mi-a luat fotografiile.

— Vrei să zici că nu ți-a spus că intenționa să mi le arate?

— A, nu. Nu mi-a adus la cunoştinţă nici măcar faptul că avea de gând să le ia cu el. Însă, din câte înţeleg eu, Rudy e un tip plin de surprize.

Acum a râs ea.

— Da, asta fără doar şi poate. Oricum, şi eu cred că fotografiile sunt grozave. După cum îţi închipui, văd zilnic multe lucrări despre „Adevărata Montana", dar tu vii cu ceva nou, ce nu am mai văzut. Şi m-ar fi interesat să ştiu dacă nu le-ai promis cumva altui ziar?

— Încă nu.

— Bine. Atunci, poate ajungem la o înţelegere. Eşti liber mâine, pe la prânz?

Imediat ce am aranjat întâlnirea, am şi vrut s-o anulez: mă gândeam să o sun imediat pe Anne Ames şi să-i îndrug vreo minciună despre cine ştie ce revistă din New York, care tocmai m-a sunat ca să-mi cumpere fotografiile. Dar temerile mele exagerate au fost potolite de orgoliu. Cineva din domeniu îmi văzuse lucrările, le apreciase, iar acum se părea că femeia dorea să le şi cumpere. Bine, nu era decât editorul foto al celui mai mare ziar din Montana – dar, totuşi, mi se deschisese în sfârşit o uşă. Era o ocazie care se cerea înşfăcată, nu mai încăpea nicio îndoială. Trebuia să încerc odată şi-odată.

Aşa că mi-am făcut apariţia la sediul ziarului *The Montanan,* a doua zi la prânz. De la recepţie, se trecea către un birou de ştiri, la care uşa era deschisă, astfel încât am putut vedea mai multe birouri curate, bine echipate, cu computere moderne şi cu ziarişti frumos îmbrăcaţi, care-şi făceau treaba, cu un calm tehnocratic. Până şi în Montana jurnalismul devenise o instituţie. M-am gândit că în acel mediu liniştit şi lipsit de evenimente Rudy Warren era probabil considerat un sălbatic din insula Bomeo; şi, mai mult ca sigur, el se străduia sârguincios să-şi perfecţioneze în permanenţă imaginea.

— Bună ziua.

Anne Ames avea aproximativ treizeci şi ceva de ani. Era înaltă, suplă, cu un păr blond-roşcat, bine coafat, şi fără

niciun fel de machiaj. Nu purta verighetă.

Mi-a scuturat hotărâtă mâna. Am văzut cum mă studia, cum mă tot măsura din cap până-n picioare. Eu mai scăzusem în greutate, după ce făcusem pe olandezul zburător pe autostrăzi atâta timp. Fața îmi era slabă, ca şi cea a lui Gary, mă obişnuisem să-mi prind părul, care-mi ajungea acum până la umeri, într-o coadă, şi chiar începusem să port, ca şi el, haine de marcă. Când m-am privit odată în oglinda de la baie, parcă nu-l mai vedeam pe Ben Bradford, ci mai degrabă un fel de variantă a lui Gary Summers. Tot nu dobândisem însă zâmbetul lui disprețuitor, aşa încât am răspuns la salutul lui Anne, zâmbind sfios.

— Eşti pentru prima dată în sediul nostru? m-a întrebat ea, conducându-mă prin biroul de ştiri.

— Aşa e.

— Ne-am mutat aici anul trecut. Înainte aveam sediul într-un depozit mare şi vechi, pe malul drept al râului. Era un loc unt, dar cel puțin ştiam cu toții că lucram pentru un ziar. Acum, de fiecare dată când intru pe uşă trebuie să-mi reamintesc faptul că nu lucrez pentru IBM. Femeia şi-a arcuit sprâncenele cu tâlc, continuând: Acum cred că înțelegi de ce Rudy îşi realizează în mare parte reportajele la Eddie's. Ştii ce-a făcut el, în prima zi în care ne-am mutat aici? Şi-a instalat o scuipătoare chiar lângă computer, iar Stu Simmons – editorul nostru – a înțeles poanta. I-a spus lui Rudy că poate lucra şi acasă – ceea ce însemna la Eddie's. Acolo te-ai întâlnit cu el, nu-i aşa?

— Din păcate, da.

— Nu e chiar cea mai amărâtă bodegă din oraş, iar în comparație cu The Mountain Pass, te simți acolo mai ceva decât la barul hotelului Ritz, din Paris.

— Eşti din New York? am întrebat-o, devenind brusc nervos.

— Din suburbie. Din Armonk.

— Reşedința IBM, am spus eu, constatativ.

— Da, a confirmat ea, cu altă umbră de amuzament pe

chip. Tata chiar a condus departamentul lor de relații externe, timp de treizeci şi patru de ani.

În biroul ei era o mare harababură de fotografii, negative şi pagini subliniate. Dezordinea aceea mă mai liniştea – era ca o pornire de revoltă, o scăpare de sub masca ei perfectă.

— Bine ai venit în lada de gunoi a fotografiilor, mi-a urat ea, făcându-mi semn să mă aşez pe un scaun pe care mai era şi un sandviş pe jumătate mâncat.

Eu am rămas în picioare.

— Jane, draga mea, a întrebat ea, ce caută prânzul tău acolo?

Jane – o fată rubicondă, de circa douăzeci şi doi de ani – s-a întors dinspre un dulap cu dosare, luându-şi repede mâncarea de pe scaun.

— Îți mulțumesc pentru că nu l-ai strivit, mi-a zis ea.

— Genul de domn pe care îl preferă ea, a spus Anne. Jane – el este celebrul Gary Summers.

— A, da, tipul cu portretele. Mi-au plăcut.

— Mersi.

— Jane este secretara mea. Nu vrei să ne faci nişte cafea, draga mea? Şi, te rog, de data asta să fierbi mai întâi apa.

— Cu lapte şi cu cinci cuburi de zahăr, ca de obicei? a întrebat Jane bosumflată, după care a ieşit din cameră.

— E grozavă fata asta, m-a asigurat ea, căutând printr-un teanc de hârtii de pe birou. Şi aproape la fel de dezorganizată ca şi mine.

Mi-a descoperit fotografiile sub un teanc de formulare.

— Aşadar, domnule Gary Summers, după cele văzute de mine până acum, eşti un mare fotograf. Şi de aceea vin şi te întreb: Ce dracu' cauți aici, tocmai în Mountain Falls, statul Montana, unde nu se topeşte toată zăpada nici vara?

Eram pe cale să recit vechea poveste despre cartea la care lucram, dar am sesizat faptul că ea putea foarte uşor să-şi dea seamă de minciună. Şi am mai înțeles că, în

cazul în care încercam s-o păcălesc spunându-i că am colaborat pe la diverse reviste din New York, şi-ar fi petrecut vreo oră-două la telefon ca să-mi verifice recomandările. Aşa că m-am hotărât să fiu cinstit. Sau măcar, aproape.

— Am fost fotograf liber-profesionist, la New York. Nu prea am avut multe contracte. Mă săturasem să tot fiu refuzat. Şi m-am hotărât să plec spre vest, să-mi încerc norocul la Seattle, de exemplu. Am oprit aici pentru o noapte, mi-a plăcut ce-am văzut şi m-am gândit să mai rămân o vreme. Asta-i toată povestea mea.

Mi-am dat seama că i-a plăcut francheţea mea; faptul că n-am încercat să-mi ascund eşecul din Manhattan.

— Şi ce te-a făcut să te orientezi spre portrete?

— Întâmplarea, am zis şi i-am povestit cum m-am oprit la magazinul universal de lângă Cumpăna Continentală.

— De obicei, cele mai mari idei vin absolut întâmplător, m-a aprobat ea. Iar noi am dori să profităm de ideea ta. I-am arătat editorului nostru şef fotografiile tale. I-au plăcut şi lui, şi îţi oferă posibilitatea să publici câte o fotografie în fiecare sâmbătă, în cadrul secţiunii de weekend. Vom denumi rubrica, *Figuri din Montana.* Pentru început, vom testa reacţia cititorilor timp de şase săptămâni, şi intenţionăm să-ţi oferim 125 de dolari pentru fiecare fotografie.

— E cam puţin, nu crezi?

— Ai uitat că te afli în Montana? m-a întrebat ea. Noi nu suntem *Vanity Fair,* avem deja patru fotografi angajaţi, iar eu îţi ofer o sumă care depăşeşte onorariile noastre obişnuite.

— Însă este mai puţin decât sunt dispus să accept, i-am zis, hotărât să rămân pe poziţii.

— Adică?

Am aruncat la întâmplare o cifră:

— 250, pentru fiecare fotografie.

— Visezi, cred, a spus ea. 170. Ultima ofertă.

— 175.

— Dar ce, eşti avocat?

Am încercat să râd. Cu greu.

— Sigur. Nu se vede? Deci, 175?

— Joci tare, domnule.

— Tot puțin este, şi-aşa.

— Mă vor face zob la următoarea şedință de buget.

M-am trezit că-i zâmbeam dulce.

— Sunt sigur că-i vei face tu zob pe ei.

Mi-a zâmbit şi ea.

— Nu-ți merge aşa, dar n-o să mă-mpiedic de 5 dolari amărâți. 175. S-a făcut.

Am dat mâna. Mi-a zis că ar dori să păstreze fotografiile câteva zile, ca să se hotărască asupra celor şase care vor fi publicate, pentru început. Apoi a sunat telefonul. A răspuns şi mi-a spus:

— Trebuie să vorbesc la telefon acum – este editorul nostru. Mi-a făcut plăcere să te cunosc. Te sun eu peste vreo două zile.

M-am ridicat în picioare.

— Şi încă ceva. Tu chiar eşti din New Croydon, Connecticut?

Mi-a venit să dispar de pe fața pământului.

— De unde-o mai ştii şi p-asta? am întrebat-o.

— De la Meg Greenwood.

— Eşti prietenă cu ea?

— Toți ne cunoaştem aici, în Mountain Falls, mi-a zis ea aruncându-mi un zâmbet şăgalnic în final. Dar să nu-l fac pe şef să aştepte. Ne mai vedem.

Pe drum către casă, m-am zbătut într-o angoasă cumplită. Întrebări, întrebări. Ce i-o fi spus oare Meg Greenwood? Oare m-a făcut nemernic? I-o fi povestit lui Anne cum am reuşit să-i smulg apartamentul la un preț bun pentru mine, fără referințe? I-o fi spus cum am amețit-o, până la semnarea contractului, şi pe urmă i-am servit gogoşile despre o aşa-zisă prietenă din New York? (Oare ce nume îi dădusem?) Şi pentru ce – pentru ce, Doamne-Dumnezeule – am flirtat cu Anne Ames? Pentru

că sunt un cretin şi nimic mai mult, de asta.

Sigur că ea vorbeşte acum la telefon cu Meg: „Da, l-am văzut, zicea ea. Şi chiar că se poartă de parcă ar ascunde ceva…”

Mi-am petrecut următoarele două zile încuiat în apartamentul meu. Am terminat de imprimat fotografiile cu figurile din Montana. Îmi venea să fug din oraş. Într-o după-amiază târzie, m-am uitat pe fereastră şi am urmărit un bărbat cam de vârsta mea care mergea pe stradă, ținând de mână un băiețel de vreo patru anişori. Mi-am întors privirea, am coborât jaluzelele şi m-am retras în camera mea obscură. Doar acolo mă simțeam în siguranță.

În aceeaşi seară, pe la ora şase, a sunat telefonul.

— Gary Summers? Era un alt glas de femeie, dar tot necunoscut.

— Da?

— Sunt Judy Wilmers – patroana Galeriei Noului Vest de pe strada Cromford. Sunt prietenă cu Anne Ames, care a trecut pe-aici în după-amiaza asta cu fotografiile făcute de tine. Nişte lucrări deosebite.

— A, mersi.

— Auzi, în caz că nu eşti prea ocupat mâine, ne-am putea întâlni la o cafea?

Pentru ce, of, pentru ce oare a trebuit să mă opresc tocmai în acest oraş?

5

Galeria Noului Vest se afla pe o stradă îngustă, lăturalnică. Era o sală veche de expoziții, redecorată ca să arate ca o sală de artă pe care ai putea-o găsi acum la orice colț al New York-ului.

Podeaua de ciment era vopsită în negru. Pereții erau albi şi reci, iar iluminarea cu spoturi. Mai era şi o cafenea, cu mese şi scaune cromate. Pe pereți era expusă o colecție de picturi abstracte, la modă, de altfel – sub denumirea colectivă de *Visuri pământeşti din prerie.*

Judy Wilmers purta o fustă lungă din denim şi multe gablonzuri indiene. Părul cărunt i se revărsa până spre talie. Mirosea a săpun aromat ca lemnul de santal şi a şampon de alge marine.

Ne-am aşezat la o măsuță, în cafenea. Ea a băut ceai de măceşe, iar eu un espresso dublu.

Mi-a povestit, pe scurt, viața ei. Era din California şi avusese o mică galerie de artă la Pacific Heights, dar a venit la Mountain Falls în ’86, după divorțul de primul ei soț, simțind nevoia „să se adapteze la optica” vârstei la care ajunsese.

— M-am trezit cu un teren de vreo trei sute de metri pătrați, în fața magazinului din Pacific Heights, pământ pe care îl cumpărasem în ’79 cu 22.000 de dolari, şi care, cu ipoteca deja plătită, valora 41.500 de dolari în februarie ’86, datorită lui Ronald Reagan şi a politicii sale economice. Acum sunt rea, dar există dreptate. Şi o dreptate carmică, mă înțelegi? Tot cam pe vremea aceea, soțul meu, Gus, avea ceva probleme specifice vârstei a treia, şi suporta cu stoicism nişte şedințe de acupunctură, la Sausalito. Eu eram amărâtă, devenisem cam conflictuală. Dar, până la urmă, m-am hotărât – dacă el doreşte să ne despărțim, atunci ne despărțim. Aşa că am vândut galeria şi am plecat în nemaipomenita stațiune de cinci stele din Idaho. Într-o zi, după ce mă

săturasem de atâta ginseng, am închiriat o maşină şi am luat-o spre est cale de două ore, în Montana. Şi am oprit prima dată în Mountain Falls. M-am uitat în jurul meu. Am văzut universitatea. Am observat că oamenii erau interesaţi de artă. Parcă renăşteau. După o jumătate de oră, am trecut întâmplător pe aici. Era de vânzare o sală pentru expoziţii. Am sunat la imobiliare şi m-am interesat. Explozia artelor încă nu ajunsese până în Montana. Mi s-au cerut 29.000. Ne-am înţeles la 26.500. Alţi 18.000 pentru renovare, şi astfel Mountain Falls a dobândit prima galerie mare, de artă vestică contemporană.

— Probabil că acum valorează peste 47.000, i-am zis eu.

Ea mi-a răspuns fără să clipească:

— Doar 31.900, dacă se menţine piaţa. Sigur, contabila mea îmi zice să mai diversific puţin afacerea – să deschid filiale şi la Bozeman şi la Whitefish, poate chiar şi în Seattle. Dar ştii că extinderea asta implică şi un risc, care trebuie contracarat cu mulţi bani. Şi, pe urmă, pentru ce să mă joc eu cu treburi din astea?

Am dat din cap, întrebându-mă dacă n-o fi urmat cândva, şi ea, cine ştie ce şcoală de drept.

— Doar suntem în anii ’90. Şi e mai frumos ceea ce e mic. Dacă ai o idee şi o dezvolţi între anumite limite, e bine, altfel prin extindere pui în pericol puritatea ideii. Asta nu înseamnă să nu iei în consideraţie potenţialul oferit de dezvoltarea pieţei. Iar când Anne mi-a arătat fotografiile făcute de tine, mi-am dat seama că nu există doar posibilitatea unei expoziţii, ci şi a unei remarcabile retrospective a vieţii din Noul Vest. Şi încă a uneia cu un mare potenţial.

M-am hotărât să trec la subiect:

— Tu zici că se vor putea vinde?

— Ca pâinea caldă. Tu ai surprins – şi asta, după părerea mea, într-un mod mai mult decât extraordinar – spiritul conflictual al acestui stat de astăzi. Te uiţi la

figurile alea şi-ți spui: uite pleava, aspectul dureros al Montanei contemporane. Până şi un localnic a avut aceeaşi părere – şi te rog să mă crezi că unuia de pe-aici nu-i prea plac străinii. Mai ales dacă respectivul a avut tupeul să pozeze sau să picteze minunatul lor stat sfânt. Aşa încât, dacă Rudy Warren vine şi îmi spune mie că tu vei deveni o celebritate a Montanei…

— Nu ştii tu cum e Rudy Warren? am întrebat-o.

Ea m-a privit într-un mod ciudat.

— Ba sigur că ştiu. Cum să nu ştiu? Nu degeaba a fost al doilea soț al meu.

— Ai fost măritată cu Rudolph Warren?

— Nu te mai mira. Cu toții putem face greşeli. Şi oricum, n-a durat decât şase luni.

Am înțeles atunci de ce lui Rudy nu-i plăcea deloc *californificarea.*

Judy trecuse acum la afaceri – un joc al negocierii, pe care-l conducea cu o duritate plină de farmec. Tocmai organiza o expoziție – ar fi putut peste şase săptămâni, dar avea nevoie de mai multe fotografii cu care să „compună" expoziția. S-a declarat mulțumită că eu mai aveam încă treizeci pe care să i le pot oferi. Galeria urma să plătească înrămarea, bineînțeles. Ea îmi oferea 150 de dolari pentru fiecare fotografie şi dorea jumătate din sumele obținute. Mai voia şi un procent de 15% din oricare vânzare viitoare, atât în cele 48 de state ale Americii, cât şi în străinătate.

Eu i-am spus că nu sunt de acord. Dar ăsta este prețul unei galerii, a contracarat ea. Asta ar fi însemnat că nu-mi doream o astfel de manifestare. Însă n-ar fi fost doar o expoziție despre Noul Vest, ci prezentarea fotografiilor mele s-ar fi transformat într-o întreagă campanie națională de marketing, care m-ar fi făcut celebru. Eu i-am răspuns că, în cazul în care îşi doreşte cu-adevărat acea expoziție, trebuie să se mulțumească doar cu împărțirea procentuală de 60/40 a drepturilor din vânzări, fără niciun fel de alte drepturi suplimentare. Ea

nu dădea înapoi. Bine atunci. M-am ridicat liniştit în picioare şi mi-am luat fotografiile.

— Mulțumesc pentru cafea.

— Nu crezi că eşti cam exagerat, pentru cineva care n-a mai expus niciodată? Adică, de fapt, cine eşti tu, Gary? Din câte mi-a spus Anne, ai recunoscut că ai venit la Mountain Falls pentru că n-aveai de lucru la New York. Însă acum, când cea mai bună galerie din Montana îți oferă şansa de a-ți organiza prima ta expoziție importantă – şi chiar fără a fi solicitată-te opreşti la mărunte chestiuni contractuale. Nu-ți doreşti expoziția asta?

— Nu, dacă sunt în situația de a fi manipulat în legătură cu drepturile mele viitoare…

M-am oprit la timp, fără să intru într-un jargon avocățesc.

— Dacă vrei să mai discutăm, ai numărul meu de telefon.

Şi am plecat.

La început, mă bucurasem că am expediat-o pe Judy Wilmers. Aş fi riscat mult prea mult, îmi ziceam eu. Era mai bine să public întâi cele şase fotografii în ziar şi pe urmă să mă retrag uşor. Dar, deşi încercam să mă autoliniştesc, cum că făcusem ce trebuia, vocea orgoliului meu mă tot sâcâia în creier: *Ei i-au plăcut fotografiile tale, ți-a oferit o expoziție, pentru Dumnezeu… iar tu ce faci? Dai cu piciorul norocului, devenind dintr-o dată extrem de scrupulos în materie de drepturi legale.*

Cel puțin nu aveam s-o mai aud spunând cât e de „conflictuală”. Deşi chiar eu însumi eram, în acele momente, foarte conflictual.

Pe drumul spre casă, m-am oprit la Benson’s – magazinul universal de pe Strada Principală – şi am dat 70 de dolari pentru un robot telefonic de duzină. L-am cuplat de îndată ce am ajuns acasă, dar n-am înlocuit mesajul standard, înregistrat deja. Mi-am înşfăcat însă aparatul de fotografiat şi am plecat fără țintă, mergând cu maşina prin Pădurea Leantree – spre sudul oraşului – cu

kilometri întregi de brazi înalți, pe lângă apele repezi ale Copperhead-ului. Era o zi frumoasă, ninsoarea acoperise peisajul, mercurul din termometre se ridicase până pe la minus şapte grade Celsius, iar soarele radia o lumină plăcută, amețitoare. Cam la douăzeci de kilometri distanță de oraş, am oprit într-un luminiş, am mers la râu şi am dat peste doi tipi care stăteau pe mal şi pescuiau la copcă. Amândoi păreau a avea cam cincizeci şi ceva de ani, erau bine îmbrăcați, purtau ochelari – bogătani de oraş mic, cu cizme scumpe şi cu scurte de marcă. Găsiseră un cot al râului care nu era înghețat şi erau aşezați pe scăunele pliante de pânză, trecându-şi unul celuilalt o sticluță de whisky şi înjurând în legătură cu ultimele tipuri de obligațiuni şi cu alte chestiuni de serviciu. Mi-am încălcat o regulă proprie şi nu le-am cerut voie să-i fotografiez. Dimpotrivă, am rămas ca un lunetist, ascuns după un copac, cu teleobiectivul ațintit pe chipurile lor, apăsând pe butonul declanşator, în timp ce susurul apei aceleia repezi a acoperit zgomotul motoraşului. Mă simțeam ca un spion, bucurându-mă că sunt un martor nevăzut. Ei nu puteau poza conştient, pentru că nu mă vedeau. Eu eram ochiul invizibil. Era rolul meu preferat. Să rătăceşti prin viață, fără să fii observat. Doream să rămân ochiul invizibil. Pentru totdeauna. Însă Mountain Falls mă obliga, treptat, să-mi părăsesc rolul, deoarece, după cum descopeream în fiecare zi, nu poți rămâne invizibil pentru totdeauna, în niciun caz într-un oraş mic. Pur şi simplu, nu ți se dă voie.

Când m-am reîntors în apartament, chiar înaintea asfințitului, robotul meu telefonic înregistrase deja patru mesaje. Primul şi al treilea erau de la Judy, cea transpusă de carme, care mă ruga să mă mai gândesc în legătură cu expoziția.

„Sunt sigură că am putea ajunge la o înțelegere contractuală şi creatoare, Gary”, mi-a zis în primul ei mesaj. „Şi nu numai la o înțelegere, ci şi la o apropiere

chiar. Gândeşte-te la cât potențial există, Gary… şi sună-mă."

În al doilea mesaj, Judy, a încercat să atingă o coardă meditativă, trecând la tactici proverbiale răsuflate.

„Bine, uite cum va sta treaba. Eu sunt de acord cu un raport al procentelor de câştig de 60/40 în favoarea ta, iar tu îmi oferi mie 12 luni în care să-ți fiu agent internațional şi să preiau 35% din toate vânzările, plus 10% din comisionul tău pentru toate expozițiile de la galerie. După încheierea anului respectiv, toate drepturile îți vor reveni ție. Crede-mă, îți spun în calitate de prietenă ce-ți sunt, tu n-ai putea obține niciodată un contract atât de avantajos, nici la New York, nici la San Francisco…"

Ca prietenă. Oare femeia asta n-avea deloc simțul ridicolului?

Între cele două monologuri de afaceri ale lui Judy, mai exista unul şi din partea lui Rudy Warren. După muzica proastă şi înjurăturile care se auzea în fundal, acesta sunase de la Eddie's.

„Auzi, fotografule. Am înțeles că ai dat lovitura cu domnişoara Ames şi că vei deveni un colaborator permanent al ziarului. Am mai înțeles şi că nu te-ai lăsat aburit de vipera aia, cunoscută sub numele de Nevasta Numărul Doi. Îmi place de tine din ce în ce mai mult. Trebuie să înțelegi un lucru: dat fiind că eu sunt acela care te-a lansat pe calea succesului, mă aştept acum la o infinită recunoştință din partea ta. Te voi ruga, de asemenea, şi să onorezi cu prezența, pe viitor, toate consumațiile mele de la bar. Şi cu asta închei: Mă găseşti la «biroul meu» în fiecare seară, dacă-ți doreşti companie nepotrivită."

Ultimul mesaj era de la Anne, care mă ruga s-o sun pe mobil. Conducea când a răspuns.

— Cei care locuiesc aici n-au cumva o părere proastă despre telefoanele celulare? am întrebat-o eu.

— Ba da – însă, în ciuda acestui fapt, toți au câte unul. Ascultă, am ales cele şase fotografii pe care le vom folosi.

Vrei să vezi ce-am ales… şi, în acelaşi timp, să mâncăm ceva, după programul de lucru?

— N-am ştiut că editorul foto are şi un cont pentru cheltuieli de protocol.

— Da, are un cont mare – 200 de dolari pe an –, iar asta înseamnă că-l termin pe jumătate, diseară. Să fii în faţa casei tale, peste cinci minute.

Pe urmă a închis, înainte să mai pot comenta ceva.

M-a dus la restaurantul Le Petit Place. Era cel mai bun local din Mountain Falls. Amplasat într-o gară dezafectată, din capătul oraşului, avea pereţi de cărămidă roşie şi mese negre, cu colţuri postmoderniste. Atunci când am intrat, vocea lui George Winston răzbătea prin sistemul stereo, iar meniul era descris ca fiind *Noul Pacific…* chiar dacă noi ne aflam cam la 500 de kilometri depărtare de ţărmul oceanului. Şeful de sală se numea Calvin. Acesta ne-a recomandat stridiile cu ciuperci şi cu legume. Salata specială din acea seară era de lăptucă hidroponică, ornată cu frişcă şi mărar. Vinul săptămânii – „o frumuseţe de Oregon" – era de fapt un Chardonnay „exact cu cantitatea de oxigen necesară".

— Ştii cum să prepari un martini? l-am întrebat.

— Bineînţeles, mi-a răspuns, uşor ofensat de tonul meu superior.

— Atunci aş vrea un martini gin Bombay, foarte sec, cu patru măsline.

— Iar doamna? a întrebat Calvin.

— Doamna doreşte la fel, a zis ea.

— Doamnă, am privit-o eu, râzând. Cred că tipul ăsta n-a ajuns niciodată mult prea departe de Bozeman.

— Nu e cazul să-l tachinezi, a spus ea.

— Dar nici măcar nu-l tachinez. Eu doar l-am întrebat dacă cunoaşte ceva din ştiinţa de a prepara un martini. Să ştii că este chiar o adevărată artă.

— Faci tu pe grozavul.

— Adică?

— Te dai drept un mare atotcunoscător din Est, cu

nasul pe sus, mi-a zis ea, zâmbindu-mi dulce.

Au sosit şi băuturile; am comandat mâncarea. Ea a ridicat paharul.

— Pentru colaborarea noastră.

Am dat noroc. Am sorbit din martini şi am simțit cum novocaina lichidă îmi anesteziază gâtlejul.

— Un martini bun, am constatat eu.

— Ce te tot miri?

— Ideea este că nu mă aşteptam să găsesc martini şi o lăptucă hidroponică aici, în Montana.

— Aha, înțeleg. Eşti unul dintre snobii aceia care urăsc faptul că pot găsi într-un oraş ca Mountain Falls mâncare interesantă, filme străine şi librării. Tu ți-ai dori un „Vest în toată regula" – cârnați graşi, o bere la cârciumă şi un magazin de trabuce, de unde poți cumpăra un *Hustler* şi alte porcărioare. Nici nu mă miră că te-ai împrietenit cu Rudy Warren.

Am râs.

— Şi chiar a fost însurat cu nefericita aia?

— Viața poate fi mult mai bizară decât cea mai îndrăzneață ficțiune. Cred că Judy l-a considerat un mare caracter şi s-a îndrăgostit de farmecul lui de țopârlan.

— Dar n-a durat decât vreo şase luni, nu?

— Mai degrabă vreo două ore. Pe atunci, Judy era nouvenită aici… şi nu intrase în ritmul oraşului.

— Dar ce, tu crezi că acum a intrat?

— Să nu te laşi păcălit de aspectul ei de prințesă în exil. Se pricepe foarte bine să-şi vândă artiştii.

— Se pricepe foarte bine şi să-i jecmănească, din câte am remarcat.

— Da, am auzit că nu v-ați înțeles la preț…

— Ce repede zboară veştile!

— Doar suntem în Mountain Falls, nu? Şi, de altfel, cred că ea ți-a mai făcut o ofertă. O vei accepta?

— Nu m-am hotărât încă. Felul ei de a vorbi mă cam enervează.

— Mie-mi spui? Noi două suntem aproape prietene, dar

după o oră petrecută împreună, îmi vine să ies în stradă şi să împuşc primul misionar care-mi iese-n cale. Totuşi, ea conduce o mare galerie de artă şi are, într-adevăr, relații pe Coasta de Vest. În locul tău, aş încerca să ajung la o înțelegere cu ea.

— Să ştii că sunt revoltătoare condițiile ei.

— Însă şi tu eşti un bun negociator, domnule Summers. Mă întreb dacă n-ai lucrat cumva pe Wall Street, într-o viață anterioară.

— N-aş fi zis că tu crezi în reîncarnare, i-am răspuns eu, eschivându-mă.

— Toți cei care vin în Montana cred în reîncarnare. De asta şi ajung până aici, la dracu-n praznic. Să lăsăm poveştile cu minunatul cer albastru. Este statul ideal pentru o reînviere personală.

— Şi tu ai reînviat aici? am întrebat-o.

— Aş putea spune şi asta, dat fiind că Mountain Falls este la o mare distanță de Armonk, New York. Dar n-a fost deloc uşor.

— Pot să pun pariu că ai fost la unul dintre acele colegii progresiste din Est. La Sarah Lawrence. Bennington. Hampshire.

— Incorect. La Skidmore.

— Nu zău? Şi-atunci, de ce nu te îmbraci cu fuste cadrilate şi de ce nu eşti căsătorită cu vreun ortodontist din Mount Kisco?

— Pentru că am fost, la viața mea, o nonconformistă. În timp ce tu… lasă-mă să ghicesc. Ai fost la Antioch? La Oberlin?

Eram cât p-aci să-i spun Bowdoin, dar mi-am amintit că Gary fusese la…

— Bard.

— Ha! Mă gândeam eu. *Bard.* Glumeşti. În ce ți-ai dat licența? În macrameuri? În literatura despre rezistența nicaraguană? Şi trăieşti din renta lăsată de tăticu'?

Devenisem iar nervos.

— De unde ştii că…

— Nu ştiu. Am ghicit, pur şi simplu. Un tip de treizeci şi ceva de ani, ca tine, fără semne prea vizibile de venit, se hotărăşte să se mute în Montana, într-un imbold de nestăvilit, se stabileşte într-un apartament, nu prea dă pe-afară atunci când e vorba de muncă... După cum văd eu lucrurile, tu eşti ori un fost dealer de droguri, care s-a retras din afaceri, ori vreun norocos căruia i s-au lăsat moştenire suficienți bani ca să nu mai fie nevoit să-şi câştige singur existența.

— N-am o rentă viageră chiar aşa de mare, i-am zis eu, bătând oarecum în retragere. Doar atât cât să-mi plătesc din ea cheltuielile.

Anne s-a uitat amuzată la mine.

— Auzi, faptul că tu ai un venit anual de la familie mă cam lasă rece. Mai ales când ai un real talent. Şi-a pus mâna peste a mea. Un adevărat talent.

— Chiar aşa crezi, sincer?

— Sunt sigură de asta, mi-a zis, retrăgându-şi mâna emoționată, asemenea cuiva care crede că s-a ambalat puțin cam tare. Şi asta înseamnă că trebuie neapărat să-ți expui lucrările.

— Mai vedem noi.

— Şi pentru ce, mă rog frumos, nu vrei să profiți de o astfel de ocazie?

— Dar eu nu...

— Ba chiar aşa este. Atunci când ne-am întâlnit prima oară, la ziar, tu încercai să pari nepăsător, de parcă nici nu te-ar fi interesat dacă îți cumpăr pozele sau nu. Mi se părea chiar că te-ai fi bucurat dacă ți le-aş fi refuzat.

— Eram doar prevăzător.

— Ştiu. Şi mi-a plăcut modul cum te-ai purtat. Chiar l-am considerat atrăgător – în comparație cu toți mitocanii care mă hărțuie ca să-şi găsească o slujbă, dând buzna în biroul meu, considerându-se nişte genii neînțelese. Însă, eu tot mi-am pus nişte întrebări.

— În legătură cu ce?

— În legătură cu motivele care te determină să fii atât

de nehotărât, mă refer la valorificarea muncii tale, la vinderea fotografiilor pe care le faci.

Calvin m-a salvat de obligația de a răspunde la întrebare, apărând tocmai la momentul oportun cu mâncarea. Vinul avea un iz pătrunzător de doagă; lăptuca hidroponică avea gust de lăptucă obişnuită. Iar faptul că ne-a întrerupt chiar în toiul discuției mi-a dat ocazia de a devia subiectul conversației, de la *Domnul Reticența personificată,* la viața lui Anne, după absolvirea colegiului Skidmore.

— După colegiu, am ajuns la Boston, a zis ea. Am primit, până la urmă, un post la o revistă mondenă, care, ca o dovadă a unei extreme originalități, se chema *Boston.* Am lucrat ca fotoredactor – ceea ce însemna, pentru respectivii, la începutul anilor ’80, să scormonesc după portrete frumoase, cu sushi. Ei, locuiam în Cambridge, dincolo de râu, iar pe tipul care stătea lângă mine îl chema Gregg. Îşi luase doctoratul în engleză. După un an, locuiam amândoi în acelaşi apartament. După doi ani, eram căsătoriți. După trei ani, am plecat din Boston şi am ajuns în Bozeman, unde Gregg şi-a găsit un post la Universitatea din Montana.

— Şi cât a durat căsnicia ta?

— Cinci ani.

— Şi de ce s-a terminat?

— S-a întâmplat ceva.

— Ce anume?

— N-are importanță.

Din tonul ei am înțeles că nu era bine să insist.

— După ce ne-am despărțit, eu n-am vrut să mai rămân în Bozeman, dar nici să plec din Montana, care-mi plăcea tare mult. Aşa că am vizitat Mountain Falls şi am rugat-o pe prietena unei prietene să-mi aranjeze un interviu cu Stu Simmons, editorul ziarului *The Montanan.* Iar norocul a fost de partea mea, momentul fiindu-mi favorabil, deoarece editorul lui foto tocmai plecase cu doar o săptămână în urmă. Am primit imediat postul şi

m-am mutat aici.

— Pare o poveste tipică pentru Mountain Falls.

— Da – toți sfârşesc prin a ajunge aici, pentru că nu le-a mers foarte bine în altă parte.

— Toți au probleme în Casablanca.

— Sau, la fel de bine, la New York. Tu ce probleme ai avut, Gary?

Îmi era limpede că ea s-ar fi aşteptat acum să mă spovedesc, relatându-i modul în care am eşuat profesional în Manhattan. Aşa încât am pornit de la câteva elemente esențiale din viața lui Gary, pe care le-am mai înfrumusețat puțin. Şi eu am fost surprins de fluența deosebită cu care inventam. I-am fabulat despre cum am ajuns la New York după colegiu, cu gândul că, în câteva luni, sigur aveam să mă ocup de copertele pentru *Vogue.* Şi despre cum am ajuns să locuiesc într-un apartament din cartierul sărac, realizând lucruri neimportante, de fapt nimic. Pe urmă, când au murit părinții mei, ca unic moştenitor am devenit proprietarul casei lor. I-am descris cât de greu mi-a fost să mă mut în suburbie, după atâția ani petrecuți în Manhattan, spunându-i că, din punct de vedere financiar, n-aveam de ales. Mai ales că ajunsesem să fiu respins de diverse agenții şi reviste, precum *Destinations.*

Pe urmă, i-am povestit şi despre aventura mea, pasageră, cu Beth.

— A fost ceva serios între voi? m-a întrebat Anne.

— Nu. N-a fost decât ceva distructiv. De obicei, te încurci cu o femeie măritată doar dacă vrei să te legi la cap fără să te doară.

— Dar soțul ei, a aflat el vreodată?

Am scuturat din cap a negație.

— Era avocat pe Wall Street. Nemulțumit şi total preocupat de el însuşi, de faptul că şi-ar fi dorit, de fapt, să fie fotograf.

— Vai, Doamne, a zis Anne, râzând uşor.

— Merita să-i fi văzut camera obscură. Era de ultimă

generație. Iar colecția lui de aparate foto… cred că valora pe puțin 40.000 de dolari.

— Şi totuşi, ea s-a simțit atrasă de tine. De adevăratul fotograf.

Mi-am coborât privirea în farfurie.

— Da, am zis eu, într-un târziu. Tu te vezi acum cu cineva?

— A existat un individ – un coleg de la ziar – însă a plecat acum trei ani. S-a angajat în Denver. Oricum, nu a fost nimic serios între noi. De atunci, am mai avut câteva relații, dar cam nepotrivite.

— Mă mir.

— De ce? Se poate ca Mountain Falls să pară un oraş grozav, dar o femeie singură nu prea are ce găsi pe-aici.

— Există oameni asemenea lui Rudy Warren.

— Da, aici ai perfectă dreptate. Şi poate n-ai să crezi, dar să ştii că a încercat, cândva…

— Şi?

— Auzi, ştii ceva? Chiar părerea asta o ai tu despre mine, că m-aş putea culca cu cineva ca Rudy?

Am băut vinul, am mâncat stridiile, am mai comandat încă o sticlă de vin şi am început să râdem puțin mai tare.

— Vrei să-ți spun una bună de tot despre Rudy Warren? m-a întrebat Anne. Într-o seară, o convinge pe Meg Greenwood să se culce cu el…

— Da, am auzit.

— Ei, şi după ce termină ei treaba, Meg se dă pe lângă el, pisicoasă, şi-i şopteşte: „A fost atât de bine, Rudy”. Ştii ce-a putut să-i răspundă? I-a zis: „Nu-mi spune mie asta. Mai bine povesteşte-le prietenelor tale cât de bine-a fost.”

Am ieşit din Le Petit Place pe la miezul nopții.

— Sper din tot sufletul că n-ai de gând să mergi acum acasă cu maşina, am sfătuit-o eu, prevăzător.

— În niciun caz. Pentru că tu ai să mă conduci acasă, pe jos.

M-a luat de braț. Nu ne-am spus nimic cât am parcurs

cele trei intersecții, ca să ajungem la ea. Locuia într-o casă acoperită cu şindrilă, care fusese construită în 1920, era străjuită de copaci, fiind amplasată pe o alee înfundată. Felinarul de pe stradă lumina în jur într-o nuanță de sepia. Când ne-am apropiat de uşa principală, eu îmi tot ziceam în sinea mea: *Eşti ameţit acum. Sărut-o pe obraz şi pleacă. Nu-ți complica inutil viața…* O dată ajunşi pe treptele din față, Anne s-a întors către mine şi mi-a aruncat un zâmbet de o sută de puncte, un zâmbet de femeie ispititoare şi uşor ameţită. Lumina felinarului îi cădea direct pe față. Mă gândeam: …dar cât de frumoasă poate fi.

— Ei… am zis eu.

— Ei…

— Ne-am simțit bine împreună.

— Foarte bine.

— Păi… am zis eu.

— Da… a zis şi ea.

M-am aplecat s-o pup pe obraz, în schimb am ajuns s-o sărut brusc, pe buze. Gura i s-a descleştat, m-a îmbrățişat şi ea, amândoi grăbindu-ne să intrăm în casă. Şi am ajuns şi înăuntru. Acolo am aterizat împreună direct pe podeaua din hol, smulgându-ne cu febrilitate unul celuilalt hainele.

Mai târziu, în pat, ea mi-a spus:

— A fost bine.

— Nu-mi spune mie asta, mai bine povesteşte-le…

— Gura, a zis ea şi m-a sărutat cu însetare.

— M-aş putea obişnuit cu asta.

— Nu zău?

— Da.

— Mi-aş dori să te cred.

— Şi ce te-mpiedică?

— Pentru că nu ştiu dacă…

— Da?

— …dacă tu nu eşti cumva doar un alt fluturaş de noapte, care ajunge undeva, stă acolo până se plictiseşte,

iar pe urmă zboară în altă parte, când nici nu observi.

— Aşa îți dau eu impresia?

— Tu ai aproape patruzeci de ani, n-ai fost niciodată căsătorit, nu ți-au prea mers treburile la New York, aşa că ai ajuns aici. Peste câteva luni, probabil te vei plictisi şi de Mountain Falls, şi vei pleca…

— Nu crezi că zbori prea departe cu gândurile? am întrebat-o eu.

— Ba da.

— Nu e vorba de tine?

— Da, e vorba de mine. Însă m-am ars de trei ori şi n-am de gând să mai accept încă o dată. Sunt prea bătrână pentru asta…

— Dar nu eşti deloc bătrână.

— Am deja treizeci şi cinci de ani.

— Iartă-mă. Nu mi-am dat seama. Ai dreptate. Eşti într-adevăr foarte bătrână.

— Ticălosule, mi-a zis şi m-a sărutat iar.

Când m-am trezit dimineața, ea plecase. Pe perna ei, am găsit un bilețel.

Gary:

Unii dintre noi trebuie să mai şi muncească. Sună-mă ceva mai târziu. S-ar putea să mă convingi să-ți pregătesc, diseară, cina. Vezi că în bucătărie ai cafea, ceai şi gin Bombay.

Cu dragoste, A.

Am bântuit prin casă. Aici era mult mai multă ordine decât în biroul ei. Locuința era decorată simplu, având pereții din piatră albă, iar podelele deschise la culoare. Câteva covoare mexicane, munți de cărți şi de compact-discuri. Mai era şi o micuță cameră obscură, amenajată în cea de-a doua încăpere de baie. Acolo avea un aparat de mărit Kodak, vechi, negative proaspăt developate, precum şi două fotografii recent scoase, prinse la uscat, pe sârma pentru rufe. Prima înfățişa o firmă – *Elegantul*

Motel Butte... Apartamente nupțiale... Pentru oameni bogați – punctată cu urme de gloanțe. A doua reprezenta o bisericuță din lemn, îngropată cu totul în zăpadă, pe a cărei turlă se vedea sloganul: *Iisus se întoarce.* Am zâmbit. Anne Ames dovedea că are un ochi deosebit de critic şi – judecând după compoziția plină de profesionalism – ştia şi ce să facă cu un aparat de fotografiat.

În camera obscură era un telefon. Am ridicat receptorul şi am sunat-o la birou.

— N-ai apucat să-mi arăți cele şase fotografii pe care le-ai ales, i-am spus eu.

— Pentru că totul n-a fost decât un tertip ca să mă pot culca mai repede cu tine, mi-a răspuns.

— Îmi place fotografia cu firma de la Butte. Şi bisericuța.

— Ai cotrobăit şi pe-acolo.

— Dacă mă laşi singur în casa ta, bineînțeles că nu pot să mă abțin. Fotografiile sunt grozave. Nu vrei să-mi mai arăți şi altele?

— Dacă vrei tu.

— Vreau.

— Deci, să înțeleg că accepți invitația la cină?

— Desigur.

— Atunci, ne vedem pe la şapte. Să aduci mult vin.

N-ar trebui să faci asta, mi-am spus în sinea mea. Ştiu, ştiu, ai absolută dreptate, înțeleg prea bine – a răspuns o altă voce interioară –, dar fă-mi te rog un serviciu: nu mai vorbi atâta.

Mi-am pregătit o ceaşcă de cafea şi m-am dus în camera de zi. Pe şemineu, se aflau trei fotografii de familie – Anne împreună cu o pereche mai în vârstă (probabil părinții ei), un portret cu doi adolescenți acneici în uniforme şcolare (cu siguranță frații ei) şi încă o poză cu ea, la aproape treizeci de ani, cu un bebeluş în poală. Poate că era vreun nepot sau vreo nepoată, mi-am zis eu, dat fiind că ea nu-mi spusese că ar avea copii. M-am uitat

prin ziarele şi revistele de pe măsuță. *The New Yorker, The New York Review of Books, The Atlantic Monthly, The New York Times,* precum şi – adânc îngropat sub vraful de ziare – un exemplar din revista *People.* Da, cu toții avem o oarecare predispoziție pentru adunat maculatură. Am încălcat regula de a nu mai citi nimic din ceea ce apărea în Est şi am frunzărit numărul din ziua trecută a ziarului *The Times.* La pagina cu decese, ochii mi-au căzut imediat pe următorul anunț:

JACK MAYLE, AVOCAT, DECEDAT LA 63 DE ANI

Jack Mayle, partener-şef la firma de avocatură de pe Wall Street, Lawrence, Cameron şi Thomas, a murit sâmbăta trecută la Spitalul Muntele Sinai, după o grea suferință. Avea 63 de ani.

Domnul Mayle, şeful departamentului de Rente şi Moşteniri, a început să lucreze la această firmă în 1960.

A devenit partener în 1964 şi era considerat unul dintre cei mai apreciați experți din New York, în domeniul moştenirilor.

Îi supraviețuiesc soția, Rose, şi cei doi copii.

Mi-am sprijinit capul în mâini. Jack. După moartea tatălui meu, el îmi devenise într-un fel al doilea tată. Fusese un om care mă înțelegea fără să vorbim inutil. Deoarece, ca şi el, eu eram doar un intrus acolo. Ne-am dat amândoi seama de asta, încă din prima zi în care ne-am cunoscut – eram doi tipi dintr-o firmă, care intraseră în jocul acela de pe Wall Street, şi care, în acelaşi timp, îl şi disprețuiau profund. Cu siguranță cea mai frumoasă perioadă a vieții sale a fost aceea de prin anii ’50, când a locuit într-un fel de atelier de pe strada MacDougal şi când şi-a realizat picturile influențate de Kandinsky. În momentul în care a cedat presiunii familiei lui şi a intrat la şcoala de drept, şi-a aruncat toate picturile şi n-a mai

pus niciodată mâna pe o pensulă. Săracul Jack. Probabil că i-am grăbit moartea, cu propria-mi moarte. Este o altă victimă de-a mea.

Am încuiat uşa de la casa lui Anne şi m-am dus acasă, în apartamentul meu, soarele dur al dimineții amintindu-mi cât de mult putusem să beau cu o seară în urmă. Când am deschis uşa, mi-am dat seama imediat că era ceva în neregulă. În aer plutea un iz neplăcut de fum de țigară şi am auzit un şuierat puternic venind din living. Era cineva acolo – şi mi-a fost teamă pentru o clipă. Până când am auzit un glas adormit.

— Tu eşti, fotografule?

M-am uitat în cameră şi l-am văzut, răstignit lejer pe canapea, pe Rudy Warren. Lângă pantofii lui, plini de noroi, erau aliniate trei sticle goale de bere, alături de o farfurie plină cu chiştoace de țigări. Dinții se lăfăiau într-un pahar cu apă.

— Ce dracu', măi Rudy?

— 'Neața, a zis el. A luat paharul şi a băut apa, după care şi-a fixat dinții la loc. Ei, aşa mai merge.

— Minunat. Cum naiba ai intrat aici?

— Am descuiat uşa.

— Cu ce chei?

— Cu cheile pe care le-am furat acum două nopți. Ştii tu care, setul acela pe care-l ții în bucătărie…

— Ştiu şi eu care.

Dar nu mă mai uitasem după ele, de la vizita trecută a lui Rudy.

— Am vrut să-ți spun că le-am împrumutat, însă am uitat, a zis, ridicându-se în şezut.

— Tot aşa cum ai vrut să-mi spui şi despre fotografiile pe care mi le-ai subtilizat.

— Deci asta îți este toată mulțumirea pentru că te-am făcut om? Ca să nu mai vorbesc de faptul că ți-am facilitat şi… cu dulcica domnişoară Ames? Cum a fost azi-noapte?

— Dă-mi cheile, Rudy. Cheile.

El a ridicat din umeri, a dus mâna la buzunar şi mi le-a aruncat.

— Ai făcut cumva şi duplicate?

— Nu mai fi mârlan. Le-am luat doar pentru cazul în care aş fi avut nevoie vreodată să dorm undeva.

— Şi asta ai făcut azi-noapte aici?

— Da. Nu mai puteam merge nici măcar cu un triciclu, darămite cu maşina.

— Ar fi trebuit să-mi dai un telefon, nu să-mi furi cheile.

— Dar tu erai plecat ca să faci avansuri domnişoarei Ames. Auzi, dacă o să-ți verifici robotul, o să vezi că sunt acolo cel puțin trei mesaje de la mine, în care te imploram să-mi asiguri un pat în care să mă culc.

— Tu nu mai ai şi alți prieteni, în centru?

— Nu-mi mai vorbeşte niciunul dintre ei.

— Şi nu te-ai gândit la un hotel? Sau la un taxi?

— Ei, pe dracu', dar toate astea costă bani. Amice, n-ai de gând să pui odată de cafea? Am rapid nevoie să simt cofeină în sistemul meu vascular.

— Rudy, eu nu sunt sluga ta. Te rog să pleci imediat de-aici.

— Te-ai cam supărat, văd eu bine.

— Observația este foarte pertinentă.

— Dar nu înțeleg de ce. Doar nici n-am dormit în patul tău, nici nu m-am…

— Rudy, la revedere.

— Nu plec fără să beau o cafea.

— Nu vreau să-ți fac nicio cafea…

— După ce o beau, plec. Dacă vrei să plec repede, pune de-o cafea.

Şi-a aprins o țigară şi a început imediat să tuşească sfâşietor. Parcă îşi expectora integral plămânii.

— Bine, am acceptat eu. Îți aduc o cafea.

Când m-am întors, după câteva minute bune, cu cafeaua aburindă, el tocmai terminase de behăit.

— Nu crezi că ți-ai mai putea proteja plămânii de

atâtea țigări?

— Nu, mi-a zis el.

A luat cana cu cafea şi a gustat din ea.

— E cafea solubilă, a remarcat el dezgustat. Mersi de aşa tratație!

— E cea mai potrivită pentru tine acum, Rudy.

— Cât e ceasul?

M-am uitat.

— E zece şi treizeci şi cinci de minute, am constatat eu, cu glas tare.

— Porcăria dracu', a zis Rudy. Aveam ceva de terminat până la două.

— Şi o să reuşeşti?

Rudy m-a fulgerat cu privirea.

— Eu reuşesc întotdeauna. Sunt un profesionist.

— Nu te supăra.

— Ar trebui să mai afli câte ceva despre prietenie, fotografule. Şi despre oraşele mici. Dacă vrei să faci pe grozavul, ia-ți bilet către New York. Nouă, celor care trăim pe-aici, ne place să fim binevoitori unii cu alții. Şi ne mai place să ştim cu cine – şi cu ce – avem de-a face. Dave, cel de la magazinul foto, mi-a spus că tu eşti un bun client, că eşti un om plăcut, politicos, şi chiar că i-ai dat nişte sfaturi despre un aparat vechi de fotografiat pe care şi-l cumpărase, dacă nu mă înşel eu cumva. Dar mi-a mai spus şi că te-a invitat de câteva ori la cină. Şi că, de fiecare dată, l-ai refuzat. De ce?

Fiindcă pe nevasta lui o cheamă Beth, de aia! Şi pentru că mai are pe deasupra şi doi băieți.

— Deoarece nu-mi place să amestec afacerile cu plăcerea.

— Vorbeşti aiurea. Tu nu vrei să te amesteci cu oamenii. Săptămâna trecută mi-am dat seama că ai regretat imediat că m-ai invitat aici şi ți-ai dorit să mă fi putut da afară în ninsoare. Nu mă bag în viața ta…

— Ba te bagi.

— …dar ți s-a întâmplat ție ceva acolo, în Est, o chestie

pe care încerci să o ascunzi? Ai fugit cumva de vreo pensie alimentară? De vreun proces pentru stabilirea paternității? De vreo fetiță precoce care ți-a zis că are peste optsprezece ani, când ea nu avea, de fapt, decât doisprezece...?

Am început să râd, dar mi-am dat seama cât de fals suna.

— Nu s-a întâmplat nimic de genul ăsta, Rudy. Nu eram eu omul care să fie arestat, nici măcar angajat, acolo, la New York. Sunt doar un biet ratat, profesional vorbind.

— Amice, fiecare dintre noi are un trecut. Doar că unii nu par a fi deranjați să vorbească despre el, spre deosebire de tine. Pen'că azi, în momentul în care ai intrat aici, mi-am dat seama imediat că ai oarece veşti proaste. S-a întâmplat ceva? A murit cineva?

Chiar aşa de uşor se vedea prin mine? Am scuturat din cap.

— Bine, a zis el. Rămâi o carte închisă, dacă aşa preferi. Şi-a terminat restul de cafea. Mai bine să-mi văd de drumul meu, încercând să-mi găsesc o dactilografă.

— Despre ce scrii săptămâna asta?

— Despre nerecunoştința celor veniți din Est.

— Mai bine decât să tot baţi apa-n piuă numai despre *californificare.* Cum dracu' de-ai putut să te combini cu una ca Judy Wilmers?

— Dar ce, nu e o bucățică bună? Ei, ştii şi tu cum merg treburile astea. Pe aici, iernile sunt lungi, mai simți nevoia să ai companie şi te trezeşti, cât ai clipi, că te-ai încurcat cu o nebună care e convinsă că e reîncarnarea unei zeițe indiene. Ştii şi tu vorba: „Oamenii numesc experiență toate greşelile lor".

— Oscar Wilde?

— Sonny Liston. S-a ridicat în picioare şi şi-a luat parpalacul de molton de pe podea. Şi încă ceva. Eu am o slăbiciune specială pentru Anne Ames. De fapt, noi toți de la ziar avem o slăbiciune deosebită pentru ea. Aşa că ai

grijă. A trecut prin multe, în ultimii ani.

— Prin ce anume?

— Sunt sigur că o să-ți povestească singură. Cu timpul. Dar te previn – dacă îndrăzneşti să-i frângi inima, îți sucesc gâtul cu mâinile mele. A deschis uşa. Şi a mai zis: Ne mai vedem noi, la Eddie's. Dacă o să binevoieşti să ne mai onorezi cumva cu prezența ta.

A plecat. Eu am deschis repede toate ferestrele din living, ca să aerisesc camera. Am spălat vesela folosită de Rudy. M-am dus în camera obscură şi am început să developez filmul pe care-l făcusem, cu o zi în urmă, pe malul Copperhead-ului. Am încercat să nu mă mai gândesc la ceea ce credeau despre mine oamenii din jur.

După prânz, a sunat telefonul.

— În sfârşit, Domnia sa a catadicsit să răspundă. Era Judy Wilmers, care a continuat imediat: Pe lângă faptul că ai talent în arta fotografică, eşti greu de găsit.

— Am fost ocupat, Judy.

— Da, ştiu. Anne e de nota zece. Aşa că nu rata, înțelegi?

Îmi venea să urlu. Dar i-am răspuns doar:

— Înțeleg, Judy. Înțeleg foarte bine.

6

Am ajuns la o înțelegere cu Judy Wilmers, ceva mai târziu, în după-amiaza aceea. Stătea în cafeneaua din galeria ei, bând ceai de măceşe, ceaşcă după ceaşcă, şi se văicărea cu glas piţigăiat de fiecare dată când eu mai ridicam câte o obiecție în privința contractului. La început, mi-am luat figura de om amabil şi i-am spus că mi se părea acceptabilă împărțirea profitului din expoziție în raportul procentual de 60/40 în favoarea mea. Pe urmă însă, am devenit foarte obositor pentru ea. Nu acceptam să se ocupe de vânzarea operei mele decât pentru şase luni şi n-am vrut să-i dau mai mult de 25% din valoarea tuturor vânzărilor ulterioare (deşi m-am declarat de acord să încaseze şi 10% din profitul de la toate expozițiile pe care le-ar fi organizat în timpul ăsta). Ea a prins curaj şi mi-a spus că, dacă nu dispunea de drepturile mele de autor decât şase luni, atunci doreşte 30% din vânzări. În final, am acceptat să-i ofer cele 5 procente suplimentare la care râvnea, dar numai cu condiția ca ea să fie de acord cu introducerea unei alte clauze privind limitarea, la doar 36 de luni, a drepturilor pe care le-ar fi primit din vânzările efectuate ulterior perioadei în care dispunea de toate drepturile mele. Nu i-a convenit chiar deloc.

— Dar e revoltător.

— Am dreptul să-mi iau măsuri de precauție, i-am explicat. Şi este un lucru obişnuit să se introducă o clauză prin care se limitează perioada de deținere a drepturilor de autor.

— Tu nu eşti fotograf, a zis ea. Eşti un escroc patentat. Eu doresc o perioadă de şaizeci de luni.

— 48 de luni, am venit eu imediat cu altă ofertă.

— Bine.

Urma să pregătească, pentru a doua zi, contractele ca să le semnez. Expoziția avea să fie deschisă între 18 mai

şi 1 iulie.

Se va intitula: *Figuri din Montana: Fotografii de Gary Summers.* Urma să fie editat un afiş cu figura lui Madge cea Periculoasă, care să fie expediat în tot statul. Dorea să aibă loc şi o petrecere la deschiderea expoziției, la care să participe „dealeri marcanți" din San Francisco, Portland, Seattle şi Denver. Mai voia cel puțin încă treizeci de portrete, în termen de două săptămâni.

— Asta înseamnă 80, în total. Pentru expoziție, eu voi alege 40 dintre ele. Bineînțeles, vei avea şi tu un cuvânt important de spus, în privința asta. Dar – ca proprietară a galeriei, ce sunt – mie îmi va aparține decizia finală. Aş putea să jur că nici cu asta nu vei fi de acord.

— Oricum, n-am de gând să-ți dau, în niciun caz, vreo fotografie pe care eu nu aş băga-o într-o expoziție, aşa încât… bine, tu vei hotărî, în final.

— Nu pot să cred! Ți-e rău cumva? m-a întrebat ea.

— Ce glumă bună.

— Auzi, eu nu doresc ca *The Montanan* să mai primească şi alte fotografii, după cele şase pe care le vor publica. Ultima va apărea în sâmbăta dinaintea deschiderii expoziției, iar asta înseamnă o bună reclamă. Dar, după asta, aş dori ca tu să-ți vinzi fotografiile la ziare şi reviste importante, şi deci *The Montanan* nu va mai fi beneficiar.

— Lui Anne o să-i placă nespus vestea asta.

— Auzi, vorbim despre afaceri aici, da?

Nu i-am spus nimic lui Anne în seara aceea despre condițiile contractuale stabilite cu Judy. Pentru că, de cum mi-a deschis uşa, ne-am năpustit unul asupra celuilalt. Şi niciunul dintre noi n-a putut rosti niciun cuvânt timp de mai bine de o jumătate de oră. În final, Anne s-a lipit de mine în pat, şi-a pus bărbia pe umărul meu şi mi-a zis:

— Bine ai venit.

Eu adusesem două sticle de vin şi, după cină, i-am spus că noaptea precedentă – petrecută împreună –

fusese subiectul predilect de discuție în Mountain Falls.

— Nu te uita aşa la mine, mi-a zis Anne. Mie nu-mi place să-mi fac publică viața particulară.

— Dar cum se face că pereții au atâția ochi şi urechi aici?

— Lumea n-are altceva mai bun de făcut. Dar ce, te deranjează că se ştie că ai petrecut noaptea aici? N-a fost decât o noapte. Iar acum e o alta…

I-am zâmbit şi eu.

— Şi mâine va fi o altă noapte, am spus.

Ea s-a aplecat către mine şi m-a sărutat apăsat.

— Chiar asta doream să aud.

A doua zi dimineață, după ce am terminat de mâncat micul dejun la bucătărie, ea mi-a arătat cele şase fotografii alese pentru ziar: Madge cea Periculoasă, perechea de la benzinărie, proprietara magazinului din Bigfork, un fundamentalist care se ruga în fața capelei din Kalispell, un agent imobiliar din Whitefish, îmbrăcat într-un sacou albastru şi cu adidaşi în picioare, un motociclist tatuat jucând pocher mecanic la *The Mountain View.*

— Eşti de acord cu ce am ales eu? m-a întrebat Anne.

— Da.

— Acum mă gândesc la următoarele şase…

— Din păcate, există o clauză contractuală de interdicție. Şi i-am povestit atunci că Judy nu mai dorea ca eu să vând alte fotografii din seria aceea.

— Ce şmecheră. Şi ai fost de acord?

— Nu prea am avut de ales.

— Gary…

— Însă, după ultimul portret, i-am zis eu, nu mai am niciun motiv să nu fac fotografii şi pentru tine.

Mi-a zâmbit conspirativ.

— Foarte bine.

Următoarele două săptămâni s-au dovedit nebuneşti, pentru că a trebuit să lucrez mai intens, ca să mai fac încă 30 de portrete pentru expoziție. Mă sculam în fiecare

dimineață chiar din zori şi plecam la drum. Mă întorceam după-amiaza şi, în câteva ore, developam filmul din acea zi în camera mea obscură, după care mergeam la Anne ca să luăm cina împreună. Eu aduceam mereu vinul şi pozele încă umede. Inevitabil, ajungeam în pat de cum soseam. După totala lipsă de pasiune care a caracterizat ultimul an petrecut alături de Beth, ardoarea noastră părea adolescentină. Ne mângâiam tot timpul, iar când plecam ca să realizez fotografiile, departe de Mountain Falls, număram secundele până aveam să ajung din nou la uşa ei.

— A, iar ai venit? îmi spunea ea cu o răceală mimată, până ce intram în casă şi mă strângea în braţe.

Puneam vinul deoparte, pozele cădeau pe pardoseală şi ne dezbrăcăm complet, unul pe celălalt, înainte să ajungem în dormitor.

După aceea, unul dintre noi se străduia să meargă până în bucătărie să pregătească o cină frugală. Adoptasem obiceiul indolent de a mânca în pat – şi, ori de câte ori era rândul meu să gătesc, Anne se uita pe rolfilm vreo jumătate de oră, cu o lupă şi o pensetă, ca să aleagă cele mai bune fotografii din ziua aceea.

— Ce tip de bliț ai folosit pentru vânzătorul de arme? m-a întrebat ea într-o seară, după ce s-a uitat la mândrul proprietar de la Ferdie's Firearms, din Butte.

— N-am folosit niciun fel de bliț. Aveam suficientă lumină naturală.

— Nu mai spune! Şi cum ai obținut strălucirea spectrală de pe fața lui?

— Am avut noroc cu lumina soarelui de după-amiază. Intra prin geam, chiar în timp ce l-am fotografiat.

— Pe dracu'. L-ai fotografiat, cu bună ştiință, chiar în plină lumină.

— Ăăăă…

— Vorbind despre portretele tale, nu te bazezi câtuşi de puțin pe noroc. Sunt bine făcute, iar modestia ta le salvează. Dar ai început să le perfecționezi.

— S-ar putea.

— Sunt sigură că te consideri un *artist,* ca orice absolvent de la Bard.

— Am învățat totul cu timpul.

— Nici nu mă miră. E nevoie de timp pentru ca un fotograf să înceapă să se bazeze numai pe ochi; să îndrăznească a rezista tentației către supralicitare. Eu încă nu reuşesc.

— Fotografiile din camera ta obscură sunt extraordinare.

— Inteligente – poate că da. Extraordinare – în niciun caz. Sunt mult prea căutate. Prea agresive. În timp ce portretele tale… tu reuşeşti să le faci să pară spontane, deşi este evident că fiecare fotografie e bine gândită. E un truc.

— L-am învățat nu cu mult timp în urmă.

— M-am gândit eu. Când vei deveni celebru, şi când marile reviste se vor ocupa de tine…

— Nu se va întâmpla aşa ceva, să nu ne îmbătăm cu apă rece…

— Nu mai fi aşa de sigur. Dar dacă aşa vor decurge lucrurile, le vei putea spune că „ți-ai descoperit ochiul" după sosirea în Montana.

— Da. Montana este locul eliberării mele.

— Din ce?

— Din eşecul profesional. Din lipsa de încredere în mine.

— Şi din altceva nu?

Mi-am ales cu grijă cuvintele:

— Anne, cu toții avem un trecut.

— Aşa este. Doar că tu nu vrei să mi-l povesteşti pe-al tău.

— N-au trecut decât zece zile…

— E adevărat.

— …şi nici tu nu mi-ai vorbit despre tine.

M-a privit strâmb.

— Vrei să ştii de ce am divorțat?

— Da, vreau.

A rămas tăcută câteva clipe.

— Ştii fotografia aia de pe şemineu, de jos, cu mine şi cu un copil?

Am dat din cap.

— E fiul meu, a zis ea. Charlie. A tăcut o vreme, după care a adăugat: A murit.

Pentru o clipă, am închis ochii. Glasul îi era tot foarte calm, controlat:

— S-a întâmplat la o lună după ce a fost făcută fotografia. Nu avea decât patru luni pe atunci. Dormea cu noi în cameră. Se trezea de două, trei ori pe noapte. Doar că, în acea noapte, nu s-a mai mişcat. Greg şi cu mine eram aşa de extenuaţi încât nu ne-am trezit decât pe la şapte dimineaţa. Şi pentru că nu auzeam niciun sunet dinspre pătuţul lui, mi-am dat seama imediat că… A tăcut şi s-a uitat în altă parte. Sindromul de moarte subită, la bebeluş. Aşa au hotărât doctorii – cei de la urgenţă, anatomopatologul care a efectuat… toţi ne-au spus că acest *sindrom* nu este motivat. *Se întâmplă.* A fost o *chestie din alea. Nu trebuie să ne învinuim noi.* Însă, bineînţeles că noi ne-am autoculpabilizat. Dacă l-am fi supravegheat, în timpul nopţii. Dacă n-am fi fost aşa de obosiţi, atât de lacomi de a dormi bine, măcar într-o noapte. Dacă…

Eu am închis ochii iar, nefiind în stare să o privesc. În mintea mea, i-am revăzut pe Adam şi pe Josh.

— O căsnicie trebuie să fie foarte solidă ca să poată supravieţui morţii unui copil, a zis ea. A noastră nu a fost. După opt luni de zile, eu m-am mutat în Mountain Falls. Şi – de şapte ani nu m-am mai întors la Bozeman. De atunci nu l-am mai revăzut pe Greg niciodată. Nu pot. Nu se poate trece cu adevărat peste aşa ceva. Te obişnuieşti cu gândul. Îl păstrezi undeva, în adâncul sufletului. Undeva în tine, într-un loc despre care doar tu ştii că există şi în care te poţi retrage, în fiecare zi lăsată de la Dumnezeu. Şi, indiferent cât încerci, ştii bine că nu

poți scăpa de acel gând. Îți rămâne bine întipărit, de-a pururi. S-a uitat la mine. Dar tu plângi!

Nu i-am spus nimic, mi-am şters doar lacrimile, cu mâneca de la cămaşă.

— Aş bea un whisky, a spus ea. Unul mare. Cred că ți-ai prinde bine şi ție.

M-am dus în bucătărie, am scos o sticlă de JB şi două pahare, pe urmă m-am întors în dormitor. Când m-am aşezat pe pat, Anne şi-a pus capul pe umărul meu şi a început să plângă în hohote. Am strâns-o în brațe, până a reuşit să se liniştească.

— Să nu-mi mai pui niciodată întrebări despre asta, a zis ea, într-un final.

Ceva mai târziu, în toiul nopții, m-am trezit brusc. Ceasul digital arăta 3:07. În odaie era întuneric. Anne era făcută covrig şi dormea adânc. Adam şi Josh mi-au apărut iar în fața ochilor. Fiii mei pierduți. Anne avea dreptate: durerea este o cameră obscură intimă a fiecăruia. Doar că, spre deosebire de ea, eu alesesem să pierd. Când l-am omorât pe Gary, mi-am ucis în acelaşi timp şi viața de până atunci; o viață pe care n-o doream. Până am pierdut-o.

Acum totul era numai o prefăcătorie, o invenție, o butaforie, un rol. Numele. Biografia. Aşa-zisul meu trecut. Posibilul viitor împreună cu Anne ar fi fost construit pe o imensă minciună – pentru că n-aveam încotro. Ar fi trebuit să-mi urmez primul imbold şi să evit orice implicare. Însă acum – chiar şi după doar zece zile – nu mai voiam s-o pierd.

În dimineața următoare – era sâmbătă – Anne m-a trezit foşnindu-mi în față un exemplar din *The Montanan.*

— Deşteptarea, mi-a zis ea, ai apărut în ziar.

M-am dezmeticit imediat. Şi am văzut acolo, pe a doua pagină a secțiunii de weekend, fotografia făcută de mine cu cei doi de la benzinărie şi cu bebeluşul lor. Pe aproape un sfert de pagină. Fără niciun comentariu, nicio explicație a fotografiei. Anne optase pentru simplitate. Nu

era decât un titlu – *Figuri din Montana,* de Gary Summers – nimic altceva.

— Mulțumit? m-a întrebat.

— Uluit.

— De ce? s-a mirat brusc, preocupată de ceva.

— Pentru că este prima fotografie făcută de mine, care a fost publicată.

— Tot nu-mi vine a crede.

— Ai amplasat-o şi reprodus-o grozav. Are o claritate de primă mână. Mersi.

Anne m-a sărutat.

— Cu plăcere, puişor. Îmi pare rău pentru aseară.

— Să nu-ți pară rău niciodată, i-am spus eu. Niciodată.

— Ce faci azi?

— Azi sunt al tău cu totul.

— Ce bine-mi pare. Nu vrei să plecăm undeva?

— Ba da.

Am luat maşina mea şi mai întâi ne-am oprit la apartamentul meu, ca să-mi iau nişte haine şi un aparat de fotografiat.

— Frumos apartament, a constatat Anne, uitându-se la amenajarea strictă. Am putea să-l folosim drept hogeac. Te-ai mai întâlnit cu Meg Greenwood?

— Nu, de când mi-a arătat casa asta, i-am spus, hotărât să nu-i mărturisesc că în fiecare lună îi strecor chiria pe sub uşă, seara târziu, ca să nu mă întâlnesc cu ea.

— Trebuie să te întreb ceva, şi te rog să fii sincer cu mine.

— Da? i-am răspuns bănuitor.

— Când i-am spus lui Meg că te-am cunoscut, ea mi-a zis: „A, a găsit ce-a meritat. El mi-a spus că are o iubită la New York." E adevărat? Ai o iubită?

— Nu, sincer, nu.

— Atunci pentru ce i-ai spus ei că…?

— Pentru că a fost singurul mod de a o convinge pe Meg să-mi semneze contractul de închiriere, fără să o

transform în mama copiilor mei.

— Ticălosule, m-a apostrofat ea, încercând să-şi abţină un hohot de râs. Ai dreptate, de obicei exagerează ori de câte ori îi apare în faţă un bărbat. Deci… nu există nimeni altcineva?

— Te rog să mă crezi, nu.

— Te cred, a zis ea, luându-mă de mână. Te cred.

O dată ajunşi înapoi în maşină, Anne mi-a spus să o iau pe drumul naţional 200, care ducea înspre est. Fusese ciudat de uscat în ultimele două săptămâni. La o temperatură constant deasupra celei de îngheţ, pentru prima dată din decembrie până acum eterna zăpadă dispăruse de pe sol. Şi în ziua aceea, peisajul părea la fel de uscat – pământul era maroniu, copacii fără frunze.

— Deci iarna s-a cam terminat, am apreciat eu.

— Încă nu-ţi lua la revedere de la ea, a zis Anne. Uscăciunea asta te păcăleşte. Eu am văzut şi straturi de zăpadă de un metru şi jumătate, în luna mai. Aşa că totul este posibil, pe la mijlocul lui aprilie. Ninsoare, burniţă, secetă, boli, invazie de lăcuste…

— Pentru ce m-oi fi mutat în Montana?

— Ca să-ţi găseşti muza, a spus ea vicleană.

— Ei, haide…

— Şi ca să mă cunoşti pe mine.

— Cred că asta merită opt luni de temperaturi sub zero.

— Iau asta drept un compliment.

— Pentru ce ai aşteptat atâta ca să mă întrebi de presupusa mea iubită din New York?

— N-am vrut să cred asta. Până…

— Da?

— Până mi-ai devenit ceva mai familiar.

— Adică?

— Familiar ca o piesă de mobilier.

— Mersi.

— Cu multă plăcere.

— Apropo, încotro ne îndreptăm acum?

Cam la vreo 30 de kilometri pe şoseaua naţională 200, Anne m-a îndrumat pe un drum lateral – o străduţă îngustă şi şerpuitoare din asfalt, printr-o pădure de pini foarte înalţi. Erau aşa deşi, aşa de înalţi, încât nu se mai putea vedea cerul. Parcă ne aflam într-o măreaţă şi înaltă catedrală. După zece minute în acest tărâm al lemnului, Anne m-a ghidat spre stânga, pe o altă cărare pavată. MG-ul cu două locuri aproape că nu încăpea pe acolo, iar hârtoapele m-au obligat să încetinesc la 15 kilometri pe oră.

— Dacă facem vreo pană aici, va trebui să mă ajuţi, am spus eu.

— Te voi ajuta.

Maşina a început să vibreze, pentru că ajunsesem într-o zonă pietruită.

— Sper să merite tot efortul ăsta.

— Crede-mă că merită.

După cinci minute am distins ceva albastru. De fapt, nu era un albastru obişnuit, ci mai degrabă unul marin. În faţa noastră se întindea un lac foarte mare. La prima vedere, părea o mare. De-abia i se zărea celălalt mal. În mijlocul lui, am remarcat două insulițe – amândouă cu aspect sălbatic. Am parcat maşina pe malul lacului şi am coborât. Am privit în toate direcţiile. Se mai vedea câte o căsuţă ascunsă printre copaci, dar numai cu greu. Era un Eden – un loc proaspăt, nelimitat, împrejmuit de o minunată pădure imensă.

— Doamne-Dumnezeule, am rostit eu într-un final.

— E impresionant, a zis Anne. Se numeşte Lacul Elanilor. Este al doilea ca mărime din Montana. De aici şi până la malul vestic, cred că sunt vreo douăzeci şi ceva de kilometri. Dacă ieşi cu barca în larg, poţi pierde direcţia, uiţi încotro te îndrepţi, aşa de mare este.

Am întrebat-o de când a început să vină acolo.

— De când am cumpărat cabana aia.

Mi-a arătat o căsuţă aflată cam la vreo cincizeci de metri de noi, ascunsă printre pini. Era ca o colibă. Din

buşteni aspriți de vreme, cu ferestre mici şi un coş de piatră, răsărind din acoperiş. În interior era o singură mare încăpere. Cu podea de lemn, cu o sobă cu lemne, cu o mică chiuvetă de cositor, cu două fotolii vechi, cu un pat dublu de fier, cu un coş de răchită plin cu lemne de foc, cu rafturi pline de romane de aventuri şi conserve de mâncare, cu câteva etajere pentru vreo zece sticle de vin, prăfuite. Singura legătură cu lumea exterioară era radioul cu tranzistori.

— Aici nu avem electricitate, mi-a zis Anne. Folosim lămpi cu kerosen. Totuşi există un WC şi o cadă de baie, dar apa trebuie încălzită pe sobă. Însă este singurul loc unde pot să evadez, unde mă izolez de absolut orice. Vara trecută, am petrecut un concediu de două săptămâni aici, de una singură. N-am întâlnit niciun alt suflet, în tot acest timp.

— Mă uimeşti, domnişoară Ames.

— Dar nu e un loc fantastic? m-a întrebat ea, întinzând mâna după o cutie de chibrituri, în zona de bucătărie. Totuşi e cam umed aici.

— Da, dar să ştii că pe mine nu m-ai putea convinge să rămân singur aici, pentru perioade lungi de timp.

— Ajunge să-ți placă această izolare, după o vreme. Până şi un orăşean înrăit, ca tine, ajunge să se simtă bine aici.

— De când o ai?

— De vreo patru-cinci ani. Am dat o nimica toată pe ea – se şi vede asta.

Anne a deschis uşița sobei şi a aprins lemnele.

— Mereu scot cenuşa şi pregătesc lemne de foc, înainte să plec. Asta ca să nu pierd o oră ca să sparg lemne atunci când revin aici. Mai ales că e al dracului de frig, fie iarnă, fie vară.

Eram de acord cu ea.

— În două ore, după ce se încălzeşte soba, cabana devine suportabilă. Haide să ne plimbăm puțin.

Am pornit-o pe o cărăruie îngustă de pe malul lacului.

Acum soarele bătea puternic, iar lacul liniştit părea lucios ca o podea proaspăt lustruită. Aerul era rece şi printre pini adia un vânticel. Calmul acela te copleşea. Nu ne-am spus nimic, cât am mers. Mă gândeam că tot ce-mi plăcea mie la statul ăsta nu erau numai drumurile neumblate şi cerul extraordinar, dar şi respectul pentru liniște. Pascal, parcă, dezbătuse faptul că toate problemele omului pornesc de la imposibilitatea de a putea sta liniştit într-o încăpere? Montana înțelegea, din instinct, acest adevăr şi se străduise să blocheze zgomotul civilizator, care domina viața de peste tot. Aici, liniştea era considerată o calitate, o necesitate.

După aproape o oră, Anne a întins mâna şi m-a prins uşor de umăr. Eu m-am întors şi am văzut-o cum duce un deget la buze, şi-mi arată ceva în pădure. Cam la vreo zece metri de noi, era o uriaşă ursoaică grizzly, cu doi pui. Ursoaica îi spăla, lingându-i peste tot, cu limba ei imensă. Amândoi am rămas locului, ştiind că orice mişcare bruscă ar fi putut să o sperie, crezând că puii ei ar putea fi în pericol. Aşa cum ştie un cititor fidel al revistei *Național Geographic,* cel mai repede poți fi atacat de o ursoaică grizzly dacă-i stârneşti instinctele materne – aşa încât am rămas nemişcați, martori tăcuți la scena minunată de familie. La început, am rezistat tentației de a duce mâna la aparatul de fotografiat Leica din buzunarul scurtei mele îmblănite. Când am înțeles că ursoaica-mamă tot nu ne observase, am scos cu precauție aparatul şi i-am deschis obiectivul. Lui Anne nu-i venea a crede. Mă bătea pe umăr şi scutura din cap înnebunită. I-am făcut semn cu mâna să n-aibă grijă. Pe urmă m-am uitat pe vizor şi am reuşit să fac opt poze cu ursoaica şi cu puii. Am regretat că n-aveam cu mine şi un teleobiectiv, şi, în dorința de a ajunge cât mai aproape de subiectul fotografiilor, am făcut doi paşi, încet, înainte.

Mare greşeală. Când am atins pământul cu bocancii, ursoaica a încremenit. Şi-a strâns puii la piept. S-a uitat şi s-a ridicat în două picioare. Era de o înălțime

periculoasă. Peste ticăitul inimii mele, în criză, am auzit cum Anne inspiră adânc. Ursoaica rămăsese la fel de neclintită ca noi. Se instalase o stare de încordare – ce n-a durat mai mult de 30 de secunde, dar nouă ni s-a părut o oră. În cele din urmă, ea s-a aşezat, şi-a luat puii într-una din labele ei imense, protejându-i şi i-a dus în adâncul pădurii.

Noi am aşteptat câteva minute înainte să ne mişcăm. După plecarea urşilor, Anne a expirat. Ştiam ce avea să se întâmple acum.

— Eşti un tâmpit, mi-a spus ea nervoasă.

— S-a întâmplat să…

— Pe dracu'. Te-am avertizat să nu te mişti…

— Nu m-am gândit că…

— Da, corect – *nu te-ai gândit.* Era să murim. Data viitoare…

— …o să ştiu să mă feresc de urşi, i-am spus eu, încercând să o liniştesc. Dar tactica a fost greşită.

— Nu te mai strădui să faci glume cu mine, Gary. Şi, acestea fiind spuse, a luat-o la fugă spre cabană. Eu n-am alergat, dar i-am mers pe urme. Cât am parcurs drumul înapoi, ea nu s-a uitat o dată spre mine. Era cam cu cinci minute în faţa mea. Am auzit trântindu-se uşa cabanei. Când am intrat şi eu, Anne stătea în picioare în bucătărie şi desfunda o sticlă de vin. Soba îşi făcuse treaba – în cabană nu mai era chiar atât de frig ca într-o cămară. Anne şi-a turnat puţin vin într-un pahar, l-a gustat, apoi s-a desprins de mine, când am încercat să o iau pe după umeri.

— Îmi pare rău.

— Aşa şi trebuie.

— Nu m-am gândit că…

— Ai gândit… ca un fotograf.

Am zâmbit.

— Vor fi nişte poze frumuşele.

— Ştiu. Şi dacă vrei să-ţi ispăşeşti păcatele, mi le dai mie, pentru ziar.

— Bine, am spus şi am vrut să o mângâi pe obraz. Ea mi-a luat mâna şi mi-a strâns-o tare.

— Te-ar fi putut aranja, cu vreo două labe. Pentru că eu eram în spatele tău, aş fi reuşit, eventual, s-o păcălesc… însă tu n-aveai nicio şansă. Să nu te mai prind că te joci în felul ăsta cu viaţa ta.

— Vino, i-am zis, trăgând-o spre mine.

Patul scârţâia, aşternutul era uşor umed şi, în ciuda faptului că aveam două pături groase peste noi, ne-am ţinut strâns în braţe, ca să ne putem încălzi.

— Hai să nu ne întoarcem mâine, i-am propus, aplecându-mă să iau sticla de vin şi două pahare de pe podea. Ne cuibărim aici şi îi lăsăm pe toţi să creadă că am dispărut fără urmă.

— Amice, aici nu-i loc pentru amândoi.

— Ce fel de femeie romantică eşti tu?

— Sunt o romantică realistă…

— Asta nu e cumva o contradicţie în termeni?

— …şi care ar dori să se păstreze. Tocmai de asta n-aş vrea să-mi petrec două săptămâni, aici, singură cu tine.

— Dar de ce? am întrebat-o, părând ofensat.

— N-ai auzit niciodată de febra de cabană? Poate ucide definitiv o idilă. După două săptămâni de stat singuri aici, în locul ăsta mic şi izolat, vom ajunge să ne dorim nebuneşte să nu mai fim împreună… sau ne vom bate.

— Frumos mod de a-ţi petrece timpul în Montana.

— Ştii de ce statul ăsta are cei mai mulţi obsedaţi de forţă, de oameni ce urăsc conducerea ţării, de nebuni separatişti? Pentru că foarte mulţi locuiesc în astfel de cabane mici. Dându-se jos din pat, începu să se îmbrace repede. Acum vei descoperi deliciile sosului de spaghetti, preparat de mine.

La bucătărie, patru rafturi erau pline cu conserve de supă, legume, fasole fiartă, chili, ton, stridii, sardele, lapte praf. Mai erau şi diverse alte pachete, cu spaghetti şi orez, pungi cu pâine prăjită, borcane cu cafea, ceai şi borcănaşe cu mirodenii uscate. Anne a turnat puţin ulei

de măsline într-o tigaie pe care a pus-o pe sobă. În câteva minute, uleiul a început să sfârâie.

— Deci, chiar funcționează, am constatat eu.

— Ce băiat de oraş mai eşti şi tu, a spus ea, aruncând puțin usturoi uscat şi rozmarin, în tigaie.

— Şi cum potriveşti temperatura?

— Foarte simplu, a răspuns ea, deschizând soba şi aruncând înăuntru câteva lemne. Uite aşa bine.

— Ce fată deşteaptă eşti tu.

— Ai de gând să lâncezeşti în pat toată seara, cât gătesc eu?

— Mi-a dat prin cap.

— Şi nu vrei măcar să desfunzi încă o sticlă de vin?

M-am străduit să mă dau jos din pat şi să mă îmbrac. Anne a mai adăugat puțin sos de tomate şi restul de vin din sticlă. A umplut o oală cu apă şi a pus-o pe foc.

— Când faci cumpărături pentru aici, i-am zis eu, uitându-mă la rezervele de conserve, nu ți-e frică de Apocalipsă?

— Nu… însă am şi o pivniță.

— Zău?

— *Sigur.*

— Dar văd că ai ceva rezerve de mâncare, nu glumă.

— Fac de două ori pe an cumpărături masive pentru cabană şi de-asta nu-mi fac griji.

— Deci ai putea dispărea fără de nicio urmă, dacă ai vrea?

— Acum nu.

— De ce?

Anne a schițat un zâmbet.

— Acum tu ştii unde mă poți găsi.

A mai adăugat câteva stridii în sosul de roşii şi paste în oala în care fierbea apa. Eu am desfundat o sticlă de vin, am aprins lumânări, am pus masa.

— *Linguini alla vangole,* a zis ea şi a pus castronul cu paste, aburind, pe masă. E o veche specialitate din Montana.

Am mâncat. S-a terminat şi a doua sticlă de Shiraz. Am găsit un porto în rastel şi am început să torn din el, în două pahare. Ea n-a vrut decât puțin.

— O să mă doară foarte rău capul, mâine dimineață, a motivat ea.

— Oamenilor trişti nu le place singurătatea, am spus şi i-am dat un pahar.

— Chiar vrei să mă îmbeți?

— Desigur, ca să profit de tine.

Lumânarea a pâlpâit. Anne s-a aplecat şi şi-a pus mâna peste a mea. Lumina dată de flacăra lumânării îi radia pe față.

— Te simți fericit?

— Foarte fericit.

— Şi eu la fel.

Am rămas tăcuți. Pe urmă, m-a întrebat:

— Ai cumva vreun copil pe-undeva?

Fără să vreau, mâna liberă mi s-a încleştat. Din fericire, era sub masă.

— Nu.

— M-aş mira.

— De ce?

— Pentru că atunci când ți-am povestit despre Charlie, te-ai întristat rău.

— E o poveste foarte tristă, i-am zis.

— Da, dar dintre puținii cărora le-am povestit, cei care n-au copii nu au reacționat şocant. Sigur, au spus „ce groaznic" şi lucruri de genul ăsta… însă cei care sunt părinți nu suportă povestea mea. Ca şi tine, de altfel.

Am ridicat din umeri. Consideram că era cel mai sigur răspuns.

— Să nu mă înțelegi greşit, dar m-a impresionat reacția ta, chiar m-a… uluit. Un bărbat neînsurat, fără copii… nu te aştepți să înțeleagă sentimentul puternic pe care îl are un părinte față de copilul său. Anne a tăcut o vreme şi apoi m-a privit direct în ochi: Tu îți doreşti copii?

Am privit-o şi eu.

— Poate. Dar tu?

— Şi eu tot *poate.*

A băut emoționată din paharul ei cu porto, iar eu l-am golit pe al meu. N-am mai discutat despre acest subiect.

Am dormit iepureşte şi m-am trezit, în toiul nopții, încordat ca un arc, după ce am visat că aud un zgomot de ferăstrău electric, Black and Decker.

— S-a întâmplat ceva? m-a întrebat Anne, oarecum trează.

— Am visat ceva urât.

— Dormi acum, mi-a zis ea, luându-mă în brațe. O să uiți până mâine dimineață.

Măcar de-ar fi fost aşa.

Am adormit într-un târziu, având senzația că mă prăbuşesc într-un gol negru. Un adevărat somn de veci.

7

Deodată, am simțit o mână care mă strângea de umăr şi mă zguduia. Am auzit o voce:

— Gary, Gary…

Mi-am venit în fire. Anne stătea aplecată deasupra mea. Era îmbrăcată şi părea speriată. Chiar foarte speriată.

— Trebuie să plecăm imediat de-aici.

— Ce…? Tot nu mă dezmeticisem de-a binelea. M-am uitat la ceas. Era aproape de prânz. Nici nu era de mirare că mă simțeam aşa zăpăcit.

— Trebuie să plecăm chiar în clipa asta, a repetat Anne.

— Dar de ce?

— Îți arăt, după ce te scoli din pat. Dar trebuie să te scoli din pat, chiar acum.

— Nu înțeleg…

— Gary… M-a tras pur şi simplu cu forța din pat. Mişcă-te! Am făcut ce-a zis, m-am îmbrăcat şi mi-am aruncat lenjeria murdară în rucsac. Între timp, Anne alerga prin casă, închizând totul bine. Se mişca repede.

— Eşti gata? m-a întrebat ea, în timp ce-mi puneam şi bocancii.

— Da. Însă pentru ce atâta zarvă?

— Să ieşim naibii odată de-aici, a insistat ea.

Mi-am luat rucsacul şi am deschis uşa.

— Doamne-Dumnezeule, am îngăimat. Ce nenorocire.

Se stârnise un incendiu. Cuprinsese o mare parte din pădure. Ajunsese la vreo cinci sute de metri de noi, iar flăcările licăreau în vârful pinilor. Cerul era acoperit de un nor dens de fum înecăcios, iar soarele nu se mai vedea deloc. Bătea un vânt puternic, care răspândea incendiul. Acesta amenința să se întindă până la noi. De-abia acum îmi dădusem şi eu seama pentru ce se grăbise Anne să mă trezească. Focul venea direct înspre noi.

Am alergat către maşină, am deschis portbagajul şi mi-am scos aparatul de fotografiat.

— Ai înnebunit? a țipat Anne.

— Doar câteva fotografii, am implorat-o, deschizând capacul Rolleiflex-ului.

— Foloseşte Ilford IP-4, mi-a zis ea, uitându-se cum scotocesc prin punga aparatului. Are o claritate mai bună.

I-am zâmbit.

— Am înțeles, şefa.

— Şi repede. Avem la dispoziție doar câteva minute.

Am fixat teleobiectivul şi am făcut vreo zece fotografii cu pinii în flăcări. Văzuți prin aparat, semănau cu nişte lumânări imense de pe un tort aniversar, intens strălucitoare. Brusc, însă, cu un trosnet puternic, incendiul s-a dezlănțuit cu adevărat. S-a auzit clar acel bine cunoscut zgomot şuierător, iar flăcările parcă crescuseră, înaintând cu repeziciune înspre noi.

— Hai, să ne cărăm odată de-aici, a zis Anne. Conduc eu.

I-am aruncat cheile şi amândoi am sărit în MG. Ea a încercat să pornească motorul.

Fără niciun rezultat.

A învârtit iar cheia în contact. Tot nimic.

— Apasă pe accelerație, i-am spus eu.

Ea chiar a lovit pedala de câteva ori, pe urmă a învârtit din nou cheia în contact. Nimic şi iar nimic. Totul era-n zadar.

Vântul bătea şi mai puternic. Acum se simțea până la noi mirosul de lemn ars, iar fumul venea tot către noi.

— Ce dracu' se întâmplă? a întrebat Anne, apăsând iar accelerația.

— Stai, opreşte-te, i-am spus eu. O să îneci motorul.

— Dacă nu porneşte, o să murim.

— Bag-o într-a doua. Acum roteşte cheia şi apasă pedala de ambreiaj până la podea.

Anne a făcut aşa cum i-am spus. Eu am sărit jos din

maşină, am fugit în spate şi am început să împing. La început, nu se mişca, dar în clipa în care am reuşit s-o trec dincolo de un dâmb, maşina a început să coboare uşor, spre vale.

— Dă drumul la ambreiaj, am strigat, pe când maşina fugea din faţa mea. S-a auzit o icnitură şi apoi zgomotul motorului. Dă-i benzină, dă-i benzină, îi tot spuneam eu, în timp ce Anne se sforța să mențină motorul mergând. Dar după câteva secunde s-a oprit.

— La dracu'. Anne a învârtit încă o dată cheia în contact, supărată. S-a auzit un zgomot ciudat. Fumul de la incendiu devenise înecăcios.

— Bagă din nou într-a doua, i-am strigat eu, ducându-mă repede în spatele maşinii. Ai apăsat pe ambreiaj?

— Da. Haide, acum.

Opintindu-mă cât am putut de tare, am reuşit să urnesc iar maşina şi am fugit în spatele ei, împingând-o ca să se mişte tot mai repede, până şi-a intrat în ritm şi a plecat din faţa mea.

— Ambreiajul!

Anne a dat drumul la ambreiaj. Încă o icnitură, urmată de sunetul liniştitor al motorului care începuse să toarcă. Am fugit şi am sărit în maşină. Anne a apăsat acceleraţia, a schimbat în viteza întâi şi am pornit-o pe drumul plin de noroi. A reuşit să ajungă la 30 de kilometri pe oră, dar suprafaţa neregulată făcea ca MG-ul să se scuture ca o freză de stomatolog, ceea ce a obligat-o să reducă viteza la 20.

— Ce maşini englezeşti tâmpite. Numai formă, fără fond.

— Nu sunt proiectate pentru mersul prin pădure.

— Dar pentru ceaţă da? m-a întrebat ea, atunci când vântul a început să bată iar şi pe drum a ajuns un nor gros şi toxic de fum. A intrat pe geam şi ne-am înecat. Am închis repede geamurile, dar am tuşit rău de tot. Acum aproape că nu se mai putea vedea nimic – poate doar la vreo trei metri în faţă. Anne era aplecată peste volan,

încercând să distingă, pe cât putea, drumul. Un sfert de oră n-am schimbat niciun cuvințel. Amândoi ştiam că incendiul era la câteva minute în urma noastră. Şi dacă nu ieşeam cât mai repede din acea zonă a pădurii, ne-ar fi înghițit cu totul.

Fumul era îngrozitor. Mirosul neplăcut plutea în aer, îngreunându-ne respirația. În câteva locuri din tavanul MG-ului, izolația cedase şi permitea accesul fumului în interiorul habitaclului. Anne era albă ca varul. Scrâşnea din dinți şi se străduia să rămână calmă. Cărarea plină de praf era acum mai şerpuitoare, mai periculoasă, dar ea conducea maşina cât se putea de repede. Fumul s-a mai risipit puțin şi s-a văzut drumul principal, dar brusc s-a auzit un pocnet îngrozitor, iar focul era chiar în spatele nostru. M-am întors şi am văzut cărarea pe care tocmai trecusem transformându-se într-un adevărat infern. Flăcările alergau pe lângă noi, rupând din pădure, cu aceeaşi viteză cu care se mişca maşina.

— Vai, Doamne, a mai apucat să strige Anne, şi un pin imens s-a rupt în două şi a blocat drumul, cu crengile în flăcări. Se părea că va cădea în fața noastră, şi exact atunci asupra maşinii s-a abătut un jet puternic de apă ce a umplut tot parbrizul şi ne-a orbit pentru moment. Dar după ce apa s-a scurs, am văzut că ajunsesem la drumul principal şi fusesem salvați de către pompierii locali.

Soldații în uniformă au alergat spre maşină şi ne-au scos afară.

— Sunteți bine?

Eu îmi simțeam plămânii uşor blocați, dar Anne inhalase mai mult fum decât mine, pentru că acum nu mai avea deloc aer. Unul dintre pompieri i-a pus o mască de oxigen pe față. Eu am luat aparatul de fotografiat şi am fugit după ea.

— Cum te simți? am întrebat-o.

A dat din cap, pe urmă şi-a scos masca de oxigen şi mi-a spus:

— Vezi-ți de treaba ta.

— Bine.

— Vreau fotografii şi alb-negru şi color.

M-am aplecat şi am sărutat-o.

— Mergem la spital de cum…

Ea m-a întrerupt:

— Nu merg la niciun spital. O să mă duc direct la ziar, imediat după ce faci pozele…

— Domnişoară, a zis un pompier, pune-ți masca.

Însă ea îşi căuta telefonul mobil, scotocind în buzunarul gecii.

— Domnişoară, îți trebuie oxigen. Masca. *În clipa asta.*

— Să sun la ziar. Gary, fă odată pozele alea.

Am început să fotografiez doi pompieri care scăpaseră un furtun.

— Cine dracu' mai e şi tipul cu aparatul de fotografiat? am auzit vocea unui pompier.

— Este fotograf la *The Montanan,* i-a strigat Anne. Lasă-l să-şi facă meseria.

— Masca, doamnă. *Masca.*

Am luat-o la fugă în sus, pe deal. Un pompier tânăr, cu fața neagră de funingine, se sprijinea de un vehicul şi părea cu totul descumpănit. Am făcut cinci fotografii cu el, după care atenția mi-a fost atrasă de patru pompieri lângă doi copaci înnegriți, carbonizați. Deasupra, am distins câteva hidroavioane uşoare, care bombardau incendiul cu apă, după care se întorceau la lac, unde îşi reîncărcau rezervoarele. Am folosit teleobiectivul şi am realizat o fotografie nemaipomenită, cu un pilot care se uita din carlingă, în timp ce perdeaua de apă şiroia din avionul lui – pe față având întipărită o expresie de satisfacție, de parcă un mare incendiu de pădure nu era decât un eveniment banal pentru el, un fapt obişnuit, cotidian.

Am trecut apoi pe Fujicolor, pe când era potolit un alt val de flăcări. Am prins o imagine, de aproape, înfățişând un pompier ceva mai bătrân – cu o față ca de ciment

pietrificat şi o privire uimită, în timp ce pâlpâirea roşie a flăcărilor i se reflecta pe chip. Am folosit nouă rolfilme în mai puțin de jumătate de oră. Acum zburau pe deasupra noastră trei hidroavioane, în timp ce patru motoare pompau apa cu frenezie.

Era aşa de cald în jurul meu, încât asudasem din greu, dar mi-am văzut de treabă, fiind foarte atent. Situația limită – faptul că Anne şi cu mine scăpaserăm de incendiu ca prin urechile acului – era depăşită acum de pericolul posturii de a lucra, ca fotograf, în atare condiții. Acum am înțeles pentru ce fotoreporterii de război se îndreptau mereu numai spre locurile din care se trăgea. Era ceva irezistibil în pericolul de a fi cu un picior în groapă. Şi totuşi, pentru că te aflai în spatele aparatului, aveai impresia că eşti ferit de orice pericol. Aparatul de fotografiat devenea pentru tine un fel de scut. Stăteai îndărătul lui şi nu ți se mai putea întâmpla nimic rău. Sau, cel puțin, aşa gândeam eu, în timp ce alergam de colo-colo, pe drumeagul acela de pădure, făcând fotografie după fotografie, neglijând flăcările care înconjurau acel colț de țară, ca un cerc de foc de la circ.

— Hei, fotografule!

M-am întors şi am văzut un pompier care făcea semne spre mine.

— Gata aici.

— Încă zece minute şi am plecat.

— Pleci chiar acum…

N-a apucat să-şi termine fraza, pentru că dintre copaci a izbucnit o flacără care a învăluit un pompier ce stătea la doar trei metri distanță de noi. Imediat, trei dintre colegii acestuia s-au năpustit înspre el. Eu am îndreptat aparatul spre corpul care devenise o torță vie. Cu degetul tot apăsam pe declanşator, în timp ce pompierul se agita disperat – cu toate hainele şi părul în flăcări iar colegii lui încercau îngroziți să stingă focul de pe el. După ce au reuşit, amărâtul a căzut în față şi a rămas nemişcat. Eu am făcut patru poziții, chiar când se prăbuşea. Am

continuat să-l fotografiez, în timp ce pompierul bătrân îi făcea masaj cardiac, după care i-a luat pulsul. Ultima fotografie făcută de mine a fost a unuia dintre colegii lui, care îngenunchease alături de cadavru, cu fața îngropată în palme.

— Vai, Doamne…

Era Anne. Stătea în spatele meu, privind şocată.

A încercat să întrebe:

— A…?

Eu am dat din cap, iar ea m-a întrebat, şoptindu-mi la ureche:

— Ai prins tot?

— Da. Cum stai cu plămânii?

— Funcționează.

Un pompier s-a apropiat de noi.

— E timpul să plecați de-aici, a zis el. *Acum.*

Am gonit ca nebunii. În zece minute, ne aflam iar pe drumul național 200. Când am virat spre Mountain Falls, am oprit maşina şi am sărit rapid din ea, ca să mai trag încă un rolfilm, de la înălțimea aceea, de unde se vedea ca-n palmă toată valea devastată. Flăcările erau încă aşa de puternice, încât parcă atingeau hidroavioanele care zburau peste ele, iar deasupra canionului, cândva plin de vegetație, plutea un nor gros, înăbuşitor, de fum.

Anne era lângă mine când am terminat rolfilmul.

— Cred că am rămas fără cabană, a spus ea.

— S-ar putea să ai noroc. Incendiul văd că nu s-a apropiat de lac.

— Chiar dacă printr-o minune nu a fost distrusă, cine ar mai avea chef vreodată să-şi petreacă vacanța în mijlocul unei păduri arse?

I-a sunat mobilul. A răspuns şi a început o discuție plină de vervă.

— Da… da… color şi alb-negru… Un mort, până acum… Da, a surprins şi asta… Bine, ajungem într-o oră. Nu întârziem. S-a întors către mine: Era editorul-şef. E surescitat de faptul că era să ardem de vii… şi că s-a

întâmplat ca tu să ai un aparat de fotografiat cu tine. A reținut prima pagină, aşa că trebuie să ne grăbim.

Am rulat în mare viteză pe drumul național 200. Anne a ajuns la 190 de kilometri pe oră.

— Câte rolfilme ai folosit în total?

— Şapte alb-negru şi patru color.

— Nemaipomenit. Probabil că vom pune una alb-negru pe prima pagină şi vom folosi mai multe color înăuntru. Iar cele color se vor vinde ca pâinea caldă.

— Cui?

— Lui *Time, Newsweek, USA Today,* poate chiar şi *National Geographic.* Cui plăteşte cel mai bine.

— Şi cine le va vinde?

— Eu – în calitate de fotoredactor al ziarului.

— Nu ştiam că *The Montanan* mai are şi alte drepturi asupra mea.

Ea a dat ochii peste cap.

— Dar tu chiar că eşti un romantic incurabil.

— Şi tu la fel, *domnişoară Marketing.*

— Bine, hai să discutăm. Cât ceri pentru a ne acorda întâietate?

— Două mii.

— Du-te dracului!

— Aproape că am ars de viu ca să-ți ofer bomba fotografică a anului. Ai putea fi, cât de cât, generoasă.

— Iar tu ai putea să fii mai realist. Până şi o mie de dolari ar fi foarte mult pentru noi.

— Atunci va trebui să le vând altcuiva.

— 1500. Şi 50/50, pentru tot ce vinzi altora.

— 55/45.

— Te urăsc, a zis ea.

M-am aplecat şi am sărutat-o pe păr.

— Ei bine, în schimb eu te iubesc.

Ea s-a întors brusc şi m-a privit uluită.

— Uită-te la drum, i-am spus eu.

Anne şi-a întors privirea la loc, spre parbriz.

— Ce-ai zis tu adineauri face parte cumva din planul

tactic de negociere?

— Of, dar ştiu că eşti o figură, domnişoară Ames.

— Auzi… a zis ea într-un final. Cred că sunt de acord cu condițiile puse de tine.

Am ajuns la ziar în 40 de minute. Secretara lui Anne, Jane, se mişca nervoasă prin holul de la intrare, precum o sălbăticiune închisă într-o cuşcă, aşteptându-ne. A rămas şocată de halul în care arătau hainele de pe noi şi figurile noastre.

— Ei, la naiba, dar ce fețe aveți. Chiar că a fost un incendiu!

— Nota zece pentru deducție, draga mea, i-a zis Anne. Acum du-te repede cu filmele lui Gary în laborator. Le vreau într-o oră, da?

Un bărbat bătrân, într-un sacou de tweed, cu o cămaşă cu nasturi albaştri şi o cravată tricotată, a venit direct spre noi.

— Doamne, Anne… de ce nu te-ai dus la spital?

— N-au ars decât pini, Stu.

— Tu trebuie să fii Gary Summers, a spus el şi mi-a întins mâna. Sunt Stuart Simmons.

— El este şeful nostru, a intervenit Anne.

— Ați ajuns cu bine? ne-a întrebat el.

— Ea ar avea imediat nevoie de un consult medical, i-am spus eu.

— Nu e cazul, a protestat ea.

— Nu e bine, ai inhalat atâta fum!

— Nu merg nicăieri până nu am fotografiile, s-a opus Anne.

Editorul-şef s-a întors către recepționeră:

— Ellie, sună-l te rog, chiar acum, pe doctorul Braun acasă şi roagă-l să ne facă o vizită la ziar, imediat.

Anne a gemut nervoasă.

— Nu te mai bosumfla, Anne, i-a zis Stu. Oricum, am nevoie de tine aici până se termină editarea. Şi Merrill şi Atkinson de la City Desk vor să discute cu tine. Ei fac textul pentru fotografii.

— Ai trimis vreun reporter acolo? l-a întrebat Ane.

— Da, pe Gene Platt.

— Tocmai pe boşorogul ăla?

— Anne… nu e treaba ta. El e plin de fantezie. Cei de la City Desk se vor ocupa de fotografii.

— Ce zici, să mai băgăm şi mâine câteva fotografii? l-a întrebat Anne. Mai ales că nu vor reuşi să stingă incendiul până diseară.

— Gary, ce-ai zice să te întorci acolo? m-a întrebat Stu, pentru nişte fotografii pe timp de noapte?

— Aş fi vrut să mai stau pe-aici, până la developarea primului lot.

— Las-o pe Anne să se ocupe de asta. Se descurcă de minune.

— Sigur că mă descurc, a zis ea, arcuindu-şi sprâncenele.

Editorul a remarcat privirea ei plină de subînțeles, dar a continuat să se comporte ca şi cum n-ar fi văzut nimic – deşi nu mai încăpea niciun fel de îndoială că era la curent cu legătura noastră, Mountain Falls fiind Moutain Falls.

— Aşadar, eşti gata pentru o altă primă pagină de mare senzație? m-a întrebat el.

Îmi era greu să rezist tentației. Şi am acceptat.

— Grozav, s-a entuziasmat Stu.

Ellie, recepționera, l-a întrerupt:

— Domnule Simmons, Gene Platt e la telefon. Se pare că a mai murit încă un pompier.

El a scuturat din cap cu părere de rău şi a zis:

— Totul devine crâncen. Pe urmă s-a întors spre mine şi mi-a spus: Să ai grijă de tine. Şi sună-mă mâine, când poți. Aş vrea să discutăm despre o slujbă permanentă aici. Apropo, mi-au plăcut extraordinar de mult figurile acelea din Montana.

Înainte să-i pot răspunde ceva, s-a răsucit şi a plecat la el în birou.

— Ia te uită, o ofertă de serviciu, a remarcat Anne.

— Nici nu mă gândesc, dacă e să fii tu şefa mea.

— Eşti un mare escroc sentimental.

— Te rog, mergi la un doctor.

— Te rog, ai grijă de tine acolo.

Anne era cât p-aci să mă atingă, dar a ezitat, amintindu-şi de recepționera care stătea cu ochii pe noi.

— Tot color şi alb-negru le vrei? am întrebat-o.

— Sigur. Şi ține minte un lucru, dacă la noi prind treburile brute, fotografiile de senzație se vând bine în altă parte.

Mi-a dat mobilul ei, ca să putem ține legătura. M-a luat de braț.

— Fii atent să nu ți se-ntâmple ceva.

O oră mai târziu eram înapoi la fața locului. M-am dus în primul rând acolo de unde fotografiasem valea şi am avut mare noroc – soarele, care apunea, lumina canionul plin de fum dându-i o strălucire cafenie. Am tot fotografiat peste o jumătate de oră şi pe urmă am mers cu maşina tot mai departe. Incendiul nu fusese stins, iar drumeagul acela din pădure era acum ticsit cu ziarişti. Patru caruri de transmisie. Două sau trei posturi de radio. Câțiva reporteri de la alte ziare din stat. Şi Rudy Warren.

— Ce dracu' cauți tu aici? l-am întrebat.

— Crezi că ar fi putut să-mi scape? Un eveniment mai mare nici că s-a întâmplat de ani de zile, la vest de Cumpănă. Simmons m-a chemat, îndată ce te-a trimis pe tine înapoi aici. Mi-a spus că doreşte un comentariu de o mie de cuvinte, până diseară, la ora opt.

— Am înțeles că Gene Platt şi băieții de la City Desk se ocupă de reportaj…

— Da, ei relatează ce s-a întâmplat. Dar Simmons mai vrea să scrie şi un adevărat profesionist, aflat la locul evenimentului…

— Şi ăsta ai fi tu?

— Te-ai prins repede… pentru un fotograf.

Rudy a dispărut prin mulțimea de ziarişti şi pompieri. N-am mai vorbit cu el vreo oră, dar l-am zărit, din când în

când, observând tactica pompierilor şi ceea ce făceau ei, manipulând furtunele şi supraveghindu-se reciproc. Din când în când, Rudy scotea un carneţel şi nota câte ceva. Însă, în cea mai mare parte a timpului era atent la ce se întâmpla. Văzându-l acolo, la lucru, mi-am amintit faptul că scriitorii sunt asemenea unor hiene – despuiau evenimentele de toate detaliile care, o dată puse laolaltă, ar fi realizat acea *Imagine de ansamblu.* Fotografii caută, de obicei, în primul rând imaginea îndrăzneaţă care să reprezinte integral un reportaj. Dar un scriitor – dacă se pricepe – ştie că munca lui este, în parte, aceea care transpune micile incidente interesante într-un reportaj palpitant. Era o muncă de echilibrare, deoarece un reportaj sec, fără detalii semnificative, pare prozaic, neinteresant. Unul fără niciun comentariu îţi creează neplăcutul sentiment că scriitorul nu a surprins implicaţiile mai complexe ale evenimentelor descrise.

Rudy Warren o fi fost el unul din marii beţivi ai statului Montana, dar, când era vorba de meserie, el cunoştea nevoia aceasta de echilibru între detaliu şi tematică. La o oră după ce ajunsese acolo, la locul incendiului, a venit lângă mine, când tocmai fotografiam o echipă de la salvare ocupându-se de un pompier ce inhalase prea mult fum.

— Împrumută-mi şi mie mobilul tău, mi-a zis el.

I l-am dat. Pe urmă, lângă mine, a sunat la ziar şi a cerut un dictafon, începând imediat să-şi dicteze eseul, prin telefon, chiar de la locul nenorocirii. N-avea nimic scris. O dată sau de două ori, a făcut o pauză ca să se uite prin notiţele lui, dar, în general, era un reportaj bine realizat. Eu l-am ascultat cu atenţie, uimit de posibilităţile sale de a-şi compune verbal articolul, ca şi de şiretenia cu care folosea imaginile importante:

„După ce a acţionat în acest iad plin de miros de pin ars timp de trei ore, pompierul Chuck Manning s-a lăsat pe vine, lângă pompa numărul 2, nemaidorindu-şi decât o bere rece şi o ţigară, care să-l liniştească. Bere nu avea,

dar avea în buzunarul uniformei lui un pachet de Marlboro. Şi-a scos o ţigară, băgându-şi-o între dinţii înnegriţi. Căutându-se prin buzunare, a constatat totuşi că nu are foc. La trei metri de el, un şuvoi de flăcări a distrus brusc o altă părticică din cea mai mare rezervaţie naturală a statului Montana. A privit uluit această faţă a infernului. Şi nu şi-a mai aprins ţigara."

După ce a terminat de transmis, mi-a dat înapoi telefonul mobil.

— Acum aş avea nevoie de ceva de băut, a zis Rudy.

— Grozav ai mai fost, am remarcat eu.

Mi-a rânjit, arătându-şi dantura stricată.

— Da, aşa e.

A oprit un pompier ce trecea pe lângă noi.

— Şefule, l-a întrebat Rudy, aţi reuşit să mai potoliţi focul aici?

— În curând îl potolim noi definitiv, i-a răspuns acesta. Vestea bună este că au fost afectaţi numai aproximativ zece kilometri pătraţi din pădure. Putea fi şi mai rău.

— V-aţi dat seama ce l-a provocat? l-a întrebat Rudy.

— Probabil vreun turist tembel care şi-a aruncat ţigara pe geamul maşinii.

— Mai mult ca sigur era din California, a mormăit Rudy.

Aveam şi eu o întrebare pentru sergent:

— A scăpat intactă vreo cabană de lângă lac?

— Poate că nu o să vă vină a crede, dar incendiul a ocolit total malul. Nicio cabană nu a ars.

— Anne va fi bucuroasă să audă că nu i-a fost distrusă cabana, a zis Rudy.

— De unde ştii tu despre asta? l-am interogat eu.

Rudy şi-a dat ochii peste cap.

— Tu tot n-ai înţeles cum merg treburile în oraşul ăsta?

A sunat telefonul mobil. Era Anne.

— Ce-ţi mai fac plămânii? am întrebat-o.

— Sunt foarte curaţi, după cele spuse de medic. Tu eşti

întreg?

— Da. Ca şi cabana ta.

— Nu se poate.

— Cineva acolo sus te iubeşte.

— Şi pe tine te iubeşte cineva aici jos. Fotografiile tale sunt fantastice. Şi de când le-am oferit agenției Associated Press…

— Ce-ați făcut?

— Associated Press ne-a contactat, chiar de când s-a răspândit ştirea despre incendiu. Ne-au întrebat dacă avem imagini. Eu le-am zis: „Sigur că avem", şi le-am transmis imediat zece fotografii, dintre cele mai bune. Au fost preluate de toți.

Am înțepenit instantaneu. Eram destul de speriat.

— A! am exclamat.

— Nu pari prea bucuros, mi-a zis Anne.

— Sunt uimit.

— N-ar trebui. Sunt nişte fotografii fenomenale. Mai ai şi altele?

— Da.

— Auzi, vino repede înapoi… şi îți fac cinste cu o bere.

Anne a închis telefonul. Rudy – şmecherul atotcunoscător – şi-a dat imediat seama de starea mea şi a făcut remarca:

— Semeni cu unul căruia nu-i prea place reuşita.

Eu am mers după rabla lui Bronco, până la Mountain Falls. Acesta a parcat în față la Eddie's şi a intrat ca să bea ceva, iar eu mi-am continuat drumul până la *The Montanan.* Când am intrat, prima ediție tocmai ieşea. Anne a venit alergând spre mine, ținând în mână un exemplar cu cerneala proaspătă încă. Titlul de pe pagina întâi era: DOI MORȚI ÎN INCENDIUL DEVASTATOR DIN PĂDUREA STATULUI MONTANA.

Sub titlu, pe cinci coloane din opt, era fotografia făcută de mine, alb-negru, a pompierului bătrân care îngenunchease lângă cadavrul colegului său, cu fața ascunsă în mâini. Încă cinci poze de-ale mele apăreau în

interiorul ziarului, la ştiri, şi mai erau şi două pagini *speciale,* cu zece fotografii color, în cea mai mare parte prezentând eroismul pompierilor.

Stu Simmons a venit la noi.

— Gary, ai făcut o treabă nemaipomenită.

— Ți-am spus eu că e un geniu, a zis Anne, care m-a atins uşor cu cotul. Hai să dăm noile tale filme la developat. Jane!

Jane şedea la un computer din apropiere, cu ochii fixați pe ecran, neatentă la Anne.

— Jane! a strigat Anne. Nu te preface că n-auzi. Avem treabă.

Jane şi-a ridicat privirea.

— Gary, vino să vezi. E grozav.

Am mers cu toții la computer. Ea căutase pe Internet descărcând primele pagini ale câtorva ziare importante de ştiri din țară. Una după alta, primele pagini din ultima ediție a ziarelor *The New York Times, The Washington Post, The Los Angeles Times, The Chicago Tribune, The Miami Herald,* şi *USA Today* ne-au zburat prin față. Toate aveau fotografia făcută de mine, cu pompierul mort şi cu şeful lui zguduit. Pe toate însă, apărea: Foto de Gary Summers/*The Montanan.*

— Se pare că ai devenit o adevărată celebritate, a remarcat Jane.

8

Nenorocită fotografie. Toți au folosit-o. A fost preluată de patruzeci de ziare din Statele Unite (părerea lui Jane, care fusese însărcinată să verifice acest lucru). Peste ocean, ajunsese în *The Guardian, The Daily Telegraph, The Scotsman, Liberation, Corriere della Serra, Frankfurter Allegemaine Zeitung, El Mundo, Al Ahram, The Times of India, The South China Morning Post, The Australian, The Sydney Morning Herald,* ca şi în peste zece alte ziare, din Filipine, Malayezia, Scandinavia, Mexic, Brazilia, Argentina, Paraguay, Chile, Japonia şi Papua, Noua Guinee.

Da, da, chiar Papua, Noua Guinee.

— Eşti celebru până şi în Port Moresby, mi-a zis Jane când m-a sunat ca să-mi citească această listă, care creştea mereu, cu vânzările din străinătate.

Pe urmă au fost reportajele de la televiziune. În dimineața de după incendiu, Anne m-a trezit ca să-i văd pe Bryant Gumbel şi Katie Couric, care vorbeau despre fotografia mea din *Today,* ziarul postului de televiziune NBC.

„Se spune că o fotografie valorează cât o mie de cuvinte, a afirmat Katie ceremonios, când a apărut poza pe un ecran, în spatele ei. Ei bine, aceasta valorează cât un milion de cuvinte."

A intervenit şi Bryant:

„A fost făcută ieri de un fotograf din Montana, pe nume Gary Summers, în timp ce incendiul distrugea pădurea şi este o mărturie tulburătoare a sacrificiului uman în dezastrele mediului înconjurător. Doi pompieri şi-au pierdut viața ca să salveze pădurea. Acesta este unul dintre ei – Mike McAllister, din Lincoln, Montana, care intrase în armată cu doar trei luni în urmă. Iată-l pe căpitanul său, Don Pullman, care îngenunchează lângă el. Durerea sa personală este acum publică, iar noi

salutăm eroismul lui Mike McAllister şi al tuturor pompierilor naţiunii noastre, din această dimineaţă."

Bryant şi Katie s-au privit şi au oftat adânc (acel oftat aproape înlăcrimat), iar pe urmă s-au îmbujorat instantaneu, când au abordat un alt subiect, despre noul coleg din modeling al Claudiei Schiffer, un cimpanzeu pe nume Buttons.

— Îţi vine să verşi, am strigat eu spre ecran, în timp ce Anne schimba canalele ca să mai vadă ce alte posturi au folosit fotografia.

— Ei, asta-i viaţa – e o reclamă imensă. Numele tău va fi pe buzele tuturor.

Tocmai asta mă şi înspăimânta pe mine, amintindu-mi că Beth urmărea ştirile de la *Today,* în fiecare dimineaţă.

— Nu e decât o biată fotografie, i-am zis eu. Ce mare lucru? De ce atâta zarvă?

— Ţii minte fotografia aia cu victima bombei de la World Trade Center – plină toată de funingine, cu ochii îngroziţi, nevenindu-i a crede? Şi aia n-a fost *decât o fotografie,* dar a reţinut atenţia tuturor. Şi ştii de ce? Pentru că a captat şi a concentrat o întreagă tragedie incredibilă, oribilă, într-o singură imagine cu care ne-am confruntat toţi. Asta este idealul fotojurnalismului – să reuşeşti să găseşti dimensiunea umană într-un lucru îngrozitor. Asta ai făcut şi tu acum. Şi de-aia o vor toţi.

Avea dreptate. Multă dreptate. Până luni seara, fotografia fusese comentată şi de Peter Jennings de la *World News Tonight* de la ABC şi de Tom Brokaw de la *Nightly News* de la NBC. Brokaw a făcut multă vâlvă – el are şi o mare fermă în zonă – ajungând să spună: „Într-o vreme în care avem tendinţa să dispreţuim chiar ideea de servicii publice, impresionanta fotografie a lui Gary Summers aduce un omagiu acelora care se află în serviciul nostru, pentru păzirea habitatului natural".

Beth se uita şi la Tom Brokaw, în majoritatea serilor.

Eu am rămas cuminte acasă la Anne toată ziua, refuzându-i oferta de a veni la ziar ca să ajut la punerea

la punct a unui serios reportaj care urma să apară în ediția de marți şi care ar fi inclus şi fotografiile mele făcute noaptea.

— Las totul la latitudinea ta, i-am spus eu.

— Mie-mi convine asta. Dar eşti cam dezinteresat, nu crezi?

— Sunt istovit. Ieri a fost o zi grea.

— Ştii de ce ai avea tu nevoie? De mult vin, de nişte paste şi de sex dezlănțuit, la discreție.

— În ordinea asta?

— Vedem noi.

Când a ajuns acasă la ora nouă, a adus şi prima ediție de a doua zi a ziarului şi două sticle de şampanie franțuzească.

Eu m-am uitat pe paginile din mijloc.

Reproduseseră şase dintre fotografiile făcute noaptea şi un alt comentariu al lui Rudy Warren, despre deznodământul incendiului.

Se numea *Peisaj de după bătălie* şi era bine scris.

— Arată grozav, am spus eu. Dar ce mai e şi cu produsul ăsta franțuzesc?

— Am veşti foarte bune pentru tine, a zis ea, scoțând dopul unei sticle şi turnând în două pahare. Am vrut să ți le spun mai devreme, dar am negociat cu New York-ul până acum două ore.

— Cu New York-ul! m-am mirat eu. Cu cine de-acolo?

— Cu revista *Time.*

Am înghițit în sec.

— Au văzut fotografiile făcute de tine, prin Associated Press, ne-au sunat, au aflat că nu am vândut încă cincizeci din cele color şi ne-au rugat să le trimitem imediat, prin Internet. Anne a făcut o pauză, ca să creeze un efect dramatic, după care a continuat: Pe la ora şapte, editorul lor foto a sunat din nou. Le-a plăcut foarte mult ce-ai realizat. „Cine-i tipu' ăsta… şi de ce-l țineți doar pentru voi?" Astea au fost vorbele lui. Pe urmă, mi-a zis că au decis să facă un reportaj color, pe două pagini, cu

un comentariu al lui Lance Morrow. Ştii ce face Morrow, nu? Este unul din cei mai buni comentatori. Face parte din elită. Sunt sigură că va găsi ceva profund de spus despre natura dezlănțuită a focului şi despre decăderea Vechiului Vest... Şi, pentru că folosesc un articol semnat de Morrow alături de fotografiile tale, înseamnă că le consideră de mare clasă. Şi plătesc bine. A fost nevoie de ceva eforturi, dar i-am făcut până la urmă să ne dea 30.000 de dolari pe ele.

Mă simțeam de parcă dintr-o dată îmi fugise pământul de sub picioare.

— 30,000 de dolari? am întrebat-o eu.

— Da. Dintre care, numai pentru tine, 16.500. Gândeşte-te şi la celelalte vânzări – cred că te apropii vertiginos de 27.000 de dolari. Nu e deloc rău pentru o singură noapte de muncă.

— Într-adevăr, am zis eu, neştiind de fapt ce să mai spun.

— Şi pe urmă, să vezi câte oferte de lucru vei primi. Apariția în *Time* e foarte importantă. Şi-a ridicat paharul şi l-a ciocnit de al meu. Jane a avut dreptate când a prezis că vei deveni celebru.

Am băut din şampanie fără să zic nimic. Ea m-a luat de mână.

— Spune-mi, m-a îndemnat ea.

— N-am ce să-ți spun.

— Atunci explică-mi, de ce nu te bucuri?

— Pentru ce m-aş bucura?

— Pentru succes. În ultimele douăzeci şi patru de ore, tu ai făcut ce nu mai credeai de ani de zile că se va întâmpla. Ai reuşit. Ai ajuns în vârf. N-ai nevoie de oferta lui Stu Simmons de a lucra la ziar, pentru că aproape toate revistele din țară te vor dori. Şi dacă ştii cum să-ți joci cărțile, vei avansa de la galeria lui Judy Wilmers la vreun agent important din New York. Numai *să vrei.* Şi, ceea ce mă uimeşte pe mine acum este faptul că nu pari deloc entuziasmat. Că – nu ştiu din care motiv – ideea

succesului te sperie de moarte.

— Încerc să… mă obişnuiesc cu ideea.

— Auzi, obişnuieşte-te mai repede. Altfel, nu vei fi celebru decât un sfert de oră.

Până la sfârşitul săptămânii, ajunsesem să simt pe pielea mea unul dintre marile truisme ale Americii: numai după ce eşti considerat mare, te vor toți. Genul de om care se luptă cu viața este mereu disprețuit în cultura noastră. Pentru că el este catalogat drept un nimeni; un ratat, care încearcă cu disperare să convingă un publicist, un editor de revistă, un producător, un proprietar de galerie sau un agent oarecare, că va deveni faimos, dacă i se oferă prilejul. Însă, bineînțeles că nimeni nu se grăbeşte să-l ofere – la ce bun să ajute ei un necunoscut, venit de nicăieri? Şi chiar dacă ei cred că el ar avea ceva talent, de obicei le e o frică de moarte să se încreadă în propria lor judecată, doar ca să ajute un nimeni.

Aşa încât, cel necunoscut rămâne, de obicei, numai un necunoscut. Doar dacă nu are un noroc chior. Şi atunci, uşa se deschide imediat. Şi se face lumină. Şi strălucirea puternică a norocului profesional îl înghite. Şi, brusc, el este considerat pretutindeni un băiat minunat, un mare talent, omul zilei. Acum toți îl sună, toți îl vor, toți îi răspund la telefoane. Pentru că e înconjurat dintr-o dată de aura succesului.

În săptămâna aceea, Gary Summers a devenit omul unanim dorit. S-a întâmplat chiar în ziua în care numărul respectiv al revistei *Time* a început să fie pus în vânzare. Anne primise, prin poştă, un exemplar cu o seară în urmă, iar eu fusesem târât, în ciuda împotrivirii mele, la *The Montanan,* ca să sărbătorim evenimentul cu băutură, în biroul editorului-şef. Am încercat să par bucuros şi am primit toate felicitările, zâmbind tâmp. M-am uitat la cele două pagini cu fotografii din revistă – iar numele meu era scris mare, sub titlul: *ÎN INFERNUL NATURII* – şi mi-am dorit să pot fi mulțumit, încântat de această lovitură

profesională. Dar nu m-am putut gândi decât la faptul că toți vor vedea fotografiile făcute de mine, că-mi vor vedea numele şi că aşa voi fi deconspirat.

Anne şi cu mine am băut mult prea mult, aşa că am ajuns aproape de-a buşilea în apartamentul meu. Am dormit până la ora zece, când a început să sune telefonul. Fără încetare. Şi, sistematic, am lăsat robotul să-şi facă treaba.

Primul telefon a fost de la Judy Wilmers. Era într-o dispoziție febrilă, potrivită pentru afaceri:

„Ce pot să-ți spun? *Ce să-ți spun?* Am văzut, mi-a plăcut la nebunie, eşti un geniu. Şi ce o să însemne asta pentru expoziție nici nu-mi pot imagina… Mă duc rapid la New York. Îți promit un contract de carte, în zece zile. Şi să ştii că ăsta-i numai începutul. Sună-mă, geniule. Sună-mă negreşit".

Mi-am tras pătura peste cap. Anne a început să mă gâdile pe piept, imitând vocea pițigăiată a lui Judy: „Eşti un geniu, eşti un geniu, eşti un geniu… "

— La țară, toată lumea e genială, am zis eu.

Următorul telefon a fost din partea lui Morgan Grey, de la Grey-Murcham Associates.

La început, numele nu mi-a spus nimic, pe urmă însă mi-am amintit că Morgan Grey era agentul foto de la New York căruia Gary îi trimisese câteva scrisori, implorându-l să-l reprezinte şi pe el.

„Gary, la telefon e Morgan Grey. Mi-a fost destul de greu să dau de tine. Cei de la *Time* mi-au spus să sun la *The Montanan,* unde o funcționară, pe nume Jane, mi-a dat numărul tău…"

— Dracu' s-o ia pe Jane, am țipat nervos.

— Calmează-te, mi-a spus Anne.

Martin Grey şi-a continuat mesajul:

„…şi, ca s-o scurtez, aş vrea să te felicit pentru fotografiile publicate în *Time.* Eu am ştiut dintotdeauna că ai talent şi îmi pare rău că nu am încheiat un contract mai demult. Dar dacă vrei să fii reprezentat de cineva, noi

ne-am dori foarte mult să fii clientul nostru. Poți să mă suni la…”

— Idiotule, am zis eu, după ce a închis. „Eu am ştiut dintotdeauna că ai talent.” Bufonul ăsta n-a dat doi bani pe mine, acum un an.

— Aşa merg treburile, Gary.

După zece minute, a sunat iar telefonul. Era Jules Rossen, editorul foto de la *Destinations.*

„Hei, Gary! Tocmai am obținut numărul tău de telefon de la Jane, funcționara de la *The Montanan… ”*

— O s-o perpelesc la foc mic, am zis eu.

— Nu, a intervenit Anne, eu o s-o fac.

„…mi-au plăcut mult fotografiile tale din *Time. Verité,* foarte dramatic şi o compoziție fantastică, ținând cont de stresul în care lucrai. Trebuie să facem ceva împreună, băiete. Vrem să lucrezi pentru *Destinations.* Şi, după cum ştii, nu eu am hotărât să nu te angajăm pentru reportajul de la Baja. Dar, hei – asta ține de trecut. Acum e altă zi – şi ar trebui să stăm de vorbă. Sună-mă la…”

— Un alt idiot care şi-a bătut joc de mine.

— Acum vor apărea, asemenea ciupercilor după ploaie, a spus Anne.

Anne a plecat la serviciu. A sunat, după zece minute, ca să-mi spună că Jane şi centralista au primit instrucțiuni stricte să nu mai dea numărul de telefon de acasă, nimănui. M-am retras la mine în camera obscură şi am încercat să-mi văd de treabă. Dar telefonul a continuat să tot sune. Art Pepys, editorul foto de la *Time.* Alți trei agenți din New York cu care mai luase Gary legătura. Editorii foto de la *Național Geographic, GQ, Los Angeles, Vanity Fair* şi *Conde Nast Traveller.* Am sunat la compania de telefoane şi am aranjat ca numărul meu să fie trecut la neinformabil, chiar de a doua zi.

Bineînțeles că n-aveam de gând să vorbesc cu Jules Rossen sau cu Morgan Grey – pentru că aceştia se văzuseră şi vorbiseră cu Gary la telefon şi s-ar fi putut să se mire de faptul că glasul putuse să i se schimbe aşa de

mult, de când se mutase în Vest. Nu era o idee prea bună nici să iau legătura cu editorii de la alte reviste – poate că unul dintre ei l-a cunoscut pe Gary în perioada în care acesta îşi căuta de lucru. Aveam nevoie de ceva intermediar, de o zonă tampon, care să-mi permită să trăiesc retras. Am pus mâna pe telefon.

— Judy?

— Bună, Gary, tocmai intenționam să te sun. Cum e să fii vedetă?

— E şi bine şi rău.

— Auzi, o ştii pe Cloris Feldman? Este agent literar în New York. Eşti noul ei client. Desigur, doar pentru carte. Şi îşi trage comisionul din onorariul meu, ca să ştii.

— Altminteri ai fi încălcat o clauză a contractului dintre noi, i-am zis eu.

— Da, da, da. Şi îi trimit prin DHL fotografii din expoziția ta *Figuri din Montana.* Crede că există cel puțin cinci publicişti care ar dori-o drept o carte pentru delectare.

— Judy, eşti foarte rapidă. Dar nu vrei să mă reprezinți şi pentru reviste?

I-a luat o fracțiune de secundă ca să zică da. Şi ceva mai mult ca să se declare de acord cu un comision de numai 15%. Şi a fost de acord să înregistrez un mesaj pe robotul meu telefonic, prin care să le comunic tuturor celor care mă căutau din motive profesionale că trebuie să se adreseze agentului literar al domnului Summers, dându-le şi numărul ei de telefon. De acum încolo, ea avea să fie centralista mea, în chestiuni de afaceri.

I-am dat o listă cu agenții şi editorii care îmi telefonaseră până acum.

— Bine, a zis ea, o să le spun eu, în modul cel mai politicos cu putință, să se cam ducă la dracu', împreună cu toate ofertele lor. Şi le voi aduce la cunoştință şi faptul că tu nu te vinzi prea ieftin. Pa, geniule.

În cinci zile, Judy avea patru oferte de lucru pe masă. Două mă cam tentau – o propunere de la *National*

Geographic, ca să lucrez pentru un număr viitor, dedicat în întregime statului Montana, precum şi cea de la *Vanity Fair,* prin care trebuia să realizez portrete cu vreo zece mari actori, care îşi cumpăraseră ferme în acest stat.

— Au numit acest reportaj: *Hollywood-ul în Montana,* mi-a zis Judy, şi cred că ştii ce vor: câte o pereche costumată în jeanşi şi cizme, stând acasă, în ferma personală, sub marele cer al Montanei. E o mare porcărie, dar ar fi cazul s-o accepți. Pentru că, în zilele noastre, celebritatea se vinde foarte bine. Dacă ajungi să fii cunoscut drept tipul care fotografiază fețe celebre, dar şi vagabonzi, eşti un om realizat.

Eu tot nu prea eram de acord să dau ochii cu cei celebri şi bogați. Până ce Judy a menționat onorariul: 2500 de dolari pe zi, timp de douăsprezece zile. Nu trebuia să încep lucrul până după deschiderea expoziției mele, care urma să aibă loc în două săptămâni. Asta mi-ar fi îngăduit să-mi onorez şi angajamentul cu *National Geographic* – câteva fotografii cu drumurile din Montana.

— Au rugat doisprezece fotografi să se ocupe de peisaj, mi-a explicat Judy, iar la tine s-au gândit că ai fi bun pentru şosele. Ar fi o şansă imensă să-ți demonstrezi talentul. Să te ocupi de amorțeala de pe drumurile singuratice, mai mult pustii. Să prinzi apusul de soare pe cele două benzi, asfaltul unindu-se la un moment dat cu cerul.

— Şi cât oferă ei?

— 4000 de dolari, plus cheltuielile. Nu e rău deloc, ținând cont de faptul că e o treabă colectivă. Şi vei putea să mai ieşi şi tu din oraş, în săptămânile de până la expoziție. Lucru care, trebuie să recunosc cu egoism, îmi convine şi mie. Indiferent cât de decent ai fi tu, ca bun client al meu, tot te va apuca FPE-ul înainte de inaugurare.

— Ce-i asta?

— *Febra pre-expoziție.*

Eu am râs.

— Şi cum se manifestă asta?

— Artistul devine de nesuportat.

34.000 numai pentru două angajamente. Nu înțelegeam. Absurditatea succesului mă îngrozea şi mă uimea în acelaşi timp. Le-am acceptat.

Cu o după-amiază înainte de a pleca în căutarea drumului ideal din Montana, mi-a sosit corespondența de la Oficiul Poştal Alternativ din Berkeley. Printre toate chitanțele şi mizeriile de cataloage, mai era şi un plic scris de mână. Am recunoscut imediat scrisul acela studiat, grațios. Era scrisoarea aceea de care mă temusem eu, încă de când plecasem înspre Vest:

Gary:

După ce am primit scrisoarea ta de rămas-bun, din decembrie, ți-am scris vorbe urâte şi m-am jurat să nu te mai caut vreodată. Te rog să nu crezi cumva că pentru că ai apărut în *Time* şi Bryant Gumbel s-a înclinat în fața fotografiei tale în *Today* mi-am schimbat părerea execrabilă pe care o am despre tine. Te-ai purtat oribil. Scrisoarea ta a venit în cel mai cumplit moment al vieții mele.

Ben a murit, într-un accident naval, pe 7 noiembrie. A împrumutat iahtul lui Bill Hartley pentru weekend, s-a declanşat un foc cumplit în cabină – ceva de la aragaz, cred toți iar incendiul a fost aşa de mare încât nu i s-au mai găsit nici măcar rămăşițele cadavrului.

A fost îngrozitor, iar ceea ce este şi mai de nesuportat este faptul că (după cum bine ştii) eu îi cerusem, doar cu puțin timp înainte, să divorțăm. Cu toate că în raportul oficial al procurorului a fost trecută „moarte accidentală", eu mă întreb dacă nu cumva s-a aruncat în mare ca să se sinucidă. Toți cei cu care am vorbit după moartea lui – Bill şi Ruth, şeful lui, Jack Mayle (care a murit şi el acum câteva săptămâni) – au fost de acord că nu a primit prea

bine anunțul meu. Şi ultima oară când l-am văzut – atunci când stăteam la Lucy şi la Phil, în Darien – i-am făcut o scenă îngrozitoare pentru un fleac de bicicletă pe care i-o cumpărase lui Adam. Eram aşa de supărată, încât nu i-am dat nici drumul în casă. După două zile, a murit. Acum simt o vină imensă. Şi mi-e teamă că n-o să mai scap de ea niciodată.

Sigur că Josh este prea mic ca să înțeleagă acum ce se întâmplă, dar Adam nu suportă deloc bine. Săptămâni întregi după moartea lui Ben, el m-a întrebat când se va întoarce tăticul lui acasă; a aşteptat lângă uşă în fiecare seară pe la şase, ca să-l vadă venind. Când mi-am făcut curaj şi i-am spus că tăticul lui nu se va mai întoarce niciodată; a fugit în camera lui şi a plâns ore întregi. Am încercat să-l liniştesc, dar nu s-a putut. Şi, de patru luni încoace, tot aşa este. Chiar ieri mi-a spus: „Cred că tati o să vină în curând". Nu poate accepta ideea. Iar mie mi se rupe sufletul pentru el.

M-am întrerupt din lecturarea scrisorii şi am inspirat adânc. Am încercat să mă mai liniştesc. Am intrat în baie şi mi-am dat cu apă rece pe față. Pe urmă, m-am dus la bucătărie, unde într-un dulap am găsit o sticlă de whisky Black Bush, mi-am turnat de trei degete, am băut şi abia apoi am reluat cititul.

Scrisoarea ta rece a ajuns la uşa mea după două săptămâni de la acest coşmar. Momentul a fost ales perfect. Dar îți ofer acum o şansă şi bănuiesc că, fiind în Baja şi, pe deasupra, ocupat cu iubita ta din Berkeley, n-ai citit *The New York Times,* în care s-a scris mult despre accidentul lui Ben. Dacă totuşi ai ştiut de moartea lui şi tot mi-ai trimis scrisoarea aceea, atunci află că nu eşti altceva decât un nemernic.

Până de curând, m-am considerat o potențială

victimă a unei căderi nervoase. Pe urmă însă, l-am întâlnit pe Elliot Burden. Poate că ai auzit de el, în viața ta boemă în New York. Fost mare mahăr la Goldman Sachs, care a plecat de pe Wall Street acum şapte ani şi şi-a deschis o galerie de artă pe strada Wooster. Are aproape şaizeci de ani, e divorțat şi are doi copii mari. Ne-am întâlnit la o cină dată de nişte prieteni comuni. Toți s-au mirat că am devenit aşa de repede iubiți. Dar mie nu-mi pasă ce crede lumea. Poate că Elliot nu este marea iubire a vieții mele, dar e un om tandru, responsabil şi bogat. Şi se înțelege bine cu Adam…

Am mai băut o porție de whisky. Elliot Burden. Mi l-am amintit imediat. Andover ’55. Yale ’59. Pe prima lui nevastă o chema, cu siguranță, Babs. Omul încă mai joacă tenis, la un club din New York, de două ori pe săptămână. Probabil că arată ca George Plimpton. Un gentleman boem. Poartă sacouri de la Ralph Lauren şi jeanşi de la Armani. Iar acum a ajuns un tată surogat pentru fiii mei. Omul căruia Adam va începe să-i spună *tati,* în mai puțin de un an…

Am mai dat pe gât încă o doză zdravănă de whisky.

Elliot a fost acela care m-a convins să-ți scriu. S-a gândit că, în cazul în care nu ți-aş povesti despre Ben, n-aş putea să o rup definitiv cu tine. Am obținut noua ta adresă de la poşta din New Croydon, dar din câte am citit în *Time,* se pare că te-ai stabilit în Montana. Asta înseamnă că ai părăsit-o şi pe iubita ta din Berkeley, sau poate s-o fi deşteptat ea într-o bună dimineață şi te-o fi dat afară? Oricum, Elliot este şi el bun prieten cu Cloris Feldman. Ea a fost aceea care ne-a arătat, când cinam împreună acum vreo două seri, fotografiile făcute de tine pentru expoziție – *Figurile din Montana.* Lui Elliot i-au plăcut foarte mult. Şi, cu toate că nu-mi vine să-ți spun, şi

eu am fost impresionată de ele. Ai reuşit acum. Eşti un om realizat. Însă, pentru mine, tot acelaşi idiot patentat ai rămas.

Beth.

Să o rupă definitiv cu mine. Aceste cuvinte tipice ale anilor ’90. Nu se mai acceptă ca viața să decurgă fără sens; totul trebuie pus la punct; toate poveştile se cade să se încheie frumos. Pentru mine nu va exista un sfârşit frumos al poveştii. Totuşi, dacă Beth şi-a dorit un final limpede, eu o să încerc a-i face pe plac. Mai ales dacă asta însemna că nu avea să-mi mai scrie vreodată.

Am deschis laptopul şi am început să scriu.

B:

Scrisoarea ta a sosit cât eram eu plecat în Montana şi am găsit-o la întoarcere. Tot în Los Angeles sunt, deşi îmi petrec foarte mult timp şi în nord. Nu, nu citisem şi nu ştiam nimic despre Ben, atunci când ți-am scris ultima oară. Urâtă treabă – şi se pare că ai trecut printr-o perioadă grea. Un accident naval – moartea unui om de pe Wall Street. Mi se pare că tipu’ ăsta, Elliot, a picat tocmai la țanc, astfel încât vei trăi în continuare aşa cum erai obişnuită. Mersi pentru felicitările privind fotografiile. Înseamnă mult pentru mine. Ca încheiere, dacă tu crezi că eu tot un „idiot patentat” am rămas şi dacă te ajută să gândeşti în felul ăsta, atunci consideră-mă liniştită, în continuare, acelaşi „idiot patentat”.

La revedere,

G.

Am recitit scrisoarea şi m-am încruntat. Chiar că părea scrisă de un ticălos şi speram din inimă ca ea să creadă că Gary era un egoist fără pereche, cu care nu merita să mai încerce să ia legătura vreodată. Beth nu putea reacționa decât într-un singur fel la scrisoarea mea, şi

anume etichetându-l pe Gary drept o canalie fără pic de inimă şi dorindu-i o moarte lentă şi chinuitoare – de exemplu în urma unui cancer testicular. Şi, o dată ce i-ar dori, din adâncul sufletului ei, tot răul din lume, poate că, într-adevăr, ar încheia-o definitiv cu el.

Am printat scrisoarea pe o coală de hârtie şi adresa pe un plic, după care le-am trimis la Poşta Alternativă, incluzând şi taxa de zece dolari, pentru expediere. Pe urmă, am plecat cu maşina la *The Montanan.* Întrucât trebuia să plec a doua zi de dimineaţă înspre estul extrem al statului, îi promisesem lui Anne că mergem să cinăm la Le Petit Place, şi de aceea stabilisem, de comun acord, să trec pe la ea pe la birou, ca s-o iau. Însă, de cum am intrat în biroul de ştiri, era cât pe ce să mă trezesc cu o masă în cap. Aceasta s-a făcut fărâme lângă umărul meu stâng, căci eu reuşisem, din fericire, să o evit în ultima clipă. După ce m-am ridicat de pe pardoseală, la picioarele mele a aterizat o tastatură de computer, făcându-se ţăndări.

— …iată cadoul meu pentru marele om al anului, de la revista *Time.*

M-am uitat şi l-am văzut pe Rudy Warren cum dă cu pumnul în monitorul computerului său. Toţi se uitau la el îngroziţi, adică cei care nu se împrăştiaseră încă, dat fiind că el răsturnase deja două birouri şi dezmembrase câteva telefoane. Rudy s-a lăsat greu în scaunul lui, cu pumnul încă blocat în ecran. Sângele a început să-i curgă. Se uita uimit la sângele scurs, de parcă ar fi fost martor la un accident în care nu el era cel implicat. De-abia atunci mi-am dat seama că e beat mort.

A ieşit repede şi Anne din biroul ei, ţinând o trusă de prim ajutor. S-a uitat la dezastrul produs, iar ochii i s-au mărit brusc când a văzut şuvoiul de sânge care şiroia acum până pe podea. Şi-a privit colegii.

— Ce staţi aici şi vă zgâiţi? le-a zis ea. Chemaţi imediat o ambulanţă.

— Hei, păpuşă, a strigat Rudy, aruncându-i o ocheadă.

— Mai termină o dată cu prostiile, Rudy. Ce s-a întâmplat?

— Am greşit cu ceva? s-a mirat el, mimând o inocență perfectă.

— Nu. Ai atacat doar câteva obiecte lipsite de suflet.

— Ei, la dracu', dar asta nu e o crimă împotriva umanității.

— Nu, bineînțeles că nu este, i-a zis ea, părând a liniști un copil recalcitrant. Să nu încercăm să-ți scoatem mâna din monitor, Rudy?

— Presupun că n-ar fi rău.

Înainte de a trece la acea delicată procedură, ea a ridicat ochii şi m-a văzut.

— Ne vedem la restaurant, mi-a şoptit Anne, după care s-a apucat de treabă.

Eu eram deja la cel de-al doilea martini, când a intrat şi ea în Le Petit Place.

— Mor de curiozitate, i-am zis eu, comandându-i ceva de băut. Tot în computer are pumnul?

— Nu, operațiunea de îndepărtare dintre cioburile de sticlă a avut un succes deplin, iar acum i se pun copci, la Spitalul din Mountain Falls. Să sperăm că o să-l lege de pat, la noapte. Tipului îi curg prin vine vreo patru litri de whisky.

— Cred că n-o să mai citim în ziar nimic scris de el.

— Stu o să meargă mâine la spital, în vizită.

— Stu e prea realist şi corect ca să-l ierte.

— Să nu fii aşa de sigur de asta. Rubrica lui Rudy este foarte populară. Şi chiar dacă nu e iubit ca om, băieții de la departamentul de marketing ştiu bine că el creşte mult rata vânzării. În zilele noastre, un ziar mediu ca al nostru are nevoie de orice tip ce atrage.

— De ce nu-l plac cei de la marketing?

— La petrecerea de Crăciun de anul trecut, a înnebunit de tot şi a început să-l strige pe şeful lor, Ned Allen, folosind apelativul „băi organ genital femeiesc ce eşti". L-am citat exact, să ştii.

— Mi-am dat seama de asta.

— Desigur că şi-a cerut scuze după aceea. Aşa cum a făcut şi față de Joan, după ce i-a distrus barul. Iar mâine cu siguranță că-şi va cere scuze şi față de Stu. Cam de două ori pe an, Rudy parcă înnebuneşte. Probabil că e în funcție de fazele lunii.

— Nu, asta e o explicație mult prea californiană pentru Rudy. E doar un beţiv nenorocit.

— Are şi unele calități.

— Care anume să fie alea?

— Scrie bine.

— Asta-i adevărat.

— Şi-apoi… Anne îşi împleti degetele într-ale mele… dacă nu ți-ar fi şterpelit fotografiile, n-aş bea acum martini împreună cu tine.

— Da, ai şi tu dreptate. El are, fără niciun fel de îndoială, şi câteva calități.

Pe la ora trei dimineața, m-am trezit când Anne m-a luat în brațe şi m-a strâns tare.

— Nu dormi? a şoptit ea.

— Acum nu.

— Iartă-mă.

— Nu-i nimic. De ce nu dormi?

— Mă gândeam.

— La ce?

— La tine. La noi. O să-mi fie dor de tine. Tare dor.

— Nu e vorba decât de zece zile. Şi pe urmă mă întorc.

— Sigur te întorci?

— Sigur.

— Mă întreb.

— Nu-ți mai face probleme.

— Doar că… acum că te solicită *Vanity Fair* şi o mulțime de alte reviste, la ce bun să mai rămâi în oraşul ăsta plictisitor?

— Pentru că aşa vreau eu.

— Dar de ce?

— Pentru tine.

— N-ai niciun alt motiv?

— Nu.

— Succesul e ca un drog periculos.

— Dar, după cum zici tu, mie mi-e teamă de succes.

— O să-ți placă, atunci când o să-i simți gustul. Lumea îți va spune mereu cât de mare eşti, iar tu vei începe, inevitabil, să gândeşti la fel. Vei considera că te poți debarasa de trecut. Asta face succesul din om.

— În cazul meu, nu.

— Aş vrea să cred asta.

— Trebuie să crezi.

După câteva ore, o tăcere stânjenitoare se lăsase între noi, la micul dejun. Anne se uita în ceaşca ei cu ceai şi se gândea aiurea.

În cele din urmă i-am spus:

— Anne, nu durează decât o săptămână şi jumătate.

— Ştiu.

— Şi merg doar în estul Montanei, nu în Irak.

— Ştiu şi asta.

— Să n-ai nicio grijă.

— Îngrijorată oricum voi fi.

— Nu e cazul.

— Tu nu ştii ce înseamnă a pierde, nu-i aşa?

Îmi venea să-i spun: „Asta nu-i deloc adevărat”, dar m-am stăpânit.

— Dacă pierzi o dată, consideri apoi totul efemer, fragil, a zis ea. Şi nu mai crezi în fericire. Dacă ți se întâmplă ceva bun în viață, ştii că durează puțin şi-l vei pierde.

— Eu nu voi dispărea, Anne.

M-a luat de mână şi m-a privit drept în ochi.

— Mai vedem noi.

9

Pe când traversam Cumpăna Continentală în acea dimineață, mă gândeam la faptul că Anne ştie. Poate că nu cunoaşte toate detaliile – poate că nici nu acceptă încă ideea –, dar ea bănuieşte, din instinct, că eu fug de ceva. Şi îi e teamă de ceea ce îmi este şi mie – că succesul va duce la dezvăluirea secretului meu şi mă va obliga să dispar.

Când am vorbit cu ea la telefon, seara, după ce am oprit la un motel de la periferia oraşului Lewistown, Anne părea din nou în formă.

— E romantic acolo, la motel? m-a tachinat ea.

— Dacă îți place de Anthony Perkins, da.

— Că tot veni vorba de psihotici, a dispărut Rudy Warren.

— Nu se poate.

— A plecat aseară de la spital şi nu s-a mai auzit nimic de el. Stu şi-a pus băieții să răscolească tot oraşul. Au chemat şi poliția să spargă uşa acasă la el. Nu l-au găsit.

— Şi n-aveți nicio idee unde ar putea fi?

— Maşina lui e tot în parcarea ziarului. Nu l-a văzut nimeni nici la aeroport. Bănuiesc că s-a suit într-un autobuz şi a plecat undeva.

— Sau nicăieri.

— Cum e în Lewistown?

— Un loc părăsit.

— Urăsc Montana de est. E prea uniformă. Prea goală. Am senzația că mă înghite. Să nu te înghită şi pe tine.

— Am eu grijă să nu se-ntâmple una ca asta.

Anne avea dreptate, călătorind prin acea zonă a Montanei, ajungeai să crezi că pământul e plat şi că te apropii de capătul lumii. Cu toate că eram deja la vreo 450 de kilometri depărtare de Mountain Falls, oraşul Lewistown nici măcar nu se afla la extremitatea estică a statului. Mai erau încă peste 500 de kilometri de prerie pe

care trebuia s-o traversezi ca să ajungi la frontiera cu Dakota de Nord. 500 de kilometri în care nu vedeai absolut nimic. O țară părăsită. Un pământ trist, şters, cu vegetație uscată şi cu câte o parcare, din loc în loc, pe marginea drumului. Kilometru după kilometru de monotonie eternă, cu vâjâitul vântului ca fundal sonor permanent. Era o lume care părea aproape fosilizată.

Am colindat toate drumurile, mai bine de o săptămână. Am trecut prin oraşe precum Lustre şi Antelope şi Plentywood. Am şerpuit pe drumuri desfundate care treceau printre terenuri imense, nelocuite. Îndrăznind să intru în dezagreabilul labirint de drumuri prăfuite – am ajuns în cele mai izolate colțuri ale acestei lumi inestetice. Într-o zi m-am pierdut de tot, pentru că mersesem adânc în prerie, astfel încât mi-a luat patru ore ca să-mi regăsesc drumul şi să dau de un cătun numit Cerc. Am mers pe drumuri singuratice, în pustiu. Am tras rolfilm după rolfilm. Am înnoptat la alt motel în fiecare seară, oprindu-mă numai după asfințitul soarelui şi atunci dădeam două telefoane la Mountain Falls. Primul era de afaceri, o sunam pe Judy.

— Auzi, uite cum stăm astăzi, începea ea, dându-mi raportul. Am vorbit cu Cloris la New York. Vine pe la ea un tip. Se pare că omului i-au plăcut fotografiile şi le consideră potrivite pentru o carte pentru destindere, dar – după cele spuse de Cloris – el nu este decât un tânăr editor şi n-are posibilități să le cumpere, fără acordul şefilor săi. Deci, va trebui să-ți pledeze mai întâi cauza în fața departamentului său de marketing, lucru care se va întâmpla săptămâna viitoare. Între timp, au mai sunat cel puțin încă cinci alți proprietari de galerii…

— De unde?

— Din Manhattan, Seattle, Portland. Toți sunt foarte interesați de o expoziție la ei. Unul sau doi au spus că vor veni şi la cea de-aici, la deschidere. Deci se pare că vor veni mari autorități în domeniu, tocmai aici, la Mountain Falls.

— Aha.

— E înălțător, cât de entuziast eşti Gary. Când te întorci?

— Cu o zi înainte de deschidere.

— Oamenii ăştia vor să te întâlnească.

— O vor putea face, chiar a doua zi după deschidere. Doar după-amiaza.

— Faci tu pe nebunu'. Dar, ca agent al tău, te sfătuiesc să-ți păstrezi mereu aerul ăsta de indiferență plictisită. Face foarte bine la imagine, să te ții bățos. E indicat, în artă, să-ți dai importanță, crede-mă. Apropo, m-au sunat şi cei de la *National Geographic* şi mi-au cerut o fotografie de-a ta.

— Să le spui că mie nu-mi place să fiu fotografiat. Numai eu sunt acela care îi fotografiază pe ceilalți. Eu sunt ascuns după aparatul de fotografiat.

— Bună glumă.

— Vorbesc foarte serios. Nu vreau să-mi apară vreo poză în ziare. Refuz cu hotărâre.

— Eu cred că totuşi glumeşti.

— Nu glumesc deloc. Nu-mi arde mie de glume.

— Explică-mi şi mie, te rog, această atitudine a ta.

— Mă gândesc că lumea n-are de ce să-mi vadă mie mutra.

— Şi cine, mă rog, te crezi tu? Zorro cumva?

— Nu mă cred nimic, pur şi simplu, nu-mi place câtuşi de puțin să mă joc de-a vedeta. Asta-i treaba ta. Poți să vinzi fotografiile făcute de mine unde crezi tu de cuviință, dar pe mine nu mă băga în jocul ăsta. Şi fără fotografii cu mine în niciun fel de ziare. Ne-am înțeles?

— Tu eşti şefu', tu comanzi. Din păcate!

Cred că Judy a înghițit găluşca cu artistul anonim. Sau, cel puțin, nu s-a gândit că aş putea avea cine ştie ce alte motive ca să-mi apăr intimitatea. Anne, pe de altă parte, mă considera îngâmfat. După câteva zile, convorbirea noastră telefonică de seară a început aşa:

— Chiar i-ai spus lui Judy că nu doreşti să-ți apară

poza nicăieri?

— Văd că iar a funcționat, în mod ireproşabil, telefonul fără fir.

— Eviți răspunsul.

— Da, aşa i-am spus.

— Dar e ilar.

— Nu doresc publicitate.

— Sau urmăreşti cumva un premiu Pulitzer pentru infatuare maximă?

— Să ştii că asta va alimenta misterul țesut în jurul persoanei mele.

— Parcă a fost o undă de ironie în cele spuse de tine, nu?

— Da.

— Mă bucur. Unde eşti acum?

— La Mildred, Montana.

— Nici n-am auzit vreodată de oraşul ăsta, a zis ea.

— Surpriză. Se află la aproximativ 967,8 kilometri distanță de tine. La jumătatea drumului dintre Ismay şi Fallon, pe şoseaua națională 335.

— Presupun că localnicii te-au aşteptat cu flori, întâmpinându-te cu pâine şi sare când ai ajuns acolo şi îmbulzindu-se până la a se călca în picioare unii pe alții, numai din dorința de a-l vedea pe celebrul fotograf care nu doreşte să fie fotografiat?

— Ba m-au ales deja şi primar. Şi ştii cine mai locuieşte aici? Rudy Warren.

— Ha. L-a sunat până la urmă pe Stu, acum două zile, dintr-un loc secret. Şi i-a spus că pleacă spre Mexic şi că vrea un concediu de şase luni, plătit.

— Rudy trebuie să-l primească – el ştie exact ce înseamnă munca.

— Stu s-a declarat de acord cu concediul. Însă, desigur, fără plată. I-a spus şi să-şi ia gândul de la salariul lui pe luna în curs, pentru că va fi folosit pentru acoperirea pagubelor produse la birou. Dar, cu toate astea, încă nu l-a concediat.

— Bănuiesc că într-adevăr Rudy contribuie la vinderea ziarului. Şi ce-o să facă el în Mexic?

— O să-şi conserve ficatul decedat, într-o tequila ieftină, o să se culce numai cu târfe minore – o să facă doar treburi de bărbat adevărat.

— Chiar asta-i, din păcate, partea proastă, în Montana de est. Nu există deloc prostituate tinere. Bănuiesc că n-ai vrea să vii şi tu aici, cu mine?

— La Mildred? Nici nu mă gândesc. Dar, dacă îți termini treburile mai devreme, mi-ar face plăcere să te primesc din nou în patul meu.

— Mai am nevoie de câteva zile ca să merg în nord, să fac câteva fotografii cu drumuri de munte. Ce-ai zice să ne-ntâlnim la jumătatea drumului, de exemplu, în Bozeman?

— Nu în weekend-ul ăsta. Jane şi cu mine trebuie să facem inventarul anual al fotografiilor. Să ştii că Stu te iubeşte mult. A primit câteva scrisori de felicitare pentru seria cu *Figuri din Montana,* şi asta înseamnă că l-ai făcut fericit. Iar acum, peste tot în oraş, este răspândit afişul cu expoziția ta. Ne vom distra de minune la deschidere. Toată lumea bună va fi acolo.

— De-abia aştept.

— Domnul Entuziasm în persoană. Gary, îți va plăcea celebritatea. Şi, până atunci, să-ți fie dor de mine.

— Bine.

Chiar că îmi era tare dor de ea. Dar când am luat-o înapoi spre vest, nu puteam să-mi înăbuş senzația de groază. Acolo, în sălbăticie, mă simțeam în siguranță. Nimeni nu mă ştia; mă pierdeam în mulțime. Însă, o dată ajuns înapoi la Mountain Falls, deveneam iar cineva. Şi – dacă Judy îşi făcea treaba ca lumea – aş ajunge *un nume.* Cândva tânjeam după aşa ceva. Acum îmi doream să fug de faimă, ca dracu' de tămâie. Pentru că, inevitabil, m-aş fi deconspirat.

Şi totuşi, o voce interioară îmi şoptea mereu: „Dacă ai grijă, te descurci tu". Poți deveni renumit, ca fotograf. Poți

trăi cu Anne. Doar să nu te expui prea mult.

Cu o seară înainte de a reveni la Mountain Falls, am oprit în Bozeman şi am tras la Holiday Inn. Seara târziu, am avut un atac de panică şi îmi venea s-o sun pe Judy ca să-i spun că nu vin la deschiderea expoziției mele. Dar, după ce m-am mai calmat (cu ajutorul a şase doze de bere), m-am gândit până la urmă că absența mea ar fi considerată foarte suspectă. Ar fi fost mai bine totuşi să mă arăt, pentru câteva ore, la petrecere, iar apoi, ceva mai târziu, să îi aduc lui Judy la cunoştință faptul că îmi cam displăcea toată acea îmbulzeală – şi că nu îmi voi mai face apariția acolo. Avea să facă mare scandal, însă e destul de şireată să-şi dea seama că reținerea mea i-ar fi adus profit. Dacă a mers treaba asta în cazul lui J.D. Salinger, de ce nu ar fi mers şi în cazul meu?

A doua zi dimineață m-am urcat în maşină, pregătindu-mă pentru ultimii trei sute de kilometri, până la Mountain Falls. De cum am băgat cheia în contact, am constatat faptul că motorul nu funcționa normal. O oră mai târziu, un mecanic din oraş a ajuns la mine cu camioneta lui, a deschis capota şi a diagnosticat probleme grave la combustia internă.

— Ar trebui să-i schimb două supape, mi-a zis el. Şi tot nu rezolv mare lucru.

— Nu se poate să ajung aşa la Montain Falls? l-am întrebat eu.

— Nu ieşi nici din parcarea asta. Nu merge carburatorul dacă nu-i schimb supapele. Partea bună este că am o zi liberă astăzi. Dacă eşti de acord, ți-o dau înapoi mâine la prânz, gata reparată.

— Primeşti plata şi cu cărți de credit?

— Sigur.

I-am dat cheile şi m-am întors la Holiday Inn. Am sunat-o pe Anne.

— S-o ia dracu' de maşină, a zis ea. Vin eu să te iau de acolo.

— Şi să conduci tu, dus şi-ntors, peste şase sute de

kilometri într-o singură zi? Nu cred că merită efortul.

— Aş putea dormi cu tine acolo peste noapte.

— Aşa mai merge.

— Rezervă o masă undeva, într-un loc drăguț, pentru ora şapte.

După o oră, Anne a fost aceea care m-a sunat pe mine.

— E o nebunie întreagă aici, a zis ea, părând disperată. Lambert, adjunctul, a căzut la el în birou acum o jumătate de oră şi a fost trimis rapid la spital. Un mic accident vascular, dar cel puțin o să-şi revină. Însă e mult de lucru şi trebuie să mă ocup eu de ediția următoare…

— Se pare că o să mănânc singur diseară.

— Am sunat-o pe Judy. E dispusă să trimită pe cineva ca să te ia.

— Spune-i că nu e cazul să se deranjeze. Maşina va fi gata mâine la prânz. Şi mă întorc la Mountain Falls pe la trei. Voi mai avea încă trei ore până la deschidere.

— Să vii direct la mine acasă. Vreau să mă satur de tine.

Centrul oraşului Bozeman era plin de baruri, restaurante, cafenele. Dar eu țineam să rămân mai retras, aşa că mi-am petrecut seara în camera mea, cu o pizza luată de la Domino şi cu alte şase doze de bere, de la recepție. Am dormit până târziu. A doua zi dimineață, la unsprezece, a sunat telefonul. Era mecanicul care-mi spunea că urma să-mi primesc maşina, reparată, până-n ora unu. La douăsprezece şi jumătate telefonul a sunat iar. Tot mecanicul, de data asta spunându-mi că mai întârzia puțin, dar că va aduce el maşina la motel, până-n două. Eu am plecat să iau prânzul la cafeneaua de la Holiday Inn. Am sunat la garaj la două şi un sfert şi am spus că vreau să ştiu exact ce se întâmplă cu maşina mea.

— Vine chiar acum, mi-a zis femeia care răspunsese la telefon.

Mecanicul a apărut abia pe la ora trei, remorcându-mi

maşina de a lui. În cabina camionetei se afla un băiețel.

— Scuză-mă că am întârziat. M-am certat rău cu nevastă-mea. A trebuit să iau eu copilul de la şcoală. Nu te grăbeşti, nu?

Băiatul lui mi-a zâmbit sfios. Eu n-am zis nimic.

Mecanicul a desfăcut ştanga cu care tractase MG-ul. A deschis capota. Noile supape străluceau, iar blocul motor fusese şters de unsoare. A băgat cheia în contact şi maşina a început să toarcă uşurel.

— E bine, am zis eu.

— Ai rezolvat cu maşina, pentru încă 100.000 de kilometri. Şi totul numai pentru... A dus mâna la buzunar şi a scos factura... 984 de dolari şi 72 de cenți.

M-am încruntat. L-am dat cardul Visa al lui Gary.

El s-a întors la camionetă şi a scos un automat de carduri. A înregistrat cardul meu şi m-a pus să-i semnez pe linia punctată. Mi-a verificat semnătura şi a fost mulțumit.

— Mergi departe? m-a întrebat el.

— La Mountain Falls. Şi trebuie să ajung acolo până-n şase.

— Trei sute de kilometri pe autostradă? O să ajungi uşor în două ore. Drum bun.

Mecanicul avusese dreptate. Pe autostrada degajată şi lipsită de restricții de viteză, am putut să merg cu peste 150 de kilometri pe oră, fără să-mi fie teamă că voi întâlni vreo maşină a poliției. Am apăsat pe accelerație la maximum şi am zburat pe autostrada 90. MG-ul torcea frumos. Creierul mi se golise. Viteza este cel mai puternic drog şi, pe când mă apropiam de Mountain Falls, am fost tentat să depăşesc şi acea limită, ca să zbor.

Anne se fâțâia nervoasă prin fața galeriei, când am sosit eu. În spatele ei, pe uşa galeriei, era afişat posterul expoziției: portretul lui Madge cea Periculoasă, alături de titlul – *FIGURI DIN MONTANA.* FOTOGRAFII DE GARY SUMMERS.

Cu un efort am reuşit să-mi iau ochii de pe afiş şi să

mă uit la Anne. Era îmbrăcată ca pentru un atare vernisaj şi arăta foarte bine într-un costum aproape bărbătesc, marca Ann Hall, cu sacoul până-n talie, strâns bine pe trup.

— Pe unde naiba-mi umbli? m-a întrebat ea.

I-am explicat problemele avute cu mecanicul.

— Şi în Bozeman nu mai există telefoane?

— Acum am ajuns, gata, a trecut, i-am spus eu, luând-o pe după umeri.

— Mi-a fost tare teamă să nu fi avut vreun accident pe autostradă.

— Ce subiect interesant pentru o revistă mondenă. „Gonind spre casă, pentru vernisajul primei lui mari expoziții, fotograful Gary Summers s-a izbit cu maşina de…"

— Taci şi sărută-mă, mi-a zis ea.

M-am conformat instantaneu. Judy a ieşit nervoasă din galerie.

— Ai ajuns să mă îmbolnăveşti de nervi.

Încă îmbrățişat cu Anne, am ridicat o mână către Judy, în semn de salut.

— Termină odată şi intră mai repede.

Am parcat maşina pe o alee, la două străzi distanță, după care am revenit. Imediat ce am intrat în galerie am inspirat adânc. Acolo se aflau – pe pereții proaspăt rezugrăviți – cele patruzeci de portrete făcute de mine. Erau frumos înrămate, perfect aranjate, bine iluminate. Judy şi cu Anne m-au privit tăcute cum mergeam de la o fotografie la alta, străduindu-mă să observ totul. Aveam o ciudată senzație de detaşare, deşi îmi priveam propria operă – aceeaşi senzație pe care cred că o are un scriitor când i se dă primul exemplar din noua sa carte. Oare eu am făcut toate astea? Este opera mea? Sigur nu merita atâta atenție. Simțeam plăcerea şi groaza momentului în care ştii că, în sfârşit, ai intrat în arenă; că, în sfârşit, eşti luat drept profesionist. Ani de zile visasem la această clipă. Şi acum că o trăiam în realitate, nu mă puteam

gândi decât că era mare păcat că nu e şi Ben Bradford prin preajmă, ca să se bucure şi el.

— Ei…? a articulat Judy, în cele din urmă.

— Arată a fotograf adevărat.

— Da, a zis Anne, oferindu-mi un pahar cu vin, chiar că arată.

Era ora cinci şi jumătate. Nu mai aveam timp să merg acasă, ca să mă schimb înainte de vernisaj. Aşa că m-am aşezat la o măsuță din cafenea, împreună cu Anne, bând nervos pahar după pahar de vin prost. Pe la şase, tocmai terminam al cincilea pahar de Chablis californian.

— Ia-o mai încet, m-a atenționat Anne. În ritmul ăsta, cazi sub masă până-n şapte.

— Asta şi vreau, am replicat eu.

Stu Summers şi un grup de persoane de la ziar au fost printre primii vizitatori ai expoziției. M-am ridicat cu greu de la masă ca să-i întâmpin.

— Sper că n-o să abandonezi *The Montanan,* acum că ai devenit celebru, mi s-a adresat Stu.

— Nu sunt deloc celebru.

Şi-a făcut apariția şi Dave de la Petrie Cameras, însoțit de nevasta lui, Beth – o mignonă de vreo treizeci de ani, cu ochelari de bunicuță şi îmbrăcată într-o salopetă din denim.

— El este secretosul Gary Summers, a zis Dave, făcându-ne astfel cunoştință.

— O să vii vreodată la noi la cină? m-a întrebat Beth.

N-am apucat să-i răspund, pentru că Judy m-a tras după ea ca să-l cunosc pe Robin Nickell, proprietarul unei mari galerii din Seattle.

— Îmi place la nebunie ceea ce-ai realizat, m-a întâmpinat Robin. Şi sunt sigur că îți vom putea face o reclamă fantastică, la vernisajul din septembrie.

— Ai preluat expoziția? l-am întrebat eu, uluit de veste.

Judy a început să ciripească.

— Aseară am făcut târgul.

— Lansarea va avea loc în prima zi de luni, de după

Ziua Muncii, a completat Robin. Aşa că nu-ți programa nimic în săptămâna aia, ca să vii la Seattle. Îți plătim noi biletul de avion, te cazăm într-un loc drăguț, de exemplu, la The Four Seasons, şi îți aranjăm câteva interviuri…

— Trebuie să-mi verific mai întâi agenda de lucru, am zis eu, acceptând un alt pahar cu vin de la unul din funcționarii galeriei care trecea pe-acolo cu o tavă.

— Gary Summers?

M-am întors şi m-am trezit față-n față cu un bărbat gras, cu barbă, îmbrăcat într-un sacou de tweed.

— Sunt Gordon Craig, şeful departamentului de arte de pe lângă universitate. Minunată expoziție. Te-ai gândit vreodată că ai putea să predai arta fotografiei?

Anne m-a salvat, bătându-mă pe umăr, ca să-mi facă cunoştință cu altcineva.

— Nick Hawthorne. Reprezentantul lui *Time,* la San Francisco.

— Eram prin preajmă, ca să fac un reportaj la Kalispell, şi m-am gândit să vin şi la vernisaj, mi-a explicat el. Fotografiile tale au făcut furori la New York. Sunt sigur că mai-marii revistei te vor aborda în curând.

— Mă bucur, am zis eu, golind paharul. Anne m-a privit cu îngrijorare.

— Dacă ai ceva timp mâine, a spus Nick, aş dori să ne întâlnim ca să-ți fac o propunere. Lucrez la un jurnal de călătorii despre Noul Vest american şi caut un fotograf cu care să colaborez…

Judy m-a tras după ea, îndemnându-mă să fac conversație convențională cu o femeie de afaceri în domeniul artelor, de fel din Portland. Nici nu i-am reținut numele, dat fiind că vinul acela prost îmi anesteziase, în sfârşit, toate facultățile mintale. Acum cred că se aflau circa o sută de persoane în galerie. Căldura trupurilor încinse de vin şi sporovăială inutilă mă făceau să tânjesc de moarte după puțin aer proaspăt, dar am continuat să vorbesc cu cei de-acolo, dând din cap mecanic când cineva încerca să-mi atragă atenția bătându-mă pe mână.

Anne a ajuns iar la mine, în cele din urmă.

— Eşti beat.

— Sunt doar năuc.

— Te rog, treci acum pe apă minerală. Mai ai o oră, dar pe urmă Judy ne-a invitat pe amândoi la Le Petit Place. Şi ar fi foarte drăguț din partea ta dacă ai rosti măcar vreo două-trei propoziții, pe parcursul cinei.

— Hai să plecăm dracului de-aici, i-am propus eu.

— Gary…

— M-am frecat destul pe-aici, de toți ăştia. Aş vrea să mă mai frec şi de tine…

— Ce romantic poți fi, a rostit ea sec.

— Haide, Anne…

— Dar e petrecerea ta. Trebuie să rămâi. Ştiu că Judy vrea să-ți facă cunoştință şi cu Elliot Burden.

M-am trezit brusc, ca lovit cu un par în cap.

— Cu cine?

— Cu Elliot Burden. Ştii tu, tipu' ăla de pe Wall Street, care a renunțat la tot ca să-şi deschidă o galerie de artă, în Soho?

— E aici?

— A apărut acum câteva minute. E un tip simpatic. Drăguț din partea lui că a bătut atâta drum până în Mountain Falls numai ca să-ți vadă expoziția. E aici împreună cu amanta lui. Zice că ea e o fostă vecină de-a ta, din Connecticut. Cred că o cheamă Beth şi nu-mai-ştiu-cum…

— Beth Bradford, am spus eu, de-abia şoptind.

— Da, a confirmat Anne.

M-am uitat cu atenție prin întreaga încăpere. Mi-a luat o secundă ca să-i observ, adânciți într-o conversație cu Judy. Elliot Burden – bronzat, suplu, un gentleman în sacou albastru – stătea lângă Beth, care-şi pusese degajată mâna pe umărul lui. Arăta minunat – îmbrăcată frumos, într-o rochie neagră, scurtă, cu o față pe care nu se mai citea deloc oboseala. A râs la o remarcă a lui Elliot şi pe urmă i-a zâmbit şăgalnic, aşa cum mi-o aminteam

eu din primii ani petrecuți împreună. O clipă, nu m-am mai putut mişca. Apoi Judy m-a zărit uitându-mă la ei, iar eu am făcut o mutră tâmpă.

— Ce e? m-a întrebat Anne. Eşti alb ca varul.

— Am urgent nevoie de aer… i-am zis eu şi am luat-o spre dosul galeriei.

— Stai puțin, vin şi eu…

Am încercat să mă îndepărtez de Anne şi am început să-mi fac loc prin mulțime, privind țintă spre uşa din spate.

— Gary! a strigat Anne după mine.

Deodată am auzit şi glasul soției mele:

— Gary!

M-au trecut toți fiorii, deşi eram cu spatele la ea. Pe urmă, am ieşit în fugă pe uşa din dos.

Uşa aia dădea într-un birou, acum plin de personaje care se ocupau de petrecere. Păreau uşor mirați atunci când am trecut pe lângă ei, am deschis brusc uşa de la ieşirea din spate şi am zbughit-o afară. În urma mea, o auzeam pe Anne strigându-mă. Am luat-o la fugă pe o alee, apoi pe o străduță laterală şi am fugit ca un nebun spre apartamentul meu.

Când am ajuns acolo, am urcat treptele două câte două şi am dat buzna înăuntru.

Nu mai fusesem acasă de zece zile, şi imediat mi-am dat seama că cineva era acolo. În aer plutea un miros urât de țigară. Pe toată podeaua camerei de zi erau multe sticle golite de bere, scrumiere pline şi conserve de fasole, pe jumătate consumate. Se auzea apa curgând la baie. Am deschis uşa cu piciorul şi m-am trezit față-n față cu un Rudolph Warren foarte gras şi foarte gol, care stătea sub duş.

— Ce dracu' cauți tu aici? i-am strigat.

— Bună, Gary, a zis el, închizând robinetele. Ai călătorit bine?

— Cum ai intrat aici?

— Am avut o cheie, a spus el, şi a început să se şteargă

cu un prosop.

— Mi-ai dat înapoi cheia.

— Da, dar făcusem un duplicat înainte…

— Mi-ai zis că nu ți-ai făcut nicio copie…

— Am mințit.

— Cretinu' dracului! Parcă erai în Mexic?

— Am mințit şi în privința asta. Am avut nevoie de un loc unde să mă ascund, ca să-mi adun gândurile. Şi pentru că tot ştiam că tu pleci…

— Dispari dracului de-aici, i-am spus eu, apucându-l de braț. Chiar în clipa asta.

El s-a zbătut să scape din strânsoarea mea.

— Nu mai face pe duru' cu mine, că nu ține…

Mi-am pierdut cumpătul şi am început să zbier la el:

— Fac aşa cum…

Însă urletele mele au fost brusc întrerupte de sunetul interfonului. Am înțepenit. Anne trebuia să fie. Rudy s-a dus la butonul care deschidea uşa de la intrare.

— Nu răspunde, am strigat la el.

— Dar ce e?

— Nu te atinge de butonul ăla.

Amândoi am rămas nemişcați, în timp ce interfonul bâzâia fără încetare. După două minute interminabile, s-a oprit. În living, jaluzelele erau trase. M-am dus la geam şi m-am uitat, văzând-o pe Anne cum iese din clădire, se uită disperată în sus şi în jos pe Strada Principală, apoi traversează spre o cabină telefonică.

După câteva secunde, a început să sune telefonul.

— Lasă-l să sune, i-am spus lui Rudy. După câteva apeluri, a intervenit robotul. Eu am închis microfonul ca să nu se audă vocea lui Anne.

— Îmi spui şi mie ce se întâmplă? m-a rugat Rudy.

— O să-ți spun. Dar acum, trebuie să te îmbraci.

— Ai intrat în rahat, nu?

— S-ar putea.

— Povesteşte-mi.

— Mai târziu.

— Necazuri cu femei? a zis el, rânjind grosolan şi dezgolindu-şi gingiile înnegrite, fără dinți.

— Unde-ți sunt dinții? l-am întrebat eu.

— Mi i-au scos când m-au băgat în spital. Şi pentru că am plecat de-acolo fără permisiunea doctorului, n-am putut să-mi iau şi dinții.

— Şi ai supraviețuit tu zece zile, fără dinți?

— Nu ai nevoie de dinți ca să mănânci numai conserve de fasole rece. Apropo, m-am bucurat că ai provizii, pentru că n-am mai dat ochii cu nimeni din oraş, în tot timpul ăsta.

— Fă-mi, te rog, un serviciu.

— Depinde, a rostit Rudy cu viclenie, punându-şi pe el şi ultimul rând de haine.

— De ce anume?

— De cât de multe îmi spui.

— Da, am nişte necazuri cu femeile.

— Nu mi-e foarte clar, Gary.

— Mai multe nu pot să-ți spun acum.

— Atunci nu cred că te pot ajuta.

— Şi unde vei dormi la noapte? l-am întrebat nervos.

— Bună întrebare.

— Vrei să mai stai aici vreo săptămână-două?

— Ar fi bine.

— Atunci te duci repejor pe aleea MacDougal şi-mi aduci maşina aici.

— E cam riscant pentru mine. Oficial eu mă aflu, de fapt, la sud de frontiera sudică.

— S-a întunecat afară, şi dacă o iei pe străduțe laterale şi mergi cu capul în jos, nu te va recunoaşte nimeni. Şi, oricum, toți se află acum la vernisajul expoziției mele…

— A! a exclamat Rudy, ceva necazuri pe la galerie.

I-am arătat cheile de la maşină.

— Ori îmi aduci maşina, ori pleci imediat de-aici.

A luat cheile, pe urmă a deschis dulapul cu băutură şi a scos o sticlă de whisky JB, de jumătate de litru.

— Nu e cazul să bei whisky, l-am atenționat eu.

— A, ba da, a spus Rudy, luând o înghițitură bună. Şi mi-a aruncat un zâmbet. Aşa da. Acum sunt gata de acțiune. Ne vedem în spate, peste cinci minute.

Şi-a strecurat sticla în buzunarul de la geacă şi s-a îndreptat spre uşă.

Pe când mă grăbeam să-mi fac băgăjelul, mi-a venit o idee. O să o iau către est şi o să mă-ngrop într-un motel oarecare: câteva zile. Pentru ca Anne să nu mă dea dispărut, o s-o sun chiar în ziua următoare şi o să-i mărturisesc că Beth a fost căsătorită şi că eu m-am încurcat cu ea, iar revederea ei, plus angoasa vernisajului (plus cele două sticle de vin ingurgitate) m-au făcut să plec, de nebun, în lumea largă. O să-i cer iertare şi o să-i spun că o să mă întorc, la Mountain Falls, în câteva zile (după ce Beth şi Elliot vor fi plecat înapoi, în Est). Mai mult ca sigur va fi furioasă şi poate că nici nu va mai vorbi cu mine o vreme, dar mi-ar fi fost mult mai uşor să mă descurc cu nervii ei, decât cu o eventuală extrădare în statul Connecticut, urmată de un proces public şi de o şedere prelungită în cine ştie ce penitenciar împuțit. Slavă Domnului că în galerie era aşa de multă lume şi că Beth nu m-a zărit. Acum trebuia să plec din oraş. Urgent.

Am privit pe fereastra de la bucătărie şi am văzut MG-ul cum trage pe alee, în spatele clădirii. Am ieşit din apartament şi am coborât câte cinci trepte o dată până la uşa din spate. Atunci când am ajuns la maşină, Rudy n-a vrut să se dea jos de la volan, spunându-mi:

— O să vin şi eu cu tine.

— Nici nu poate fi vorba.

— Eşti sub influența băuturilor alcoolice.

— Ca şi tine! Şi tu ai băut.

— Nu cât tine. Aşa că ai nevoie de un şofer.

Am apucat de mânerul portierei şi am încercat s-o deschid, strigându-i:

— Rudy, ieşi afară din maşină.

— Strigă cât mai tare, a zis Rudy, dacă vrei să afle întregul oraş că pleci.

Am ocolit maşina, am ajuns la portiera din dreapta şi m-am urcat lângă Rudy. Însă când am vrut să iau cheile din contact, Rudy a pornit motorul şi a luat-o în mare viteză pe alee, lipindu-mă de spătarul scaunului.

— Încotro? m-a întrebat el.

— Te omor, i-am zis eu.

— Tot aşa cum l-ai omorât şi pe Gary Summers?

Am înţepenit. O clipă-două n-am mai putut nici respira.

Rudy mi-a zâmbit ameninţător.

— M-am gândit eu că numai aşa o să te pot face să amuţeşti. Deci, unde mergem?

Nu izbuteam să mai rostesc nicio vorbă.

— Ţi-ai înghiţit limba cu totul? Ce-ar fi s-o luăm pe drumul naţional 200, înspre est?

Am reuşit să dau din cap a încuviinţare.

— Către est să fie, atunci, acceptă el.

Rudy s-a strecurat cu maşina pe străduţe lăturalnice, până ce am ieşit din Mountain Falls. Când am ajuns pe şoseaua 200, afară se întunecase, iar faza mare a farurilor automobilului lumina drumul îngust şi plin de curbe. Rudy a scos la iveală sticla de JB dintr-un buzunar al scurtei sale, a băut o duşcă zdravănă de whisky, sprijinind-o apoi de blocul volanului, fără a-i mai pune dopul la loc, ca s-o aibă la îndemână. A trecut o jumătate de oră fără ca vreunul dintre noi să scoată vreun sunet.

— Cum ai descoperit? am reuşit eu să întreb, în cele din urmă.

Răspunsul lui Rudy Warren a fost precedat de un chicotit înfundat:

— Dacă ai fi avut măcar un televizor amărât în apartamentul tău, n-aş fi aflat niciodată. Pune-mă pe mine în faţa micului ecran şi ai să vezi că pot vegeta liniştit toată ziua şi toată noaptea, uitându-mă la toate prostiile, fără să mă plictisesc vreodată. Însă pentru că am fost constrâns să stau închis între patru pereţi,

beneficiind doar de cărțile tale şi de rahatul ăla cu pretenții de Radio Național, am început să-mi bag nasul peste tot. M-am uitat pe toate actele tale şi în toate lucrurile tale. Pentru că, altfel, cum să-mi omor tot timpul? Şi, într-o după-amiază, când n-aveam ce face, ți-am deschis computerul şi ți-am studiat toate fişierele. Am găsit toate bilețelele alea de amor pe care i le-ai scris femeii ăleia pe nume B. Înduioşătoare, zău. Pe urmă, am dat şi peste scrisoarea de adio, scrisă în decembrie, prin care îi spuneai că eşti cu o altă femeie, în Berkeley. Atunci mi-am amintit faptul că, doar cu zece zile înainte de Crăciun, m-am întâlnit pe Strada Principală cu Meg Greenwood. Ea a început să-mi facă capul calendar pentru felul în care m-am purtat cu ea şi chiar să generalizeze că „toți bărbații sunt nişte porci", povestindu-mi că a închiriat un apartament unui fotograf din Connecticut, un şmecher care a păcălit-o ca să obțină, prin intermediul ei, o reducere de preț, comportându-se de parcă i-ar fi făcut curte, dar care i-a servit imediat o poveste cusută cu ață albă despre ipotetica lui iubită, din Est, debarasându-se astfel de orice posibilă încurcătură cu ea.

Când mi-am amintit de această întâlnire mi-am pus şi următoarea întrebare: dacă Meg ți-a închiriat apartamentul pe la mijlocul lui decembrie, cum puteai tu să fii încurcat şi cu o altă femeie, la Berkeley, cam în aceeaşi vreme. Şi atunci, mi-am dat seama că aveai, probabil, un motiv întemeiat pentru ca femeia asta din Connecticut să nu cunoască de fapt locul unde te aflai tu.

Însă mai târziu, când m-am mai uitat printre nişte lucruri de-ale tale din camera obscură, am găsit acolo epistola trimisă de B. cu câteva săptămâni în urmă, prin care-ți spunea că bărbatul ei murise în noiembrie, că nu i-a fost găsit cadavrul şi că tu eşti un mare bădăran că nu i-ai trimis măcar o scrisoare de condoleanțe. Iar când ți-am citit răspunsul, a trebuit să fiu întru totul de acord cu femeia. Adică, ea ți se confesează, şi tu ce-i răspunzi?

„Cazu-i greu.” Ce mai sprijin i-ai oferit!

Şi, după ce am început să-ți scormonesc şi prin celelalte fişiere, am remarcat faptul că în prima parte a lui noiembrie fuseseşi foarte ocupat cu redactarea corespondenței, că ai scris la bancă şi tuturor celorlalți, comunicându-le noua ta adresă din Berkeley. Dar, conform scrisorii tale din decembrie, către B., te-ai hotărât să rămâi în California doar după ce te-ai întâlnit cu pipița aia, la Baja, cu câteva săptămâni în urmă. Am verificat din nou, recitind ultima ta scrisoare către B., trimisă înainte să te îndrepți spre vest – atunci când îi spuneai că urma să lipseşti din localitatea New Croydon numai vreo două săptămâni.

Asta m-a făcut să mă întreb de ce erai tu aşa de dornic să-ți închei viața din Est, deşi tu nu plecai decât pentru un angajament de două săptămâni. Şi atunci mi-am dat seama că plecarea ta coincidea temporal, uluitor de exact, cu moartea lui Ben Bradford – pe a cărui nevastă o tot regulai tu de la o vreme, într-o veselie…

Rudy a tăcut o vreme, a mai băut nişte whisky şi mi-a zâmbit din nou, cu răutate, întrebându-mă apoi:

— Îți place povestea, până acum?

M-am uitat la şoseaua neagră din fața mea şi nu am zis nimic.

— Iau tăcerea ta ca pe un răspuns afirmativ, a continuat el neîndurător. Şi… m-am gândit că n-ar fi deloc lipsit de interes să mai aflu câte ceva şi despre decedatul Ben Bradford. Însă, dat fiind că oficial eu nu mă aflam, momentan, în Mountain Falls, nu puteam să merg, pur şi simplu, la bibliotecă şi să răsfoiesc prin The *New York Times*. Dar am avut noroc. Laptopul tău are un modem şi este prevăzut şi cu un soft Online – aveam chiar şi cablul necesar pentru conectare. Aşa că ştiind numărul cardului tău Visa şi data expirării lui, din fişierele din directorul Contabilitate – eşti foarte organizat, zic eu – te-am înscris şi pe tine la Internet, să fii şi tu în rând cu lumea. Aş mai zice că îmi rămâi îndatorat, pentru

asta.

Oricum de-abia atunci a început adevărata distracție pentru mine. De pe site-ul lui *The New York Times* am încercat să aflu tot ce aveau ei despre Ben Bradford. Tipul a cam ținut presa ocupată timp de o săptămână întreagă, nu crezi? Din păcate însă, nu exista nicio fotografie de-a lui acolo, aşa încât am trecut la câteva alte ziare din est – *The Boston Globe, The Hartford Courant, The Wall Street Journal.* Toți aveau reportaje despre tine, dar, din păcate, nicio fotografie. Până la urmă am dat totuşi de comoară. *The Stamford Advocate* – ziarul din zona în care locuise el. Era acolo un articol amplu, în pagina trei, despre moartea lui pe mare. Cu o frumusețe de fotografie a decedatului domn Bradford… care – în ciuda bărbii şi a codiției tale actuale – tot mi-a amintit, cât se poate de bine, chiar de tine.

Mi-a aruncat un zâmbet triumfător, dar fără dinți. A ridicat sticla de whisky către mine, în semn de salut batjocoritor, iar pe urmă a mai luat o înghițitură apreciabilă. Limba începuse să i se împleticească uşor:

— Şah şi mat, Ben! Cred că pot să-ți spun, acum, Ben.

Simțeam că-mi plesneşte capul. Strângeam îngrozitor de tare mânerul portierei.

— Ce zici, sunt un bun detectiv? a mai zis Rudy. Te rog să mă crezi că sunt încântat. Şi sunt de-a dreptul impresionat de modul ingenios în care ți-ai înscenat moartea şi reînvierea – deşi ai un noroc chior că *The Stamford Advocate* nu este citit peste tot în țară. Presupun că în barcă era cadavrul lui Gary, nu-i aşa?

— Şi de ce nu te-ai dus la poliție? l-am întrebat eu.

— De ce m-aş fi dus? Ca să divulg pe degeaba ditamai secretul? Să distrug frumoasa legătură intimă care tocmai s-a înfiripat acum între noi? Ce, mă crezi prost? Un adevărat băştinaş al Montanei va fi întotdeauna împotriva legilor şi a autorităților. Şi, la urma urmei, individul a cam căutat-o cu lumânarea. În definitiv, avea, fără niciun fel de remuşcare, o aventură cu nevastă-ta…

— Şi n-ai mai spus chiar nimănui?

— Parcă eram la Tijuana, da?

— Şi atunci, ce vrei de la mine?

— Eşti un adevărat avocat. Ei bine… tu, ca membru al baroului din New York, sunt sigur că eşti la curent cu semnificația conceptului de *quid pro quo,* nu?

— Sau, spus pe şleau, şantaj.

— Mai precis, în cazul meu, prețul tăcerii.

— Deci vrei bani?

— Văd că nu eşti prost deloc.

— Şi cât vrei?

— Condițiile înțelegerii le vom stabili noi, altă dată. Şi nu te speria, băiete – nu voi fi prea lacom. Însă, dat fiind că eşti pe cale a intra în posesia unei sume importante de pe urma fotografiilor făcute de tine, iar eu am mari datorii, va fi vorba de mulți bani, ca să batem palma. Oricum, după cum ți-am spus, mai vedem noi, avem suficientă vreme pentru asta. Între timp, noi doi vom fi mereu împreună, pentru că nu mi-aş dori să dispari încă o dată, înainte de a pune la punct afacerea noastră. Eu zic deocamdată să ne ascundem pentru câteva zile în cabana domnişoarei Ames.

— Atunci lasă-mă pe mine să conduc. Devii periculos, cu tot whiskyul ăla pe care-l torni în tine.

— Ba n-o să conduci deloc. Şi, pe urmă, eu sunt un as în şofatul sub influența alcoolului.

A dat pe gât şi ultima picătură de whisky din sticlă.

— E plăcut şi pustiu lângă lac. Nu e nimeni acolo. Un loc perfect ca să… ăăă, negociem.

— Şi ce se va întâmpla, după ce te plătesc?

— Ne despărțim, dar vom rămâne prieteni.

— Până data viitoare când vei avea iar datorii şi vei veni iar după mine, pentru alți bani.

— Chiar aşa de josnic mă crezi?

— N-am nici cea mai mică îndoială.

O clipă şi-a luat privirea de pe drum, uitându-se drept în ochii mei.

— Auzi? Eu nu sunt un şantajist nenorocit, care să-ți bată la uşă în miez de noapte. Însă legătura strânsă care există deja între noi presupune că, dacă rămân iar lefter, pot să mă aştept la un gest frumos din partea ta, Bunule Samaritean, băiețel dulce…

Inima îmi bătea nebuneşte.

— Şi asta, pentru câtă vreme?

Şi-a întors din nou privirea către mine.

— Ei… pentru totdeauna, zic eu. Ben, înțelege că legătura noastră e serioasă pentru o viață întreagă…

N-a mai apucat să-şi termine fraza, deoarece am fost orbiți brusc de nişte faruri puternice. Eu am strigat: „Rudy!”, dându-mi seama că un tir venea direct înspre noi. Rudy a rotit scurt volanul, am evitat tirul, MG-ul a şerpuit fulgerător mai întâi spre stânga, apoi a derapat spre dreapta, rupând parapetul de pe marginea drumului. Eu am deschis portiera mea şi am căzut din maşină, în timp ce vehiculul a zburat cu Rudy în el. M-am izbit cu capul de pământ, am simțit lovituri dureroase în genunchiul şi în cotul drept, pe când alunecam în prăpastie. Căderea mi-a fost, din fericire, oprită curând de o stâncă imensă. În clipa în care m-am proptit cu umărul în ea, am mai auzit o bufnitură, urmată de un zgomot asurzitor. Am reuşit să mă uit pe după stâncă şi m-am trezit în fața unei văi adânci, unde aterizase MG-ul, care acum era cuprins de flăcări în totalitate. În câteva secunde, rezervorul de benzină a explodat, bubuind răsunător. Flăcări şi mai mari au izbucnit din autovehicul, arzând şi mai intens, iar căldura emanată era atât de puternică, încât, chiar în locul ferit şi îndepărtat în care mă aflam, îmi frigea fața.

Am încercat să mă scol. A trebuit să depun un efort susținut, dar am izbutit, cu greu să mă ridic în picioare. Vederea îmi era înceţoşată. Am început să merg, împleticindu-mă, gândindu-mă că trebuie să caut un ajutor. La fiecare pas, durerea era îngrozitoare. M-am străduit să înaintez aşa, circa treizeci de metri, până am

ajuns între nişte copaci. Pe urmă, de parcă cineva ar fi tras dintr-o dată storul, totul s-a întunecat, iar eu am căzut, ca secerat, cu faţa în jos.

Triluri de păsărele. Zori de zi. Miros de rouă. Şi, în apropiere, zgomotul specific unui vehicul mare.

Am deschis un ochi. Totul parcă plutea în jurul meu. După câteva clipe, am văzut mai clar. Pe urmă, am simţit durerea. Capul îmi pulsa asemenea unui metronom care-a luat-o razna. Nu-mi simţeam braţul drept. Aveam o tăietură adâncă şi urâtă la genunchiul drept. Mi-am atins faţa şi degetele mi s-au înroşit, murdărindu-se de sânge închegat.

Am urlat. M-am rostogolit pe spate. Clipeam năuc, în timp ce soarele dimineţii începea să lumineze cerul nopţii. Acum auzeam şi mai clar zgomotul de motor. M-am lăsat pe partea stângă şi am urmărit cum MG-ul carbonizat era ridicat din vale. Acţiunea era urmărită de câţiva poliţai şi muncitori, care scoteau uşoare fluierături şi clătinau din cap, când pe şosea au ajuns resturile contorsionate. Probabil că se extrăsese în prealabil, din maşină, ceea ce mai rămăsese din trupul lui Rudy. Dar, judecând după caroseria arsă, bănuiam că nu mai rămăsese mare lucru. MG-ul arsese în întregime şi era de nerecunoscut.

Am vrut să strig, să atrag atenţia cuiva. Dar totul s-a întunecat din nou. Şi, când mi-am revenit iar, era o linişte mormântală în jurul meu.

M-am uitat la ceas – 8:45 dimineaţa. Toate încheieturile şi toţi muşchii mă dureau. M-am sprijinit de un copac, ca să mă pot ridica în picioare. Poliţaii şi muncitorii plecaseră. Mi-a luat ceva timp ca să mă dezmeticesc. Mă aflam într-o pădure complet arsă, copacii erau înnegriţi, carbonizaţi. Am privit spre valea unde era să-mi găsesc sfârşitul şi mi-am amintit că am mai stat acolo, cu câteva săptămâni în urmă, fotografiind incendiul care făcea ravagii dedesubt. Mă aflam, din nou, la locul triumfului meu profesional. Până şi în acea stare proastă, când totul mă durea, mi-am dat seama de ironia

destinului. Şi, cu toate că eram gata-gata să încerc a ajunge la şoseaua principală, ca să fac semn primei maşini întâlnite în cale, am ezitat şi m-am oprit. Era posibil ca Beth să mai fie în Mountain Falls. Era de aşteptat să se facă vâlvă în legătură cu moartea lui Rudy. Poliţaii m-ar fi chestionat la nesfârşit în legătură cu acel accident. Nu – era mai bine să mă retrag în singurătate, pentru o vreme, ca să mă gândesc în linişte la ceea ce aveam de făcut.

Dar unde anume?

Şi atunci mi-am amintit dintr-o dată că Rudy şi cu mine ne îndreptam spre cabana lui Anne, care se afla la numai un kilometru distanţă de locul în care eram eu. Cabana rezistase incendiului şi avea provizii din belşug. Era ascunzătoarea perfectă unde să mă refac şi să stabilesc cum aveam să explic tot ce se întâmplase.

Deşi genunchiul drept mi-era rău lovit, am putut totuşi să înaintez, şchiopătând. Am găsit pe jos un ciomag gros şi, folosindu-l drept baston, mi-am început drumul, încet şi chinuitor, spre cabana lui Anne. Mi-a luat mai mult de două ore. Am urmat calea din pădure, oprindu-mă adesea, ori de câte ori durerea cumplită a rănilor ameninţa să mă facă a-mi pierde iar cunoştinţa. Cu vreo sută cincizeci de metri înainte să ajung la cabană, mă aflam din nou sub o podoabă verde de ramuri primăvăratice – trecusem linia dincolo de care nu ajunsese focul.

După ce am intrat în cabană, m-am prăbuşit epuizat, pe pat. Nu m-am mişcat mai bine de o oră. În cele din urmă, mi-am adunat toate puterile şi m-am ridicat, m-am târât până la coşul cu lemne, am alimentat soba şi am aprins focul. Cotrobăind prin bucătărie, am dat peste o trusă de prim ajutor şi mi-am oblojit rănile, ţipând în gura mare atunci când mi-am badijonat genunchiul, faţa şi cotul cu dezinfectant. După ce s-a încălzit soba, am pus apă la fiert în patru oale mari pe care le-am răsturnat pe urmă în cadă. Am repetat acţiunea de vreo două ori şi

am reuşit să umplu cada, pe jumătate, cu apă fierbinte. Mi-am dat jos hainele sfâşiate şi m-am băgat în apă, strâmbându-mă de durere. Am rămas acolo până s-a răcit apa, chinuit de dureri persistente.

Am găsit într-o comodă de lângă pat o pereche de pantaloni largi, a lui Anne, precum şi un tricou, care mi s-au potrivit. Nu mi-era deloc foame – aveam chef doar să beau ceva, aşa că am desfundat o sticlă de vin roşu şi am golit patru pahare, după care am deschis radioul cu tranzistori.

Am reuşit să prind ştirile de la ora trei, transmise de un post de radio din zonă. După câteva ştiri neinteresante, speakerul a spus: „Polițiştii care investighează accidentul rutier mortal al fotografului Gary Summers, din Mountain Falls…"

M-am înecat cu vinul şi am fost aşa de şocat, încât n-am mai înțeles restul ştirii. Am căutat înnebunit şi alte posturi de radio, dar, până la urmă, a trebuit să aştept până la ora cinci ca să ascult ştirea în totalitate… interval de timp în care trecusem deja la a doua sticlă de vin.

„Polițiştii care investighează accidentul rutier mortal al fotografului Gary Summers, din Mountain Falls, au transmis că el a murit aseară, pe şoseaua 200, după ce a încercat să evite un tir. Conform purtătorului de cuvânt al patrulei rutiere din Montana, Caleb Crew…"

Au început să transmită cele spuse de Crew.

„…Autovehiculul domnului Summers a părăsit şoseaua lângă intersecția cu şoseaua 83. Şoferul tirului ne-a spus că domnul Summers conducea cu o viteză foarte mare şi că a rupt parapetul de pe marginea drumului, prăbuşindu-se în Moose Lake Valley. A căzut de la o înălțime de o sută de metri şi nu se aştepta nimeni ca el să scape cu viață, după un asemenea accident. Medicul legist al comitatului efectuează acum autopsia cadavrului, dar din păcate acesta a ars atât de rău, în incendiul care a urmat exploziei, încât nici măcar amprenta dentară nu mai poate ajuta la identificarea cadavrului. "

Mi-au trebuit două-trei clipe ca să înțeleg pe deplin situația. Din cauza faptului că Rudy nu avea dinți, cadavrul complet carbonizat al ziaristului fusese luat drept cadavrul meu. Şi, de fapt, cine ar fi putut să fie în acel MG, decât Gary Summers? Ultima dată fusese văzut plecând, valvârtej, de la vernisajul primei sale expoziții, într-o stare de maximă surescitare („O criză de nervi legată de prima seară", parcă o auzeam pe Judy explicându-i polițistului). Prietena lui a mers acasă la el, dar nu l-a găsit acolo. MG-ul dispăruse de pe aleea de lângă galerie, unde fusese parcat. Iar în privința lui Rudy Warren, nimeni nu l-ar fi căutat, pentru că se presupunea că se află la sudul frontierei sudice… şi, oricum, nu avea pe nimeni suficient de apropiat, încât să-l caute.

Eram din nou mort.

Am topit încă un pahar cu vin. Am rotit butonul radioului, lacom să aud alte ştiri. Dar nu mi s-au acordat decât 20 de secunde pentru o singură ştire, la jurnalul de pe postul național de radio, care nu făcea decât să repete cele spuse deja despre accident.

N-am putut dormi în noaptea aceea. Şi nici să mă-mbăt n-am reuşit, deşi începusem a treia sticlă cu vin roşu, pe când se iveau zorile. Am tot bântuit prin cabană, încercând zadarnic să găsesc o modalitate de a mă întoarce printre cei vii. Nu se putea să mor, îmi ziceam eu. Tocmai când începusem să trăiesc cu adevărat.

La ora şapte, am deschis radioul tot pe postul național, ascultând *Ediția de Weekend,* în timp ce-mi pregăteam micul dejun. Nu s-a mai transmis nimic despre moartea mea, la segmentul de ştiri locale – însă, după aproximativ o oră, pe aceeaşi frecvență, varianta din Washington a *Ediției de Weekend* m-a făcut să vărs cafeaua pe duşumele, atunci când a început o nouă ştire:

„Pentru un artist consacrat, a muri în plină glorie reprezintă un sfârşit foarte romantic – un prematur cântec de lebădă care-i face pe toți cei lăsați în urmă să deplângă

pierderea unei mari opere potențiale. Dar există ceva şi mai revoltător în moartea unui artist care – după ani întregi de neîntrerupte zbateri – moare chiar în momentul marii sale reuşite. După cum spune Lucy Champlain, de la postul de radio KGPC din Mountain Falls, povestea fotografului Gary Summers este aceea a unui mare talent, care a murit în ziua în care şi-a văzut visul cu ochii, visul pentru care s-a luptat întreaga lui viață: recunoaşterea sa, ca artist. "

Lucy Champlain a intrat în emisie. Părea în vârstă de vreo treizeci şi ceva de ani, având glasul cald, preferat la posturile de radio.

„Până acum câteva săptămâni – când i-a apărut prima fotografie în ziarul The Montanan *– nimeni nu auzise de Gary Summers. A fost un fotograf de aproape patruzeci de ani, din Connecticut, care se stabilise de curând în oraşul Mountain Falls, Montana; un liber profesionist care se zbătea de ani de zile să-şi facă un nume la New York, dar care a reuşit să se facă remarcat doar după sosirea sa în Montana. După cele spuse de Stuart Simmons, editorul-şef al ziarului* The Montanan*…"*

Acum a intervenit Stu, cu un glas stins:

„L-am întâlnit pe Gary prima dată, atunci când nişte fotografii realizate de el i-au atras atenția fotoredactorului nostru, Anne Ames. Şi din clipa în care Anne şi cu mine am văzut acele portrete cu cetățeni obişnuiți ai Montanei, ne-am dat seama că am descoperit un mare talent. "

Lucy Champlain a reluat narațiunea:

„La scurtă vreme după ce The Montanan *a început să publice portretele realizate de Summers, acesta s-a aflat în mijlocul incendiului care a devastat mare parte din Rezervația Naturală Moose Lake Forrest – una din cele mai mari rezerve de cherestea din stat. Fotografiile remarcabile, făcute pompierilor care au acționat acolo – mai ales una dintre ele, în care apărea şeful lor, îngenuncheat lângă cadavrul unui subaltern – i-au adus recunoaşterea pe plan național, inclusiv o prezentare a acestor fotografii*

în Time. *Judy Wilmers – patroana Galeriei Noului Vest, din Mountain Falls, în acelaşi timp şi prietenă a domnului Summers – îşi aduce aminte cât de detaşat era fotograful de marele lui succes, venit atât de brusc…”*

Acum era intervievată Judy. Era neobişnuit de serioasă.

„Bănuiesc că Gary a stat mult prea mult timp pierdut în anonimat, astfel încât, atunci când s-a trezit celebru ca fotograf, s-a simțit puțin cam copleşit. Şi, cu toate că a acceptat două angajamente, de la National Geographic *şi de la* Vanity Fair, *îl preocupa foarte mult viitoarea lui expoziție cu* Figuri din Montana, *de la galeria mea…”*

Înapoi la Lucy Champlain.

„Expoziția respectivă a avut vernisajul acum două seri şi s-a bucurat de un imens succes, într-un stat în care cei veniți din alte părți sunt de foarte multe ori priviți cu suspiciune, mai ales aceia care îndrăznesc să privească atent natura umană din Montana. Însă pe la jumătatea acestui vernisaj, Summers a plecat intempestiv… ”

Din nou Judy.

„La vernisaj era foarte multă lume, iar Gary – care nu era sociabil – probabil că s-a simțit copleşit de prea multă atenție, pentru că el i-a spus unei prietene că iese afară ca să ia o gură de aer. Ce mult mi-aş dori să nu fi plecat… ”

Iar Lucy Champlain.

„Cam la vreo oră după aceea, Summers conducea maşina pe şoseaua 200 – un drum cunoscut a fi periculos – care şerpuieşte printre Munții Stâncoşi, prin Cumpăna Continentală. Era târziu, vizibilitatea nu era bună, iar când a luat un viraj, s-a trezit față în față cu un tir. A virat ca să-l ocolească, a pierdut controlul maşinii şi a ieşit de pe şosea, rostogolindu-se în valea plină de copaci, exact acolo unde făcuse acele remarcabile fotografii cu pompieri. Nu a supraviețuit accidentului… ”

Şi un comentariu final al lui Judy Wilmers. Părea că îi vine să plângă.

„Nu e doar o tragedie inutilă; este şi o pierdere

îngrozitoare. Pentru că, din mica operă lăsată de el, este evident faptul că fotograful Gary Summers era pe punctul de a deveni unul din cei mai renumiți fotografi americani ai generației sale. Iar acum, acest lucru nu mai este posibil…
”

Mi-am luat capul în mâini. Şi m-am gândit: chiar că sunt celebru acum. Postum.

Nu exista cale de ieşire. Chiar dacă mi-aş fi făcut apariția, în Mountain Falls, viu şi nevătămat, fotografii ar fi venit cu toții acolo, iar poza mea ar fi apărut în toate ziarele din țară.

Nu ştiam ce să fac. Doar să fug. Dar unde aş fi putut să mă refugiez? Şi cum să-mi finanțez plecarea? Mi-am verificat portofelul. Nu aveam decât optzeci de dolari, bani gheață. Cu siguranță că aveam mulți bani în bancă şi pe cărțile de credit, chiar memorasem toate numerele de ATM. Din cunoştințele mele despre rente şi moşteniri, ştiam că banca şi companiile de credit vor îngheța toate bunurile lui Gary, imediat după declararea oficială a decesului său.

Din fericire, era sâmbătă, ceea ce însemna că, şi în cazul în care cineva de la bancă ar fi auzit reportajul acela, banca nu va avea cum să înghețe conturile până la reînceperea lucrului, adică luni.

Dacă aş putea să plec de-aici astăzi – ca să merg în oraş – aş putea să retrag 2000 de dolari de pe cele patru carduri. La fel aş putea proceda şi duminică, şi poate aş mai izbuti şi luni dimineață, foarte devreme, să mai scot 2000 – înaintea deschiderii băncilor la New York. 6000 de dolari ar fi constituit o sumă suficient de mare ca să pot dispărea de pe firmament şi să dobândesc o altă identitate.

Totuşi, exista încă o problemă dificil de rezolvat. Cel mai apropiat oraş mare era Helena – la peste 100 de kilometri, iar drumul până acolo cobora în pante abrupte. Şi cum genunchiul meu nu era deloc bine, chiar şi mersul pe jos până la şoseaua 200 mi-ar fi fost aproape

imposibil, în starea în care mă aflam.

Am ieşit din cabană şi de-abia am şchiopătat până la malul lacului, umplându-mi plămânii cu aer proaspăt şi verificându-mi genunchiul lovit, să văd dacă puteam ajunge la drumul principal, de unde aş fi putut face autostopul până la Helena.

Pe urmă i-am observat pe excursionişti. O pereche tânără, de vreo douăzeci de ani, cu un microbuz vechi, Volkswagen, care-mi amintea de zilele de colegiu din anii ’70. Am remarcat cu bucurie că avea număr de Washington. Se instalaseră cam la vreo 30 de metri de locul unde mă aflam eu. Aveau un mic cort prins de spatele microbuzului şi, în clipa aceea, pregăteau micul dejun la un aragaz de voiaj. M-am apropiat de ei şi am văzut că erau nişte tipi bine – erau blonzi şi purtau tricouri – ce au fost puțin dezorientați când au văzut o epavă de om îndreptându-se spre ei. S-au ridicat imediat în picioare. După fețele lor speriate, mi-am dat seama că le era teamă să nu fiu cumva criminalul în serie al regiunii respective.

— Bună ziua, am strigat eu, pe când mergeam spre ei. Mă scuzați că vă deranjez.

— Nu-i nimic, a spus tipul, deşi expresia de pe fața lui nu era deloc degajată.

— Mă numesc Dave Manning. Stau la cabana aceea. E a unor prieteni. Auziți, ieri am avut un accident grav cu motocicleta pe munte. Am intrat într-o groapă pe drumul spre casă, şi am ajuns într-un copac.

— Aoleu, a zis femeia. Şi cum te simți?

— Mai bine decât motocicleta, care s-a cam şifonat. De unde sunteți?

— Din Seattle, a răspuns tipul.

— În vacanță? l-am întrebat eu.

— Cam aşa ceva. Am terminat examenele. Suntem studenți în ultimul an, la Universitatea din Washington. Catedra de Botanică.

— Ați ales locul potrivit.

Femeia a intervenit:

— Pe noi ne cheamă Howie şi Peggy. Ai nevoie de doctor?

— Ăăăă, aş avea nevoie, dacă aţi putea voi să mă duceţi înapoi la Helena. Aici m-a adus prietena mea, cu tot cu motocicletă, dar ea vine de-abia marţi înapoi – şi cred că ar trebui să merg mai repede la un doctor, pentru genunchiul ăsta. Aveţi cumva şi vreun telefon mobil?

Eu mă gândisem că nu au. Şi am avut dreptate.

— Nu e genul nostru, a zis Howie. Dar, să ştii că noi doream să stăm aici până pe la două după-amiază, iar pe urmă să plecăm spre Bozeman.

— Helena e în drum, dacă nu v-ar deranja…

S-au uitat unul la celălalt, şi mi-am dat seama că se întrebau dacă eram sau nu vreun admirator secret al activităţilor lui Jack Spintecătorul. În cele din urmă, tipul a ridicat din umeri şi a zis:

— Pe noi nu, dar să nu te deranjeze pe tine să stai pe podea, în spate.

— Nu-i nicio problemă. Îmi faceţi un mare serviciu.

— Atunci, te anunţăm noi pe la două, a spus Peggy.

— Vă mulţumesc mult, am zis eu şi m-am întors, şchiopătând, la cabană.

Bucuria mea era mare. Cel puţin, găsisem o modalitate de a pleca din colţul acela părăsit de lume. Aş fi ajuns pe la cinci la Helena. Aş fi apelat la bancomate, mi-aş fi cumpărat haine noi, iar pe urmă aş fi găsit o autogară şi aş fi luat primul autobuz care pleca înspre est. În ziua următoare, pe la prânz, aş fi ajuns într-un alt oraş, de exemplu, Bismark, Dakota de Nord – o localitate medie, cu multe bancomate ATM. Aş fi scos din nou bani de pe carduri, aş fi stat o noapte la un hotel, m-aş fi trezit luni pe la patru dimineaţa, aş fi efectuat o retragere finală cu cardurile, pe urmă aş fi scăpat de portofelul cu toate actele lui Gary şi aş fi plecat către sud, într-un loc drăguţ, mare şi aglomerat, unde aş fi putut rămâne anonim. Poate în Dallas. Sau Houston. Cu 6000 de dolari, aş fi

putut trăi două luni şi ceva – şi mi-aş fi făcut rost şi de nişte acte noi, cu care să încep…

Să încep ce anume? O nouă viaţă?

Nu puteam să mă gândesc acum la asta. Şi nici la distrugerea celorlalte două vieţi anterioare. Sau la faptul că n-o s-o mai văd niciodată, dar absolut niciodată, nici pe Anne. Şi la câtă durere i-a pricinuit şi moartea mea. Şi la faptul că voi tânji după ea – ca şi după Adam şi Josh – în fiecare clipă a vieţii mele.

Acum nu doream decât să dorm. Somnul era ceva de care nu mai avusesem deloc parte de două nopţi. Ceva de care aveam nevoie urgent, ca să rămân lucid restul zilei. Aşa că, de cum am ajuns în cabană, am pus vechiul ceas deşteptător să sune lângă pat, la unu şi jumătate. Patru ore de somn oricum nu m-ar fi ajutat să mă simt chiar ca un nou-născut, deşi ar fi fost cazul.

M-am întins pe pat şi am căzut într-un somn comatos în câteva secunde. Ajunsesem într-un tărâm întunecat, unde am rămas ore întregi. Până am auzit cum se opreşte o maşină în faţa cabanei şi sunetul unor paşi la uşa din faţă. M-am trezit şi m-am uitat la ceas. Era 12:15. Probabil că botanişţii s-au hotărât să plece mai devreme. Mie-mi convenea. M-am ridicat în şezut, m-am frecat la ochi, după care am auzit un ţipăt.

Un ţipăt puternic, pătrunzător – urmat de linişte.

Din uşă, mă privea Anne, rămasă cu gura căscată. Părea epuizată, terminată – şi avea nişte ochi atât de roşii, încât era evident faptul că plânsese în ultimele două zile mai tot timpul.

Ne-am privit multă, multă vreme. Pe urmă eu am început să-i povestesc, de-a fir-a-păr, absolut totul.

10

I-am relatat evenimentele, având grijă să nu omit nici cel mai puțin semnificativ amănunt.

Ea a rămas în picioare, în tot acest timp, cu un picior pe pragul uşii, de parc-ar fi fost gata să plece în orice moment. Când am ajuns la uciderea lui Gary, am simțit-o cum s-a cutremurat – deşi se afla la doi metri distanță de mine. De aceea am scutit-o de toate detaliile lugubre, care n-aveau niciun fel de relevanță, dar şi-a ținut respirația atunci când i-am povestit despre incendiul de pe iahtul lui Bill. Iar după ce i-am spus că Rudy m-a amenințat cu şantajul, a vorbit în sfârşit:

— Şi pe el l-ai omorât?

— Nu. Accidentul a avut loc chiar aşa cum ai auzit. Numai că el a condus. Era beat bine. Eu am reuşit să sar din maşină înainte să…

— De ce te-aş crede? m-a întrebat ea, cu glasul tremurându-i uşor. Pentru ce să cred toate astea? Toată viața ta de aici – cu mine – n-a fost altceva decât o minciună sfruntată.

— Cu tine n-a fost deloc o minciună. Deloc.

— Nu te cred. *Nu pot* să te cred.

N-am ştiut ce să-i mai spun. Aşa că nu i-am mai spus nimic.

— În ultimele două zile… a zis ea, sfârşită, m-am gândit să mă sinucid. Mai întâi Charlie, pe urmă tu. Crezi că nu vei putea supraviețui morții copilului tău. Apoi, întâlneşti pe cineva care te face să crezi că ar exista o cale de a învinge durerea. Şi pe urmă…

A tăcut şi a început să plângă în hohote. M-am ridicat în picioare şi m-am apropiat de ea.

— Nu! a spus ea, ridicându-şi mâinile ca să se ferească de mine.

M-am retras şi m-am aşezat iar pe pat. Ea s-a oprit din plâns.

— Ştii, singurul motiv pentru care am venit azi aici, a fost pentru că nu măi puteam suporta compasiunea… toate privirile pline de milă… pentru că trebuia să fug de cei din oraş… pentru că aici mi-am dat seama că te… A scuturat tare din cap, de parcă şi-ar fi dorit să se delimiteze de ultima ei frază. Iar acum… acum mi-aş dori din tot sufletul să fi amânat cu o zi. Pentru că tu ai fi plecat, nu? Iar eu n-aş fi aflat niciodată. Pleci, nu-i aşa?

Am dat din cap.

— Cum?

— E o pereche de excursionişti, la treizeci de metri de aici. Mi-au spus că mă duc ei cu maşina la Helena.

— Şi cum le-ai explicat rănile?

— Le-am zis că am avut un accident de motocicletă, pe munte.

— Altă minciună. Şi după ce ajungi la Helena?

— O să dispar.

— Şi asta îți doreşti?

— N-am de ales. Poliția…

— Dar tu eşti mort, nu? De unde ar putea să afle?

— De la tine.

S-a lăsat o lungă tăcere. Eu am vorbit primul:

— Le vei spune, nu?

S-a uitat în podea.

— Nu ştiu.

Altă tăcere. De data asta a vorbit ea.

— Trebuie să plec acum. Nu pot rămâne aici.

— Te vei întoarce? am întrebat-o.

— Nu ştiu precis. Pleci azi?

— Eu n-aş vrea.

A ridicat din umeri.

— E alegerea ta, Gar… A tăcut, după care a murmurat: Nici nu ştiu cum să-ți mai spun, acum.

S-a răsucit pe călcâie şi a plecat. După câteva clipe, am auzit portiera închizându-se, motorul pornind, iar automobilul plecând. M-am întins pe spate, în pat. Nu m-am mişcat. A trecut o jumătate de oră. Pe urmă am auzit

o bătaie în uşă. Howie şi-a băgat capul înăuntru.

— Eşti gata de drum?

— A venit prietena mea.

— Da, i-am văzut maşina.

— Oricum ea vine din nou, ceva mai târziu, aşa că nu cred că este nevoie să mă duceți voi.

— Şi genunchiul?

— Trece, am spus eu. Mulțumesc oricum.

După ce i-am auzit pe botanişti că pleacă cu maşina, m-am ridicat. Am fiert apă pentru o baie şi am stat în cadă o oră întreagă.

După aceea, am şchiopătat până la malul lacului şi am privit apusul de soare. Am aprins lampa în cabană. Mi-am pregătit nişte paste cu sos de roşii. Am băut o sticlă de vin. Şi cu toate că eram sigur că asta urma să fie ultima noapte petrecută în libertate, am simțit o seninătate bizară.

Mărturisisem. Secretul nu mai era doar al meu. Trăisem până acum cu sentimentul de vinovăție, cu teama, cu ruşinea, însă, cel puțin, scăpasem în sfârşit de povara minciunii. Şi am dormit bine.

A doua zi dimineața, la ora zece, am auzit o maşină hurducăind pe drumul de pădure. M-am ridicat pe marginea patului, aşteptând să între oamenii în uniformă, dar Anne a venit singură.

— N-ai plecat încă.

— Nu.

— De ce?

— Din cauza ta.

— Înțeleg.

— Nu te-ai dus la poliție.

— Nu.

— De ce?

A ridicat din umeri.

— Te vor înmormânta mâine, mi-a zis ea. Medicul legist şi-a încheiat cercetările asupra cadavrului. Nu ți-au găsit nicio rudă în Est, aşa încât vei rămâne în Montana.

— Şi te duci la înmormântare?

— Sigur. Şi Beth vine. Este încă în oraş.

— Şi cine are grijă de copii? am întrebat-o imediat.

Anne a oftat uşor.

— Sora ei, Lucy. Beth mi-a arătat o poză cu ei. Sunt doi băieţei frumoşi.

— Da. Aşa este.

— Beth este foarte supărată. Mai întâi Ben, pe urmă Gary. Sau am încurcat eu ordinea? Ei bine, am băut ceva împreună, aseară, la hotelul în care stă ea, după ce s-a dus Elliot la culcare. Mi-a povestit câte ceva despre legătura ei cu Gary, şi despre căsnicia voastră. Ştii la ce m-am gândit după ce a terminat de povestit? Eu nu m-aş fi încurcat niciodată cu Gary ăla... şi nici nu m-aş fi măritat vreodată cu Ben ăla. A scuturat din cap, după care m-a privit fix în ochi. Sunt gravidă. O să păstrez copilul.

Am dat să o ating, s-o iau în braţe, dar ea m-a respins.

— Îţi repet: sunt gravidă şi păstrez copilul. Asta nu înseamnă că am de gând să te păstrez şi pe tine. S-a îndreptat spre uşă. Mă întorc peste câteva zile. După înmormântarea ta. Dacă o să mai fi încă aici, mai vorbim atunci.

S-a întors marţi seara. Mi-a adus un teanc de ziare şi reviste.

— S-au ocupat foarte mult de tine, a zis ea.

În *The Montanan,* era o jumătate de pagină plină cu fotografii de la înmormântare. Mai era şi un articol, scris de Stu, în care-mi deplângea pierderea. *The New York Times* avea un reportaj de zece paragrafe, despre Gary Summers, în secţiunea de ştiri naţionale. La fel *L.A. Times, The Chicago Tribune, The Boston Globe, The San Francisco Examiner* şi *The Seattle Post-Intelligencier.*

— Judy zice că telefonul a sunat încontinuu la galerie. Mi-a spus că a fost angajat un scriitor de la *The New Yorker,* ca să scrie un articol mai lung. Se pare că Random House este dispusă să plătească 70.000 de

dolari pentru cartea *Figuri din Montana.* Au telefonat şi câțiva agenți de la Hollywood. Se pare că pot face un film bun despre viața şi tragica ta moarte. Unul dintre ei a sunat în numele lui Robert Redford. Cred că tipului îi place în Montana…

Am dat ziarele la o parte. Ea ştia la ce mă gândeam.

— Nu i-ai modificat testamentul, nu-i aşa? m-a întrebat Anne.

— Nu. Nu i l-am modificat.

— Cu asta te ocupai, ca avocat, nu-i aşa? Cu testamente?

— Da, cu asta mă ocupam.

— Şi cine va beneficia de celebra lui moarte?

— Colegiul Bard.

— Ei vor primi totul?

— Da – lucrările. Casa din New Croydon. Renta. Toate drepturile de autor din munca lui, cu excepția a ceea ce s-a semnat deja cu Judy. Şi ea o va duce bine după asta.

— Grozav, a zis Anne. Grozav.

— Nu credeam că o să mor atât de curând.

— Evident.

Mi-a dat o pungă plină de cumpărături.

— Ăăăă… m-am oprit la K-Mart, pe drumul din oraş, ca să-ți cumpăr nişte îmbrăcăminte nouă.

— Mersi.

— Meg Greenwood m-a întrebat dacă nu vreau cumva să o ajut mâine să facă curat în apartamentul tău. O să dau totul de pomană, dacă nu te deranjează prea tare.

— Şi fotografiile mele?

— Se pare că Judy se consideră îndreptățită legal să ia toate negativele. Aşa este?

— Bănuiesc că da. A fost un contract…

— Aşa că n-ai ce face.

— Vrei tu laptopul?

— Nu văd de ce nu l-aş vrea.

— Atunci, când îl duci acasă, să ştergi tot ce se află pe hard-disc. Conține…

— Probe incriminatoare?

— Da.

— Îmi ceri, deci, să-ți devin complice?

— Încă mai poți merge la poliție.

— Da, a zis ea. Mai pot încă. Vrei şi altceva din apartament?

— Maşina de scris a lui Rudy. Sunt sigur că şi-a lăsat-o acolo.

— Pentru ce o vrei?

— Rudy trebuie să-i trimită lui Stu o scrisoare de demisie. Din Mexic.

— Nu ştiu dacă sunt de acord să mă bag în aşa ceva.

— Atunci nu o face. Deconspiră-mă.

A fost plecată patru zile la rând. Când a revenit, sâmbătă, a adus cu ea maşina portabilă de scris, Olivetti, a lui Rudy. Şi alte reviste.

— Cum te simți? am întrebat-o eu.

— În fiecare dimineață când mă trezesc îmi este greață. Ca atunci când eram însărcinată cu Charlie.

Mi-a dat ziarele.

— Au scris un articol imens despre tine, în *Time,* a zis ea. *Variety* a scris despre ideea de a se face un film despre tine. Iar reporterul de la *New Yorker* – Grey Godfrey cred că-l cheamă – a venit în oraş şi ia interviuri peste interviuri.

— O să vorbeşti şi tu cu el?

— Nu, dar ştiu că mă va urmări, până o să mă convingă să-i acord şi eu un interviu. Aşa că voi dispărea, pentru o vreme, din peisaj.

— Unde mergi?

— La L. A. Am vechi prieteni acolo. S-ar putea să plec pentru o săptămână sau zece zile. Ai destule provizii aici?

— Mă descurc.

— Adică o să mai fi aici când mă întorc?

— Da.

— Vom vedea.

În dimineața în care a plecat la L.A., mi-a spus:

— Nu înțeleg cum poți trăi așa.

— Așa cum trăiești cu orice durere. Și cu tine se întâmplă la fel. Eu n-am vrut să-l omor pe Gary.

— Dar l-ai omorât.

— A fost… o clipă de rătăcire. Un moment cumplit.

— Nu-ți găsesc niciun fel de scuze.

— Știu. Nici eu. Și ar fi trebuit să mă predau imediat poliției. Însă am intrat în panică.

— Ai crezut că poți să scapi. Și chiar ai scăpat, de fapt.

— Și te-am întâlnit pe tine.

S-a încruntat.

— Mare scofală!

Înainte să plece, i-am dat scrisoarea redactată la mașina de scris a lui Rudy – o epistolă destul de aiurită, adresată lui Stu Simmons, prin care Rudy își comunica decizia de a demisiona de la *The Montanan,* zicându-i că se stabilise acum în orășelul Ensenada și că nu mai găsea niciun motiv pentru a se întoarce într-un oraș în care iarna durează opt luni pe an și la un ziar unde era privit doar ca o jigodie bună numai de scuipat în față. Citisem multe dintre articolele lui Rudy, suficient de multe ca să-i pot imita stilul dur. Anne a citit-o cu atenție și a fost de acord că Stu ar fi luat-o în serios. S-a declarat de acord să meargă și la Tijuana, ca s-o expedieze de-acolo.

A fost plecată unsprezece zile. Când s-a întors la cabană, arăta mai odihnită.

— Tocmai am demisionat de la *The Montanan,* mi-a spus ea. Și am rugat-o pe Meg să se ocupe și de închirierea casei mele.

Asta chiar că m-a năucit.

— De ce?

— Fiindcă prietenii mei din Los Angeles m-au prezentat unor amici de-ai lor, care mi-au făcut legătura cu un tip, pe nume Joel Schmidt, care întâmplător conduce una dintre cele mai mari agenții foto din țară și mi-a oferit un angajament, ca adjunctă a sa. Șaptezeci și cinci de mii de

dolari pe an. Am acceptat.

— O!

— Pari surprins.

— Credeam că-ți place aici.

— Copilul meu a murit aici. Tu ai murit tot aici. Eu una n-aş mai utiliza verbul *a plăcea,* în prezentarea relației mele cu statul Montana.

— Crezi că te vei putea adapta în Los Angeles?

— Da, cred că da. Tu crezi că ai putea?

— Vrei să vin şi eu cu tine?

— Nu sunt foarte sigură încă. Dar… îşi atinse uşor abdomenul… copilul ăsta va avea nevoie de cineva care să aibă grijă de el, în timpul în care o să fiu plecată la muncă. Aşa încât…

— S-o iau ca pe-o ofertă fermă, pe care mi-o faci tu?

— Da, a răspuns ea. Este oferta mea, pentru tine.

Am acceptat.

— Va fi nevoie să-ți găseşti şi un alt nume, a rostit ea.

I-am spus ce trebuia să facă. Într-o săptămână – după ce a parcurs toate anunțurile mortuare, din toate edițiile ziarului *The Montanan,* începând din 1960 – Anne a găsit unul, dat în amintirea unui băiețel de trei ani, pe nume Andrew Tarbell, care se înecase în timpul unei vacanțe petrecute împreună cu familia sa, în Mexic. După alte cercetări, a mai descoperit şi faptul că, pe atunci, certificatele de deces pentru cetățenii statului Montana, care mureau în străinătate, nu erau înregistrate la Biroul de Stare Civilă din Montana. A luat imediat legătura cu Oficiul Poştal Alternativ din Berkeley, unde a comunicat faptul că suna în numele domnului Andrew Tarbell, care dorea să apeleze la serviciile lor. Le-a cerut ca toată corespondența redirecționată de ei, pentru acesta, să nu fie inscripționată pe plic cu numele lui, ci numai cu numărul căsuței poştale pe care Anne o închinase de curând la Mountain Falls.

După aceea, eu am redactat o scrisoare către Biroul de Stare Civilă, prin care le transmiteam că eu eram Andrew

Tarbell, îmi dădeam data şi locul naşterii, solicitându-le eliberarea unui duplicat după certificatul de naştere. Această scrisoare a fost trimisă celor de la Poşta Alternativă din Berkeley, care, la rândul lor, au expediat-o, în numele lui Andrew Tarbell, în Montana. La ceva vreme, a sosit la Berkeley un răspuns, care a fost retrimis la căsuța poştală a lui Anne. Prin această scrisoare, se cereau datele de naştere şi prenumele părinților lui Andrew Tarbell. Nu a fost nicio problemă, căci toate datele necesare erau amintite în anunțul mortuar din *The Montanan.* Autoritățile au mai cerut însă şi o copie xerox după orice act de identitate cu fotografie, al lui Andrew Tarbell. La început, asta părea a fi cu-adevărat o mare problemă, dar i-am spus lui Anne să sune din nou la Oficiul Poştal Alternativ din Berkeley. „Bineînțeles că falsificăm şi acte de identitate", i-a răspuns tipul de la Poştă, „dar o să vă cam coste". Anne a împrumutat un Polaroid de la ziar şi a cumpărat un film special, utilizat la fotografiile pentru paşapoarte. Ea a trecut pe la cabană într-o seară şi m-a pozat, trimițând apoi fotografia la Berkeley. Telegrafic a transmis şi cei 300 de dolari pretinşi ca plată (falsificarea actului de identitate nu e ieftină). Într-o săptămână, în căsuța poştală a lui Anne a ajuns un act de identitate cu fotografie – un document care părea cât se poate de oficial, emis de instituția Stockton Junior College. Sub poză, erau înscrise cuvintele: ANDREW TARBELL, FACULTATE.

Actul mai conținea şi data naşterii lui Tarbell. Anne a făcut o copie xerox după legitimație şi – împreună cu formularul completat – a retrimis-o, tot via California, la Biroul de Stare Civilă din Helena. În zece zile, a ajuns în mâinile mele un duplicat autentic după certificatul de naştere al unui bărbat având actualmente 39 de ani, pe numele lui Andrew Tarbell.

În timp ce eu îmi aşteptam noua identitate, Anne a făcut câteva drumuri la Los Angeles. Şi pentru că ar fi fost indicat să rămân în umbră, s-a gândit că era mai

bine să nu locuim într-un cartier select, precum Hollywood-ul de Vest sau Santa Monica, deoarece ne puteam întâlni oricând cu vreun fost funcționar de pe Wall Street. Aşa încât ea a închiriat o casă în Vale. Adică, la Van Nuys.

— Te avertizez, mi-a zis ea în timpul uneia dintre rarele sale vizite la cabană, că Van Nuys nu este decât o periferie urâtă. Iar casa este una absolut obişnuită, cu trei dormitoare, dar va trebui să te adaptezi situației.

După ce şi-a terminat şi ea treburile în Mountain Falls – iar casa ei, complet mobilată, a fost închiriată –, Anne a venit într-o seară la cabană şi m-a anunțat:

— E în ordine. Acum putem pleca.

Şi atunci, la adăpostul întunericului, Anne m-a scos pe furiş din Montana. Ne-a luat patru zile ca să ajungem cu maşina la Los Angeles. În a doua noapte – într-un motel oarecare din Winnemuca, statul Nevada – a fost de acord să facem din nou dragoste. După aceea, pe când stăteam întins lângă ea, mi-am pierdut controlul şi am început să plâng. Şi am plâns zece minute încheiate. Ea a rămas cu spatele la mine, până ce m-am mai liniştit puțin. Pe urmă, s-a întors şi mi-a spus:

— Vei trece şi peste asta. Vom trece împreună. Rezolvăm noi totul, amândoi.

Anne avusese dreptate: Van Nuys era doar un coşmar înspăimântător de periferie, iar casa, o mizerie. Însă am supraviețuit situației. Ea a început serviciul. Eu îmi petreceam zilele frecând podele şi punând tapet floral, cu lipici alb. Deşi a trebuit să-i îndrug unui funcționar public o poveste demnă de o melodramă indiană, cum că aş fi fost dus de părinți în Europa, pe când eram numai un adolescent, şi că m-am întors recent în America, am reuşit, până la urmă, să obțin documentul de asigurări sociale, atât de necesar oricui. După aceea mi-am procurat şi un permis de conducere. Iar după ce ne-am căsătorit, în noiembrie, la Oficiul de Stare Civilă din Van Nuys Anne s-a obişnuit să-mi spună Andy. Nu mi-a

preluat însă şi numele de familie.

Pe 2 februarie 1996, s-a născut fiul nostru, Jack. Pentru amândoi, el a fost ca o dragoste la prima vedere – deşi prezența lui în casă părea să-mi accentueze dorul de Adam şi de Josh. Cam în aceeaşi perioadă, am citit un anunț în *The New York Times,* despre căsătoria dintre Elliot Burden şi Beth, fostă Bradford. N-am putut dormi câteva nopți, întrebându-mă dacă Adam şi Josh aveau să preia cumva numele acestuia, şi dacă acum îi spuneau deja *tati.*

Jack a fost înțărcat după doar cinci săptămâni. Anne s-a întors la lucru, iar eu îndeplineam îndatoririle unui soț care stătea mai tot timpul acasă. Anne avea foarte multă treabă la serviciu – doar era angajată la cea mai mare agenție foto din America –, aşa încât eu hrăneam noaptea copilul şi aveam grijă de el peste zi, ocupându-mă şi de toate treburile domestice.

Între timp, decedatul Gary Summers ajunsese faimos. Ediția de la Random House, cu *Figuri din Montana,* a fost bine primită de public. Drepturile de autor ale reportajului din *The New Yorker,* scris de Grey Godfrey – cu titlul: *Moartea unui fotograf aflat în plină ascensiune* au fost vândute companiei de producție cinematografică a lui Robert Redford, contra unei sume neprecizate, însă se spunea că era vorba de un număr cu şase cifre. După părerea lui Anne – care citeşte la serviciu ziare economice – era posibil ca George Clooney să fi fost interesat de rolul lui Gary, dar asta se întâmplase cu şase luni în urmă. Chiar dacă se va face vreodată filmul, nu cred că vreau să-l văd. Tot aşa cum am refuzat să citesc şi reportajul din ziar. Acum numele meu este Andrew Tarbell. Pentru ce m-ar interesa pe mine, un oarecare fotograf mort, numit Gary Summers?

Totuşi, în cursul aceluiaşi an, eu am reînceput să fac fotografii. Din prima ei de Crăciun, Anne mi-a făcut cadou un Nikon nou-nouț. După ce am angajat şi o femeie care să vadă de copil după-amiaza, eu am început

să bat toată Valea, adunând câteva portrete de la periferia oraşului. Anne le-a considerat foarte bune şi, tehnic vorbind, chiar mult mai mature decât ceea ce făcusem în Montana. Însă, când le-am trimis aceloraşi agenţi care-l vânaseră în disperare pe Gary, toţi mi le-au respins. În lumea profesionistă a fotografiei, numele de Andrew Tarbell nu le spunea nimic. Acesta nu figura nicăieri. Era un nimeni, care locuia într-un colţişor amărât din Los Angeles.

Anne a fost chiar mai supărată decât mine.

— Vei ajunge tu iar acolo, m-a liniştit ea. Tu ai talent. Şi o să-l ai mereu.

— Ştiu şi eu?

— Se vor rezolva lucrurile, mi-a zis ea, mângâindu-mă pe cap. Tot aşa cum s-au rezolvat şi până acum.

Eu cred că noi ducem o viaţă minunată. Secretul unei căsnicii reuşite constă în ritmul în care trăieşti, iar al nostru este plăcut. Ne iubim fiul. Fiecăruia ne face bine prezenţa celuilalt. Evităm meschinăriile. Nu ne prea dondănim. Ne înţelegem bine. Şi, cu toate că treaba cu Gary pluteşte pe deasupra noastră asemenea unui nor toxic care ar putea oricând coborî şi otrăvi totul – până acum, noi doi, împreună, am reuşit s-o ţinem la distanţă.

Desigur, în multe zile privesc pe fereastră, în Vale, simţindu-mă de parcă aş trăi un adevărat joc al fantomelor. Mai există şi nopţi în care îmi reamintesc secunda fatală din subsolul lui Gary şi mă întreb unde aş fi fost acum, în cazul în care n-aş fi pus atunci mâna pe blestemata aceea de sticlă?

Cel puţin, acum mi-a dispărut vechea dorinţă de a mă elibera din cursa în care te ţine înlănţuit căsnicia, şi de a fugi, mâncând pământul, încotro aş fi văzut cu ochii. Pentru că, atunci când mori de două ori şi ai norocul să poţi reînvia de fiecare dată, cum să ai îndrăzneala să mai fugi?

Şi totuşi, dorinţele atavice nu mor niciodată, ci zac latent. Săptămâna trecută – în seara în care Adam era

undeva în Connecticut sau în New York, sărbătorindu-şi ziua de naştere – eu am plecat de acasă pe la ora opt, spunându-i lui Anne că merg după bere, la magazinul din apropiere. De cum am ieşit din fundătura unde locuiam, am luat-o direct înspre autostradă. Numere, numere. 101 te duce la 10. 10 te duce la 15. Şi înainte să mă gândesc prea bine ce fac, intram deja în Deşertul Mojave, treceam de Barstow, şi mă îndreptam spre Munții Soda, după ce am stat la coadă să trec granița spre Nevada.

Am ajuns în Vegas pe la două noaptea. Cu puțin noroc, aveam să ajung la Salt Lake City pe la zece dimineața. Şi pe urmă? Şi pe urmă? Zadarnic mă tot întrebam. Nu găseam niciodată răspunsul. Poate pentru că destinația finală a oricărui drum este *acasă.*

Am ieşit rapid de pe autostrada 15, către est. M-am încadrat imediat înspre vest, pe aceeaşi autostradă. Înapoi prin Mojave. Dimineața am ajuns pe 10. Un ambuteiaj pe 101. Şi eram înapoi la Van Nuys, exact când soarele ajunsese sus. Era o altă zi minunată, în Vale.

Am parcat pe alee. S-a deschis uşa casei noastre. A ieşit Anne în lumina soarelui, ținându-l pe Jack în brațe. Părea că nu dormise deloc, dar nu mi-a aruncat nicio privire de reproş; nu a ridicat glasul. De fapt, n-a zis nimic. Mi-a zâmbit obosită şi a ridicat resemnată din umeri, ca şi cum ar fi spus: „Ştiu, ştiu… asta e".

Apoi, Jack s-a uitat în direcția mea şi a început imediat să dea din mâini.

— Tati, tati.

Eram strigat de fiul meu. Asta e totul.

BESTSELLERURI INTERNAȚIONALE

Această primă carte tradusă în limba română, scrisă de DOUGLAS KENNEDY, s-a bucurat de un incredibil succes internațional, primind aprecieri dintre cele mai elogioase.

S-ar putea spune că *IDENTITĂȚI FURATE* este un thriller senzațional, dar atipic. Protagonistul, Ben Bradford, trece prin grele încercări. Dar ceea ce sparge tiparele este faptul că Ben, vinovat de fapte grave, scapă, în cele din urmă, cu fața curată.

Stilul autorului este dezinvolt, dialogurile sună firesc, iar peripețiile trăite de personajul cu trei identități succesive sînt cu adevărat uimitoare.

Cine n-a visat vreodată să poată lăsa totul baltă, să întoarcă spatele unei cariere care, deşi bănoasă, îi repugnă, să renunțe la o căsnicie, oricum eşuată, şi să o ia de la început? Şi cum ar fi ca, spre a-ți atinge scopul, să-ți simulezi dispariția, să intri în pielea altcuiva, cu o viață complet diferită, şi să te ascunzi într-un orăşel uitat de lume?

Numeroşi critici consideră că, prin talentul cu care creează romane stranii şi palpitante, Douglas Kennedy poate rivaliza cu celebrul John Grisham.

EDITURA ORIZONTURI
EDITURA SIRIUS

PF86121
Identitati furate (Orizonturi-
Douglas Kennedy)